

školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program Základní školy T.G. Masaryka, č.j. 140/22

RVP ZV Základní vzdělávání

ŠKOLA PRO KAŽDÉHO - ŠKOLA PRO ŽIVOT

Školní vzdělávací program Základní školy T.G. Masaryka, č.j. 140/22

Základní škola T.G.Masaryka

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	Školní vzdělávací program Základní školy T.G. Masaryka, č.j. 140/22		
Motivační název	ŠKOLA PRO KAŽDĚHO - ŠKOLA PRO ŽIVOT		
Datum	31. 8. 2022	Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání
Verze	10	vzdělávací program	RVP ZV Základní vzdělávání
Platnost	od 1.9.2022	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Delka studia v letech:	9		

Název školy	Základní škola T.G.Masaryka
Adresa	Tyršova 409, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem
IČ	48897400
REDIZO	600130100
Ředitel	Mgr. Jaroslav Sláma
Telefon	566 552 549
Email	reditel@zstgmbystrice.cz
www	www.zstgmbystrice.cz

Zřizovatel	Město Bystřice nad Pernštejnem
Adresa	Příční 405, 593 15 Bystřice nad Pernštejnem
IČ	00294136
Telefon	566 590 311
Fax	566 590 347
Email	posta@mu.bystricenp.cz
www	http://www.bystricenp.cz/

datum, podpis, razítko

2 Charakteristika ŠVP

Název školy	Základní škola T.G.Masaryka		
Adresa	Tyršova 409, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program Základní školy T.G. Masaryka, č.j. 140/22		
Platnost	od 1.9.2022	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Další studie v letech	9

Pojetí a cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

1. umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
2. podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
3. vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
4. rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
5. připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
6. vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě
7. učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědní
8. vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
9. pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Zaměření, vzdělávací priority školy

ŠVP respektuje tradice školy, využívá její charakteristické podmínky a reaguje na vzdělávací požadavky klientů (rodiče, žáci). Na základě provedené analýzy vzdělávacích podmínek školy a vzdělávacích požadavků klientů (rodiče, zřizovatel) škola stanovila následující vzdělávací priority:

1. Vytvářet bezpečné prostředí a pozitivní sociální klima pro žáky i pracovníky školy.
2. Rozvíjet vnitřní motivaci žáků, volit k tomu adekvátní metody a formy práce.
3. Poskytovat kvalitní základní vzdělání zaměřené na „aktivní dovednosti“ s ohledem na využití v praktickém životě.
4. Rozvíjet komunikační dovednosti žáků:
 - a) v mateřském jazyce,
 - b) v cizích jazycích,
 - c) v informačních a komunikačních technologiích,

d) v sociálních vztazích.

5. Ve školních i mimoškolních aktivitách podporovat všestranný, harmonický rozvoj žáků.

K realizaci výše uvedeného směřuje každodenní činnost školy, tj. vyučování, ale i mnohé další aktivity, které se školou souvisejí:

1. Spolupráce a vzájemná pomoc

Důležitým stavebním prvkem je spolupráce a vzájemná pomoc. Všichni ve škole, velcí i malí, se musí cítit jako dobří spolupracovníci. Nezapomínáme, že aktivními spolupracovníky jsou také rodiče.

2. Klíma školy

Velký význam pro úspěšnost školy má její atmosféra. Od estetičnosti prostředí přes mezilidské vztahy, pozitivní školní tradice a rituály, symboly, až po pocit bezpečí a jistoty. Říká se, že škola je přípravou na život. Není tomu tak zcela přesně, škola je už život sám, i když specifický. Proto by se ve škole mělo dít co nejméně „jako“, ale co nejvíce „skutečně, opravdu“, se vši vážností.

3. Všestrannost

Koncepce vychází z toho, že hlavním cílem školy je přispět k výchově odpovědného, sociálně tolerantního občana vybaveného základními vědomostmi a hlavně dovednostmi.

4. Principy činnostního učení

Velký podíl na osvojování poznatků a získávání dovedností má činnostní učení, které žáky motivuje, zapojuje do učení co nejvíce jejich smyslů a umožňuje jim dosáhnout trvalých znalostí. Dává žákům dostatek individuálního prostoru pro učení, je smysluplné a v životě použitelné. Vede je ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti. Učí je, že trvalých vědomostí lze nabývat hlavně na základě vlastní uvědomělé činnosti.

5. Výuka matematiky metodou prof. Hejného

V 1. - 9. ročníku vyučujeme matematiku metodou prof. Hejného. Tato nová koncepce vyučování využívá nových metod a postupů, které rozvíjejí logické uvažování, samostatnost, vyjadřovací schopnosti žáků, ale také čtenářskou gramotnost. Spočívá v poznání, že když žák sám řešením vhodných úloh matematiku objevuje, tak jsou jeho znalosti pevnější a hlubší a trvalejší, než když ji učíme tak, že žák od učitele přebírá hotové poznatky a ukládá si je do paměti. Během výuky se používají speciální pomůcky, které dětem napomáhají v jejich práci. Hejného metoda je založená na tom, že učitel dětem neřeká nové informace, žáci musí kouzlo matematiky objevovat sami. Díky názorným ukázkám a držení se zásady škola hrou děti lépe chápou matematické principy a zákonitosti.

6. Inkluzivní vzdělávání

Naším dlouhodobým záměrem je vytvořit školu pro všechny děti bez ohledu na jejich národnostní a kulturní rozdíly a případné sociální či zdravotní znevýhodnění. Jsme přesvědčení, že každý jedinec má právo být platným členem široké společnosti, a že není správné vytvářet navzájem oddělené skupiny. Jdeme cestou jedné společné školy s vnitřním a individuálním přístupem, která umožňuje spolupráci dětí odlišných svými osobnostmi, učíme je navzájem se poznávat, tolerovat své odlišnosti a řešit kooperativně problémy. Péče o handicapované žáky je koordinována výchovnou poradkyní. Opírá se o spolupráci s jednotlivými vyučujícími, třídními učiteli, vedením školy, PPP, SPC, lékaři, rodiči. Věnujeme se i žákům nadaným, kterým jsou nabízeny různé možnosti rozvíjení jejich talentu. Cílem je získat u všech žáků pocit, že školní prostředí je pro ně podnětné a bezpečné. Inkluze umožňuje rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobního maxima.

7. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žák, kterému byla přiznána potřeba poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu,

kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte. Při vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů, školského poradenského pracoviště, případně orgánem sociálně-právní ochrany. V rámci školy jde pak především o spolupráci žáka, třídního učitele, výchovné poradkyně a vedení školy. Výchovná poradkyně je k dispozici při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí, radí, pomáhá, koordinuje činnosti. Podpůrná opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami spočívají především v:

- Poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení
- Úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb
- Použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebních pomůcek
- Vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- Využití asistenta pedagoga

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení. Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory zpracuje vyučující předmětu, ve kterém má žák obtíže. Plán pedagogické podpory má písemnou podobu. Při jeho zpracování spolupracuje vyučující s výchovnou poradkyní a třídním učitelem. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka a zákonného zástupce, všechny vyučující žáka. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny. Pokud škola shledá, že nastavená podpůrná opatření prvního stupně nejsou účinná a nevedou ke zlepšení žáka v problémových oblastech, doporučí zákonnému zástupci žáka vyšetření ve školském poradenském zařízení. Školskému poradenskému zařízení předá škola (zodpovídá výchovná poradkyně) plán pedagogické podpory, včetně jeho vyhodnocení.

Podpůrná opatření druhého a pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Podmínkou poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka. Za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami zodpovídá výchovná poradkyně. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně poskytuje škola bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Škola průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci využít poradenskou pomoc školského poradenského zařízení. Obdobně škola postupuje i v případě, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Pokud je jako podpůrné opatření doporučen individuální vzdělávací plán, zpracovává ho škola na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Při jeho tvorbě spolupracuje škola, školské poradenské zařízení a zákonný zástupce. Zpracování individuálního vzdělávacího plánu koordinuje výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem. Individuální vzdělávací plán zpracovávají vyučující, v jejichž předmětech jsou potřebná podpůrná opatření. Při sestavování IVP vychází z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP má písemnou podobu. Výchovná poradkyně zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka, žáka a zákonného zástupce žáka. Zákonný zástupce žáka tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Výchovná poradkyně předá informaci o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP vedení školy, které je zaznamenáno do školní matriky. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku. V případě podpůrných opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. V případě podpůrných opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. Toto opatření umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Výstupy,

upravené v IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠ. U žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., lze nahradit části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo nahradit celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků. V IVP žáků s tímto podpůrným opatřením (úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání) lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávací oblasti (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV. Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných vychází škola z platných dokumentů. Toto vzdělávání lze uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu. Tento IVP vychází z ŠVP naší školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavují učitelé vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje nadání žáka: ve spolupráci s třídním učitelem, výchovným poradcem, školským poradenským zařízením a rodiči žáka. Při sestavování IVP vychází z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovná poradkyně zajistí písemný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Škola seznámí s IVP všechny vyučující žáka, žáka a zákonného zástupce žáka. Zákonný zástupce žáka tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Výchovná poradkyně předá informaci o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP vedení školy, které je zaznamená do školní matriky.

8. Vzdělávání žáků - cizinců

Při vzdělávání žáků - cizinců lze používat stejné podpůrné prostředky jako pro vzdělávání ostatních žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Patří mezi ně především institut asistenta pedagoga a využití individuálních vzdělávacích plánů. Při zařazování žáka – cizince do běžné výuky bude postupováno se zřetelem ke stupni ovládnání českého jazyka. Přípravu žáků k začlenění do základního vzdělávání, která zahrnuje výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků, budeme zajišťovat ve spolupráci s krajským úřadem a zřizovatelem. Individuálním přístupem k těmto žákům budeme směřovat k dosažení výstupů ŠVP. Při hodnocení výsledků vzdělávání budeme používat individuální kritéria, v nichž dosažená úroveň znalosti českého jazyka bude považována za závažnou souvislost ovlivňující výkon žáka. Využíváno bude především slovního hodnocení.

Pravidla pro práci s žáky - cizinci:

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- v případě potřeby vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- v případě potřeby využití asistenta pedagoga
- individuální péče
- preferovat slovní hodnocení

9. Prevence rizikového chování

Prevenci rizikového chování řeší minimální preventivní program. Svým obsahem zasahuje do mnoha oblastí života školy. Slouží k odhalování skrytých problémů ve třídách a k prevenci nežádoucího chování. V oblasti drogové problematiky spolupracujeme s organizacemi zabývajícími se touto otázkou a pořádáme pro žáky besedy a interaktivní programy. Velmi důležité v oblasti prevence je využití volného času. Ve škole se žáci mohou zapojit do činnosti žákovského parlamentu, rozvíjet své schopnosti v řadě zájmových kroužků. Rovněž další akce pořádané školou – lyžařské kurzy, jazyková soustředění, exkurze, vánoční akademie apod. nabízejí žákům vhodné využití volného času. K řešení jakéhokoli problému mohou žáci využít schránku důvěry (ve škole nebo na školních webových stránkách), konzultačních hodin výchovných poradců, pomoci školního metodika prevence.

10. Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem, Odborem sociálních věcí a zdravotnictví MÚ

V případě potřeby mohou žáci, jejich rodiče i vyučující využívat služeb PPP a SPC. Péče a poradenská činnost v těchto zařízeních je zajištěna psychology, speciálními pedagogy a dalšími odborníky. Je důvěrná a bezplatná. V případě potřeby řešení závažnějších situací škola úzce spolupracuje se zaměstnanci Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MÚ.

11. Spolupráce s odbornými poradci v rámci školy

V případě potřeby mohou rodiče i žáci spolupracovat a konzultovat své problémy s výchovným poradcem, kariérním poradcem a školním metodikem prevence, kteří ve škole pracují.

12. Školní knihovna jako informační centrum školy

Školní knihovna vytváří předpoklad pro naplňování řady kompetencí uváděných v ŠVP (především prostor pro získávání, zpracovávání, využívání informací z různých zdrojů a prezentaci).

13. Podpora výuky cizích jazyků

Podpora a všestranný rozvoj komunikačních dovedností a využívání získaných vědomostí v praktickém životě jsou základem výuky cizích jazyků. Kromě tradičních forem výuky je v hodinách využívána skupinová práce, práce s počítačem a internetem, různé anglické materiály (tisk, knihy, CD, atp.) projekty a tvůrčí činnost žáků. Žáci si mohou svoje znalosti ověřit na jazykových pobytech či zájezdech, popřípadě při komunikaci s rodilým mluvčím, která bývá zajištěna dle aktuálních možností školy.

14. Hodnocení

Důležitou součástí vzdělávacího programu je posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých vzdělávacích oborů. Nedílnou součástí hodnocení je i sebehodnocení žáka (viz oddíl Evaluace).

15. Školní družina

Školní družina poskytuje žákům zájmové vzdělávání. Její činnost je popsána v samostatném dokumentu - ŠVP školní družiny ZŠ TGM.

16. Profil žáka

Profil žáka definuje očekávanou úroveň naplňování klíčových kompetencí stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání, popisuje žákovu úroveň po 5. a 9. ročníku. Profil žáka po devátém ročníku je chápán jako výstupní a vychází z něj celkové hodnocení žáka po absolvování základního vzdělávání.

Profil žáka po 5. ročníku:

- zdvořile vystupuje a jedná
- utváří si vlastní postoje
- omluví se, přizná chybu
- rozlišuje dobro a zlo
- dodržuje pravidla a chápe, že usnadňují komunikaci s ostatními lidmi
- poznává své duševní a fyzické možnosti, nabývá dovednosti sebezpoznávání
- váží si svého i cizího života
- poznává význam zdravého životního stylu
- chová se ohleduplně k lidem, k přírodě
- částečně se orientuje ve světě informací
- rozšiřuje svou slovní zásobu, pojmenovává pozorované skutečnosti
- osvojuje si schopnost pracovat ve skupině

- rozvíjí svou schopnost logického a tvořivého myšlení
- rozvíjí své pracovní návyky, pracovní postupy

Profil žáka po 9. ročníku:

- zvládá běžná pravidla mezilidské komunikace
- rozvíjí pozitivní vztah k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatně získává informace z různých zdrojů
- na veřejnosti vystupuje kultivovaně
- samostatně řeší problémy, používá kritické myšlení
- prakticky uplatňuje získané poznatky a dovednosti
- pracuje v kolektivu, zapojuje se do diskuse, obhajuje své názory
- kriticky zhodnotí výsledek svého učení
- užívá logické úvahy a kombinačního úsudku při řešení problémů a úloh
- pracuje s informacemi – vyhledávání, přenos, zpracování, uložení, praktické využití
- projevuje úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- respektuje kulturní či jiné odlišnosti lidí, skupin a různých společenství
- orientuje se v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- rozlišuje názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost nebo odporující základním principům demokratického soužití
- chápe nutnost celoživotního sebepoznávání a vědomého rozvíjení své osobnosti
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- propojuje do širších celků znaky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy
- formuluje závěry na základě pozorování a pokusů
- aplikuje poznatky v praxi
- zodpovědně se chová v krizových situacích
- rozvíjí estetické citění, vkus, představivost, tvořivost a originálně řeší úkoly
- uvědomuje si významovou provázanost všech druhů umění
- chápe zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody
- projevuje kritický postoj k návykovým látkám, domácímu násilí, šikaně či jiné agresivitě

2.1 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence k učení

- pracujeme s žáky různými způsoby a metodami, které jim umožní samostatně organizovat, plánovat a řídit učení (práce na projektech, diskuse, vyhledávání informací, skupinová práce, řešení problému, vyhledávání chyb, hodnocení práce, ...)
- využíváme zájmu žáků o práci s médii, tiskem, s informačními a komunikačními technologiemi a vedeme je k vyhledávání, třídění a systematizaci informací a k jejich aplikaci do praxe (doplňování učiva referáty, aktuálními informacemi k danému učivu, novinky z vědy a kultury, diskuse, prezentace vlastních názorů, zpracování údajů – tabulky, grafy, ...)
- vytváříme prostor pro postupné propojování poznatků, vědomostí a zkušeností žáků z různých vzdělávacích oblastí (projekty, ročníkové výstupní práce, olympiády, exkurze, jarní a podzimní cvičení v přírodě, ekologické aktivity, ...)
- vedeme žáky k řešení problémových situací, k pozorování, k experimentování, k laborování a k osvojování různých dovedností a návyků (laboratorní práce, pokusy, ověřování, experimenty, výzkumy, ...)
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení, společně s žáky hodnotíme jejich dosažené výsledky a pokrok, diskutujeme o problémech a individuálně řešíme a plánujeme další možnosti a způsoby jejich vzdělávání (srovnávací

prověrky, testy,“ Scio testy“, diskuse k volbě povolání, zpracování a hodnocení individuálních plánů, besedy, pohovory s žáky,...)

Kompetence k řešení problémů

- vedeme výuku k možnosti uvědomění si a k řešení různých problémů, situací a otázek, vybízíme žáky k vytváření vlastního řešení a k jeho zdůvodnění, k přemýšlení o příkladech z praxe, k hodnocení společné práce i své vlastní a k využívání svých zkušeností i zkušeností druhých (zadávaní problémových úloh, domácích úkolů, žáci vykonávají jednoduché pracovní činnosti v odborných předmětech, vyrábí jednoduché i složitější výrobky, účastní se soutěží, projektů,...)
- vybízíme žáky k flexibilitě, zařazujeme metody, při kterých žáci rozvíjejí své schopnosti k logickému uvažování, k vyhledávání a třídění informací a k vytváření vlastních závěrů, sebehodnocení a trpělivosti (olympiády, myšlenkové mapy, miniprojekty, prezentace, soutěže, řešení problémových situací, ověřování poznatků a jejich aplikace, ...)
- zapojujeme žáky do řešení problémů týkajících se chodu školy, do řešení třídních problémů, učíme je vytrvalosti a ověřování správnosti řešení problému, doporučujeme osvědčené a ověřené postupy a jejich aplikaci při řešení obdobných situací (školní časopis, „Žákovský parlament“, dialogy - žák, učitel, práce na interaktivní tabuli, společné akce, patronáty – organizace akcí pro mladší spolužáky, soutěže, výstavy, práce na PC,...)
- usilujeme o vyvozování závěrů, učíme žáky pracovat s chybou, snažíme se o sebedokonalování žáků, jejich seberealizaci, kritickému postoji k sobě samému a k pozitivnímu přístupu k řešení problémových situací (stanovení pravidel, vyhledávání informací, vzájemná komunikace, práce ve skupinách, žákovská portfolia, nástěnky, přehledy úspěšných řešitelů, nabídka různých řešení,...)
- připravujeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí, k otevřenosti, k vyhledávání vhodného přístupu v řešení problému, k plánování své práce, k řešení nesrovnalostí, ke vzájemné spolupráci a prezentaci svých výsledků (webové stránky školy, práce na PC, spolupráce s rodiči, propagace v tisku, přehled úspěšných řešitelů, školní rozhlas, besedy, příprava na volbu povolání, pochvaly, knižní odměny,...)

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků správnou a slušnou komunikaci s vrstevníky i s dospělými ve škole i mimo školu, dbáme na písemnou i ústní formu vyjadřování v mateřském i cizím jazyce, na vytváření a obhajování svých názorů a vhodnou argumentaci, učíme žáky vzájemně si naslouchat a zvládat stanovená pravidla (diskuse, vzájemné pohovory, školní časopis, kulturní vystoupení, vlastní prezentace žáků, vedení částí vyučovacích hodin, účast v literárních soutěžích, zpracování miniprojektů, spolupráce starších žáků s mladšími ročníky,...)
- motivujeme žáky k využívání různých zdrojů informací, navozujeme situace, při nichž se mohou zdokonalovat ve své komunikační dovednosti, vytvářet si své vlastní postoje, vhodným způsobem reagovat na komunikaci ostatních, podporujeme přátelské vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli, vlastní propagaci jednotlivců i kolektivů a aktivní zapojování žáků do společenského dění ve škole i ve městě (přehledky, divadelní představení, akademie, prezentace na webu školy, výzdoba školy pracemi žáků, relace do školního rozhlasu, „Žákovský parlament“, zapojování do příprav vyučovacích hodin, „Dny otevřených dveří pro veřejnost“, výstavy prací, ankety a jejich zpracování,...)
- pomáháme žákům zapojovat se do každodenního procesu vzájemného soužití, vnímat klady a nedostatky okolního světa, vytvářet si vlastní názory, vyslechnout názory ostatních, porozumět jim a vytvářet si prosociální chování (diskuse, sebehodnocení, osobní příklad, pochvala, besedy, ukázková četba, situační rozbory, exkurze, školní výlety,...)

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve dvojici, v týmu, ve skupině podle všemi respektovaných a dodržovaných pravidel, dbáme na vzájemnou spolupráci, na přijímání a ověřování si nových rolí, na pozitivní ovlivňování výsledku společné práce, vedeme žáky ke vzájemné toleranci, pomoci a pochopení, k ohleduplnosti, k podporování dobrých vztahů ve skupině a k uvědomění si přínosu jedince pro skupinu, tým (společné úkoly, praktická cvičení, společné hodnocení, prezentace prací, pobyty v přírodě, jazykové vícedenní pobyty, společenské hry, sportovní skupinové hry, LVK, besedy, hodnocení pořádku ve třídách, sportovní den, vědomostní soutěže, olympiády ...)
- začleňujeme do výuky témata se sociální problematikou, zaměřujeme se na integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupracujeme s žáky při rozpoznání negativních jevů a vedeme je k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy při soužití ve škole i společnosti (besedy, příklady z praxe, spolupráce s rodiči, promítání ukázek, příklady z historie, sledování životních rolí významných osobností, zařazujeme témata já – my a společnost, rodina a společnost, řešení simulových situací v týmu, podíl žáků a rodičů na vypracování IVP,...)
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, vhodně rozvíjíme jejich schopnosti ovládat, řídit a být zodpovědný za své jednání a chování, vytváříme prostor pro sebehodnocení a na základě svého kritického pohledu na sebe sama dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty (žákovská portfolia, hodnocení práce jednotlivců – srovnání, vzájemné hodnocení žáků při různých příležitostech, rozhovory, výstavky, ročníkové práce, srovnávací práce, diskuse, spolupráce s rodiči, s pedagogicko – psychologickou poradnou,...)

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů, k rasové, kulturní a náboženské snášenlivosti, k rovnoprávnosti, k rozpoznání projevů šikany, rasismu, diskriminace, k odmítání všech projevů útaku a hrubého zacházení (nastavená pravidla chování v jednotlivých třídách, školní řád, otevřená komunikace s žáky, odpovědnost za slova a činy, besedy, příklady z praxe – rozborů, ve výuce – seznamování s různými kulturami, projekty, přednášky – prevence šikany...)
- rozvíjíme u žáků znalosti jejich práv, povinností, společenských norem, základních principů morálky ve škole i mimo školu (seznámení se školním řádem, řádem ŠD, ve výuce výchovy k občanství, výchovy ke zdraví, člověk a jeho svět, rozbor problémových situací a řešení - žák, rodič, učitel, popř. výchovný poradce, rodičovská sdružení, diskuse v třídnických kolektivech, seznamovací výlety, školní výlety, exkurze, pobyty,...)
- seznamujeme žáky s poskytováním první pomoci, s chováním a pravidly při situacích ohrožujících život a zdraví člověka a vedeme je k zodpovědnému a rozhodnému jednání (akce první pomoc do škol, besedy s Policií ČR, s pracovníky ČČK, výuková videa, sledování a rozbor aktuálních událostí – živelné pohromy, projektové práce, soutěže, poučení o dodržování zásad bezpečnosti, dopravní výchova, testy, ověřování znalostí a vědomostí na praktických příkladech,...)
- vedeme žáky k aktivnímu zapojování se do kulturních a vzdělávacích akcí ve městě, k poznání historie, tradic, k nalézání souvislostí s minulostí a současností a k vytváření si osobního vztahu k místu bydliště (kulturní představení – koncerty, divadla, naučné pořady, náevik kulturních vystoupení žáků – divadlo, Vánoční akademie, akce „ Bystřicko čte dětem“, návštěvy muzea, knihovny, výstav, veřejných akcí, koncertů, úřadů, besedy s významnými osobnostmi, projekty o historii města a jeho okolí, ankety, vědomostní soutěže,...)
- zařazujeme do výuky žáků problematiku a nutnost ochrany životního prostředí, seznamujeme je se základními ekologickými souvislostmi, s dopady negativních vlivů na přírodu, vedeme je k pozitivnímu vztahu k přírodě a k zodpovědnosti za ochranu životního prostředí, vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí (třídění odpadů ve škole, akce ke Dni Země, pobyty a cvičení v přírodě, přírodovědné naučné stezky, tematické projekty žáků, besedy s ochránci přírody, soutěže, olympiády, výukové programy, vlastní aktivity žáků, vycházky, výlety, projekty,...)

Kompetence pracovní

- motivujeme žáky k utváření pracovních návyků, k organizaci pracovního místa, k samostatnému plánování a rozvržení dne - volného času, k zapojování se do různých pracovních činností, k používání jednoduchých nástrojů, vybavení a materiálů při úpravách a výrobě výrobků, z důvodů bezpečnosti žáci musí dodržovat stanovená pravidla, pomáháme žákům při adaptaci na nové pracovní podmínky (práce v odborných pracovnách, na školním pozemku, v zájmových útvech, účast v technických soutěžích, prezentace výrobků na veřejnosti - výstavky prací, předměty pěstitelství, svět práce, vaření – úprava pokrmů, besedy – profesní orientace, exkurze do závodů, sebehodnocení práce....)
- vyzýváme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci, k respektování pracovních pokynů, k užívání ochranných pracovních pomůcek, společně s žáky navrhujeme řešení ke zlepšení kvality práce, vedeme žáky k hospodárnosti a ke kladnému vztahu k práci, k zodpovědnosti za výsledek, k ochraně zdraví při práci a k ochraně kulturních a společenských hodnot a životního prostředí (exkurze, přednášky, hry k volbě povolání, modelové situace, diskuze, pracovní zaměření – rodinné tradice, výstavky výrobků spoluobčanů, školní jarmark – praktické ukázky výroby různých výrobků, tématické vycházky....)
- využíváme zájmu, znalosti a zkušenosti žáků při výběru volitelných předmětů, podněcujeme jejich vlastní rozvoj a pomáháme s přípravou a volbou budoucího profesního zaměření (diskuze s žáky, rodiči, exkurze – Úřad práce, návštěvy středních škol, projekty, motivované hodiny, učivo v odborných předmětech, laboratorní práce, zaměření učiva ve výchově k občanství, práce karierního poradce s jednotlivci i kolektivy a s rodiči, setkání rodičů a zástupců středních škol a odborných učilišť, seznamování žáků s příklady z praxe, hry na povolání, zjišťování kladů a záporů jednotlivých povolání....)
- usilujeme o to, aby žáci uměli sebekriticky posoudit své schopnosti, možnosti a dovednosti při výběru svého budoucího povolání, aby se orientovali v problematice podnikání, tržního hospodářství v evropských i celosvětových souvislostech a aby dokázali plánovat, vhodně se prezentovat a sebekriticky hodnotit své pracovní výsledky, rozvíjet své podnikatelské myšlení (tématické bloky při výuce zeměpisu, výchovy k občanství, výchovy ke zdraví, diskuzní hodiny na zvolené téma žáky, zařazování informací z médií do vyučovacích hodin, aktuální informace z trhu práce, sledování nezaměstnanosti a poptávky po určitých profesích....)

2.2 Přehled použitých zkratk

AJ	Anglický jazyk
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ČaJS	Člověk a jeho svět
ČaMS	Člověk a moderní svět
ČaP	Člověk a příroda
ČaS	Člověk a společnost
ČaSP	Člověk a svět práce
ČaZ	Člověk a zdraví
ČČK	Český červený kříž
ČJ	Český jazyk
ČŠI	Česká školní inspekce
D	Dějepis
DCJ	Další cizí jazyk
DV	Dramatická výchova
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
ES	Ekologický seminář

EU	Evropská unie
EV	Etická výchova
F	Fyzika
FG	Finanční gramotnost
HV	Hudební výchova
Ch	Chemie
Inf	Informatika
IVP	Individuální vzdělávací plán
JaJK	Jazyk a jazyková komunikace
KAJ	Konverzace v anglickém jazyce
KAN	Konverzace v německém jazyce
KAR	Konverzace v ruském jazyce
KK	Klíčové kompetence
LVK	Lyžařský výcvikový kurz
M	Matematika
MaJA	Matematika a její aplikace
MěK	Městská knihovna
MÚ	Městský úřad
NJ	Německý jazyk
P	Přírodopis
PC	Personal Computer
Pě	Pěstitelství
PK	Psaní na klávesnici
PPP	Pedagogicko psychologická poradna
PT	Průřezové téma
RJ	Ruský jazyk
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SeF	Seminář z fyziky
SeM	Seminář z matematiky
SeZ	Seminář ze zeměpisu
SPC	Speciálně pedagogické centrum
SV	Sportovní výchova
ŠD	Školní družina
ŠVP	Školní vzdělávací program
TV	Tělesná výchova
UaK	Umění a kultura
UP	Učební plán
VkZ	Výchova ke zdraví
VO	Výchova k občanství
VT	Výtvarné techniky
VV	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis
ZŠ TGM	Základní škola T.G. Masaryka
ŽP	Životní prostředí

2.3 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Integrace do výuky

Česky jazyk a literatura	
2. ročník	Jazyková výchova
Matematika	
1. ročník	Číslo a početní operace
3. ročník	Číslo a početní operace
4. ročník	Číslo a početní operace
	Závislosti, vztahy a práce s daty
	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
5. ročník	Číslo a početní operace
6. ročník	Desetinná čísla
7. ročník	Zlomky
	Objem a povrch těles, síť těles
8. ročník	Lineární rovnice
Člověk a jeho svět	
1. ročník	Lidé kolem nás
2. ročník	Místo, kde žijeme
	Lidé kolem nás
	Člověk a jeho zdraví
3. ročník	Lidé kolem nás
	Člověk a jeho zdraví
Výchova k občanství	
6. ročník	Člověk ve společnosti
7. ročník	Člověk jako jedinec
Chemie	
8. ročník	Co je to chemie
	Vlastnosti látek
	Směsi
	Metody oddělování složek směsí
	Voda a vzduch
	Částicové složení látek
	Chemické prvky
	Chemické reakce
	Chemické rovnice
	Anorganické sloučeniny - oxidy
	Anorganické sloučeniny-sulfidy
	Anorganické sloučeniny-halogenidy
	Anorganické sloučeniny-kyseliny, pH
	Anorganické sloučeniny-hydroxidy, pH
	Anorganické sloučeniny-neutralizace, soli
9. ročník	Redoxní reakce
	Paliva
	Uhlovodíky
	Deriváty uhlovodíků
	Plasty a syntetická vlákna

Přírodní látky	
Chemie a společnost	
Člověk a svět práce	
1. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstitelské práce
	Příprava pokrmů
2. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstitelské práce
	Příprava pokrmů
3. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstitelské práce
	Příprava pokrmů
4. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstitelské práce
	Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstitelské práce
	Příprava pokrmů
8. ročník	Práce s technickými materiály
	Design a konstruování

Pokrytí v projektu

Ja a můj svět

Sebezpoznání a sebepojetí

Integrace do výuky

Česky jazyk a literatura	
2. ročník	Jazyková výchova
Matematika	
3. ročník	Číslo a početní operace
Člověk a jeho svět	
1. ročník	Lidé kolem nás
	Člověk a jeho zdraví
2. ročník	Člověk a jeho zdraví
3. ročník	Lidé kolem nás
	Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Člověk a jeho zdraví
Výchova k občanství	
8. ročník	Člověk jako jedinec
Tělesná výchova	
2. ročník	Činnosti podporující pohybové učení
3. ročník	Činnosti podporující pohybové učení
5. ročník	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	Činnosti podporující pohybové učení
6. ročník	Činnosti ovlivňující zdraví
Člověk a svět práce	
1. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti

	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
2. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
3. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
4. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů

Pokryto předmětem

Hudební výchova

Výchova ke zdraví

Tělesná výchova

Pokrytí v projektu

Já a můj svět

Já mezi lidmi

Seberegulace a sebeorganizace**Integrace do výuky**

Matematika	
2. ročník	Číslo a početní operace
	Závislosti, vztahy a práce s daty
3. ročník	Číslo a početní operace
	Geometrie v rovině a v prostoru
4. ročník	Číslo a početní operace
	Závislosti, vztahy a práce s daty
5. ročník	Číslo a početní operace
7. ročník	Zlomky
8. ročník	Lineární rovnice
Člověk a jeho svět	
3. ročník	Lidé kolem nás
Výchova k občanství	
7. ročník	Člověk jako jedinec
8. ročník	Člověk jako jedinec
Tělesná výchova	
1. ročník	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	Činnosti podporující pohybové učení
2. ročník	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	Činnosti podporující pohybové učení
3. ročník	Činnosti ovlivňující zdraví
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	Činnosti podporující pohybové učení

4. ročník	Činnosti ovlivňující zdraví
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	Činnosti podporující pohybové učení
5. ročník	Činnosti ovlivňující zdraví
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
6. ročník	Činnosti podporující pohybové učení
7. ročník	Bezpečnost v Tv a sportu
9. ročník	Činnosti podporující pohybové učení
Člověk a svět práce	
1. ročník	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
2. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
3. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
4. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
8. ročník	Práce s technickými materiály

Pokryto předmětem

Výchova ke zdraví

Tělesná výchova

Pracovní činnosti

Informatika

Pokrytí v projektu

Já a můj svět

Psychohygiéna**Integrace do výuky**

Český jazyk a literatura	
1. ročník	Komunikační a slohová výchova
	Jazyková výchova
3. ročník	Komunikační a slohová výchova
	Literární výchova
Německý jazyk	
9. ročník	Mluvení
Člověk a jeho svět	
1. ročník	Člověk a jeho zdraví
2. ročník	Člověk a jeho zdraví
3. ročník	Člověk a jeho zdraví
Tělesná výchova	
1. ročník	Činnosti ovlivňující zdraví

	Činnosti podporující pohybové učení
2. ročník	Činnosti ovlivňující zdraví
3. ročník	Činnosti ovlivňující zdraví
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
4. ročník	Činnosti ovlivňující zdraví
5. ročník	Činnosti ovlivňující zdraví
6. ročník	Činnosti ovlivňující zdraví
Člověk a svět práce	
1. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
2. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
3. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
4. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů

Pokryto předmětem

Hudební výchova

Výchova ke zdraví

Pokrytí v projektu

Moje rodina

Kreativita**Integrace do výuky**

Český jazyk a literatura	
2. ročník	Literární výchova
3. ročník	Literární výchova
4. ročník	Literární výchova
Matematika	
1. ročník	Geometrie v rovině a v prostoru
2. ročník	Geometrie v rovině a v prostoru
3. ročník	Geometrie v rovině a v prostoru
4. ročník	Geometrie v rovině a prostoru
5. ročník	Geometrie v rovině a v prostoru
Člověk a jeho svět	
1. ročník	Lidé a čas
2. ročník	Lidé a čas
	Člověk a jeho zdraví
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti Hudebně pohybové činnosti
2. ročník	Vokální činnosti

	Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti
3. ročník	Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti
4. ročník	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti
5. ročník	Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti
6. ročník	Instrumentální činnosti
7. ročník	Instrumentální činnosti
8. ročník	Instrumentální činnosti
Výtvarná výchova	
1. ročník	Malba Kresba Dekorativní a užitá práce Prostorová tvorba
2. ročník	Malba Kresba Kompozice Výtvarné vyjádření skutečnosti Prostorová tvorba
3. ročník	Malba Kresba Prostorová tvorba
4. ročník	Malba Kresba Výtvarné vyjádření skutečnosti Dekorativní a užitá práce
5. ročník	Malba Kresba Kompozice
6. ročník	Kresba Tematické práce
7. ročník	Malba Tematické práce
8. ročník	Umění a kultura Tematické práce
9. ročník	Umění a kultura Tematické práce
Člověk a svět práce	
1. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
2. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
3. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
4. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti

	Pěstítelcké práce Příprava pokrmů Práce s technickými materiály Design a konstruování
8. ročník	
Pracovní činnosti	
6. ročník	Pracovní činnosti

Pokryto předmětem

Výtvarná výchova

Člověk a svět práce

Pracovní činnosti

Poznávání lidí

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
1. ročník	Komunikační a slohová výchova
2. ročník	Komunikační a slohová výchova
Člověk a jeho svět	
1. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás
2. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás
3. ročník	Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví
Výchova k občanství	
7. ročník	Člověk jako jedinec
Výtvarná výchova	
2. ročník	Výtvarné vyjádření skutečnosti
Tělesná výchova	
5. ročník	Činnosti podporující pohybové učení
Člověk a svět práce	
1. ročník	Konstrukční činnosti Pěstítelcké práce
2. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítelcké práce Příprava pokrmů
3. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítelcké práce Příprava pokrmů
4. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítelcké práce Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítelcké práce Příprava pokrmů

Pokryto předmětem

Člověk a jeho svět

Výchova ke zdraví

Pokrytí v projektu

Já mezi lidmi

Moje rodina

Můj rodný kraj

Mezilidské vztahy

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
1. ročník	Literární výchova
2. ročník	Komunikační a slohová výchova
4. ročník	Komunikační a slohová výchova
Matematika	
1. ročník	Číslo a početní operace
4. ročník	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty Nestandardní aplikační úlohy a problémy
5. ročník	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Člověk a jeho svět	
1. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Rozmanitost neživé a živé přírody
2. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Lidé a čas
3. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Člověk a jeho zdraví Lidé kolem nás
Výchova k občanství	
7. ročník	Člověk ve společnosti
Hudební výchova	
1. ročník	Vokální činnosti Hudebně pohybové činnosti
2. ročník	Vokální činnosti Hudebně pohybové činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
Výtvarná výchova	
2. ročník	Výtvarné vyjádření skutečnosti
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Zdravý způsob života a péče o zdraví Vztahy mezi lidmi a formy soužití
9. ročník	Osobnostní a sociální rozvoj
Tělesná výchova	
1. ročník	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
6. ročník	Činnosti podporující pohybové učení Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení
8. ročník	Činnosti podporující pohybové učení Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení
Člověk a svět práce	
1. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti

	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
2. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
3. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
4. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítkelské práce
	Příprava pokrmů
8. ročník	Práce s technickými materiály

Pokryto předmětem

Člověk a jeho svět

Výchova ke zdraví

Člověk a svět práce

Pracovní činnosti

Pokrytí v projektu

Já a můj svět

Já mezi lidmi

Moje rodina

Komunikace**Integrace do výuky**

Česky jazyk a literatura	
1. ročník	Komunikační a slohová výchova Literární výchova
2. ročník	Komunikační a slohová výchova
3. ročník	Komunikační a slohová výchova
4. ročník	Komunikační a slohová výchova
5. ročník	Komunikační a slohová výchova Literární výchova
Anglický jazyk	
1. ročník	Řečové dovednosti
3. ročník	Řečové dovednosti
4. ročník	Poslech s porozuměním
Ruský jazyk	
8. ročník	Čtení s porozuměním
9. ročník	Čtení s porozuměním
Matematika	
1. ročník	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty
2. ročník	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty
3. ročník	Závislosti, vztahy a práce s daty Číslo a početní operace

	Geometrie v rovině a v prostoru
4. ročník	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty Nestandardní aplikační úlohy a problémy
5. ročník	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Člověk a jeho svět	
1. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Lidé a čas
2. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás
3. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Člověk a jeho zdraví
Chemie	
8. ročník	Co je to chemie
Výtvarná výchova	
3. ročník	My a svět
Tělesná výchova	
1. ročník	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
6. ročník	Sportovní hry Činnosti podporující pohybové učení
7. ročník	Sportovní hry Doplňkové sporty
8. ročník	Sportovní hry Činnosti podporující pohybové učení
9. ročník	Činnosti podporující pohybové učení
Člověk a svět práce	
1. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítkelské práce Příprava pokrmů
2. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítkelské práce Příprava pokrmů
3. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítkelské práce Příprava pokrmů
4. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítkelské práce Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítkelské práce Příprava pokrmů
8. ročník	Práce s technickými materiály Design a konstruování

Pokryto předmětem

Výchova ke zdraví

Pokrytí v projektu

Já a můj svět
Já mezi lidmi
Moje rodina
Objevujeme Evropu

Kooperace a kompetice

Integrace do výuky

Člověk a jeho svět	
3. ročník	Místo, kde žijeme Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody
Hudební výchova	
1. ročník	Instrumentální činnosti
5. ročník	Instrumentální činnosti
Tělesná výchova	
6. ročník	Sportovní hry
7. ročník	Sportovní hry Doplňkové sporty
8. ročník	Sportovní hry Činnosti podporující pohybové učení
9. ročník	Činnosti podporující pohybové učení
Člověk a svět práce	
1. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti
2. ročník	Pěstítecké práce
3. ročník	Konstrukční činnosti Pěstítecké práce
4. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítecké práce Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítecké práce Příprava pokrmů
8. ročník	Práce s technickými materiály

Pokryto předmětem

Matematika
Člověk a svět práce
Informatika

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
2. ročník	Jazyková výchova
3. ročník	Jazyková výchova
4. ročník	Jazyková výchova
5. ročník	Jazyková výchova
Matematika	
1. ročník	Závislosti, vztahy a práce s daty
2. ročník	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty

3. ročník	Geometrie v rovině a v prostoru
4. ročník	Číslo a početní operace Nestandardní aplikační úlohy a problémy
5. ročník	Číslo a početní operace Nestandardní aplikační úlohy a problémy
6. ročník	Desetinná čísla
7. ročník	Zlomky Objem a povrch těles, sítě těles
8. ročník	Lineární rovnice
Člověk a jeho svět	
1. ročník	Lidé a čas Rozmanitost neživé a živé přírody
2. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Rozmanitost neživé a živé přírody
3. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody
5. ročník	Člověk a jeho zdraví
Výchova k občanství	
7. ročník	Člověk ve společnosti
Chemie	
8. ročník	Bezpečnost při experimentální činnosti Metody oddělování složek směsí Voda a vzduch Částicové složení látek Chemické prvky Chemické reakce Chemické rovnice Anorganické sloučeniny - oxidy Anorganické sloučeniny-sulfidy Anorganické sloučeniny-halogenidy Anorganické sloučeniny-kyseliny, pH Anorganické sloučeniny-hydroxidy, pH Anorganické sloučeniny-neutralizace, soli
9. ročník	Redoxní reakce Paliva Uhlovodíky Deriváty uhlovodíků Plasty a syntetická vlákna Přírodní látky Chemie a společnost
Výtvarná výchova	
3. ročník	Kompozice
Výchova ke zdraví	
9. ročník	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
1. ročník	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
7. ročník	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Sportovní hry Doplňkové sporty
8. ročník	Sportovní hry Činnosti podporující pohybové učení
9. ročník	Činnosti podporující pohybové učení
Člověk a svět práce	
1. ročník	Práce s drobným materiálem

	Konstrukční činnosti
	Pěstítelské práce
	Příprava pokrmů
2. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítelské práce
	Příprava pokrmů
3. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítelské práce
	Příprava pokrmů
4. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítelské práce
	Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem
	Konstrukční činnosti
	Pěstítelské práce
	Příprava pokrmů
8. ročník	Práce s technickými materiály
Pracovní činnosti	
6. ročník	Pracovní činnosti

Pokryto předmětem

Matematika

Pracovní činnosti

Informatika

Pokrytí v projektu

Ukažtu, co dovedu

Hodnoty, postoje, praktická etika

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
1. ročník	Literární výchova
Matematika	
7. ročník	Objem a povrch těles, síť těles
Člověk a jeho svět	
1. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Rozmanitost neživé a živé přírody
2. ročník	Člověk a jeho zdraví
2. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Rozmanitost neživé a živé přírody
3. ročník	Člověk a jeho zdraví
3. ročník	Lidé kolem nás Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody
4. ročník	Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Lidé kolem nás
5. ročník	Člověk a jeho zdraví
Výchova k občanství	
7. ročník	Člověk ve společnosti
Hudební výchova	
4. ročník	Vokální činnosti

	Hudební pohybové činnosti
5. ročník	Vokální činnosti
	Hudební pohybové činnosti
6. ročník	Vokální činnosti
7. ročník	Vokální činnosti
8. ročník	Vokální činnosti
Výtvarná výchova	
2. ročník	Dekoratívni a užité práce
3. ročník	Umění a kultura
	Výtvarné vyjádření skutečnosti
	Dekoratívni a užité práce
4. ročník	Umění a kultura
	Dekoratívni a užité práce
5. ročník	Umění a kultura
	Dekoratívni a užité tvorba
Tělesná výchova	
1. ročník	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
7. ročník	Činnosti podporující pohybové učení
8. ročník	Sportovní hry
	Činnosti podporující pohybové učení
	Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení
Člověk a svět práce	
	Práce s technickými materiály
Pracovní činnosti	
6. ročník	Pracovní činnosti

Pokryto předmětem

Člověk a jeho svět

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Pokrytí v projektu

Můj rodný kraj

Ukažtu, co dovedu

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA**Občanská společnost a škola**

Integrace do výuky

Člověk a jeho svět	
1. ročník	Místo, kde žijeme
2. ročník	Lidé kolem nás
3. ročník	Místo, kde žijeme
	Lidé kolem nás
	Lidé a čas
4. ročník	Místo, kde žijeme
5. ročník	Lidé kolem nás

Výchova k občanství	
6. ročník	Člověk ve společnosti
9. ročník	Člověk ve společnosti

Pokryto předmětem

Výchova k občanství

Občan, občanská společnost a stát

Integrace do výuky

Člověk a jeho svět	
3. ročník	Lidé kolem nás
	Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Místo, kde žijeme
5. ročník	Lidé kolem nás
	Lidé a čas
Dějepis	
9. ročník	Rozdělený a integrující se svět
Výchova k občanství	
6. ročník	Člověk ve společnosti
7. ročník	Člověk ve společnosti
8. ročník	Člověk ve společnosti
Hudební výchova	
3. ročník	Poslechové činnosti

Pokryto předmětem

Výchova k občanství

Formy participace občanů v politickém životě

Integrace do výuky

Výchova k občanství	
6. ročník	Člověk ve společnosti
9. ročník	Člověk ve společnosti

Pokryto předmětem

Výchova k občanství

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Integrace do výuky

Člověk a jeho svět	
4. ročník	Lidé kolem nás
Dějepis	
9. ročník	Rozdělený a integrující se svět
Výchova k občanství	
	Člověk ve společnosti

Pokryto předmětem

Výchova k občanství

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**Evropa a svět nás zajímá**

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
4. ročník	Mluvení
Ruský jazyk	
8. ročník	Mluvení
Člověk a jeho svět	
5. ročník	Místo, kde žijeme

Pokryto předmětem

Dějepis

Zeměpis

Pokrytí v projektu

Poznáváme svět

Objevujeme Evropu

Evropský den jazyků

Objevujeme Evropu a svět

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
4. ročník	Mluvení
7. ročník	Čtení s porozuměním
Německý jazyk	
8. ročník	Mluvení
Ruský jazyk	
9. ročník	Mluvení
Člověk a jeho svět	
5. ročník	Místo, kde žijeme
Chemie	
9. ročník	Paliva
	Plasty a syntetická vlákna
Hudební výchova	
7. ročník	Česká hudba v proměnách staletí

Pokryto předmětem

Zeměpis

Pokrytí v projektu

Poznáváme svět

Objevujeme Evropu

Evropský den jazyků

Jsme Evropané

Integrace do výuky

Člověk a jeho svět	
4. ročník	Místo, kde žijeme
	Lidé a čas
5. ročník	Místo, kde žijeme
Hudební výchova	
	Poslechové činnosti

6. ročník	Poslechové činnosti
7. ročník	Poslechové činnosti
8. ročník	Poslechové činnosti

Pokryto předmětem

Zeměpis

Ruský jazyk

Pokrytí v projektu

Poznáváme svět

Objevujeme Evropu

Evropský den jazyků

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**Kulturní diference****Integrace do výuky**

Zeměpis	
8. ročník	Česká republika - Obyvatelstvo a sídla
9. ročník	Společenské a hospodářské prostředí - Obyvatelstvo
Hudební výchova	
1. ročník	Poslechové činnosti
5. ročník	Poslechové činnosti
6. ročník	Hudebně pohybové činnosti
7. ročník	Hudebně pohybové činnosti
8. ročník	Hudebně pohybové činnosti
9. ročník	Hudba v proměnách staletí
9. ročník	Od jazzu k současnosti
Výtvarná výchova	
1. ročník	Umění a kultura
2. ročník	Umění a kultura

Pokryto předmětem

Anglický jazyk

Ruský jazyk

Německý jazyk

Dějepis

Výchova k občanství

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Pokrytí v projektu

Můj rodný kraj

Objevujeme Evropu

Evropský den jazyků

Lidské vztahy**Integrace do výuky**

Český jazyk a literatura	
1. ročník	Komunikační a slohová výchova Literární výchova
Člověk a jeho svět	
	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví
2. ročník	Místo, kde žijeme Lidé kolem nás
3. ročník	Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Lidé kolem nás
Výchova k občanství	
6. ročník	Člověk ve společnosti
7. ročník	Mezinárodní vztahy, globální svět
Chemie	
9. ročník	Chemie a společnost
Hudební výchova	
3. ročník	Vokální činnosti
5. ročník	Poslechové činnosti
Výtvarná výchova	
2. ročník	Umění a kultura
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Osobnostní a sociální rozvoj
9. ročník	Osobnostní a sociální rozvoj
Člověk a svět práce	
1. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítkelské práce Příprava pokrmů
2. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Příprava pokrmů
3. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítkelské práce Příprava pokrmů
4. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítkelské práce Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstítkelské práce Příprava pokrmů

Pokryto předmětem

Člověk a jeho svět

Výchova k občanství

Pokrytí v projektu

Já mezi lidmi

Etnický původ

Integrace do výuky

Člověk a jeho svět	
3. ročník	Člověk a jeho zdraví
4. ročník	Lidé kolem nás
Zeměpis	
9. ročník	Společenské a hospodářské prostředí - Obyvatelstvo

Pokryto předmětem

Výchova k občanství

Multikulturalita

Integrace do výuky

Německý jazyk	
9. ročník	Mluvení
Člověk a jeho svět	
3. ročník	Člověk a jeho zdraví

Pokryto předmětem

Výchova k občanství

Ruský jazyk

Pokrytí v projektu

Objevujeme Evropu

Evropský den jazyků

Princip sociálního smíru a solidarity

Integrace do výuky

Člověk a jeho svět	
4. ročník	Lidé kolem nás

Pokryto předmětem

Výchova k občanství

Pokrytí v projektu

Evropský den jazyků

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**Ekosystémy**

Integrace do výuky

Člověk a jeho svět	
3. ročník	Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody
4. ročník	Rozmanitost přírody
Člověk a svět práce	
1. ročník	Pěstitelské práce

2. ročník	Pěstitelské práce
3. ročník	Pěstitelské práce
4. ročník	Pěstitelské práce
5. ročník	Pěstitelské práce
Pracovní činnosti	
6. ročník	Pracovní činnosti

Pokryto předmětem

Přírodopis

Pokrytí v projektu

Příroda - rostliny

Příroda - živočišné

Základní podmínky života

Integrace do výuky

Člověk a jeho svět	
1. ročník	Rozmanitost neživé a živé přírody Člověk a jeho zdraví
2. ročník	Rozmanitost neživé a živé přírody
3. ročník	Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody
5. ročník	Rozmanitost přírody
Chemie	
9. ročník	Přírodní látky
Přírodopis	
Půdy	
Člověk a svět práce	
1. ročník	Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
2. ročník	Pěstitelské práce
3. ročník	Konstrukční činnosti Pěstitelské práce
4. ročník	Pěstitelské práce
5. ročník	Pěstitelské práce
Pracovní činnosti	
8. ročník	Pracovní činnosti

Pokryto předmětem

Přírodopis

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Integrace do výuky

Člověk a jeho svět	
1. ročník	Rozmanitost neživé a živé přírody
2. ročník	Rozmanitost neživé a živé přírody Člověk a jeho zdraví
3. ročník	Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody Člověk a jeho zdraví
5. ročník	Rozmanitost přírody
Fyzika	
8. ročník	Práce, energie, teplo Zvukové jevy

9. ročník	Základy meteorologie Střídavý proud Jaderná energie
Chemie	
8. ročník	Co je to chemie Směsi Voda a vzduch Chemické prvky Anorganické sloučeniny - oxidy Anorganické sloučeniny-sulfidy Anorganické sloučeniny-halogenidy Anorganické sloučeniny-kyseliny, pH Anorganické sloučeniny-hydroxidy, pH Anorganické sloučeniny-neutralizace; soli
9. ročník	Redoxní reakce Paliva Deriváty uhlovlodíků Plasty a syntetická vlákna Chemie a společnost
Přírodopis	
	Podzemní voda Půdy Vyhledávání a těžba nerostných surovin
Výchova ke zdraví	
	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Člověk a svět práce	
1. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce
2. ročník	Konstrukční činnosti Pěstitelské práce
3. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce
4. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
Pracovní činnosti	
6. ročník	Pracovní činnosti

Pokryto předmětem

Fyzika

Chemie

Přírodopis

Pokrytí v projektu

Příroda - rostliny

Můj rodný kraj

Vztah člověka k prostředí**Integrace do výuky**

Člověk a jeho svět	
1. ročník	Rozmanitost neživé a živé přírody Člověk a jeho zdraví
2. ročník	Rozmanitost neživé a živé přírody
3. ročník	Místo, kde žijeme Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody
4. ročník	Rozmanitost přírody
5. ročník	Rozmanitost přírody
Fyzika	
8. ročník	Zvukové jevy Základy meteorologie
9. ročník	Střídavý proud Jaderná energie
Chemie	
8. ročník	Co je to chemie Bezpečnost při experimentální činnosti Voda a vzduch
Přírodopis	
9. ročník	Podzemní voda Půdy Vyhledávání a těžba nerostných surovin
Hudební výchova	
2. ročník	Poslechové činnosti
4. ročník	Poslechové činnosti
6. ročník	Vokální činnosti
7. ročník	Vokální činnosti
8. ročník	Vokální činnosti
Výtvarná výchova	
1. ročník	My a svět
2. ročník	My a svět
3. ročník	Prostorová tvorba My a svět
4. ročník	Kompozice Prostorová tvorba My a svět
5. ročník	Prostorová tvorba Výtvarné vyjádření skutečnosti My a svět
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Zdravý způsob života a péče o zdraví
Člověk a svět práce	
1. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
2. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
3. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů

4. ročník	Konstrukční činnosti Pěstitecké práce Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem Pěstitecké práce Příprava pokrmů
Pracovní činnosti	
6. ročník	Pracovní činnosti

Pokryto předmětem

Chemie
Přírodopis
Výtvarná výchova

Pokrytí v projektu

Příroda - živočišného
Já a můj svět
Můj rodný kraj

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení****Integrace do výuky**

Český jazyk a literatura	
3. ročník	Literární výchova
4. ročník	Literární výchova
5. ročník	Literární výchova
8. ročník	Mediální výchova
Matematika	
3. ročník	Závislosti, vztahy a práce s daty
4. ročník	Závislosti, vztahy a práce s daty
5. ročník	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Chemie	
8. ročník	Vlastnosti látek Směsi Metody oddělování složek směsí Částicové složení látek Chemické prvky Anorganické sloučeniny - oxidy Anorganické sloučeniny-sulfidy Anorganické sloučeniny-halogenidy Anorganické sloučeniny-kyseliny, pH Anorganické sloučeniny-hydroxidy, pH Anorganické sloučeniny-neutralizace, soli
9. ročník	Redoxní reakce Uhlovodíky Deriváty uhlovodíků Plasty a syntetická vlákna Přírodní látky

Chemie a společnost**Pokryto předmětem**

Člověk a moderní svět

Pokrytí v projektu

Objevujeme Evropu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**Integrace do výuky**

Český jazyk a literatura	
8. ročník	Mediální výchova
Matematika	
4. ročník	Závislosti, vztahy a práce s daty
Chemie	
8. ročník	Chemické prvky
9. ročník	Chemie a společnost

Stavba mediálních sdělení**Integrace do výuky**

Český jazyk a literatura	
5. ročník	Komunikační a slohová výchova
8. ročník	Mediální výchova
9. ročník	Mediální výchova

Vnímání autora mediálních sdělení**Integrace do výuky**

Český jazyk a literatura	
9. ročník	Mediální výchova
Chemie	
	Deriváty uhlovodíků
Hudební výchova	
8. ročník	Poslechové činnosti
Výchova ke zdraví	
9. ročník	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Fungování a vliv médií ve společnosti**Integrace do výuky**

Výchova k občanství	
6. ročník	Člověk ve společnosti
Výchova ke zdraví	
9. ročník	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Tělesná výchova	
	Atletika Sportovní hry

Pokryto předmětem

Člověk a moderní svět

Tvorba mediálního sdělení

Integrace do výuky

Česky jazyk a literatura	
9. ročník	Mediální výchova
Německy jazyk	
8. ročník	Čtení s porozuměním
9. ročník	Čtení s porozuměním
Rusky jazyk	
	Mluvení
Výtvarná výchova	
4. ročník	Grafika
5. ročník	Grafika

Pokrytí v projektu

Evropský den jazyků

Práce v realizačním týmu

Integrace do výuky

Česky jazyk a literatura	
9. ročník	Mediální výchova
Matematika	
1. ročník	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty
2. ročník	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty
3. ročník	Číslo a početní operace
4. ročník	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty
5. ročník	Číslo a početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Člověk a jeho svět	
3. ročník	Lidé a čas
Chemie	
8. ročník	Bezpečnost při experimentální činnosti Vlastnosti látek Směsi Metody oddělování složek směsí Voda a vzduch Anorganické sloučeniny - oxidy Anorganické sloučeniny-sulfidy Anorganické sloučeniny-halogenidy Anorganické sloučeniny-kyseliny, pH Anorganické sloučeniny-hydroxidy, pH
9. ročník	Redoxní reakce Paliva Deriváty uhlovodíků Plasty a syntetická vlákna Přírodní látky
Výtvarná výchova	
4. ročník	Grafika
Výchova ke zdraví	
6. ročník	Zdravý způsob života a péče o zdraví
Tělesná výchova	
8. ročník	Sportovní hry

9. ročník	Sportovní hry
Člověk a svět práce	
1. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
2. ročník	Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
3. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
4. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
5. ročník	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
8. ročník	Svět práce

Pokrytí předmětem

Člověk a moderní svět

Výtvarná výchova

Pokrytí v projektu

Evropský den jazyků

3 Charakteristika školy

Název školy	Základní škola T.G.Masaryka		
Adresa	Tyršova 409, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program Základní školy T.G. Masaryka, č.j. 140/22		
Platnost	od 1.9.2022	Dosaženo vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

Velikost a úplnost školy

Základní škola T.G. Masaryka je středně velká městská škola založená v roce 1936. V roce 1961 byla rozšířena o novější část, 1976 byly přistavěny velká tělocvična, školní kuchyně a jídelna, 1984 pak nástavba tříd a učeben nad školní jídelnou. Ve školním roce 2006/2007 byla zbourána stará malá tělocvična a postavena nová. V roce 2011 byla provedena celková rekonstrukce střechy, zateplení, výměna oken. V roce 2015 bylo zrekonstruováno školní hřiště. V zimních měsících 2018/2019 proběhla přestavba školy na bezbariérovou, upravil se školní dvůr a zahrada. ZŠ TGM je úplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání přibližně 415 žákům ve věku od šesti do patnácti let. Součástí školy je v současnosti také školní družina se čtyřmi odděleními. Základní škola T.G. Masaryka je úplnou základní školou s 9 postupnými ročníky. Na 1. i 2. stupni je zpravidla po dvou až třech paralelních třídách. Škola je spádovou pro okolní neúplné školy.

Umístění školy

Škola je umístěna v klidné části města ve výhodné poloze jak pro děti místní, tak dojíždějící. Stojí mimo hlavních komunikací, je obklopená parkem, zahradou školní družiny, zahradou školních pozemků a školním hřištěm.

Vybavení školy

Materiální

Všechny učebny jsou zařizeny novým stavitelným nábytkem. Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce většiny předmětů je využíván výukový SW. Průběžně se doplňuje a obměňuje fond učebnic a učebních textů, výukový SW, stejně tak sbírky pomůcek, sportovní nářadí, audiovizuální a výpočetní technika, vybavení školní družiny. Investiční rozvoj je dán objemem finančních prostředků.

Prostorové

Škola má k dispozici v současné době 21 tříd, 18 odborných učeben (2 počítačové učebny, 1 polytechnická (robotická) učebna, 3 jazykové učebny, učebna chemie, přírodopisu, zeměpisu, dějepisu, hudební výchovy, učebna fyziky, výtvarné výchovy, venkovní učebna, dílna na pracovní výchovu, cvičná žákovská kuchyně, 2 multifunkční učebny), 2 tělocvičny (slouží potřebám školy i veřejnosti), 4 oddělení školní družiny, 12 kabinetů, školní knihovnu a další administrativní, provozní a skladové prostory. Dále se využívá školní hřiště, pozemek a zahrada školní družiny. K dispozici je moderně vybavená školní výdejna a školní bufet. Škola je od školního roku 2019/2020 bezbariérová.

Technické

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou.

Pro výuku nejen informatiky ale i dalších předmětů jsou určeny 3 moderně vybavené učebny výpočetní techniky. Pro práci žáků jsou další počítače, notebooky a tablety umístěny v odborných učebnách i kmenových třídách. Učitelé mají k dispozici počítače v obou sborovnách, v kabinetech, využívají notebooky, tablety. Celkový počet PC je 295, vnitřní počítačová síť je rozvedena do všech prostor školy, navíc s vysokorychlostním připojením optickým kabelem k Internetu. Každý pracovník školy a každý žák školy má své přístupové heslo do školní počítačové sítě, svůj prostor pro ukládání dat na centrálním serveru a svou e-mailovou schránku s adresou. Využíváme univerzální webový školní informační systém, tj. pro klasifikaci elektronickou žákovskou knížku, podobně také elektronické třídní knihy, správu školní matriky, efektivní komunikaci v rámci školy nebo mezi školou a rodiči. Dnes již samozřejmostí je doplňování učeben interaktivními tabulemi a velkoplošnými

dotykovými displeji (38), ZŠ je dobře vybavena kvalitní audiovizuální technikou (dataprojektory, digitální fotoaparáty, videokamera, vizualizéry, ozvučovací aparatury, DVD přehrávače a rekordéry, hardware, software apod.). Na dobré úrovni je vybavení digitální kopírovač technikou.

Dalším cílem je umísťování více kvalitních stanic do odborných učeben a postupné budování multimediálních odborných učeben.

Hygienické

Škola ve spolupráci se zřizovatelem každoročně zlepšuje hygienické podmínky. Zvláště v posledních letech se podařilo zrekonstruovat většinu učeben, obě tělocvičny, šatny, veškeré toalety, školní jídelnu a plánovaně se pokračuje dále. Pro dodržování pitného režimu pracovníků školy i žáků slouží školní bufet, žákům je poskytováno dotované ovoce a mléčné výrobky. Pro odpočinek je k dispozici školní družina, zahrada s prolézačkami pro ŠD a žáky 1. stupně. Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí. V souvislosti s výskytem nemoci koronaviru COVID-19 byla zřízena izolační místnost pro pozitivně testované žáky.

Charakteristika žáků a pedagogického sboru

V současné době navštěvuje školu 415 žáků. Trvalá péče je věnována žákům handicapovaným i nadaným.

Pedagogický sbor tvoří 12 učitelů 1. stupně ZŠ, 20 učitelů 2. stupně ZŠ, 4 vychovatelky školní družiny a 8 asistentek pedagoga. Ve sboru jsou 4 muži, všichni pedagogičtí pracovníci splňují zákonem požadovanou kvalifikaci. Kvalifikovanost učitelů cizích jazyků škola řeší intenzivní jazykovou přípravou vyučujících v rámci DVPP a umožněním dálkového studia. Různé typy DVPP absolvuje průběžně většina učitelů. Pracujeme na zkvalitnění vzájemných vztahů a týmové spolupráce.

Mezinárodní spolupráce, dlouhodobé projekty

V současné době ZŠ nerozvíjí žádný dlouhodobý systematický projekt mezinárodní spolupráce (probíhá nanejvýše na úrovni konkrétních krátkodobých akcí). Do budoucna zamýšlíme navázat mezinárodní spolupráci se školou stejného typu. Jsme zapojeni do práce „Tvořivých škol“, probíhají projekty 1. pomoc do škol, Program prevence dětských úrazů, Celé Česko čte dětem, Bystřicko čte dětem, projekt Ministerstva dopravy ČR - Besip, Ovoce, zelenina a mléko do škol, studio předškoláků Pastelka a další. Aktivně se zapojujeme do projektů ESF.

Způsoby spolupráce se školskou radou, rodiči žáků nebo zákonnými zástupci, místními i regionálními partnery, PP poradnami a jinými institucemi

Od roku 2005 je při ZŠ zřízena Školská rada, má 6 členů. Se školou spolupracuje „Klub přátel školy“. Rodiče žáků každé třídy mají možnost si do „Klubu“ zvolit svého zástupce, mluvčího. Sama ZŠ organizuje nejméně 3x do roka třídní schůzky, mezi další formy komunikace a spolupráce s rodiči patří dny otevřených dveří, společné akce žáků, rodičů a učitelů, individuální konzultace s rodiči žáků, veřejná prezentace výsledků práce žáků, studio Pastelka pro budoucí prvňáčky a každoroční zjišťování názorů rodičů na dílejší problémy vzdělávání v ZŠ formou anket a dotazníků. Vedení ZŠ a (2) výchovní poradci úzce spolupracují při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s PPP, SPC, s Odborem sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Bystřice nad Pernštejnem, s Policií ČR. Rovněž se zřizovatelem školy je spolupráce na dobré úrovni. Vzájemnou informovanost všech výše uvedených subjektů pomáhají udržovat i některá média (Bystřicko) a propojení prostřednictvím internetové sítě (e-mail, webovské stránky).

Radu výchovně vzdělávacích akcí ZŠ organizuje ve spolupráci s Kulturním domem, Městskou knihovnou, DDM, Plaveckou školou, Sportovní halou. Při pořádání akcí školy máme velmi dobrou spolupráci rovněž s mnohými podnikatelskými subjekty.

Tradice školy

Škola má bohatou sportovní tradici, 2 pěvecké sbory, ročně zajišťuje činnost 10 – 15 zájmových útvarů, organizuje, nebo se účastní až 200 akcí, roste obliba vypracovávaní projektů. Žáci navštěvují divadelní představení, využívají školních exkurzí, sami se podílejí na kulturních a společenských akcích – tradiční Vánoční akademie, Velikonoční jarmark, vystoupení pro důchodce, pěvecké a recitační soutěže a přehlídky, Maškarní karneval, apod. Tradičním se již také stalo každoroční slavnostní

přivítání prvňáčků a neméně slavnostní rozloučení s vycházejícími žáky.

4 Učební plán

Učební plán ročníkový

1. stupeň

Povinné předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Český jazyk a literatura	8	8	9	8	6,5	39,5
Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11
Matematika	5	5	5	5	4,5	24,5
Člověk a jeho svět	1	2	2	3	4	12
Člověk a moderní svět	-	-	-	-	1	1
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	2	1	1	2	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5
Infomatika	-	-	1	1	1	3
Celkem základní dotace	17	19	21	22	23	102
Celkem disponibilní dotace	3	3	4	3	3	16
Celkem v ročníku	20	22	25	25	26	118

2. stupeň

Povinné předměty	5. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Český jazyk a literatura	4,5	4,5	5	4	18
Anglický jazyk	4	4	3	3	14
Další cizí jazyk	-	2	2	2	6
Matematika	4,5	4,5	5	4	18
Dějepis	2	2	2	2	8
Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Člověk a moderní svět	1	-	-	-	1
Fyzika	1	2	2	2	7
Chemie	-	-	2	2	4
Přírodopis	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	2	2	1	7
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Výchova ke zdraví	1	-	-	1	2
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	-	-	0	2	2
Pracovní činnosti	1	-	-	-	1
Infomatika	1	1	1	1	4
Celkem základní dotace	25	27	27	25	104
Celkem disponibilní dotace	5	3	4	6	18
Celkem v ročníku	30	30	31	31	122

Celkový učební plán

RVP		ŠVP		
Jazyk a jazyková komunikace		50,5	35	59,5
Cizí jazyk	Anglický jazyk	11	14	25
Další cizí jazyk	Další cizí jazyk	0	6	6
Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	39,5	18	57,5
Matematika a její aplikace		24,5	18	42,5
Matematika	Matematika	24,5	18	42,5
Člověk a jeho svět		12	0	12
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	12	0	12
Člověk a společnost		1	13	14
Dějepis	Dějepis	0	8	8
Výchova k občanství	Výchova k občanství	0	4	4
Výchova k občanství	Člověk a moderní svět	1	1	2
Člověk a příroda		0	24	24
Chemie	Chemie	0	4	4
Fyzika	Fyzika	0	7	7
Přírodopis	Přírodopis	0	8	8
Zeměpis	Zeměpis	0	7	7
Umění a kultura		12	10	22
Hudební výchova	Hudební výchova	5	4	9
Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	7	6	13
Člověk a zdraví		10	10	20
Tělesná výchova	Tělesná výchova	10	8	18
Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	0	2	2
Člověk a svět práce		5	3	8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	0	1	1
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	2	7
Informatika		3	4	7
Informatika	Informatika	3	4	7
Celková dotace		102	104	206
Disponibilní dotace		16	18	34

7. ročník**Další cizí jazyk**

Ruský jazyk	2
Německý jazyk	2

8. ročník**Další cizí jazyk**

Ruský jazyk	2
Německý jazyk	2

9. ročník**Další cizí jazyk**

Ruský jazyk	2
Německý jazyk	2

Přehled využití týdnů

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Výuka dle rozpisu učiva	40	40	40	40	40
Celkem:	40	40	40	40	40

	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Výuka dle rozpisu učiva	40	40	40	40
Celkem:	40	40	40	40

I.**POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU****Disponibilní časová dotace**

- využití disponibilní časové dotace je plně v kompetenci a odpovědnosti ředitele školy
- využití celé disponibilní časové dotace v učebním plánu ŠVP je závazné

Disponibilní časová dotace je určena:

- k realizaci volitelných vzdělávacích obsahů, které musí vycházet z cílů základního vzdělávání a rozvíjet klíčové kompetence žáků
- k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace
- k vytváření časové dotace pro realizaci dalších povinných vzdělávacích obsahů dotvářejících zaměření školy
- k nabídce dalších volitelných vzdělávacích obsahů
- k realizaci průřezových témat
- k realizaci doplňujících vzdělávacích oborů

k realizaci vzdělávacích obsahů podporujících vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Využití disponibilní časové dotace na 1. stupni (celkem 16 hodin):

- 6,5 hodin z disponibilní časové dotace je rovnoměrně využito k posílení výuky Českého jazyka a literatury v 1. – 5.

ročníku.

- 2 hodiny z disponibilní časové dotace jsou využity k posílení časové dotace povinného předmětu Anglický jazyk v 1. a 2. ročníku, čímž je podpořena jedna z priorit školy – rozvíjení komunikačních dovedností žáků v cizím jazyce. Výuka v 1. ročníku je realizována formou tzv. English windows.

- 4,5 hodiny z disponibilní časové dotace jsou využity k posílení časové dotace povinného předmětu Matematika v 1. až 5. ročníku.

- 1 hodina z disponibilní časové dotace je využita k posílení časové dotace předmětu Informatika ve 3. ročníku. Je tak podpořena vzdělávací priorita školy – rozvíjet komunikační dovednosti žáků v informačních a komunikačních technologiích.

- 1 hodina z disponibilní časové dotace je využita k realizaci předmětu Člověk a moderní svět v 5. ročníku.

- 1 hodina z disponibilní časové dotace je využita k realizaci předmětu Člověk a jeho svět v 5. ročníku

Využití disponibilní časové dotace na 2. stupni (celkem 18 hodin):

1. K posílení časové dotace vzdělávacích oborů nad rámec minimální časové dotace.

- Matematika a její aplikace - 6. ročník + 1/2 hodiny, 7. ročník + 1/2 hodiny, 8. ročník + 1 hodina, 9. ročník + 1 hodina
- Český jazyk a literatura - 6. ročník + 1/2 hodiny, 7. ročník + 1/2 hodiny, 8. ročník + 1 hodina, 9. ročník + 1 hodina
- Cizí jazyk - 6. ročník + 1 hodina, 7. ročník + 1 hodina
- Výchova k občanství - 6. ročník + 1 hodina
- Fyzika - 6. ročník + 1 hodina; 9. ročník + 1 hodina
- Chemie - 9. ročník + 1 hodina
- Přírodopis - 8. ročník + 1 hodina; 9. ročník + 1 hodina
- Zeměpis - 8. ročník + 1 hodina
- Člověk a moderní svět - 6. ročník + 1 hodina

- Dějepis - 9. ročník + 1 hodina

- Výtvarná výchova - 7. ročník + 1 hodina

Celkové počty hodin za 1. a 2. stupeň:

Celkem základní dotace: 206 hodin

Celkem disponibilní dotace: 34 hodin

Celkem dotace: 240 hodin

5 Učební osnovy

Název školy	Základní škola T.G.Masaryka		
Adresa	Tyršova 409, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program Základní školy T.G. Masaryka, č.j. 140/22		
Platnost	od 1.9.2022	Dosaženo vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cilové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že

vede žáka k:

- chápání jazyka jako svěbytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Rozumí většinu a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/ji bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ni a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejich nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

5.1.1 Český jazyk a literatura

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
7+1	7+1	7+2	6+2	6+0 1/2
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4+0 1/2	4+0 1/2	4+1	3+1	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

- vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace
- je nosným předmětem našeho školního vzdělávacího programu
- jazyková kultura patří k podstatným částem kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání

- kvalitní dosahování cílů předmětu český jazyk a literatura je předpokladem úspěšného zvládnání cílů ostatních vzdělávacích oborů
- jazyková výchova umožňuje žákům poznat základy jazykového systému češtiny jako předpokladu jejího uvědomělého užívání
- literární výchova přispívá zejména k rozvoji čtenářských kompetencí (zejména čtení s porozuměním) a zároveň rozvíjí u žáků vztah k literatuře a jejím prostřednictvím jsou ovlivněny jejich postoje a hodnotové orientace
- žáci postupně získávají základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu, ve vyšších ročnících žáci získají i přehled o základních pojmech literární teorie a literární historie
- prostřednictvím komunikační a slohové výchovy se žáci učí vnímat, chápat a rozlišovat různá jazyková sdělení, analyzovat a kriticky posuzovat texty, jež se vztahují k nerůzným situacím, ve vyšších ročnících se snaží posuzovat a hodnotit také formální stránku textu a jejich výstavu, tvoří vlastní texty

Časová dotace:

- český jazyk a literatura je povinný předmět

- časová dotace:

- v 1. ročníku – 8 hodin
- ve 2. ročníku – 8 hodin
- ve 3. ročníku – 9 hodin
- ve 4. ročníku – 8 hodin
- v 5. ročníku – 6,5 hodin
- v 6. ročníku – 4 hodiny
- v 7. ročníku – 5 hodin
- v 8. ročníku – 4 hodiny
- v 9. ročníku – 4 hodiny

Organizace výuky:

- předmět je vyučován v jednotlivých kmenových třídách
- ve vyšších ročnících je využíváno odborných učeben ostatních předmětů (využití audiovizuální techniky – dataprojektorů, interaktivních tabulí..) především ve výuce literární výchovy

Zařazení průřezových témat:

V předmětu je zařazeno plnění prvků těchto průřezových témat: Mediální výchova, osobnostní a sociální výchova. Aplikovány jsou prvky doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova.

Klíčové kompetence, které předmět rozvíjí:

Kompetence k učení:

Žák:

- se seznamuje a propojuje do širších souvislostí poznatky z jazykové, literární, komunikační a slohové výchovy
- buduje si pozitivní vztah k učení, snaží se posuzovat vlastní pokroky a plánovat způsoby svého zdokonalování

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- využívá získané vědomosti a dovednosti k hledání řešení problému
- kriticky myslí a snaží se o uvážlivá rozhodnutí, která je schopen obhájit a hodnotit
- při řešení problému volí vhodné logické postupy

Kompetence komunikativní:

Žák:

- srozumitelně se vyjadřuje ústně i písemně
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- tvořivě využívá různých typů textů a záznamů
- komunikativní dovednosti využívá v soužití a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- účinně spolupracuje v týmu, spoluvytváří pravidla pro spolupráci v týmu a respektuje je
- chápe potřebu spolupracovat a respektovat druhé

Kompetence občanské:

Žák:

- rozhoduje zodpovědně podle dané situace
- oceňuje a uvědomuje si význam tradicí a kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní:

Žák:

- zodpovědně přistupuje k plnění úkolů a dbá na kvalitu jejich vypracování
- využívá nabytých znalostí, vědomostí a zkušeností v zájmu svého vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitel:

- k výuce čtení a psaní v 1. ročníku využívá tzv. genetickou metodu
- využívá motivaci
- vede žáky k užívání odpovídající terminologie
- ověřuje a procvičuje průběžně znalost pravopisných pravidel
- využití různých zdrojů informací – učebnice, pracovní listy, audio, video, internet, PC programy

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zadává úkoly s ohledem na úroveň znalostí a schopností žáka
- vede žáky k samostatnému řešení problémů a hledání různých řešení, k sebehodnocení a hodnocení ostatních žáků

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k formulování a vyjadřování jejich myšlenek a názorů
- podporuje žáky v souvislém a kultivovaném písemném i ústním projevu
- při vhodných příležitostech ve výuce využívá informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vytváří prostředí vhodné ke spolupráci žáků ve skupině
- dává žákům možnost vyjádřit vlastní názor a respektovat názory ostatních, neprosazovat agresivně svoje řešení

Kompetence občanské:

Učitel:

- nabízí žákům možnost rozšiřujících úkolů, referátů
- poskytuje prostor pro vlastní aktivitu žáků
- v hodinách literární výchovy přibližuje žákům kulturní dědictví obsažené v naší i světové literatuře

Kompetence pracovní:

Učitel:

- poskytuje prosto pro vlastní aktivity žáků a jejich výsledky posuzuje z hlediska kvality a celkového významu pro jejich rozvoj
- vede žáky k ochraně kulturního prostředí a společenských hodnot

1. ročník

7+1 týdně, P

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním text přiměřený obsahem, rozsahem a náročností • rozumí písemnému a mluvenému pokynu • respektuje pravidla komunikace v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost, správně artikuluje všechny hlásky • používá v mluveném projevu vhodných výrazových prostředků • dodržuje a zvládá hygienické zásady a návyky při psaní • píše správné tvary písmen a číslic • písmena spojuje do slabik a slov a kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně a formálně správně 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomělé čtení vhodných textů - sdělování krátkých zpráv, zážitků a zkušeností - kultivované vyjadřování a chování (prosba, poděkování, omluva, přání, pozdrav, oslovení, vzkaz) - správné dýchání, vhodné tempo řeči, řeč těla (mimika, gesta) - uvolňovací cviky, správné držení těla, držení psacího náčiní, hygiena zraku - technika psaní (úhlednost a čitelnost) - písmena velké a malé abecedy, tvary tiskací a psací - psaní velkých písmen na začátku věty a u vlastních jmen (osob, zvířat, měst a obcí) 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Psychohygiena Poznávání lidí Komunikace</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské vztahy</p>		
Metody:	Postupy	Formy práce

1. ročník

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky rozkládá a skládá slova z hlásek určuje počet slabik ve slově, počet slov ve větě 		<ul style="list-style-type: none"> hláska, písmeno, slabika, slovo, věta slova s ě, se skupinami di, ti, ni a shluky souhlásek hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací interpunkční znaménka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Literární výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pracuje tvořivě s literárním textem rozvíjí vztah ke kultuře a umění 		<ul style="list-style-type: none"> poslech, vyprávění, dramatizace, recitace orientace v textu - stránka, nadpis, řádek, odstavec pojmy: říkadlo, rozpočítadlo, hádanka, báseň, pohádka, příběh návštěva divadelních představení a knihovny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace Mezilidské vztahy		
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

7+1 týdně, P

2. ročník

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá základní formy společenského styku sdělí a napíše adresu, blahopřání, pozdrav pojmenuje předměty a jejich vlastnosti na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev, dodržuje posloupnost děje, vypráví podle osnovy obrázkové i textové piše všechna písmena abecedy podle normy psaní používá diakritická znaménka ve slovech a větách opisuje, přepisuje a doplňuje jednoduché texty 		<ul style="list-style-type: none"> oslovení, pozdrav, prosba, poděkování a vzkaz jednoduchý popis, pracovní postup osnova obrázková a textová, tvoření nadpisu doplnění písmen abecedy o q, Q, x, X, w, W, Y základní diakritická znaménka opis, přepis, doplňování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Mezilidské vztahy Poznávání lidí		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pracuje s větou, slovem a jeho významem člení slova na slabiky a hlásky rozlišuje hlásky na souhlásky a samohlásky odůvodňuje a píše správné písmeno ě ve slovech, ůy po tvrdých a měkkých souhláskách zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky na konci slov seznáí se se znělými a neznělými souhláskami uvnitř slov porovnává a třídí slova podle obecného významu rozlišuje vybrané slovní druhy a užívá je v větách rozlišuje věty jednoduché a souvětí vyjmenuje abecedu, dokáže řadit slova podle abecedy osvojuje si základy pravopisu vlastních jmen, odůvodňuje a píše správně rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky 		<ul style="list-style-type: none"> druhy vět pořádek slov ve větě význam slov (slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova opačného významu, synonyma) význam slabiky pro dělení slov slabikotvorné r, l druhy samohlásek a souhlásek pravopis ů, ú pravopis i/í, y/ý po měkkých a tvrdých souhláskách slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě párové souhlásky (p - b, d - t, d - ť, z - s, ž - š, v - f, h - ch) slovní druhy určování slovních druhů (podstatná jména, slovesa, předložky, spojky) spojky a spojovací výrazy věta jednoduchá a souvětí, spojování jednoduchých vět do souvětí abeceda, hledání slov v abecedním seznamu vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

3. Literární výchova

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> přechází k plynulému čtení, čte s porozuměním reprodukuje krátký text odlišuje pohádku, příběh a naučný text pracuje tvořivě s textem a knihou uveče jména známých spisovatelů a ilustrátorů recituje básně seznamuje se s lidovou slovesností 		<ul style="list-style-type: none"> tiché a hlasité čtení správná intonace, slovní přízvuk, frázování, dýchání plynulé čtení jednoduchých textů, různých žánrů (pohádka, příběh, naučný text) vyprávění, dramatizace a domýšlení příběhů název knihy, spisovatel, ilustrátor, vlastní ilustrace báseň, verš, rým příслови, pranostiky, lidová rčení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

7+2 týdně, P

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích zvládá další formy společenského styku je schopen sestavit a následně využít jednoduchou osnovu píše čitelně, úhledně a přiměřeně rychle plně automatizuje správné tvary všech písmen abecedy v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči 		<ul style="list-style-type: none"> rozvoj slovní zásoby, věcné a spisovné vyjadřování přivolaání pomoci, dopis, prosba členění projevu, výběr vhodných výrazových prostředků kontrola vlastního písemného projevu, úprava zápisu normy písemného projevu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Psychohygiéna		
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • seznamuje se se stavbou a významem slov v širším pojetí • odůvodňuje a správně píše <i>í / ě, y / ť</i> po obojetných souhláskách • rozlišuje slovní druhy • určuje mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves 		<ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá, souvětí - synonyma, homonyma, antonyma, slova citově zabarvená - slova vyjmenovaná a jim příbuzná - podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky, spojky - mluvnické kategorie podstatných jmen - rod, číslo, pád - mluvnické kategorie sloves - osoba, číslo, čas - skloňování podstatných jmen - časování sloves
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Literární výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších • vyjadřuje své pocity a postoje k přečtenému textu • poslouchá uvědoměle literární texty a chápe četbu jako zdroj nových informací • aktivně pracuje s literárním textem 		<ul style="list-style-type: none"> - literární pojmy: bajka, povídka, pohádka, próza s dětským hrdinou - slovní popis a výtvarné ztvárnění dojmů z přečteného textu - charakteristika literární postavy, sebehodnocení - orientace v textu - vyhledávání odpovědí na otázky, klíčových slov - práce s encyklopedií, PC, internetem - pokusy o vlastní tvorbu - tvůrčí kritika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

6+2 týdně, P.

4. ročník

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá vhodné jazykové prostředky sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce doдрžuje dějovou posloupnost zdokonaluje různé druhy popisů vytvoří pozvánku, telefonuje, píše dopis a adresu správně po stránce obsahové i formální voli náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru 		<ul style="list-style-type: none"> stylizace a kompozice osnovy, nadpis, členění projevu vypravování popis formy společenského styku
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Mezilidské vztahy		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porovnává slova podle významu, odliší slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená (slova lichotná a hanlivá) rozlišuje část předponovou, příponovou a kořen slova rozpoznává předpony a předložky, uvědomuje si pravopis jejich psaní používá i-y u vyjmenovaných a příbuzných slov vyhledá slovní druhy neohebné skloňuje podstatná jména pozná infinitiv v textu určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu rozlišuje způsob oznamovací a rozkazovací určí větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy označí podmět a přísudek, vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty píše i-y v přičestí minulém 		<ul style="list-style-type: none"> nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka) předložky vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z slovní druhy (ohebné, neohebné) vzory podstatných jmen infinitiv sloves určování slovesných tvarů slovesné způsoby (oznamovací, rozkazovací) stavba věty základní skladební dvojice shoda přísudku s podmětem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

3. Literární výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • čte správně, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje • vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících • čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů, rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • pokouší se vyjádřit své pocity z četby • navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich • dramaturguje literární text • tvoří vlastní literární text na dané téma 		<ul style="list-style-type: none"> - technika čtení - četba uměleckých a populárně naučných textů - tiché čtení s porozuměním - práce s dětskou knihou - divadelní a filmová představení - poezie (lyrika, epika) a próza (pověst, povídka) - práce s literárním textem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

6+0 1/2 týdně, P

1. Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje osnovu textu, odlišuje tvrzení od mínění • reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • tvoří různé popisy • napíše dopis - jeho části • používá tiskopisy a dokáže je vyplnit • snaží se o správné dorozumívání ve škole i mimo ni • rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce textů - vypravování - popis předmětu, děje, pracovního postupu - dopis - tiskopisy (poštovní poukázky, průvodky, podací lístky...) - vyjadřování v běžných komunikačních situacích - reklama

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Účivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá mateřskou řeč jako nástroj dorozumívání určuje kořen slova, předponu, příponu a koncovku vyjádří základní význam předpon používá předložky v praxi správně používá skupiny bě - bje, vě - vje, pě, mě - mně využívá znalosti o vyjmenovaných slovech v praktických cvičeních osvojuje si užívání a určování slovních druhů určuje rod, číslo, pád a vzor, skloňuje podle vzoru rozpozná druhy přídavných jmen seznámí se s některými druhy zájmen určuje mluvnické kategorie sloves upevňuje si správné tvary podmiňovacího způsobu pozná v textu číslovky určuje základní větné členy, rozvíjející skladební dvojice rozezná druhy podmětů užívá několikanásobných podmětů ve větách píše správně -y v koncovkách přičestí minulého odlišuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje věty v souvětí a užívá vhodných spojovacích výrazů zvládá základní příklady syntaktického pravopisu užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje seznámí se se stupňováním přídavných jmen seznámí se s psaním koncovek v přičestí minulém s několikanásobným podmětem stejného rodu 	<ul style="list-style-type: none"> mateřský jazyk - prostředek dorozumívání stavba slova - odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen, koncovka zdvojené souhlásky - předpony s, z, vz předložky s, z skupiny bě - bje, vě - vje, pě, mě - mně pravopis -y po obojetných souhláskách (mimo koncovku) tvaroslovi - slovní druhy mluvnické kategorie podstatných jmen, vzory podstatných jmen přídavná jména zájmena (osobní) slovesa (osoba, číslo, čas, způsob) podmiňovací způsob čísllovky skladba - základní a rozvíjející větné členy podmět vyjádřený a nevyjádřený podmět několikanásobný shoda přísudku s podmětem věta jednoduchá a souvětí stupňování přídavných jmen

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

3. Literární výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> čte plynule, s porozumění, nahlas a potichu přiměřeně náročné texty, z přečteného textu vyjádří své pocity a názory snaží se o umělecký přednes předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy rozumí danému sdělení, reprodukuje text, rozlišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy, rozšiřuje si znalosti o nové literární pojmy 		<ul style="list-style-type: none"> výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu předčítání textu, recitace - rým, verš, sloka volná reprodukce přečteného textu herec, režisér
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

4+0 1/2 týdně, P

1. Jazyk a nauka o jazyce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe krásu a význam mateřského jazyka pro každého člověka rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a spisovnou češtinu, zdůvodní jejich užití samostatně pracuje s jazykovými příručkami 		<ul style="list-style-type: none"> rozvrstvení národního jazyka nářečí a spisovná čeština jazykové příručky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

2. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slovo na hlásky, slabiky správně vyslovuje dlouhé a krátké samohlásky, pozná dvojhlásku ou rozliší znělé a neznělé souhlásky, chápe proces spodoby znělosti, umí správně vyslovit skupiny hlásek 		<ul style="list-style-type: none"> hláskosloví zvuková a grafická podoba slova spodoba znělosti znělé a neznělé souhlásky zvuková stránka slova
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Stavba slova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe stavbu slova a způsoby tvoření slov, pozná slova příbuzná, slovotvorný základ a kořen slova rozlišuje způsoby tvoření slov, pozná slova příbuzná, slovotvorný základ a kořen slova 		<ul style="list-style-type: none"> slovotvorný základ přípona, předpona
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Pravopis

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> upevní si pravopis uvedených jevů chápe rozdíl mezi mluvenou a psanou podobou slova 		<ul style="list-style-type: none"> skupiny hlásek s ě předpony a předložky s, z vyjmenovaná slova
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Tvarosloví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, zvládá morfologický pravopis 		<ul style="list-style-type: none"> druhy slov
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

6. Podstatná jména

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a dokáže použít podstatná jména podle významu a tvarů jednotného nebo množného čísla správně používá v mluveném i psaném projevu tvary množného čísla názvů částí těla 	<ul style="list-style-type: none"> konkrétní a abstraktní pomnožná, hromadná a látková názvy částí těla vlastní jména (jednoslovná)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

7. Přídavná jména

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná druhy přídavných jmen uplatňuje tuto znalost v písemném projevu - psaní <i>ly</i> v koncovkách pozná jmenné tvary přídavných jmen tvrdých, užívá správné tvary množného čísla vytvoří 2. a 3. stupeň přídavných jmen vysvětlí způsob tvoření tvarů 2. a 3. stupně zná nepravidelné stupňování běžných přídavných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> druhy přídavných jmen přídavná jména přivlastňovací stupňování přídavných jmen

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

8. Zájmena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> třídí zájmena podle druhů (v různých pádech) tvoří správné tvary zájmen ve všech pádech 	<ul style="list-style-type: none"> druhy zájmen skloňování zájmen

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

9. Číslovky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozná druhy číslovek • používá správně číslovky v závislosti na druhu 		<ul style="list-style-type: none"> - druhy číslovek - číslovky řadové
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

10. Slovesa

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně tvoří a používá tvary sloves • určuje mluvnické kategorie • umí vytvořit složené tvary podmiňovacího způsobu 		<ul style="list-style-type: none"> - osoba, číslo, čas a způsob
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

11. Skladba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozezná větu jednoduchou a souvětí, umí určit počet vět v souvětí • aplikuje základní poznatky o interpunkci v souvětí • zvládá syntaktický pravopis vyplývající ze shody podmětu a přísudku 		<ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá - souvětí - shoda podmětu s přísudkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

12. Základní větné členy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozná základní stavební dvojici • určí jednotlivé druhy přísudku a podmětu 		<ul style="list-style-type: none"> - podmět nevyjádřený, všeobecný - přísudek slovesný, slovesný složený, jmenný se sponou
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

13. Rozvíjející větné členy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná rozvíjející větné členy, umí se na ně zeptat, graficky znázorňuje vztahy ve větě jednoduché umí vyhledat několikanásobné větné členy, uplatňuje s nimi související interpunkci 	<ul style="list-style-type: none"> předmět přívlastek (shodný, neshodný) přísloušné určení (místo, čas, způsob, příčina) několikanásobné větné členy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

14. Vypravování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí sestavit osnovu (heslovitou, pomocí vět) chápe rozdíl mezi vypravováním a prostým popisem děje používá vhodné jazykové prostředky a dějová slovesa napiše vypravování napiše příběh se zápletkou vysvětlí, co je odstavec, používá odstavce 	<ul style="list-style-type: none"> osnova vypravování a prostý popis děje vhodné jazykové prostředky dějová slovesa odstavec

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

15. Popis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje druhy popisu popisuje ústně i písemně předměty, osoby, děje, pracovní postupy popisuje podle zvoleného pořádku používá výstižné jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> druhy popisu popis předmětů, osob, děje, pracovního postupu výstižné jazykové prostředky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

16. Zpráva, oznámení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> odliší zprávu od oznámení, napíše zprávu, napíše oznámení, shrne praktické využití 		<ul style="list-style-type: none"> - zpráva - oznámení - praktické využití
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

17. Výpisky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledává nejdůležitější myšlenky v textu, vyhledává klíčová slova definuje výpisky, napíše je v heslech nebo ve větách 		<ul style="list-style-type: none"> - nejdůležitější myšlenky v textu - klíčová slova - výpisky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

18. Výtah

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje výtah, vytvoří výtah, shrne praktické využití 		<ul style="list-style-type: none"> - výtah - praktické využití
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

19. Dopis

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje druhy dopisů rozliší korespondenci soukromou a úřední, napíše soukromý dopis, napíše úřední dopis 		<ul style="list-style-type: none"> - druhy dopisů - využití - stylizace - stavba dopisu - korespondence soukromá a úřední
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

20. Významná období vývoje literatury a jejich hlavní představitelé

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • porovná texty různých autorů věnujících se době a osobnosti Karla IV. • uvede základní znaky literatury období Karla IV. 		- doba Karla IV.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

21. Literární žánry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje poezii a prózu, lyriku a epiku • uvede charakteristické znaky povídky, románu, životopisu • charakterizuje dobrodružnou a fantasy literaturu, uvede její představitel • samostatně vyhledává informace o jednotlivých literárních žánrech a jejich představitelích 		<ul style="list-style-type: none"> - poezie, próza - lyrika, epika - povídka, román - životopis - dobrodružná a fantasy literatura
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

22. Základy literární teorie a hodnocení literárního díla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní • porovná různé zpracování téhož námětu • rozpozná základní rysy individuálního stylu autora 		<ul style="list-style-type: none"> - jazyková stavba - téma - kompozice
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

23. Tvořivé činnosti s textem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • volně reprodukuje přečtený text • formuluje dojmy z četby • vytkne hlavní myšlenky textu • tvoří vlastní literární text na základě četby 		<ul style="list-style-type: none"> - můj domov - za dobrodružstvím - příběhy a fantazie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

4+0 1/2 týdně, P

1. Podstatná jména

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje rozdíl mezi skloňováním párových částí těla a ostatních podstatných jmen 		<ul style="list-style-type: none"> - podstatná jména označující části těla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Přídavná jména

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • třídí přídavná jména podle druhů • osvojí si pravopis přídavných jmen přivlastňovacích • zvládá nepravidelné stupňování některých přídavných jmen 		<ul style="list-style-type: none"> - pravopis přídavných jmen - přídavná jména přivlastňovací - stupňování přídavných jmen
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

3. Zájmena

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> spolehlivě třídí zájmena podle druhů 		- procvičování tvarů zájmen
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Číslovky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně užívá číslovky, zvláště číslovky řadové 		- číslovky řadové - užití náležitých tvarů číslovek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Slovesa

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá rozlišení sloves podle rodu 		- slovesný rod činný a trpný
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Příslovce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> prohlubuje svou znalost příslovčí o příslovečné spřežky zvládá stupňování příslovčí 		- příslovečné spřežky - stupňování příslovčí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

7. Spojky

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spojky souřadící a podřadící 		-spojky souřadící a podřadící
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. Předložky

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně používá předložky s, z 		- pravopis související s předložkami
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. Částice a citoslovce

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá rozlišení a užití částic a citoslovcí 		- význam částic a citoslovcí ve větě
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

10. Pravopis

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> prohlubuje znalost psaní velkých písmen u složitějších vlastních jmen a názvů zdůvodňuje správně pravopis podle jednotlivých slovních druhů 		<ul style="list-style-type: none"> psaní velkých písmen ve vlastních jménech procvičování morfologického pravopisu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

11. Slovní zásoba a tvoření slov

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s jednotlivými způsoby tvoření slovní zásoby chápe odvozování jako typický způsob obohacování české slovní zásoby rozpozná v textu slova přejatá 		<ul style="list-style-type: none"> způsoby obohacování slovní zásoby odvozování, skládání a zkracování přejímání z jiných jazyků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

12. Skladba - stavba větná

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> třídí věty na dvočlenné a jednočlenné, rozliší je v textu 		<ul style="list-style-type: none"> věty dvočlenné a jednočlenné
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

13. Přísudek

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé druhy přísudku vyhledá vedlejší větu přísudkovou 		<ul style="list-style-type: none"> přísudek slovesný, jmenný se sponou, slovesný složený vedlejší věta přísudková
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

14. Podmět

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé druhy podmětu určí vedlejší větu podmětou 		<ul style="list-style-type: none"> podmět vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný vedlejší věta podmětá
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

15. Shoda přísudku s podměttem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> prohlubuje bezchybné zvládnutí shody podmětu s přísudkem 		- procvičování shody podmětu (i několikanásobného) s přísudkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

16. Předmět

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně se ptá na předmět určí vedlejší větu předmětnou 		- vedejší věta předmětná
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

17. Příslovné určení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně se ptá na jednotlivé druhy příslovného určení určí vedlejší větu příslovnou 		- přimykání - druhy příslovného určení - vedlejší věta příslovná
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

18. Přívlastek

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje shodný a neshodný přívlastek určí vedlejší větu přívlastkovou 		- shodný a neshodný - postupně rozvíjející a několikanásobný - těsný a volný - vedlejší věta přívlastková
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

19. Doplněk

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá ve větě doplněk, umí se správně zeptat určí vedlejší větu doplňkovou 		<ul style="list-style-type: none"> doplněk vedlejší věta doplňková
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

20. Ličení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjádří vlastními slovy, co je to ličení, procvičuje subjektivně zabarvený popis vytvoří ličení 		<ul style="list-style-type: none"> ličení využití jednočlenných vět, větných ekvivalentů, jazykových vyjádření využití vět tázacích a zvolacích
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

21. Charakteristika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, využívá rčení, přirovnání, pořekadla, charakterizuje blízkého člověka 		<ul style="list-style-type: none"> charakteristika vnější a vnitřní rčení přirovnání pořekadla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

22. Charakteristika literárních a filmových postav

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje literární postavu 		<ul style="list-style-type: none"> charakteristika literární a filmové postavy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

23. Životopis

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje životopis, vyjmenuje údaje patřící do životopisu, používá vhodné jazykové prostředky napiše strukturovaný životopis 		<ul style="list-style-type: none"> strukturovaný životopis vhodné jazykové prostředky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

24. Vypravování

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozvine dějové napětí, užívá dvojčlenné, jednočlenné věty a větné ekvivalenty, vhodně zařazuje jazykové prostředky 		<ul style="list-style-type: none"> dějové napětí dvojčlenné, jednočlenné věty větné ekvivalenty vhodné jazykové prostředky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

25. Významná období vývoje literatury a jejich hlavní představitelé

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje období nejstaršího vývoje naší i světové literatury vytkne typické znaky počátků naší literatury a literatury doby Husovy uvádí významné představitelé jednotlivých období dokáže vyhledat informace o autorech 		<ul style="list-style-type: none"> Bible starověké mýty a pověsti počátky naší literatury doba Husova
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

26. Literární žánry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje uvedené literární žánry vytkne jejich hlavní znaky uvede jejich významné představitelé porovná zpracování podobných námětů v literatuře různých národů a kultur 		<ul style="list-style-type: none"> báje, mýty, pověsti pohádky, bajky legenda, kronika, chorál cestopisy, deníky sci-fi literatura

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

27. Základy literární teorie a hodnocení literárního díla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní • porovná různé zpracování téhož námětu • rozpozná základní rysy individuálního stylu autora 	<ul style="list-style-type: none"> - jazyková stavba - téma - kompozice

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

28. Tvořivé činnosti s textem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • volně reprodukuje přečtený text • formuluje dojmy z četby • porovná přečtené s vlastními zkušenostmi • vlastními slovy interpretuje smysl díla • tvoří vlastní literární text na základě četby 	<ul style="list-style-type: none"> - můj domov - pohádky a příběhy - svět kolem nás

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

4+1 týdně, P

8. ročník

1. Obecné výklady o českém jazyce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede jednotlivé útvary národního jazyka • zdůvodní nutnost osobní jazykové kultury • uvede stručnou historii vývoje českého jazyka • porovná češtinu s nejbližšími slovanskými jazyky 		<ul style="list-style-type: none"> - útvary českého jazyka, jazyková kultura - čeština jako jeden ze slovanských jazyků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Nauka o slovní zásobě

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • popíše způsob obohacování slovní zásoby v češtině, uvede příklady • vyslovuje spisovně běžně užívaná přejatá slova, uvědomuje si odlišný pravopis slov přejatých • nahrazuje přejatá slova slovy domácími • vysvětlí význam běžnějších cizích slov 		<ul style="list-style-type: none"> - tvoření slov - odvozování a skládání - slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Tvarosloví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy • využívá poznatky o tvarosloví ke správnému pravopisu • rozpozná některé nepravdivosti ve skloňování podstatných jmen • ověřuje si své poznatky v Pravidlech českého pravopisu • rozliší odlišnosti ve skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen od domácích 		<ul style="list-style-type: none"> - procvičování probraného učiva - nepravdivosti ve skloňování podstatných jmen - skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

4. Slovesa

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyvodí na příkladech rozdíl mezi slovesy dokonavými a nedokonavými • uvede vlastní příklady vidových dvojic 		- slovesný vid
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Skladba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje větu jednočlennou, dvojčlennou a větný ekvivalent • rozlišuje jednotlivé druhy podmětu a přísudku 		<ul style="list-style-type: none"> - věta jednočlenná a dvojčlenná - větný ekvivalent - základní větné členy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Rozvíjející větné členy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • určuje rozvíjející větné členy, umí se správně zeptat • pozná větné členy řídicí a závislé • rozlišuje s jistotou jednotlivé druhy příslovečného určení • uvede odlišné znaky jednotlivých druhů přívlastku včetně přístavku, objasní související interpunkci 		<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjející větné členy - příslovečné určení - přívlastek shodný a neshodný, volný a těsný, postupně rozvíjející a několikanásobný - přístavek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. Několikanásobné větné členy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje nejčastější spojky, spojovací výrazy typické pro jednotlivé poměry • správně používá interpunkci v souvislosti s několikanásobnými větnými členy 		- významové poměry mezi několikanásobnými větnými členy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

8. Věta jednoduchá

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> znázorňuje graficky stavbu věty jednoduché 	- znázornění stavby věty jednoduché

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

9. Souvětí souřadné

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní pojem souvětí souřadné uvede rozdíly mezi větou hlavní a větou vedlejší, mezi větami řídicími a závislými vyjmenuje významové poměry, v souvislosti s miní spojky a spojovací výrazy určuje počet a druhy vět v souvětí, doplňuje správně interpunkci 	<ul style="list-style-type: none"> významový poměr mezi větami hlavními interpunkce v souvětí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

10. Souvětí podřadné

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní pojem souvětí podřadné vyjmenuje druhy vedlejších vět, umí se na ně zeptat začlení větu vedlejší do věty hlavní jako větný člen a naopak uplatní znalosti o významových poměrech mezi větami vedlejšími souřadně spojenými 	<ul style="list-style-type: none"> druhy vedlejších vět souřadně spojené věty vedlejší

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

11. Charakteristika literárních postav

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe prolínání vnější a vnitřní charakteristiky, rozliší přímé a nepřímé charakterizování postav, charakterizuje literární postavu 		<ul style="list-style-type: none"> vnější a vnitřní charakteristika přímé a nepřímé charakterizování postav charakteristika literární postavy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

12. Ličení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> svými slovy vysvětlí, co je ličení, zpracuje osnovu, používá personifikaci, kontrasty, přívlastky, vyhledává a vysvětluje ustálená spojení a obraty, napíše subjektivně zabarvený popis 		<ul style="list-style-type: none"> ličení osnova využívání personifikace, kontrastů, přívlastků ustálená spojení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

13. Jednoduchý výklad

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje výklad, používá rozvitě věty jednoduché a souvětí, zejména složitější podřadná člení text na odstavce 		<ul style="list-style-type: none"> výklad rozvitě věty jednoduché, souvětí odstavce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

14. Výtah

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vybaví si, co je to výtah, rozliší výtah, výpisky a osnovu, definuje citát, používá citáty, umí zapsat citaci 		<ul style="list-style-type: none"> výtah citát citace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

15. Jednoduchá úvaha

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší výklad a úvahu, užívá vhodné jazykové prostředky, zpracuje úvahu na vhodné téma 		<ul style="list-style-type: none"> úvaha vhodné jazykové prostředky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

16. Souhrnné poučení o slohu

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní styly, uvede, kde se setkáme s jednotlivými styly, odlišuje základní slohové útvary, rozlišuje projev mluvený a psaný 		<ul style="list-style-type: none"> základní styly základní slohové útvary projev mluvený a psaný
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

17. Mediální výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> kriticky zhodnotí zpravodajství a reklamu chápe podstatu mediálního sdělení, objasňuje jeho cíle a pravidla hledá rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením rozlišuje různé typy mediálních sdělení a jejich funkci identifikuje společensky významné hodnoty v textu 		<ul style="list-style-type: none"> kritické čtení analýza mediálních sdělení vztah mediálních sdělení a reality
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

18. Významná období vývoje literatury a jejich hlavní představitelé

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje období antické literatury vytkne typické znaky středověké evropské literatury uvádí její významné představitelé charakterizuje období národního obrození a romantismu v naší literatuře, uvádí hlavní představitelé dokáže samostatně vyhledat informace o autorech 	<ul style="list-style-type: none"> nejstarší literární památky - antika středověké evropské literární památky národní obrození romantismus 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

19. Literární žánry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje uvedené literární žánry vytkne jejich hlavní znaky porovná podobné žánry, vysvětlí rozdíly mezi nimi, uvede příklady uvede jejich významné představitelé 	<ul style="list-style-type: none"> epos, legenda balada, romance povídka, novela, román básnická povídka 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

20. Základy literární teorie a hodnocení literárního díla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popisuje strukturu a jazyk literárního díla rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní porovná různé zpracování téhož námětu rozpozná základní rysy individuálního stylu autora popíše kompozici přečteného textu hodnotí autorův postoj ke skutečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> jazyková stavba téma kompozice autorův postoj ke skutečnosti 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

21. Tvořivé činnosti s textem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text • formuluje dojmy z četby • porovná přečtené s vlastními zkušenostmi • zaznamená hlavní myšlenky textu • vlastními slovy interpretuje smysl díla • přednáší vhodný literární text • tvoří vlastní literární text na základě četby 	<ul style="list-style-type: none"> - domov a svět - dávné příběhy - o lásce - svět okolo nás 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

3+1 týdně, P

1. Obecné výklady o jazyce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • posoudí příbuznost některých slovanských jazyků s češtinou • sleduje příbuzné znaky jazyků a jejich rozdělení do skupin • porovnává rozdílnost i příbuznost slovanských jazyků na základě konkrétních ukázek • seznámí se s etapami vzniku a vývoje českého jazyka • pracuje s ukázkami textů z jednotlivých období • rozlišuje na základě ukázek jednotlivé útvary českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - slovanské jazyky - jejich rozdělení - další skupiny jazyků v Evropě - vývoj českého jazyka - útvary českého jazyka 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

2. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí princip spodoby znělosti na příkladech klade správně přízvuk objasní souvislost melodie hlasu s jednotlivými druhy vět uvědomuje si vhodné tempo a význam pauz v mluveném projevu 		<ul style="list-style-type: none"> spodoba znělosti přízvuk hlavní a vedlejší melodie, tempo, pauzy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Slova přejatá

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá v textu slova přejatá uvede příklady cizích slov z různých oborů lidské činnosti porovnává pravopis s výslovností 		<ul style="list-style-type: none"> výslovnost a pravopis přejatých slov
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Tvoření slov

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pozná jakým způsobem bylo slovo vytvořeno rozlíší jednotlivé části slova - kořen, předponu, příponu, koncovku 		<ul style="list-style-type: none"> způsoby tvoření slov tvoření slov odvozováním přechylování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Význam slova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlíší význam věcný a mluvnický pracuje se Slovníkem spisovné češtiny užívá vhodná synonyma, antonyma a homonyma využívá jednoslovných pojmenování a sousloví českých i nářečních přesvědčí se o významu užití synonym v literatuře - K. Čapek 		<ul style="list-style-type: none"> slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, antonyma a homonyma jednoslovná pojmenování sousloví

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Tvarosloví

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určuje obtížnější slovní druhy určuje všechny mluvnické kategorie u ohebných slovních druhů rozdělí podstatná jména konkrétní a abstraktní, pomnožná a hromadná orientuje se v pravopise přídavných jmen, zvláště přivlastňovacích rozdělí tvary přídavných jmen přivlastňovacích a podstatných jmen třídí zájmena a číslovky podle druhu určuje slovesné třídy a vzory rozeznává a vhodně používá neohebné slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> podstatná jména pomnožná a hromadná přídavná jména zájmena číslovky slovesa, slovesné třídy neohebné slovní druhy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. Opakování pravopisu

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje znalosti o pravopisu velkých písmen v psaném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> opakování pravopisu velkých písmen

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. Skladba

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určuje druhy vět podle postoje mluvčího uvede rozdíly ve stavbě vět jednoduché a souvětí rozliší věty jednočlenné, dvojčlenné a jejich druhy 	<ul style="list-style-type: none"> věta jednoduchá a souvětí věta jednočlenná věta dvojčlenná

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

9. Přísudek

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje druhy přísudku 		- druhy přísudku
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

10. Rozvíjející větné členy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> trídí větné členy podle druhu rozliší přívlastek shodný a neshodný vyhledá ve větě přístavek odlišuje doplněk od přísudku jmenného a příslovečného určení znázorňuje graficky větné členy 		<ul style="list-style-type: none"> větné členy druhy přívlastků doplněk grafy větných členů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

11. Shoda přísudku s několikanásobným podmětem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> upevní si znalosti o shodě přísudku s několikanásobným podmětem 		<ul style="list-style-type: none"> shoda přísudku s podmětem - opakování shoda přísudku s několikanásobným podmětem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

12. Souvětí

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje počet vět v souvětí, větu hlavní a vedlejší správně se ptá na druhy vedlejších vět tvorí z vedlejších vět odpovídající rozvíté větné členy a naopak znázorňuje graficky stavbu souvětí souřadného i podřadného určuje významové poměry mezi větami hlavními, vedlejšími a několikanásobnými větnými členy 		<ul style="list-style-type: none"> stavba souvětí grafické znázornění stavby souvětí druhy vedlejších vět významové poměry mezi větami
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

13. Popis předmětu

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje typy a druhy popisu, zvládá kompozici popisu, volí vhodné jazykové prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> typy a druhy popisu kompozice popisu vhodné jazykové prostředky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

14. Popis děje

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá časové vztahy, vhodně používá slovesa, časová příslovce, předložková spojení, časové spojky a spojovací výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> časové vztahy slovesa časová příslovce předložková spojení časové spojky spojovací výrazy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

15. Charakteristika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, využívá rčení, přirovnání, pořekadla, napíše charakteristiku 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika vnější a vnitřní rčení přirovnání pořekadla charakteristika

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

16. Jednoduchý výklad

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje výklad, kombinuje popisování s vykládáním, napíše výklad, používá termíny 	<ul style="list-style-type: none"> výklad termíny kombinování popisu s výkladem

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

17. Výtah

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje výtah, napíše výtah, používá citáty a citace 	<ul style="list-style-type: none"> výtah citáty citace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

18. Jednoduchá úvaha

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje úvahu, rozliší úvahu a výklad; používá argumentační a hodnotící prostředky, věty tázací, obrazná vyjádření, kombinuje úvahu s jinými postupy 	<ul style="list-style-type: none"> úvaha argumentační a hodnotící prostředky rozeřízení úvahy a výkladu věty tázací obrazná vyjádření kombinování úvahy a výkladu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

19. Proslov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje proslov, vymenuje jednotlivé části proslovu, zvládá zvukovou stránku proslovu, vystoupí před publikem, přednese proslov 	<ul style="list-style-type: none"> proslov zvuková stránka proslovu přednesení proslovu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

20. Diskuse

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> definiuje diskusi, dodržuje pravidla diskuse, volí vhodné jazykové prostředky 		<ul style="list-style-type: none"> diskuse pravidla diskuse vhodné jazykové prostředky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

21. Reportáž, fejeton

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, co je reportáž a fejeton, vyhledává v časopisech a novinách jednotlivé publicistické útvary, napíše reportáž, napíše fejeton 		<ul style="list-style-type: none"> reportáž fejeton vyhledávání v časopisech, novinách
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

22. Mediální výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá principy sestavování zpravodajství uvede příklady stavby a uspořádání zpráv i dalších mediálních sdělení (noviny, časopisy) identifikuje postoje a názory autora mediálního sdělení vybere vhodné vyjadřovací prostředky pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení využívá možnosti práce v týmu 		<ul style="list-style-type: none"> stavba mediálních sdělení autor mediálních sdělení tvorba mediálních sdělení práce v realizačním týmu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu Tvorba mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Stavba mediálních sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

23. Významná období vývoje literatury a jejich hlavní představitelé

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje období renesance, baroka, klasicismu • uvede jejich hlavní představitelé • výtčne hlavní znaky realistické literatury a uvede její hlavní představitelé • orientuje se v poezii přelomu 19. a 20. stol., v moderních básnických směrech a uvede hlavní představitelé • orientuje se v literatuře 20. stol. a zná její významné představitelé • dokáže samostatně vyhledat informace o autorech a jejich tvorbě 		<ul style="list-style-type: none"> - renesance - baroko, klasicismus - realismus - poezie přelomu 19. a 20. století - moderní básnické směry - próza a drama 20. století
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

24. Literární žánry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje uvedené literární žánry • výtčne jejich hlavní znaky • porovná podobné žánry, vysvětlí rozdíly mezi nimi, uvede příklady • porovná zpracování žánru v souvislosti s individuálním stylem autora 		<ul style="list-style-type: none"> - poezie - epigram - písněvé texty - povídka, novela, román - drama, tragédie, komedie - fejeton
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

25. Základy literární teorie a hodnocení literárního díla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • popisuje strukturu a jazyk literárního díla • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní • porovná různé zpracování téhož námětu • rozpozná základní rysy individuálního stylu autora • popíše kompozici přečteného textu • hodnotí autorův postoj ke skutečnosti 		<ul style="list-style-type: none"> - jazyková stavba - téma - kompozice - autorův postoj ke skutečnosti
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

26. Tvořivé činnosti s textem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text formuluje dojmy z četby porovná přečtené s vlastními zkušenostmi zaznamená a reprodukuje hlavní myšlenky textu vlastními slovy interpretuje smysl díla přednáší vhodný literární text tvoří vlastní literární text na základě četby 	<ul style="list-style-type: none"> za literárními památkami moderna avantgarda literatura 20. století příběhy kolem nás 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5.1.2 Anglický jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
0+1	0+1	3	3	3
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
3+1	3+1	3	3	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

Povinný předmět Anglický jazyk je realizován v rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Cílem předmětu je poskytnout jazykový základ a předpoklady pro úspěšnou komunikaci v cizím jazyce a to prostřednictvím:

- osvojení základní slovní zásoby, běžných gramatických struktur a základů znalostí reálií daných zemí
- osvojení klíčových dovedností – čtení, psaní, poslech, mluvený projev

Časové dotace předmětu:

Výuka začíná na 1. stupni. V 1. a 2. třídě v časové dotaci 0+1 hodina týdně (1 hodina z disponibilní časové dotace), přičemž v 1. třídě je hodina vyučována denně v tzv. okénkách v krátkých úsecích. Výuka probíhá formou seznamování se s jazykem hravou formou v daných tématech.

Od 3. do 5. třídy je předmět vyučován v rozsahu 3 hodin týdně.

Na druhém stupni výuka probíhá od 6. do 9. ročníku. Předmět je vyučován v časové dotaci:

3+1 hodin (1 hodina z disponibilní časové dotace) pro 6. a 7. ročník

a 3 hodiny týdně pro 8. a 9. ročník

Organizace výuky:

Anglický jazyk se vyučuje v odborných učebnách anglického jazyka, multifunkčních učebnách – především výuka na 1. stupni, částečně v učebnách počítačů a v jednotlivých třídách. Pro starší ročníky jsou každoročně realizovány jazykové pobyty. Dle možností jsou realizovány zájezdy do zahraničí.

Začlenění průřezových témat:

Kromě vlastního vzdělávacího obsahu jsou realizovány tyto projekty:

7. ročník – Objevujeme svět. Prostřednictvím tohoto projektu je zařazeno průřezové téma- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

4. ročník – projekt Místo, kde žijeme, který zařazuje průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)

Klíčové kompetence:

Převládajícími kompetencemi jsou kompetence komunikační (Žák naslouchá promluvám druhých, rozumí jim a vhodně na ně reaguje, rozumí různým typům textů a záznamů, vyjadřuje svoje myšlenky v písemném i ústním projevu.) a k učení (Žák vyhledává a třídí informace, využívá vhodné způsoby pro efektivní učení, zhodnotí výsledky svého učení.)

Dalšími kompetencemi je kompetence k řešení problémů (žák kriticky myslí), kompetence sociální a personální (žák pracuje ve skupině, respektuje práci druhých) a kompetence občanské (uvědomuje si naše tradice a kulturní i historické dědictví).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vedeme žáky k:

- plánování a řízení vlastního učení
- přijímání informací, na základě jejich pochopení k využívání v procesu učení
- formulování myšlenek a jejich vyjádření v ústním a písemném projevu
- zapojení se do diskuse
- účinné spolupráci ve skupině
- poznávání kultury a tradic, nalézání souvislosti mezi minulostí a současností
- samostatnému uplatňování znalostí získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech

V předmětu jsou používány tyto metody: popis, vysvětlování, vyprávění, rozhovor, diskuze, dramatizace, písemná cvičení, kompozice, metody práce s učebnicí či knihou, grafické a výtvarné činnosti (při zpracování projektů), metody samostatné práce žáků, hry, projektová a problémová metoda.

1. ročník

1. ročník

0+1 týdně, P

1. Řečové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • seznámí se s odlišností grafické a mluvené podoby slova 	<ul style="list-style-type: none"> - tematické okruhy: rodina, škola, hračky, čísla 1 - 10, zvířata, barvy, svátky (Vánoce a narozeniny) - komunikace v běžných situacích: pozdravy - základní gramatické struktury - seznámení se s větou jednoduchou, otázkou, záporem 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

0+1 týdně, P

1. Řečové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a učí se používat slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • učí se rozumět obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností 	<ul style="list-style-type: none"> - tematické okruhy: rodina, škola, čísla 11 - 20, dům, jídlo, zvířata, svátky (Vánoce ve VB, Velikonoce) - komunikace v běžných každodenních situacích - základní gramatické struktury: užití věty jednoduché, otázky, záporu 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

3. ročník

3 týdně, P

1. Řečové dovednosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení 	<ul style="list-style-type: none"> - tematické okruhy: barvy, čísla 0 - 20, rodina, škola, zvířata, jídlo, oblečení, záliby, lidské tělo, dům, abeceda, tradice a zvyky - komunikace v každodenních situacích: jednoduchý rozhovor - slovní zásoba dle tematických okruhů - základní gramatické struktury: užití věty jednoduché - tvorba otázky a jednoduché odpovědi, tvorba záporu, seznámení se se slovesy "být", "mít", "mít rád", členem neurčitým a/an, předložkami místa, množným číslem podstatných jmen (pravidelných) 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:-	přesahy z učebních bloků:-
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

3 týdně, P

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v běžných každodenních situacích - jednoduchá sdělení - slovní zásoba dle tematických okruhů 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:-	přesahy z učebních bloků:-
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

2. Mluvení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá zapojí se do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy; volný čas a zájmy, počasí, zvířata, domov, škola, důležité zeměpisné údaje, tradice a zvyky, svátky kommunikace v běžných situacích jednoduchá sdělení slovní zásoba dle tematických okruhů

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy; volný čas a zájmy, počasí, zvířata, domov, škola, důležité zeměpisné údaje, tradice a zvyky, svátky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> základní gramatické struktury: slovesa "být", "mít" - kladná věta a zápor, slovesa "umět", "mít rád", vazba "there is", "there are", předložky místa a času, seznámení se s řadovými číslovkami, čísla 0 - 100, dny v týdnu, čas.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

5. ročník

3 týdne, P

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 		- tematické okruhy: státy, barvy, části lidského těla, rodina, domov, čas, škola, domácí mazlíčci, volný čas a záliby, oblékání, nákupy, stavby a důležitá místa ve městě, tradice a zvyky, svátky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Mluvení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá 		- komunikace v běžných každodenních situacích: představování, pozdrav, poděkování, základní pokyny - jednoduchá sdělení - blahopřání, omluva, žádost, telefonování, popis postavy a cesty - slovní zásoba a význam slov: synonyma, antonyma, hláskování, správná výslovnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 		- čtení s porozuměním a práce s textem (dle tematických okruhů)

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře 	- jednoduchá sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, popis postavy a cesty

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

3+1 týdně, P

1. Poslech s porozuměním a mluvením

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	- oslovení, reakce na oslovení - pozdrav, přivítání, rozloučení, představování - omluva - poděkování a reakce na poděkování - prosba, žádost, přánížádost o pomoc, službu, informaci, souhlas, nesouhlas - setkání - správná výslovnost a přízvuk

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

2. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 		- slovní zásoba a tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> zvířata – části těla, vzhled, domácí mazlíčci zdraví – lidské tělo, nemoci, návštěva lékaře jídlo – druhy potravin, v restauraci, ceny svátky, tradice, zvyky zábava – knihy, film reálně základní fakta anglicky mluvících zemí - především Velké Británie - práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Psaní

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, reaguje na jednoduché písemné sdělení 		gramatické struktury <ul style="list-style-type: none"> čas přítomný prostý a průběhový čas minulý čas budoucí – vazba "going to" člen určitý a neurčitý předložky místa, času vazba "there is", "there are" základní číslovky, datum, řadové číslovky přídavná jména – stupňování, srovnávání zájmena ukazovací, neurčitá, osobní sloveso muset (have to) příslovce vyjadřující frekvenci děje podstatná jména – počítatelná, nepočítatelná, vyjádření množství pravopis slov osvojené slovní zásoby tvorba slov, práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

7. ročník

3+1 týdně, P

1. Poslech s porozuměním a mluvení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • vytvoří jednoduché vyprávění podle právě probíraných témat 		<ul style="list-style-type: none"> - komunikační dovednosti <ul style="list-style-type: none"> • vyjádření žádosti • nabídka, návrh • rozhodnutí • plánování • orientace ve městě - správná výslovnost a přízvuk
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 		<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> • rodina • volný čas, sport • doprava a cestování • bydlení • město - Londýn • reálné základní fakta anglicky mluvících zemí - Kanada - práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět		
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

3. Psaní

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě • napíše jednoduché texty týkající se právě probíraných témat 		- tématické okruhy + slovní zásoba <ul style="list-style-type: none"> • rodina • volný čas, sport • doprava a cestování • bydlení • město
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

3 týdne, P

1. Poslech s porozuměním a mluvení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 		- komunikační dovednosti <ul style="list-style-type: none"> • rozhodnutí • poskytnutí rady • vyjádření důrazu • přesvědčování • popis osoby, představení sebe a kamaráda - správná výslovnost a přízvuk
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

2. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 		- slovní zásoba a tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> dopis, formulář, dotazník škola – předměty, části budovy, pravidla, osobnost učitele práce – povolání, vlastnosti móda a styl – nákupy, oblečení, vzhled reálie základní fakta anglicky mluvících zemí - především USA práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Psaní

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyplní základní údaje o sobě napiše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení 		- gramatické struktury <ul style="list-style-type: none"> přítomné časy + slovesa netvořící průběh minulý čas prostý a průběhový – rozšíření předpřítomný čas + příslovce a předložky pojící se s předpřítomným časem modální slovesa muset – objektivní a subjektivní nutnost, moci, měl by, minulé časy některých modálních sloves velká čísla podstatná jména, přídavná jména, zájmena, příslovce, předložky, spojky – rozšíření formální dopis inzerát pravopis slov osvojené slovní zásoby
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

9. ročník

3 týdne, P

1. Poslech s porozuměním a mluvení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informacích v jednoduchých poslechových textech • rozumí obsahu jednoduché promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat • žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu 		komunikační dovednosti <ul style="list-style-type: none"> • vyjádření obav • vyjádření lítosti • popis zkušeností • souhlas • vyjádření možnosti - správná výslovnost a přízvuk
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 		- slovní zásoba a tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> • zdraví a životní styl – části těla, nemoci, u lékaře, problém a péče, zdravý životní styl • popis zážitků • přátelé, přátelství, spolupráce • životní prostředí, člověk a společnost • reálné základní fakta anglicky mluvících zemí - především Austrálie a Nový Zéland - práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

3. Psaní

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě • napíše jednoduché texty týkající se osvojených témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení 		- gramatické struktury <ul style="list-style-type: none"> • modální slovesa – otázka, zápor, minulý a budoucí čas některých sloves • gerundium • předpřítomný x minulý čas – rozšíření • první kondicionál • trpný rod • podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, příslovce, předložky a spojky – rozšíření • organizace textu • e-mail • zkracování vět • pravopis slov osvojené slovní zásoby • tvorba slov
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5.1.3 Německý jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	2	2	2	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

- obsahově vychází se vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace vzdělávací oboru Další cizí jazyk a z definice výstupních úrovní ve výuce cizích jazyků – Společný evropský referenční rámec – úroveň A1
- poskytne žákům základ daného jazyka a základy pro komunikaci v jazyce (tj. osvojit si základní okruhy slovní zásoby, jednoduché gramatické struktury, lexikální jednotky vhodné pro každodenní použití, osvojit si dovednosti spojené s aktivním používáním jazyka – čtení, psaní, poslech s porozuměním, mluvený projev)
 - vede žáky k poznání smyslu dalšího studia jazyka
 - vede žáky k pochopení mentality nositelů daného jazyka, k jejich kulturní odlišnosti nebo k poznání společných znaků kultury

Časová dotace předmětu:

- je zařazen mezi povinné předměty (žáci si volí mezi RJ a NJ)
- časová dotace: v 7., 8. a 9. ročníku – 2 hodiny týdně

Organizace výuky:

vyučuje se v odborné učebně německého jazyka, v kmenových třídách

- ve výuce se také používá počítačová učebna
- žáci vypracovávají v rámci výuky miniprojekty na daná témata
- výuka je realizována používáním učebnic s audionahrávkami a pracovními sešity, doplňkovými materiály

Začlenění průřezových témat:

V předmětu jsou realizovány prvky Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy, Mediální výchovy.

Klíčové kompetence:

Komunikativní

- žák naslouchá promluvě, porozumí promluvě, reaguje na ni přiměřeně svým schopnostem, zeptá se, odpoví na věci, které se žáka osobně týkají, dokáže se jednoduchým způsobem domluvit za předpokladu, že druhá osoba mluví pomalu a je mu připravena pomoci
- vyjádří se jednoduše v ústním i písemném projevu (i za pomoci moderních technologií)

K učení

- žák čte s porozuměním jednoduchý text v cizím jazyce
- posuzuje úroveň svých dosažených znalostí
- vyhledává nové informace – např. ve slovníku, na internetu, z časopisů apod.

K řešení problému

- hledá správná řešení
- vyhledá, opraví chyby, ověří si správnost řešení

Sociální a personální

- pracuje ve skupině, respektuje postupy druhých, zhodnotí svou práci
- občanská – uvědomuje si kulturní dědictví
- pracovní – dodržuje stanovená pravidla, je zodpovědný za výsledky své práce

Výchovně vzdělávací strategie:

učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost
- vytváří pozitivní postoj ke kulturnímu dědictví
- zadává různé typy úkolů a používá různé metody výuky (frontální práce, práce ve dvojicích a skupinách, práce s textem – poslech, čtení, vyhledávání nových informací, reprodukce textu, dialog, vyprávění, práce se slovníkem, hry, opravy chyb, miniprojekty a jejich předvedení)
- pomáhá žákům při řešení úkolů
- zadává úkoly s ohledem na zkušenosti žáka
- vede žáky k posuzování úrovně jimi vykonávaných činností a k hodnocení práce spolužáků

7. ročník

7. ročník

2 týdne, V

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • porozumí krátkému textu • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně 		<ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení vycházející z osvojovaných témat - texty složené ze známé slovní zásoby - jednoduché pokyny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Mluvení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • hláskuje jména • vyslovuje a čte foneticky správně • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, okolí a dalších osvojovaných témat • používá základní gramatické struktury • používá základní výrazy týkající se společenského chování a komunikace • získává informace • formuluje jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, okolí • odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, okolí • tvoří a zapojuje se do jednoduchého rozhovoru 		<ul style="list-style-type: none"> - základní pravidla výslovnosti - intonace a přízvuk - slovní zásoba: abeceda, pozdravy, číslovky do sta, barvy, já, moje osoba, moje okolí, moje rodina, protiklady, popis školy, školní pomůcky, popis osoby, základní časové údaje - základní realie německy mluvících zemí - základní fráze - jednoduchý rozhovor - základní gramatické struktury a typy vět
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyslovuje a čte foneticky správně porozumí krátkému textu rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovaným tématům vyhledá v jednoduchém textu informaci používá abecední slovník učebnice získává informace formuluje jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, okolí odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, okolí 		<ul style="list-style-type: none"> čtení krátkých textů porozumění textů se známou slovní zásobou (popř. s vizuální oporou) práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Psaní

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyplní formulář o sobě napiše jednoduchá sdělení podle osvojovaných témat používá základní gramatické struktury 		<ul style="list-style-type: none"> psaní znaků neznámých z českého jazyka využití základních gramatických struktur a typů vět při psaní jednoduchých textů vypíňování formuláře práce se slovníkem základní tematické okruhy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

2 týdne, V

8. ročník

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • fidi se krátkými pokyny • reprodukuje obsah přiměřeného textu, promluvy nebo konverzace a vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech 		<ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení vycházející z osvojovaných témat - texty složené ze známé slovní zásoby - jednoduché pokyny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Mluvení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • klade jednoduché otázky podle osvojovaných témat • odpoví na jednoduché otázky podle osvojovaných témat • správně vyslovuje a čte • sdělí základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, okolí a dalších osvojovaných témat • orientuje se v základních reáliích německy mluvících zemí a rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům • sestaví a zapojí se do jednoduchého rozhovoru na dané téma • reprodukuje obsah přiměřeného textu, promluvy nebo konverzace a vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku • používá základní gramatické struktury a typy vět • používá základní fráze týkající se komunikace v běžných každodenních situacích 		<ul style="list-style-type: none"> - pravidla výslovnosti - intonace a přízvuk - slovní zásoba: záliby, volný čas, počítač a práce na počítači, pozvání, měsíce, roční období, narozeniny, číselky do 100, kdo kde bydlí, cestování, v hotelu, názvy zemí - základní reálie německy mluvících zemí - základní fráze - jednoduchý rozhovor - komunikace v běžných každodenních situacích - základní gramatické struktury a typy vět
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovuje a čte • vyhledá neznámé výrazy v dvojjazyčném slovníku • reprodukuje obsah přiměřeného textu, promluvy nebo konverzace a vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech • rozumí známým slovům a základním frázím týkajících se osvojovaných témat 		<ul style="list-style-type: none"> - čtení krátkých textů - porozumění textů se známou slovní zásobou (popř. s vizuální oporou) - práce se slovníkem

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Psaní

Očekávané výstupy	Účelo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduché vzkazy, stručná sdělení • vyhledá neznámé výrazy v dvojjazyčném slovníku • napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat • odpoví jednoduchým způsobem na písemné sdělení • používá základní gramatické struktury a typy vět 	<ul style="list-style-type: none"> - využití základních gramatických struktur a typů vět při psaní jednoduchých textů - odpověď na písemné sdělení - práce se slovníkem

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

2 týdne, V

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy	Účelo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí krátkým pokynům učitele a reaguje na ně • rozumí známým slovům a základním frázím, týkajícím se osvojovaných témat, pokud lidé mluví pomalu a zřetelně • rozumí jednoduchým textům týkajícím se každodenních témat • reprodukuje obsah přiměřeného textu, promluvy nebo konverzace • zeptá se na informaci a vyhledá ji textu 	<ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení vycházející z osvojovaných témat - texty složené ze známé slovní zásoby - jednoduché pokyny

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

2. Mluvení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> klade jednoduché otázky týkající se osvojených témat odpoví na jednoduché otázky týkající se osvojených témat sestaví a zapojí se do jednoduchých rozhovorů na dané téma reprodukuje obsah přiměřeného textu, promluvy nebo konverzace používá základní obraty a fráze mezilidské komunikace sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, okolí a dalších osvojených témat používá základní gramatické struktury a typy vět zeptá se na informaci a vyhledá ji textu vyslovuje a čte foneticky správně texty složené ze známé slovní zásoby orientuje se v základních reáliích německy mluvících zemí 		<ul style="list-style-type: none"> základní pravidla výslovnosti intonace a slovní přízvuk rozvíjení jazykové paměti slovní zásoba: bydlení, byt, moje představy o bydlení, činnosti během roku, město, pozvání, dopis, směr cesty, části dne, budova školy, nábytek, týdenní program, povinnosti, záliby, denní režim, potraviny, nakupování, rozvrh hodin, vyučování základní reálie německy mluvících zemí základní gramatické struktury a typy vět základní fráze komunikace v každodenních situacích jednoduchý rozhovor
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá slovník v učebnici a dvojazyčný slovník přečte nahlas velmi krátké (předem nacvičené) oznámení, např. představí mluvčího, přednese přípitek přečte a rozumí jednoduchým větám, např. na plakátech, v katalogu, v informativních materiálech, pokud má k dispozici i vizuální podporu zeptá se na informaci a vyhledá ji textu rozumí krátkému textu vztahujícímu se k osvojenému tématu 		<ul style="list-style-type: none"> čtení přiměřených textů porozumění textů se známou slovní zásobou využití znalostí gramatiky při čtení a překládání práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

4. Psaní

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá slovník v učebnici a dvojjazyčný slovník napiše stručné texty podle osvojených témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 		<ul style="list-style-type: none"> využití základních gramatických struktur a typů vět při psaní jednoduchých textů tématické okruhy práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5.1.4 Ruský jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
	2	2	2	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

• obsahově vychází se vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace vzdělávací oboru Další cizí jazyk a z definice výstupních úrovní ve výuce cizích jazyků – Společný evropský referenční rámec – úroveň A1

• poskytne žákům základ daného jazyka a základy pro komunikaci v jazyce (tj. osvojit si základní okruhy slovní zásoby, jednoduché gramatické struktury, lexikální jednotky vhodné pro každodenní použití, osvojit si dovednosti spojené s aktivním používáním jazyka – čtení, psaní, poslech s porozuměním, mluvený projev)

• vede žáky k poznání smyslu dalšího studia jazyka

• vede žáky k pochopení mentality nositelů daného jazyka, k jejich kulturní odlišnosti a také k poznání, že ruský a český jazyk mají mnoho společných znaků

Časová dotace předmětu:

• je zařazen mezi povinné předměty (žáci si volí mezi RJ a NJ)

• časová dotace: v 7., 8. a 9. ročníku – 2 hodiny týdně

Organizace výuky:

• vyučuje se v odborné jazykové učebně, v kmenových třídách

• žáci vypracovávají v rámci výuky miniprojekty na daná témata

• výuka je realizována používáním učebnic s audionahrávkami a pracovními sešity; doplňkovými materiály

Průřezová témata:

V předmětu jsou realizovány prvky Osobnostní a sociální výchovy, Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovy, Mediální výchovy.

Klíčové kompetence:

komunikativní

- Žák naslouchá promluvě, porozumí promluvě, reaguje na ni přiměřeně svým schopnostem, zeptá se, odpoví na věci, které se žáka osobně týkají, dokáže se jednoduchým způsobem domluvit za předpokladu, že druhá osoba mluví pomalu a je mu připravena pomoci

- vyjádří se jednoduše v ústním i písemném projevu (i za pomoci moderních technologií), správně píše azbukou k učení

- žák čte s porozuměním jednoduchý text v cizím jazyce

- posuzuje úroveň svých dosažených znalostí

- vyhledává nové informace – např. ve slovníku, na internetu, z časopisů apod.

k řešení problému

- hledá správná řešení

- vyhledá, opraví chyby, ověří si správnost řešení

sociální a personální

- pracuje ve skupině, respektuje postupy druhých, zhodnotí svou práci

občanská

- uvědomuje si kulturní dědictví

pracovní

- dodržuje stanovená pravidla, je zodpovědný za výsledky své práce

Výchovně vzdělávací strategie:

učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka

- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost

- vytváří pozitivní postoj ke kulturnímu dědictví

- zadává různé typy úkolů a používá různé metody výuky (frontální práce, práce ve dvojicích a skupinách, práce s textem – poslech, čtení, vyhledávání nových informací, reprodukce textu, dialog, vyprávění, práce se slovníkem, hry, opravy chyb, miniprojekty a jejich předvedení)

- pomáhá žákům při řešení úkolů

- zadává úkoly s ohledem na zkušenosti žáka

- vede žáky k posuzování úrovně jimi vykonávaných činností a k hodnocení práce spolužáků

7. ročník

7. ročník

2 týdne, V

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozná přízvučnou a nepřízvučnou slabiku • rozliší pohyblivý přízvuk • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně • porozumí slovům a jednoduchým větám týkajícím se osvojovaných témat 		<ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení vycházející z osvojovaných témat - texty složené ze známé slovní zásoby - jednoduché pokyny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Mluvení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozná přízvučnou a nepřízvučnou slabiku • vyslovuje správně • čte a vyslovuje se správnou intonací • rozliší pohyblivý přízvuk • zná pořadí písmen abekvy • porozumí slovům a jednoduchým větám týkajícím se osvojovaných témat • používá základní gramatické struktury a typy vět • vyplní jednoduchý formulář o své osobě • používá základní výrazy a fráze, které se týkají mezilidské komunikace • sdělí jednoduchým způsobem informace, které se týkají jeho samotného, rodiny, okolí a dalších osvojovaných témat • formuluje jednoduché otázky podle osvojovaných témat • odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny a dalších osvojovaných témat • tvoří a zapojuje se do jednoduchého rozhovoru 		<ul style="list-style-type: none"> - ruský přízvuk - přízvučná a nepřízvučná slabika, pohyblivý přízvuk - výslovnost přízvučných, nepřízvučných samohlásek - výslovnost souhlásek - výslovnost jotovaných písmen - intonace základních druhů vět - slovní zásoba: představování, rodina, návštěva, na návštěvě, dny v týdnu, názvy příslušníků národů, názvy jazyků, číslovky - jednoduchá komunikace v běžných každodenních situacích - tvorba jednoduchých rozhovorů na základě známé slovní zásoby a gramatických struktur - základní gramatické struktury a typy vět
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • čte písmena azbuky • vyslovuje správně • čte a vyslovuje se správnou intonací • čte a píše správně daná písmena, slova, věty • porozumí slovům a jednoduchým větám týkajícím se osvojovaných témat • vyhledá v jednoduchém textu informaci a zeptá se na informaci • používá slovník v učebnici 		<ul style="list-style-type: none"> - čtení textů s použitím správné intonace - porozumění textů se známou slovní zásobou (popř. s vizuální oporou) - práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Psaní

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • píše písmena azbuky • čte a píše správně daná písmena, slova, věty • používá základní gramatické struktury a typy vět • odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného, rodiny a dalších osvojovaných témat • napíše jednoduché sdělení podle osvojovaných témat 		<ul style="list-style-type: none"> - psaní jednotlivých písmen azbuky, shody a odlišnosti s češtinou, písmena typická pro azbuku - využití slovní zásoby, základních gramatických struktur a typů vět při psaní jednoduchých textů - vyplňování formuláře - práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

2 týdne, V

8. ročník

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním výrazům, jednoduchým frázím a větám, které se vztahují ke každodenním tématům • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitelů a reaguje na ně • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech • používá slovník v učebnici a dvojjazyčný slovník • reprodukuje ústně a písemně obsah textu, promluvy nebo konverzace • rozumí základním frázím a jednoduchým větám, které se týkají osvojených témat 		<ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení vycházející z osvojených témat - texty složené ze známé slovní zásoby - jednoduché pokyny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Mluvení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • odpoví na jednoduché otázky podle osvojených témat • vyslovuje slova a věty se správnou intonací • rozlišuje pohyblivý přízvuk • používá základní gramatické struktury a typy vět • vede a zapojí se do jednoduchého rozhovoru na dané téma • používá základní fráze týkající se komunikace v každodenních situacích • reprodukuje ústně a písemně obsah textu, promluvy nebo konverzace • orientuje se v základních reáliích • sdělí základní informace, které se týkají jeho samotného, rodiny, okolí a dalších osvojených témat • klade jednoduché otázky podle osvojených témat 		<ul style="list-style-type: none"> - intonace základních druhů vět - výslovnost ruských hlásek - pohyblivý přízvuk - výslovnost v přejatých slovech - slovní zásoba: rodina, názvy profesí, volný čas, seznámení se, inzerát, dopis, číslovky do 1000 - reálie ruských hovořících zemí - jednoduché rozhovory se známou slovní zásobou - fráze a komunikace v běžných životních situacích - základní gramatické struktury a typy vět
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá		
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyslovuje slova a věty se správnou intonací čte větné celky se správnou intonací čte jednoduchý text rozumí základním výrazům, jednoduchým frázím a větám, které se vztahují ke každodenním tématům rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku zeptá se na informaci podle textu používá slovník v učebnici a dvojjazýčný slovník reprodukuje ústně a písemně obsah textu, promluvy nebo konverzace 		<ul style="list-style-type: none"> čtení textů s použitím správné intonace porozumění textů se známou slovní zásobou (popř. s vizuální oporou) práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Psaní

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> píše správně daná písmena, slova, věty, používá azbuku používá základní gramatické struktury a typy vět napiše jednoduché sdělení nebo text podle osvojovaných témat reprodukuje ústně a písemně obsah textu, promluvy nebo konverzace odpoví na jednoduchá písemná sdělení 		<ul style="list-style-type: none"> psaní jednotlivých písmen azbuky, shody a odlišnosti s češtinou, písmena typická pro azbuku využití slovní zásoby, základních gramatických struktur a typů vět při psaní jednoduchých textů práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

9. ročník

2 týdne, V

1. Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zeptá se a odpoví na otázku na dané téma • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, který se týká osvojovaných témat • reprodukuje text, jednoduchou promluvu • pracuje se slovníkem v učebnici nebo s dvojjazyčným slovníkem • rozumí známým výrazům, frázím, větám, které se týkají osvojovaných témat • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně • orientuje se v základních reáliích 		<ul style="list-style-type: none"> - poslechová cvičení vycházející z osvojovaných témat - texty složené ze známé slovní zásoby - jednoduché pokyny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Mluvení

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zeptá se a odpoví na otázku na dané téma • vyslovuje správně slova, větné celky se správnou intonací • vytvoří a zapojí se do jednoduchého rozhovoru na dané téma • používá základní obraty a fráze mezilidské komunikace • reprodukuje text, jednoduchou promluvu • sestaví ústně i písemně jednoduché sdělení a text na dané téma na základě použití základních gramatických struktur a slovní zásoby • poskytne požadované informace • používá základní gramatické struktury a typy vět 		<ul style="list-style-type: none"> - fonetická cvičení - procvičování a upevňování výslovnosti a intonace - slova znějící v ruštině a češtině stejně, ale s jiným významem - lexikální cvičení - slovní zásoba: škola, školní budova, vyučování, školní předměty, přestávka, orientace ve městě, dopravní prostředky, v metru, na ulici - tvorba rozhovoru podle tématu - běžné řečové situace, základní fráze - základní gramatické struktury a typy vět
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

3. Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyslovuje správně slova, větné celky se správnou intonací rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, který se týká osvojovaných témat vyhledá v textu potřebné informace reprodukuje text, jednoduchou promluvu pracuje se slovníkem v učebnici nebo s dvojjazyčným slovníkem rozumí známým výrazům, frázím, větám, které se týkají osvojovaných témat zeptá se na informaci v textu čte plynule a foneticky správně rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům 		<ul style="list-style-type: none"> čtení textů s použitím správné intonace porozumění textů se známou slovní zásobou (popř. s vizuální oporou) práce se slovníkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Psaní

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sestaví ústně i písemně jednoduché sdělení a text na dané téma na základě použití základních gramatických struktur a slovní zásoby píše správně poskytne požadované informace používá základní gramatické struktury a typy vět reaguje stručně na jednoduché písemné sdělení 		<ul style="list-style-type: none"> psaní jednotlivých písmen abebuky, shody a odlišnosti s češtinou, písmena typická pro azbuku využití slovní zásoby, základních gramatických struktur a typů vět při psaní jednoduchých textů písemná reprodukce textu práce se slovníkem základní tématické okruhy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. V 1. - 9. ročníku je předmět vyučován v novém pojetí podle koncepce profesora M. Hejného. Koncepce klade důraz na rozvoj

schopností žáků zkoumat dané situace, hledat vhodná řešení problémů, zpracovávat data, propojovat různé myšlenky aritmetiky, geometrie i kombinatoriky. Většinu těchto schopností rozvíjí pomocí různých tzv. matematických prostředků. Obsah učiva i výstupy plně korespondují s požadavky RVP.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislosti, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možnosti modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulačků. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřdit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytnout i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulačků, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.2.1 Matematika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
4+1	4+1	4+1	4+1	4+0 1/2
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4+0 1/2	4+0 1/2	4+1	3+1	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

Vyučovací předmět Matematika je založen především na aktivních činnostech, které odpovídají věku žáků a jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním.

Matematické vzdělávání zahrnuje: osvojování základních matematických pojmů, vytváření zásoby matematických nástrojů, rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním, rozvíjení zkušeností s řešením úloh a problémů, provádění rozboru problémů a vytváření plánu řešení, zpřesňování vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, rozvíjení logického myšlení a úsudku.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Číslo a početní operace (1. stupeň) nebo Číslo a proměnná (2. stupeň)
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

V 1. - 9. ročníku je předmět vyučován v novém pojetí podle koncepce profesora M. Hejného. Koncepce klade důraz na rozvoj schopností žáků zkoumat dané situace, hledat vhodná řešení problémů, zpracovávat data, propojovat různé myšlenky aritmetiky, geometrie i kombinatoriky. Většinu těchto schopností rozvíjí pomocí různých tzv. matematických prostředků. Obsah učiva i výstupy plně korespondují s požadavky RVP.

Do vzdělávání žáků v předmětu matematika jsou zařazovány úlohy týkající se rozvoje finanční gramotnosti, např. nakládání s penězi, tvorba ceny, rozpočet domácností, služby bank, produkty finančního trhu pro investování, úročení, atd. Objevují se zejména v tematických celcích číslo a proměnná a v učebních celcích procenta a finanční matematika v 9. roč.

Časové dotace předmětu:

V 1. - 4. ročníku je předmět vyučován 5 hodin týdně, z nich je vždy 1 z disponibilní dotace. V 5. ročníku je vyučováno 4,5 hodiny týdně, z toho 0,5 hodiny z disponibilní dotace.

V 6. a 7. ročníku jsou vyučovány 4,5 hodiny týdně, z toho je vždy 0,5 hod. z disponibilní dotace, v 8. ročníku je vyučováno 5 hodin, z toho 1 hodina z disponibilní dotace, v 9. ročníku jsou vyučovány 4 hodiny, z toho 1 hodina z disponibilní dotace.

Organizace výuky:

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v učebně matematiky. Využívány mohou být i počítačové učebny nebo učebny s interaktivní tabulí.

Metody práce jsou zaměřeny jak na rozvoj žákovy samostatnosti při řešení problémů, tak na spolupráci žáků ve dvojicích a skupinách. Zaměřujeme se na vyhledávání talentů a na jejich další rozvoj. Usilujeme o zapojení žáků do soutěží (Matematická olympiáda, Matematický klokan, Pythagoriáda). Individuálně přistupujeme k žákům se specifickými poruchami učení.

Začlenění průřezových témat:

Předmětem prolíná průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Matematika formuje volní a charakterové vlastnosti (trpělivost, důslednost, houževnatost, schopnost sebekontroly).

Klíčové kompetence:

Matematika se podílí na utváření všech klíčových kompetencí a postupně a s ohledem na věk žáků rozvíjí především tyto:
Kompetence komunikativní:

- rozumí matematickému jazyku, symbolům a vzorcům
- používat matematické symboly a vzorce
- komunikuje s použitím matematické terminologie
- užívá pomůcky a prostředky - tabulky, kalkulačky, informační technologie
- respektuje pravdivé a reálné výroky

Kompetence k řešení problémů:

- rozumí různým druhům vyjádření matematických objektů a situací, pracuje s nimi, vybírá vhodné způsoby matematického vyjádření
- abstrahuje a zevšeobecňuje, matematicky modeluje, modely aplikuje na blízké problémy
- rozpoznává, na jaké otázky může matematika odpovědět
- rozumí možnostem a omezením daného pojmu
- dokáže používat početní operace při řešení běžných problémů v každodenním životě
- dokáže hledat zdůvodnění určitého tvrzení

Kompetence k učení:

- rozlišuje různé druhy matematických tvrzení - tvrzení, hypotézu
- kriticky myslí, věcně a srozumitelně argumentuje

Kompetence pracovní:

- používá správně nástroje k rýsování
- učí se trpělivosti a prohlubuje své volní vlastnosti

Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje při týmové práci
- respektuje názory a myšlenky druhých

Výchovné a vzdělávací strategie

Při utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitel využívá tyto postupy:

Kompetence k učení

- Vede žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů.
- Využívá prvky činnostního učení.
- Vytváří zásoby matematických nástrojů (pojmů, vztahů, algoritmů, metod řešení úloh).
- Vede žáky k plánování postupů a úkolů.
- Zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.
- Zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami.
- Povzbuzuje žáky s poruchami učení.

Kompetence k řešení problému

- Vede žáky k rozpoznání problému, jeho rozboru, plánování způsobu řešení.
- Vede žáky k ověřování výsledku.
- Pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

- Vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky.
- Vybízí žáky k zdůvodnění použitých matematických postupů.
- Vede žáky k porozumění různým typům záznamů a k jejich používání.
- Umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce.

Kompetence sociální a personální

- Vede žáky ke spolupráci ve skupině.
- Podporuje utváření příjemné atmosféry týmu.

Kompetence občanské

- Vede žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních.
- Usiluje o formování volných a charakterových rysů.
- Umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svou činnost.

Kompetence pracovní

- Vede žáky k efektivitě při organizování své práce.
- Dbá na přehlednost zápisů a zdokonalení grafického projevu.
- Požaduje dodržování termínů.
- Netoleruje pasivitu žáků.

1. ročník

4+1 týdně, P

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí číslu v různých sémantických (významových) a strukturálních modelech • má vhled do různých reprezentací malých čísel; porovnává čísla • orientuje se na číselné ose • používá trojici čísel v kontextu • řeší a tvoří úlohy (i s antisignálem) 	<ul style="list-style-type: none"> - numérace v oboru do 20- vztahy mezi přirozenými čísly - modelování situací v prostředí předmětů, kroků, trojúhelníků, šipek, her s kostkami, tvarových modelů čísel, neposedů, busů, hadů, schodišť, číselných trojic, sousedů, her na obchod, pavučin, výstaviště - čtení čísel 1 - 20 - psaní číslic 0 - 9 - porovnávání čísel - rytmus dynamický a statický - propedeutika číselné osy: krokování, uspořádání podle počtu, velikosti, doplňování počtu / čísel - propedeutika cyklické adresy (ciferník) - paměťové řešení situací v dynamických prostředích: krokování, busů, trojúhelníků, neposedů, číselných trojic, hadů - řešení slovních úloh sémantických, strukturálních - řešení situačních úloh ve všech použitých prostředích - tvorba úloh (metoda pokus - omyl apod.) 	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Mezilidské vztahy Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

1. ročník

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže číst a nastavit celé hodiny; zná strukturu týdne, má představu věku eviduje statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek i tabulek doplní tabulku, použije ji i jako nástroj organizace souboru objektů, orientuje se ve schématech 		<ul style="list-style-type: none"> týden, hodiny, věk (modelování, dramatizace, zakreslování časových jevů) celé prostředí busů i krokování doplňování tabulky; cesta v grafu; řešení grafu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjádří slovně jednoduchou prostorovou situaci; vytvoří a přestaví krychlovou stavbu podle plánu a zaznamená těleso v plánu; má intuitivní představu tvaru čtverce a trojúhelníku také v prostředí sírkových obrázců a origami; vyparketuje daný obdélník 		<ul style="list-style-type: none"> orientace v prostoru krychlové stavby plán stavby dřívkové tvary papírové tvary parkety
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

4+1 týdně, P

2. ročník

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápisu desítkové soustavy do 100 sčítá a odčítá v oboru do 100 získává porozumění pro násobení jednomístným číslem aritmetické operace i vztahy mezi čísly poznává v různých jazycích, různých kontextech sémantických i strukturálních rozumí slovům polovina, čtvrtina, osmina, třetina, šestina a pětina rozšiřuje počítání v číselném oboru do 100; zapisuje a čte čísla v oboru do 100 chápe rovnost a nerovnost i v různých sémantických kontextech, např. délka, obsah, čas, peníze porovnává čísla a užívá číselnou osu do 100 k modelování adresy, stavu, ale i změny a porovnávání řeší násobení formou opakovaného sčítání; seznámí se s dělením v oboru probraných násobílek; dělí na části, dělí po částech umí řešit slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek (i s antisignálem) a úlohy se dvěma různými početními úkony; umí tvořit analogové úlohy; rozumí kombinatorickému kontextu násobení 	<ul style="list-style-type: none"> numerace v oboru do 100 násobky 2 - 10 modelování situací v prostředí rodiny, busů, kroků, kostkových her, schodišť, Dědy Lesoně, součtových trojúhelníků, neposedů v kombinaci s jiným prostředím; sčítacích tabulek, hadů, pavučin, číselných trojic, sousedů, peněz, násobílkových čtverců, číselných tabulek, výstavišť, cyklotras propedeutika kmenových zlomků ikonický jazyk v prostředí Dědy Lesoně porovnávání čísel v početních úlohách a při měření rovnost v prostředí kroků, rovnost a nerovnost v celém prostředí Dědy Lesoně pravidelnosti propedeutika cyklické adresy propedeutika číselné osy úlohy o věku propedeutika násobení; násobení - násobky dělení na části; dělení po částech; dělení v oboru probraných násobílek řešení úloh sémantických z prostředí kroků, schodišť, busů, peněz, Dědy Lesoně řešení úloh strukturálních z prostředí součtových trojúhelníků, pavučin, sčítacích tabulek, číselných tabulek, barevných trojic, hadů, výstavišť, rozkladů, sousedů, neposedů, násobílkových čtverců a dalších slovních úloh kombinatorické situace 	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí číst minuty, orientuje se v kalendáři eviduje statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu tvoří z náhodných jevů statistický soubor používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 100 umí vybrat objekty podle zadaných vlastností, umí třdit soubor objektů pracuje s grafem 	<ul style="list-style-type: none"> hodiny, roky, kalendář (včetně úloh o věku) prostředí kroků / schodišť, busů, cyklotras, Dědy Lesoně, včetně dalších úloh, při nichž se data evidují v tabulce a grafem propedeutika statistiky prostředí rodiny doplňování tabulky (včetně celého prostředí busů) cesta v grafu (včetně celého prostředí výstavišť) řešení grafu (v prostředí pavučin) výběr objektů jistých vlastností, třídění

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • získává zkušenosti se základními rovinnými útvary a některými jejich vlastnostmi včetně souměrnosti • orientuje se na čtverečkovém papíru a využívá jej • umí pracovat s krychlovými tělesy a umí je zapisovat • porozumí síti krychle (prostřednictvím metaforického jazyka) • pozná jednotky délky 1 cm a 1 m, jednotku objemu 1 l 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v rovině (cyklotrasy) - rovinné útvary a prostorová tělesa a jejich velikost - geoboard a čtverečkový papír - krychlové stavby, jejich plány a proces konstrukce krychlových staveb - parkety - tvary z dřevek - stříhy na krychle

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

4+1 týdně, P

3. ročník

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v desítkové soustavě aritmetické operace i vztahy mezi čísly poznává v různých kontextech sémantických i strukturálních rozvíjí porozumění pro jednoduché kmenové zlomky používá závorky rozšiřuje počítání v číselném oboru do 1 000, zapisuje a čte čísla v oboru do 1 000 chápe rovnost a nerovnost i v různých sémantických kontextech (např. počet, délka, obsah, čas, peníze) porovnává čísla a užívá číselnou osu do 1 000 jak k modelování adresy, slavu, tak i změny a porovnávání porovnává trojčíslná čísla pomocí číselné osy má vhled do čtyř základních operací, paměti provádí jednoduché operace v oboru do 1 000 dělí (i se zbytkem) v oboru probraných násobitek využívá početní operace k modelování sémantických situací umí modelovat a řešit slovní úlohy využívající čtyř základních početních operací; umí tvořit analogické úlohy rozumí kombinatorickému pojetí násobení; ovládá některé řešitelské strategie jako pokus-omyl, řešení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy ... 	<ul style="list-style-type: none"> numerace v oboru do 1 000 modelování situací v prostředích: a) sémantických - autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště; b) strukturálních - stovková tabulka, hadi, pavučiny propedeutika kmenových zlomků v kontextu části (počtu, veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce) porovnávání čísel v různých prostředích číselná osa číselné řady zaokrouhlování evidence souboru dat tabulkou číselné rytmy a pravidelnosti sémantické modely číselné osy (horizontální i vertikální) trojí role čísla na číselné ose (adresa, změna, vzdálenost) pohyb po číselné ose - propedeutika záporných čísel číselná osa jako nástroj modelování (např. úloh o věku) sčítání a odčítání, násobení a dělení obvyklým i modifikovaným způsobem paměťové dělení v rozsahu malé násobilky dělení se zbytkem využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích: a) sémantických - autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland; b) strukturálních - součtové trojúhelníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, neposedové v kombinaci s jiným prostředím, sousedé, číselné trojice 	
<p>Průřezová témata</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Komunikace</p> <p>Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>
<p>Metody</p>	<p>Postupy</p>	<p>Formy práce</p>

3. ročník

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> prohlubuje si znalosti o měření času v různých kontextech (minuty, hodiny, dny, týdny, měsíce, roky) pracuje s daty; tvoří, eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou i grafem prohlubuje své zkušenosti s kombinatorickými situacemi používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 1 000 poznává některé obecné jevy z kombinatoriky 		<ul style="list-style-type: none"> hodiny, kalendář včetně úloh o věku aritmetika ciferníku závislosti v různých aritmetických prostředích: a) sémantických - autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, cyklotrasy a autobusové linky, výstaviště, rodina; b) strukturálních - součtové trojúhelníky, násobkové obdélníky, hadí a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, sousedé, číselné trojice, číselné řady, číselná kouzla; c) geometrických - cesty ve čtvercové síti, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa doplňování chybějících údajů do strukturované tabulky (např. bus, stovková tabulka) využití tabulky k porozumění pravděpodobnostním jevům diagramy různých typů (výstaviště, cyklostezky, pavučiny ...)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí pracovat s krychlovými stavbami a tělesy v různých reprezentacích; pozná různé jednoduché mnohoúhelníky, kruh, kružnici, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli seznamuje se s pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah, objem a vlastnostmi útvarů využívá čtverečkovaný papír a jazyk šipek k propedeutice souřadnic v 2D rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky 		<ul style="list-style-type: none"> rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, pěti- a šestiúhelník, trojúhelník - rovnoramenný, rovnostranný, pravouhlý, kruh a kružnice v různých prostředích geodeska a čtverečkovaný papír, mřížový útvar orientace v rovině v prostředí cyklotras krychlové stavby, jejich plány, proces konstrukce a přestavby krychlové stavby Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan stříhy na krychle měření, délka úsečky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

4. ročník

4+1 týdně, P

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítá (sčítá, odčítá, násobí, porovnává a zaokrouhluje) v číselném oboru do 1 000 000 • využívá početní operace k modelování sémantických situací • umí řešit vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malá n • buduje si představu vícemístných přirozených čísel a operací s nimi • má vytvořenou představu záporného čísla jako adresy • umí účelně propojovat písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačky) • nabývá zkušenosti relací na zlomcích a operací se zlomky • řeší slovní úlohy (i dynamické) včetně úloh s antisignálem • rozumí kombinatorickému pojetí násobení • rozumí jednoduchým kombinatorickým a pravděpodobnostním situacím • pracuje s daty, vyhledává, sbírá a třídí data • kontroluje výsledky početních operací • písemně sčítá, odčítá, násobí, dělí v daném oboru čísel • využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení 	<ul style="list-style-type: none"> - numerace v oboru do 1 000 000 - pořadí početních operací - modelování situací v prostředích: <ul style="list-style-type: none"> a) sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště, b) strukturálních: stovková tabulka, hadi a pavučiny - kmenové zlomky v kontextu částí (počtu, veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce) - pamětné i písemné sčítání, odčítání a násobení - písemné odčítání obvyklým i modifikovaným způsobem, písemné násobení obvyklým i indickým způsobem - pohyb po číselné ose - propedeutika záporných čísel - hadi, pavučiny - porovnávání čísel v různých prostředích - číselné řady - zaokrouhlování - měření a zaokrouhlování údajů - číselné rytmy a pravidelnosti - sémantické modely čísel osy - troji role čísla na číselné ose - využití aritmetických situací a procesů v prostředích sémantických a strukturálních - kombinatorické situace 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pracuje s daty, vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 		<ul style="list-style-type: none"> závislosti v různých prostředích aritmetických, sémantických, strukturálních i geometrických propedeutika statistiky a pravděpodobnosti
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Práce v realizačním týmu OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Geometrie v rovině a prostoru

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozšiřuje zkušenosti s dalšími rovinnými útvary v prostředí čtverečkového papíru umí sestavit 2D útvary daných vlastností (čtverec, trojúhelník, obdélník, kružnice), užívá jednoduché konstrukce aktivně používá některé geometrické jazyky získává zkušenosti s měřením v geometrii včetně některých jednotek pozná různé jednoduché mnohoúhelníky rozvíjí představy o kolmosti, rovnoběžnosti seznamuje se s relací kolmost a rovnoběžnost ve 2D (modeluje) rozvíjí představy o obvodu a obsahu prostřednictvím čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu rozvíjí představy o osově souměrnosti využívá čtverečkového papíru, jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 		<ul style="list-style-type: none"> rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, pěti- a šestiúhelník, trojúhelník - rovnostranný, rovnoúhelný, pravoúhlý, kruh a kružnice v různých prostředích šipkový zápis rovinného útvaru tělesa krychlové stavby, jejich plány, proces konstrukce a přestavby krychlové stavby koule, kužel, válec, kvádr, jehlan měření a poměřování evidence údajů kmenové zlomky v kontextu části (úsečky, rovinného obrazce) vzájemná poloha dvou přímek konstrukce kolmic a rovnoběžek konstrukce čtverce, obdélníku, trojúhelníku a kružnice parkety, dřívková geometrie geodeska a čtverečkový papír, mřížový útvar určování obsahu útvaru metodou rámování- měření, obvod, obsah osová souměrnost symetrie v různých geometrických prostředích: výstaviště, cesty, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus - omyl, fetězení do konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy 		<ul style="list-style-type: none"> úlohy v různých prostředích <ul style="list-style-type: none"> a) sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště, rodina b) strukturálních: součtové trojúhelníky, násobkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, sousedé, číselné trojice, číselná kouzla c) geometrických: parkety, dřívka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

4+0 1/2 týdně, P

1. Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> počítá v číselném oboru přes 1 000 000 umí řešit jednoduché úlohy řeší jednoduché rovnice, přičemž využívá i jazyk písmen umí pomocí modelů řešit úlohy se závorkami dělí dvoumístným číslem (se zbytkem) umí účelně propojovat písemné i pamětné počítání (s použitím kalkulačky) provádí operace na číselné ose, porozumí významu znaku "-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose řeší slovní úlohy (i dynamické) včetně úloh s antisignálem umí tvořit analogické úlohy porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desítné číslo dané hodnoty zapiše jednoduchý zlomek 	<ul style="list-style-type: none"> numerace i v oboru přes 1 000 000 pořadí početních operací modelování situací v prostředích a) sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, Biland; b) strukturálních: stovková tabulka, hadi a pavučiny zlomky (počet, veličina, úsečka, rovinný obrazec) desetinná čísla pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem) pohyb po číselné ose včetně záporných čísel násobkové obdélníky, šipkové grafy, hadi rovnice v různých prostředích (Lesoň, hadi, Myslím si číslo) porovnávání čísel v různých prostředích a jejich zaokrouhlování číselné řady, číselné rytmy a pravidelnost využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích a) sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, Biland; b) strukturálních: součtové trojúhelníky, násobkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, neposedové v kombinaci s jiným prostředím, algebrogramy, sousedé, indické násopení, ... kombinatorické situace, pravděpodobnost a náhoda

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací pracuje s daty: umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor, eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou i grafem umí řešit jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní situace 	<ul style="list-style-type: none"> evidence souboru dat tabulkou doplňování scházejících údajů do strukturované tabulky využití tabulky k porozumění pravděpodobnostních jevů závislosti v různých prostředích aritmetických (sémantických i strukturálních) propedeutika statistiky a pravděpodobnosti

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí sestavit 2D-útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce) • aktivně používá některé geometrické jazyky • umí řešit jednoduché výpočtové i konstrukční úlohy o trojúhelníku i o některých čtyřúhelnících a pravidelných mnohoúhelnících • prohlubuje zkušenosti s měřením v geometrii • poznává pravidelné mnohoúhelníky, určuje jejich obvod sečtením délek jejich stran • upevňuje představy o kolmosti a rovnoběžnosti • má představu o vzájemné poloze přímek a rovin • upevňuje představy o obvodu a obsahu • prohlubuje své zkušenosti s analýzou a syntézou skupiny rovinných útvarů • uvědoměle pracuje s jednotkami • rozvíjí představy o osově souměrnosti • pracuje se souřadnicemi v 2D s využitím čtverečkového papíru • graficky sčítá a odčítá úsečky, určí délku lomené čáry 	<ul style="list-style-type: none"> - rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, trojúhelník (rovnoramenný, rovnostranný, pravouhlý), kruh a kružnice - pravidelné mnohoúhelníky a jejich úhlopříčky - klasifikace útvarů - šipkový a souřadnicový zápis rovinného útvaru - krychlové stavby, jejich plány - popis konstrukce a přestavba krychlové stavby - koule, kužel, válec, kvádr, jehlan, čtyřstěn - měření a zaokrouhlování získaných údajů - evidence údajů - zlomky v kontextu částí (úsečky či rovinného obrazce) - popis konstrukce kolmic a rovnoběžek - konstrukce čtverce, obdélníku, trojúhelníku a kružnice - parkety, čtverečkový papír, mřížový útvar - určování obsahu útvaru metodou rámování - jednotky délky, obsahu - určování obvodu a obsahu 2D-útvarů - osová souměrnost - symetrie v různých geometrických prostředích: výstaviště, cesty, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa - úsečka, lomená čára

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus - omyl, fetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy • objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - úlohy v různých prostředích <ul style="list-style-type: none"> a) sémantických: autobus, krokování a schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště, rodina, b) strukturálních: součtové trojúhelníky, násobkové obdélníky, hádi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, sousedé, číselné řady c) geometrických: parkety, dřívka

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

6. ročník

4+0 1/2 týdně, P

1. Desetinná čísla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> přečte desetinné číslo desetinné číslo znázorní na číselné ose sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla užívá desetinná čísla k převádění různých jednotek řeší jednoduché slovní úlohy s desetinnými čísly 		<ul style="list-style-type: none"> desetinná čísla součtové trojúhelníky hadí číselná osa součinné čtverce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Dělitelnost přirozených čísel

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> najde kritéria znaků dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10 rozpozná, zda je číslo dělitelné a zda jde o prvočíslo nebo číslo složené rozloží číslo na součin prvočísel najde u daných čísel společného dělitele 		<ul style="list-style-type: none"> dělitelnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Celá čísla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sčítá a odčítá dvě celá čísla hledá a vyhodnocuje závislosti eviduje tabulkou i harmonogramem jízdu autobusem objevuje lineární závislosti 		<ul style="list-style-type: none"> sousedé indické násobení součinné čtverce pavučiny šipkové grafy autobus
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

4. Úhel a jeho velikost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určuje velikost úhlu měřením rozezná druhy úhlů sestrojí úhel dané velikosti sčítá a odčítá úhly 	- úhel

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

5. Krychlová tělesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> z krychlí modeluje krychlová tělesa zobrazuje prostorové útvary v rovině kreslí podlažní plány, nárys, půdorys a bokorys načrtne a sestrojí síť těles vypočítá objem krychle a kvádrů 	- krychlová tělesa - síť těles

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

6. Zlomky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá různé modely ke znázornění zlomků zapisuje zlomek, sčítá, odčítá a porovnává zlomky znázorňuje zlomky na číselnou osu zapisuje část celku pomocí zlomku a desetinného čísla 	- egyptské dělení chlebě - zlomky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

7. Rovnice

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché rovnice rovnice se závorkou a jednoduché soustavy dvou rovnic používá písmena k označení neznámého čísla, modeluje pomocí šipek sčítání a odčítání celých čísel 		<ul style="list-style-type: none"> mince krokování rovnice váhy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. Racionální čísla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> převádí zlomky na desetinná čísla a naopak sečte, odečte a porovná racionální čísla zakreslí racionální číslo na číselnou osu 		<ul style="list-style-type: none"> racionální čísla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. Rovinné obrazce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popisuje, porovnává a charakterizuje jednotlivé geometrické útvary modeluje ze dřevěk obdélníky, trojúhelníky se zadaným obvodem určuje obsahy obdélníků, trojúhelníků a útvarů složených z obdélníků převádí jednotky obsahu měří délky úseček, odhaduje a odvozuje délky mřížových úseček rozlišuje a charakterizuje druhy trojúhelníků rýsuje podle zadání, sestrojí trojúhelník, rozpozná, zda lze sestrojil vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary vypočítá obsah trojúhelníku sestrojí téžnici trojúhelníku 		<ul style="list-style-type: none"> dřívka parkety mříž origami rovinné útvary
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

10. Funkce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • porovnává soubory dat • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • používá Vennovy diagramy jako nástroj k organizaci prvků množiny 		<ul style="list-style-type: none"> - funkce - Vennovy diagramy - rodina
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

4+0 1/2 týdně, P

1. Zlomky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • používá různé modely ke znázornění zlomků • zapisuje zlomek • rozšiřuje a krátí zlomky • sčítá, odčítá a násobí, porovnává zlomky • znázorňuje na číselnou osu • zapisuje část celku pomocí zlomku a desetinného čísla 		<ul style="list-style-type: none"> - součtové trojúhelníky - součtové čtverce - zlomky - číselná osa
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Objem a povrch těles, síť těles

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí síť těles • vypočítá objem těles 		<ul style="list-style-type: none"> - objem a povrch těles - síť těles

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Rovnice

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché rovnice a rovnice se závorkou řeší jednoduché soustavy dvou rovnic používá písmena k označení neznámého čísla modeluje pomocí šipek sčítání a odčítání celých čísel 	<ul style="list-style-type: none"> mince rovnice váhy hadí soustava rovnic šipkové grafy schody 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Rovinné obrazce

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popisuje, porovnává a charakterizuje jednotlivé geometrické útvary určuje obsahy rovinných útvarů převádí jednotky obsahu měří délky úseček, odhaduje a odvozuje délky mřížových úseček rozlišuje a charakterizuje druhy trojúhelníků rýsuje podle zadání, sestrojí trojúhelník, rozpozná, zda lze sestrojít vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary vypočítá obsah trojúhelníku sestrojí téžnici trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> mříž obsahy shodnost 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

5. Celá čísla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla hledá a vyhodnocuje závislosti eviduje tabulkou i harmonogramem jízdu autobusem objevuje lineární závislosti 		<ul style="list-style-type: none"> součinné čtverce šipkové grafy autobus schody
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Dělitelnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> najde kritéria pro dělitelnost čísel 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10 rozpozná, zda je číslo dělitelné a zda jde o prvočíslo nebo číslo složené, a rozloží číslo na součin prvočísel určí nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele najde u daných čísel společného dělitele, dělí se zbytkem 		<ul style="list-style-type: none"> dělitelnost algebrogramy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. Funkce, práce s daty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> porovnává soubory dat vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 		<ul style="list-style-type: none"> funkce práce s daty
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. Racionální čísla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> převéde zlomky na desetinná čísla a naopak sečte, odečte a porovná racionální čísla zakreslí racionální čísla na číselnou osu zapiše čísla pomocí poměru 		<ul style="list-style-type: none"> pavučiny hvězdičkové grafy součtové trojúhelníky

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. Procenta

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché slovní úlohy vypočítá základ, procentovou část a počet procent 	- procenta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

10. Osová souměrnost

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná osově souměrné útvary přenesse bod v osově souměrnosti a najde osu osově souměrných útvarů 	- osová souměrnost

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

11. Středová souměrnost

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná středově souměrné obrazce přenesse bod ve středově souměrnosti, najde střed středově souměrných útvarů 	- středová souměrnost

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

12. Algebraické výrazy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá písmeno jako obecné číslo, proměnnou, neznámou, využívá jazyk algebry k řešení úloh 		- algebraické výrazy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

13. Kombinatorika a pravděpodobnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různé postupy 		- kombinatorika - pravděpodobnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

4+1 týdně, P

1. Druhá mocnina a odmocnina

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> součin stejných činitelů zapíše jako mocninu přečte mocninu a odmocninu pomocí tabulek nebo kalkulačky určí druhou mocninu a odmocninu určí, zda mocnina záporného čísla je kladné nebo záporné číslo umí použít pravidla pro počítání s mocninami užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 		- mocniny - odmocniny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

2. Pythagorova věta

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá trojúhelníkovou nerovnost při řešení úloh a konstrukci trojúhelníků • vypočítá délku přepony a odvěsny v pravoúhlém trojúhelníku • aplikuje znalost Pythagorovy věty k výpočtu délek stran, výšek, úhlopříček rovinných útvarů 		<ul style="list-style-type: none"> - Pythagorova věta - trojúhelníková nerovnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Výrazy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • počítá bez kalkulačky • určí hodnotu číselného výrazu • používá písmeno jako obecné číslo, proměnnou, neznámou, využívá jazyk algebry k řešení úloh • rozpozná jednočlen a mnohočlen a uvede příklad • sečte a odečte jednočleny a mnohočleny • vynásobí jednočleny a mnohočleny • upraví mnohočlen na součin 		<ul style="list-style-type: none"> - výrazy s proměnnými (jazyk písmen I, II) - číselné výrazy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Lineární rovnice

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • řeší rovnice se závorkou a zlomky • řeší soustavy dvou rovnic 		<ul style="list-style-type: none"> - váhy - rovnice - soustavy rovnic
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

5. Konstrukční úlohy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popisuje, porovnává a charakterizuje jednotlivé geometrické útvary • určuje obvody a obsahy jednotlivých útvarů • převádí jednotky obsahu • sestrojí trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, kružnici • sestrojí těžišnici trojúhelníku, těžiště a výšku trojúhelníku • sestrojí osu úhlu • sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku • vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary • rozdělí úsečku v daném poměru 		<ul style="list-style-type: none"> - mříž - trojúhelník - čtyřúhelník - kružnice - kruh - mnohoúhelníky - Thaletova kružnice - geometrické místo bodů (množiny bodů dané vlastností) - obsahy - shodnost - podobnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Racionální čísla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • porovnává, sčítá, odčítá, násobí, dělí zlomky, záporná čísla, desetinná čísla • znázorňuje zlomky, záporná čísla, desetinná čísla na číselnou osu • zaokrouhluje desetinná čísla • umí římské číslice a zapsat rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě 		<ul style="list-style-type: none"> - zlomky - záporná čísla - desetinná čísla - zápis čísla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. Dělitelnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • určí, která čísla jsou dělitelná 6; 9 • zapíše složené číslo jako součin prvočísel • najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele přirozených čísel • určí, která čísla jsou soudělná a nesoudělná • dělí se zbytkem 		<ul style="list-style-type: none"> - dělitelnost 6, 9 - prvočísla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

8. Procenta

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • řeší aplikační úlohy na jednoduché úročení 	- jednoduché úrokování

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

9. Funkce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vztah přímé a nepřímé úměrnosti využije k řešení slovních úloh • vyjádří lineární funkci tabulkou, rovnicí, grafem • pracuje s pojmem množiny, průnik, sjednocení, prázdná množina, doplněk • vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat 	- úměrnosti - lineární funkce - množiny - aritmetický průměr

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

10. Analogie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různé postupy a řešení 	- rodina - pravděpodobnost

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

9. ročník

3+1 týdně, P

1. Racionální čísla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace se složenými zlomky převede zlomek na periodické číslo a naopak 		- složený zlomek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Rovnice

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší soustavy dvou rovnic řeší rovnice se zlomky řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 		<ul style="list-style-type: none"> soustavy rovnic (váhy) rovnice se zlomky rovnice s neznámou ve jmenovateli
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Dělitelnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru celých čísel určí, která čísla jsou soudělná a nesoudělná 		<ul style="list-style-type: none"> kritéria dělitelnosti čísla soudělná a nesoudělná
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

4. Výrazy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vynásobí jednočleny, jednočlen a mnohočlen, dvojčleny, mnohočleny umocní dvojčleny vytvoří součinný tvar vytýkáním a pomocí vzorců 		- výrazy s proměnnými (jazyk písmen, výrazy)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Procenta

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší slovní úlohy na procenta řeší aplikační úlohy na jednoduché úročení 		- procenta - jednoduché úrokování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Mocniny a odmocniny

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> převádí jednotky obsahu a objemu umí použít pravidla pro počítání s mocninami užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 		- mocniny - odmocniny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. Závislosti a data

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> provede statistické šetření zpracuje údaje sestaví tabulku a graf porovnává soubory dat vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data vypočítá aritmetický průměr 		- grafy - tabulky - četnost znaku - práce s daty - aritmetický průměr

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. Funkce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjádří lineární funkci tabulkou, rovnicí, grafem 	- lineární funkce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. Rovinné útvary, konstrukční úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sestrojí trojúhelník, výšky trojúhelníku určí ortocentrum trojúhelníku užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků načrtne a sestrojí čtyřúhelníky určí středově a osově souměrný útvar zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při konstrukci trojúhelníku a čtyřúhelníků načrtne a sestrojí pětiúhelník a šestiúhelník určuje velikost úhlů měřením a výpočtem 	<ul style="list-style-type: none"> trojúhelník podobnost čtyřúhelník souměrnost vzájemná poloha kružnice a přímky, dvou kružnic pravidelné mnohoúhelníky úhel

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

10. Prostorové útvary

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • načrtne obraz hranolu v rovině • načrtne obraz jehlanu v rovině • načrtne obraz kužele v rovině • načrtne obraz válce v rovině • načrtne obraz koule v rovině • načrtne a sestrojí síť hranolu • vypočítá objem a povrch hranolu • načrtne a sestrojí síť jehlanu • vypočítá povrch a objem jehlanu • načrtne a sestrojí síť kužele • vypočítá povrch a objem kužele • načrtne a sestrojí síť válce • vypočítá povrch a objem válce • vypočítá povrch a objem koule 		<ul style="list-style-type: none"> - kolmý hranol - jehlan - rotační kužel - rotační válec - koule
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

11. Anologie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různé postupy a řešení • řeší úlohy na prostorovou představivost 		<ul style="list-style-type: none"> - kombinatorika - pravděpodobnost - parkety
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5.3 Člověk a jeho svět

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími

dějí. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cilové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemoci, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

5.3.1 Člověk a jeho svět

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	2	2	3	3+1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

Předmět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat

Cílem je dovést žáky k orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Časová dotace předmětu:

Předmět je vyučován jako povinný.

- v 1. ročníku se vyučuje 1 hodinu týdně
- ve 2. a 3. ročníku 2 hodiny týdně
- ve 4. ročníku 3 hodiny týdně
- v 5. ročníku 4 hodiny týdně

Organizace výuky:

- vyučuje se v kmenových třídách
- výuka je doplňována vzdělávacími programy na PC v počítačové a multifunkční učebně
- předmět zahrnuje také tematické exkurze v každém ročníku

Zařazení průřezových témat:

- 2. - 5. ročník - osobní a sociální výchova
- 4. ročník - environmentální výchova, multikulturní výchova
- 5. ročník - výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Všechna průřezová témata jsou začleněna také do školních projektů:

- v 1. ročníku – Já a můj svět
- v 2. ročníku – Já mezi lidmi
- v 3. ročníku – Moje rodina
- ve 4. ročníku – Můj rodný kraj
- v 5. ročníku – Objevujeme Evropu

Kompetence, které předmět rozvíjí:

- kompetence k učení (především rozvíjení schopnosti číst s porozuměním, správně využívat a objasňovat nové termíny a pojmy, porovnávat informace z různých zdrojů)
- kompetence k řešení problémů (porovnává své názory s názory spolužáků, obhajuje je, třídí informace)
- kompetence komunikativní (formuluje své názory, naslouchá názory druhých, vhodně na ně reaguje, formuluje otázky, vede diskusi, dialog)

- kompetence sociální a personální (spolupracuje ve skupině, vytváří si hodnotový systém)
- kompetence občanské (vnímá situace, kterými člověk zasahuje do životního prostředí)
- kompetence pracovní (vytváří si pracovní návyky práci s různými zdroji informací)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- předkládá dostatek různých informačních zdrojů
- zadává různé typy úkolů
- napomáhá žákům k hledání různých postupů řešení problémů
- zadává úkoly s ohledem na stupeň vlastních zkušeností žáka
- používá skupinovou práci
- respektuje odlišnosti žáků
- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost
- požaduje dodržování vymezených pravidel

1. ročník

1 týdně, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v budově školy • dokáže se připravit na vyučování • dbá na bezpečnost při cestě do školy • pojmenuje město, ve kterém žije, a ulici, ve které bydlí • zvládne cestu ze školy domů (mimo žáky dojíždějící z okolních obcí) • spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> - domov - škola - obec - osobní bezpečí - nízková místa a situace

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy podle věku respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni rozdělí nesprávné chování jiných i své vlastní rozdělí mezi důvěrně známými lidmi a lidmi cizími 	<ul style="list-style-type: none"> rodina soužití lidí chování lidí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje dny v týdnu rozlišuje čas práce a odpočinku určí hodiny - ceté, čtvrt, půl, třičtvrtě 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

1. ročník

4. Rozmanitost neživé a živé přírody

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje věci kolem sebe, pokusí se určit materiál, ze kterého jsou vyrobeny rozpozná roční období zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období popíše základní části rostliny určí základní podmínky pro život pozná vybrané rostliny vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků vymezí živočichy domácí a volně žijící doдрžuje pravidla správného chování v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> látky a jejich vlastnosti rostliny a živočichové ochrana přírody 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje; praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické návyky doдрžuje režim dne rozpozná základní části lidského těla doдрžuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví zdravá výživa lidské tělo osobní bezpečí situace hromadného ohrožení dopravní výchova 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Hodnoty, postoje, praktická etika Psychohygienu MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí		

1. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

2 týdně, P

1. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v okolí školy a svého bydliště, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci připravuje se na vyučování podle rozrhu zná adresu svého bydliště respektuje pravidla silničního provozu pojmenuje důležité dopravní značky 	<ul style="list-style-type: none"> domov škola obec a okolí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje; praktická etika MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		

Metody	Postupy	Formy práce

2. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v širších příbuzenských vztazích seznáme se s různými druhy povolání a jejich významem respektuje školní řád zná role členů rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> rodina vztahy mezi členy rodiny soužití a chování lidí povolání

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje měsíce v roce rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok určí jakýkoliv čas, využívá časové údaje při řešení různých situací porovnává zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti pojmenuje některé kulturní či historické památky místa, kde žije 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase současnost a minulost v našem životě regionální památky 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Mezilidské vztahy		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Rozmanitost neživé a živé přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určí a rozřadí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků provádí jednoduché pokusy, pozoruje, upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách pozná dané rostliny v regionu rozšiřuje si poznatky o určených savcích a ptácích popíše jednotlivé části těla živočichů dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> látky a jejich vlastnosti rostliny živočichové ochrana přírody

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Ličivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná základní části lidského těla upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo snaží se o dodržování pravidel účastníků silničního provozu zná role členů rodiny rozezná nebezpečí různého charakteru využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví, zdravá výživa lidské tělo situace hromadného ohrožení dopravní výchova 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

3. ročník

2 týdne, P

1. Místo, kde žijeme

Děkané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu svého bydliště a školy cestu na určené místo • zařadí obec svého bydliště do příslušného kraje • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich • řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - domov - škola - obec - okolní krajina (region)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		

Metody	Postupy	Formy práce

2. Lidé kolem nás

Děkané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, toleruje odlišnosti • snaží se rozpoznat ve svém okolí jednání a chování, která porušují základní lidská práva • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina - soužití lidí - chování lidí - právo a spravedlnost

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebezpeření Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> přesně určí jakýkoliv čas rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách v regionu konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase a časový řád současnost a minulost v našem životě regionální památky báje, mýty, pověsti regionu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA Občanská společnost a škola MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje prvky živé a neživé přírody určí a rozřídí některé přírodniny podle určujících znaků provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti podrobně zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy a uvědomuje si jejich význam změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů prakticky třídí organismy do známých skupin a využívá jednoduché klíče a atlasy zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě. rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak 	<ul style="list-style-type: none"> látky a jejich vlastnosti voda, vzduch půda rostliny houby živočiškové ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

5. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav rozdělí jednotlivé etapy lidského života aplikuje naučené způsoby chování na modelových situacích ohrožující zdraví dokáže zajistit lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu v rolích chodce a cyklisty seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a učí se dbát na vlastní bezpečí důkladně se řídí pokyny dospělých při mimořádných situacích dokáže odmítnout situaci a komunikaci, která mu je nepříjemná projevuje vhodným chováním a činnostmi kladný vztah ke zdraví ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví, zdravá výživa lidské tělo partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy osobní bezpečí situace hromadného ohrožení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygienu Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

3. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

3 týdně, P

1. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> prakticky uplatňuje a využívá poznatků a dovedností při měření vlastností látek objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy zkoumá základní společenstva ve vybraných regionech, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy přispívá k ochraně a tvorbě životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> látky a jejich vlastnosti - (porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek) voda a vzduch - (výskyt, vlastnosti a formy vody, vlastnosti vzduchu, složení, proudění vzduchu, význam pro život) půda - (zvětvování, druhy půd, význam půdy) nerosty a horniny - (některé hospodářsky významné horniny a nerosty) rostliny, houby, živočichové - (znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka) rovnováha v přírodě - (vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva) ochrana přírody - (ochrana rostlin a živočichů)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození pochopí význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel v rodině využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista 	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo - (životní potřeby a projevy, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince) partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - (funkce a vývoj rodiny, výchovné vlivy, rodinné role, komunikace v rodině, mezi lidmi) péče o zdraví, správná výživa - (denní režim, nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana, osobní intimní a duševní hygiena, prevence nemocí a úrazů) osobní bezpečí - (bezpečné chování v rizikovém prostředí) situace hromadného ohrožení

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • určí a vysvětlí polohu ČR v Evropě • jednoduchým způsobem popíše ráz krajiny naší země • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR • popíše zemědělství a dopravu v ČR • uvědomuje si zásady bezpečného pobytu v přírodě • chrání životní prostředí • určí polohu našeho regionu v krajině • rozpozná místní historické i přírodní památky • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam • rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map • určí světové strany v přírodě i podle mapy a orientuje se podle nich 	<ul style="list-style-type: none"> - naše vlast: poloha ČR v Evropě (sousední státy), členění na kraje, povrch krajiny, typy krajiny, vodstvo, půda, zemědělství, doprava, památky, chráněná území, důležitost ochrany životního prostředí - region Bystřicko: poloha v ČR, ráz místní krajiny, průmysl, památky, zajímavosti - Praha: hlavní město, prezident, významná místa, středisko cestovního ruchu, státní symboly, státní svátky, volby - mapy, plány a náčrtý: orientace v mapách, měřítko, vysvětlivky - orientace v krajině: světové strany, kompas a buzola, orientace podle mapy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi • vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, obci, ... 	<ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí: mezilidské vztahy, národnostní menšiny, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, pomoc nemocným, sociálně slabým, potřebným - chování lidí: vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity		
Metody	Postupy	Formy práce

5. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> pracuje s časovými údaji rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reálních minulosti naší vlasti na vybraných ukázkách srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území s využitím regionálních specifík 	- čas: orientace v čase a časový řád, pojmy před naším letopočtem, našeho letopočtu, letopočet, generace, denní režim - dějiny naší země: příchod Slovanů, Velkomoravská říše, význam Karla IV., Jan Hus, husitské války, bitva na Bílé hoře, J. A. Komenský	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

3+1 týdně, P

1. Rozmanitost přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat 	- Vesmír a Země - (sluneční soustava, den a noc, roční období) - životní podmínky - (rozmanitost podmínek života na Zemi, rostlinstvo a živočišstvo na Zemi, počasí a podnebí) - ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody - (odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy)

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Člověk a jeho zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb a s ohledem na oprávněné nároky jiných osob předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek poradí si v krizových situacích, umí se kontaktovat s odbornými institucemi v poskytování pomoci v neštěstích uplatňuje základní dovednosti a návyky, které souvisí s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo - stavba lidského těla péče o zdraví, zdravá výživa - zdravá strava, stres a jeho rizika, reklamní vlivy návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače osobní bezpečí - (krizové situace - šikana, týrání, sexuální zneužívání...) situace hromadného ohrožení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Místo, kde žijeme

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> konkretizuje pojmy území, poloha, územní a správní celek seznámí se s orientací v jízdních řádech určí a vysvětlí polohu regionu vzhledem ke krajině a státu vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam charakterizuje stav životního prostředí regionu, uvede příklady poškozování ochrany a tvorby životního prostředí uvede nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v ČR porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadílů a oceány na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> naše vlast kraje ČR: poloha, vodstvo, zemědělství, průmysl, památky region Bystřicko: historie, obyvatelstvo, současnost, průmysl, příroda, památná místa a zajímavosti Praha: hlavní město, kulturní a historické památky, orgány správy státu, průmysl, význam, ... oblasti ČR: zeměpisná tvářnost, přírodní podmínky, významná místa a památky současný stav životního prostředí v ČR (v regionu) Evropská unie Evropa a svět: poloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo v různých oblastech

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Lidé kolem nás

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní formy vlastnictví, používá peníze v běžném životě rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy pochopí význam kulturního dění pro život odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společné, peníze, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky právo a spravedlnost: základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy,

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát		
Metody	Postupy	Formy práce

5. Lidé a čas

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá různých informačních zdrojů pro pochopení minulosti vyloží význam vědy a techniky pro rozvoj výroby vyhledává informace o životě v době nacistické okupace 	<ul style="list-style-type: none"> tereziánské a josefínské reformy rozvoj vědy a techniky 1. světová válka, vznik ČSR T. G. Masaryk 2. světová válka, domácí odboj v regionu ČR jako samostatný stát

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát		
Metody	Postupy	Formy práce

5.4 Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich

rozmanitostí, proměnlivostí a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizacímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobností druhých lidí a k pochopení vlastního

jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cilové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v

evropském a celosvětovém měřítku

- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečností, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislosti mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.4.1 Dějepis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	1+1	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

- obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vzdělávacího oboru Dějepis v RVP pro základní vzdělávání
- vede žáka k pozitivnímu vztahu k dějinám
- rozvíjí u žáka historické vědomí, předávání historické zkušenosti
- pomáhá žákovi orientovat se v historickém čase
- vede žáka ke zpracování informací různých druhů a z různých zdrojů, k vyvozování závěrů a nacházení řešení
- pomáhá pochopit souvislosti dějinných událostí a procesů a jak se promítají do každodenního života
- umožňuje pochopit kulturní rozmanitost Evropy i celého světa
- vytváří pozitivní hodnotový systém, vychovává k toleranci, k respektování lidských práv, k prevenci rasistických, xenofobních a extrémistických postojů
- vede k úctě k vlastnímu národu a ostatním národům a etnikům

Časové dotace předmětu:

- dějepis je zařazen mezi povinné předměty
- časová dotace v 6. ročníku – 2 hodiny týdně
- v 7. ročníku – 2 hodiny týdně
- v 8. ročníku – 2 hodiny týdně
- v 9. ročníku – 2 hodiny týdně

Organizace výuky:

- vyučuje se v odborné učebně dějepisu, vybavené moderní technikou
- výuka je doplňována prací žáků v počítačové učebně, vyhledáváním informací na internetu
- předmět je doplněn dějepisnou exkurzí žáků sedmého ročníku do Kutné Hory, exkurzí žáků devátého ročníku do Prahy, popř. do Polska/Osvětími a návštěvami žáků v městském muzeu
- žáci pod vedením učitele vypracovávají miniprojekty na dané téma

Začlenění průřezových témat:

- v 9. ročníku je zařazeno průřezové téma Výchova demokratického občana (okruh – principy demokracie, demokratického rozhodování, občanská a lidská práva, okruh – občan, občanská společnost, stát)

Klíčové kompetence, které předmět rozvíjí:

kompetence k učení:

- rozvíjení schopnosti číst s porozuměním (verbální i ikonické texty)
- správně využívat termíny, pojmy
- objasňuje nové pojmy s využitím slovníčku v učebnici nebo jiných zdrojů
- čte a vyhledává informace z map a z časové osy
- porovnává informace z různých zdrojů
- spojuje poznatky z dějepisu s poznatky z jiných oborů
- uvědomuje si smysl získávání dějepisných poznatků
- posuzuje úroveň svých dosažených výsledků

kompetence k řešení problémů

- přemýšlí o příčinách vzniku dějinných situací, odhaduje možné řešení s využitím svých znalostí a úsudku
- porovnává své názory s názory spolužáků
- obhajuje své názory
- přejímá lépe zdůvodněné názory
- třídí informace

kompetence komunikativní

- formuluje své názory
- naslouchá názory druhých, vhodně na ně reaguje
- formuluje otázky, vede diskusi, dialog

kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině
- pochopí význam spolupráce na příkladech z historie
- pozná myšlenky a činy, které vedly a vedou ke vzniku nenávisti mezi lidmi
- vytváří si hodnotový systém

kompetence občanské

- pochopí, jak je těžké uspořádat spravedlivě společnost
- získává úctu ke kulturnímu a historickému dědictví
- vnímá situace, kterými člověk zasahuje do životního prostředí

kompetence pracovní

- získává přesvědčení, že předpokladem úspěšného uplatnění je vzdělání na příkladech ze života minulých generací
- pozná, že rozvoj hospodářství vedl k rozvoji společnosti
- vytváří si pracovní návyky prací s různými zdroji informací

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- předkládá dostatek různých informačních zdrojů – učebnice, literatura, pracovní listy, audio, video, využívá dalších informačních prostředků
- zadává různé typy úkolů
- vede žáky k užívání správné terminologie
- vede žáky ke kritickému posuzování úrovně jimi vykonávaných činností, k hodnocení práce spolužáků
- napomáhá žákům k hledání různých postupů řešení problémů
- zadává úkoly s ohledem na stupeň vlastních zkušeností žáka
- umožňuje žákům v diskusi formulovat, obhajovat své myšlenky
- používá skupinovou práci, umožňuje žákům spolupracovat
- vede žáky k vzájemné ohleduplnosti, toleranci odlišnosti
- nabízí rozšiřující úkoly (např. referáty)
- respektuje odlišnosti žáků, dodává žákům sebedůvěru
- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost (příprava na výuku, samostatná práce, zodpovědnost za skupinovou práci)
- vytváří u žáků pozitivní postoj ke kulturnímu dědictví
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem
- požaduje dodržování vymezených pravidel a kvality práce

6. ročník

6. ročník

2 týdne, P

1. Člověk v dějinách

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady potřeby a využití dějepisu, ale také toho, jak lidstvo se často nedokáže z dějin poučit • uvede příklady historických pramenů • uvede instituce, kde jsou historické prameny uchovávány, zpracovány • orientuje se na časové přímce • rozdělí dějiny na etapy • pracuje s dějepisnou mapou 		<ul style="list-style-type: none"> - co je to dějepis - dějepisné prameny - hlavní úkoly muzeí, knihoven, archivů - časová přímka, čas v dějinách - dějepisná mapa, historický prostor
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Počátky lidské společnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • seřadí základní etapy vývoje člověka • popíše život lidí v jednotlivých obdobích pravěku, porovná jednotlivá období • charakterizuje duchovní kulturu • vysvětlí, jak změna podnebí ovlivnila život lidstva a proč lidé přešli k zemědělství • vysvětlí nutnost vzniku další výroby (rozvoj řemesel) a význam používání kovů 		<ul style="list-style-type: none"> - starší doba kamenná - mladší doba kamenná - pozdní doba kamenná - doba bronzová - doba železná, Keltské - počátky umění a náboženství
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

3. Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vliv přírodních podmínek na vznik a vývoj starověkých států a jejich hospodářství uvede příklady památek, objevů, základů věd ocení přínos nejstarších států pro civilizaci a co používáme dodnes i my uvede a porovná formy vlády a postavení jednotlivých společenských skupin zdůrazní význam antické demokracie pro lidstvo demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury pro vývoj evropské kultury a vzdělanosti vysvětlí zrod křesťanství a jeho další vliv na společnost uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> nejstarší starověké státy - jejich charakteristické rysy a jejich kulturní přínos židovství, křesťanství kočovníci starověké Řecko - jednotlivá období vývoje řeckých států demokracie a její vývoj řecká kultura a vzdělanost starověký Řím - vývoj římského státu kultura starověkého Říma 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

2 týdně, P

7. ročník

1. Křesťanství a středověká Evropa

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše změny v Evropě, ke kterým došlo po rozpadu římské říše a v době stěhování národů • vyjmenuje nová evropská etnika a státní útvary • objasní a vysvětlí vznik a podstatu lenního systému • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka a při vytváření nových států • uvede, proč docházelo ke konfliktům mezi světskou a církevní mocí • objasní základní rysy islámu • porovná křesťanství a islám • objasní vývoj Velkomoravské říše a českého státu • objasní postavení Velkomoravské říše a českého státu v evropských souvislostech • uvede příklady románské kultury • vysvětlí hospodářské a společenské změny ve vrcholném středověku • popíše proměnu českého státu ve významný evropský stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků • zhodnotí úlohu křížových výprav • uvede základní znaky gotiky, příklady kulturních památek a gotické vzdělanosti • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - nový etnický obraz Evropy - stěhování národů - vývoj středověké Evropy a formování středověkých států - arabská říše, islámské říše ovlivňující Evropu (Turci) - vliv nájezdníků na utváření evropských států - náboženství raného středověku, christianizace, křížové výpravy - osídlení a vývoj českého státu - první státní útvary na našem území - Velká Morava; počátky českého státu, jejich postavení v Evropě - románská kultura - středověká kolonizace a její důsledky - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - český stát za vlády Přemyslovců a Lucemburků - gotická kultura 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

2. Objevy a dobývání. Počátky nové doby

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí myšlenky žádající reformu církve zhodnotí význam husitství jako projevu kritiky a krize katolické církve a středověké společnosti vymezi význam husitské tradice pro další český kulturní a politický život popíše hospodářské, společenské proměny za vlády Jiřího z Poděbrad a Jagellonců zhodnotí přínos humanismu a renesance pro vědu, umění, kulturu uvede znaky renesančního stavitelství porovná znaky románského, gotického a renesančního stylu, uvede příklady památek objasní příčiny objevných plaveb zhodnotí expanzi Evropanů do nově objevených zemí ukáže a popíše na mapě důležité zámořské výpravy popíše politické rozdělení Evropy na katolický a reformační blok a vysvětlí příčiny náboženských válek objasní pojem absolutní monarchie charakterizuje nástup Habsburků v Evropě a postavení českého státu v rámci habsburské monarchie charakterizuje postavení českého státu v podmínkách Evropy objasní příčiny a důsledky třicetileté války 	<ul style="list-style-type: none"> husitství český stát za vlády Jiřího z Poděbrad český stát za vlády Jagellonců renesance, humanismus první období objevných plaveb a dobývání světa reformace a protireformace Habsburkové - jejich vliv, vývoj moci třicetiletá válka proměny evropských států v 16. a 17. století 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

2 týdne, P

1. Objevy a dobývání. Počátky nové doby

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj uvede základní znaky baroka, příklady známých kulturních památek, představitelů 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj významných evropských států (Anglie, Francie, Rusko, Prusko, Habsburská monarchie) ve 2. pol. 17. stol. a 18. stol. barokní doba a kultura osvícenství, doba osvícenského absolutismu 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

2. Modernizace společnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše vznik USA a jeho důsledky pro ostatní země, charakterizuje na jejich vzniku principy novodobé demokracie popíše a zhodnotí průmyslový rozvoj a jeho důsledky charakterizuje české národní obrození a porovná jednotlivé fáze vysvětlí vliv francouzské revoluce a vliv období napoleonských válek na evropský vývoj popíše uspořádání Evropy po napoleonských válkách charakterizuje vývoj v českých zemích a jejich postavení v rámci rakouské monarchie popíše a objasní koloniální systém a jeho důsledky porovná rozdílný vývoj v jednotlivých částech Evropy a světa a jeho důsledky uvede změny, které doprovázely modernizaci společnosti charakterizuje změny v Evropě po roce 1848 rozpozná základní znaky kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek vymezí význam kolonií a soupeření mezi velmocemi před 1. světovou válkou porovná české národní obrození s národními hnutími některých evropských národů vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií 	<ul style="list-style-type: none"> vznik USA Velká francouzská revoluce a napoleonské války, jejich vliv na Evropu české národní obrození průmyslové revoluce, její vliv na společnost, sociální otázka revoluční hnutí 19. století - jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů národní hnutí velkých i malých národů evropské státy a USA ve 2. polovině 19. století postavení českých zemí v rámci rakouské monarchie a Rakouska-Uherska, utváření novodobého českého národa politické a myšlenkové směry 19. století kulturní rozrůzněnost doby světové velmoci a jejich soupeření před první světovou válkou vědecký a technický pokrok na konci 19. a začátku 20. století

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

3. Moderní doba

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí průběh, typ první světové války, její vliv na život na frontách a v zázemí uvede příklady zneužití techniky ve válce charakterizuje hlavní cíle české politiky objasní proces vzniku ČSR 	<ul style="list-style-type: none"> první světová válka a její důsledky ruské revoluce Češi za první světové války, osobnost T. G. Masaryka vznik ČSR

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

9. ročník

1+1 týdně, P

1. Moderní doba

Očekávané výstupy	Ličivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje politický a hospodářský, kulturní a sociální vývoj Československa a jeho mezinárodní postavení v období dvacátých a třicátých let • charakterizuje politické a hospodářské změny v Evropě v období 20. a 30. let • vysvětlí pojmy fašismus, nacismus, komunismus, vzájemně je porovná, zaujme stanovisko k jejich současným projevům • charakterizuje příčiny nastolení totalitních režimů • charakterizuje stručně 2. světovou válku (průběh, typ, cíle válčících stran) a její výsledky • charakterizuje protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj • na příkladech vysvětlí podstatu antisemitismu a rasismu • rozumí pojmům holocaust, genocida • uvědomuje si dopady zneužití vědy a techniky ve válce • uvědomuje si dopady nerespektování lidských práv • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů 	<ul style="list-style-type: none"> - poválečné uspořádání Evropy a světa, úloha USA ve světě - vznik a vytváření Československa a jeho vývoj a problémy - poválečná krize, komunismus a fašismus, nacismus, vznik totalitních systémů, polarizace Evropy - obrana demokracie a Československa - druhá světová válka, holocaust - postavení Československa - od Mnichova, protektorát, osvobození, domácí a zahraniční odboj - důsledky a charakteristické rysy druhé světové války - mezinárodní politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech 20. stol. 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:-	přesahy z učebních bloků:-
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

2. Rozdělení a integrující se svět

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje vývoj v Československu 1945 - 1948 charakterizuje vývoj v Evropě a ve světě po roce 1945 vysvětlí poválečné uspořádání světa - příčiny bipolarizace a její důsledky uvede příklady střetávání obou bloků popíše vývoj v Československu v období 1948 - 1989 popíše pád komunismu a rozpad Československa porovná život v demokratické a totalitní společnosti popíše rozklad koloniálního systému vysvětlí pojem rozvojové země a posoudí jejich postavení orientuje se minimálně v základních problémech současného světa vysvětlí a na příkladech doloží mocenské, politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 studená válka, rozdělení Evropy do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi politické, hospodářské, sociální, ideologické soupeření Evropa a svět po roce 1948 vnitřní situace v zemích východního bloku situace v zemích západního bloku a jejich spolupráce vznik České republiky sjednocování Evropy problémy současného světa věda, technika, vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Občan, občanská společnost a stát		
Metody	Postupy	Formy práce

5.4.2 Výchova k občanství

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0+1	1	1	1	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

- obsahově předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství v RVP pro základní vzdělávání
- cílem výchovy k občanství je dát žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro zapojení do života v demokratické společnosti
- žáci získají informace o životě ve škole, městě, regionu, vlasti, seznámí se pojmy z oblasti kultury, státu, společnosti
- do výchovy občanství jsou zařazena i témata z psychologie, ekonomiky, mezinárodních vztahů, práva
- provede také žáky cestou k volbě povolání
- cílem nejsou pouze teoretické informace, ale i rozvíjení mezilidské komunikace, respektování práva a názorů druhých,

sebecpznání, posilování kladných postojů

Časové vymezení:

- předmět je vyučován jako povinný
- disponuje touto časovou dotací:
- 6. ročník 1 hodina týdně
- 7. ročník 1 hodina týdně
- 8. ročník 1 hodina týdně
- 9. ročník 1 hodina týdně

Organizace výuky:

- výuka probíhá v kmenových třídách
- některé hodiny probíhají také v počítačové učebně nebo v učebnách s možností promítání
- při výuce používáme učebnice, čítanky, časopisy, internetové zdroje informací
- podle možností a aktuální nabídky budou zařazovány exkurze a besedy (např. na Městský úřad, na střední školy a do průmyslových závodů v regionu, návštěvy kulturních představení, Úřadu práce, besedy s odbornými pracovníky...)
- uplatňované metody: výkladové hodiny, diskusní hodiny, skupinové práce, práce dvojic, individuální práce, miniprojekty, řešení problémových úloh, vyhledávání informací v různých informačních zdrojích, prezentace a obhajoba své práce, názoru nebo řešení úkolu, křížovky, didaktické hry, kvízy, vědomostní soutěže, dramatizace

Zařazení průřezových témat:

6. ročník: Osobnostní a sociální výchova (Rozvoj schopností poznávání)

Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola, Formy participace občanů v politickém životě)

Mediální výchova (Fungování a vliv médií ve společnosti)

7. ročník: Osobnostní a sociální výchova (Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí,

Seberegulace a sebeorganizace, Hodnoty, postoje, praktická etika, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Mezilidské vztahy)

Výchova demokratického občana (Občan, občanská společnost a stát)

Multikulturní výchova (Lidské vztahy)

8. ročník: Osobnostní a sociální výchova (Sebecpznání a sebepečet, Seberegulace a sebeorganizace)

Výchova demokratického občana (Občan, občanská společnost a stát)

9. ročník: Výchova demokratického občana (Občan, občanská společnost a stát, Formy

participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)

Témata jsou naplněna jednak získáním teoretických vědomostí k danému tématu a poté jejich aplikací do praktického života, aktualizací na současné dění ve světě i bezprostředním okolí. Dále budou rozvíjeny u žáků dovednosti sebehodnocení, vytváření a rozvíjení mezilidských vztahů, způsoby řešení problémů

Rozvíjené klíčové kompetence:

kompetence k učení

žáci:

- vybírají a využívají efektivní způsoby učení
- organizují a řídí svoje učení
- využívají výpočetní techniku jako zdroj informací i jako prostředek ke zpracování úkolů
- třídí informace a využívají je při dalším učení
- hodnotí výsledky svého učení
- prezentují svoji práci, porovnávají její kvalitu

kompetence k řešení problémů

žáci:

- vnímají nejrůznější společenské problémy, zamýšlí se nad jejich příčinami a navrhnou různé varianty řešení
- obhajují svá rozhodnutí, uvědomují si svoji odpovědnost při rozhodování
- zaujmají postoj k aktuálnímu společenskému dění

kompetence komunikativní

žáci:

- se vyjadřují v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchají promluvám druhých
- zapojují se do diskuse a obhajují své názory
- využívají různé informační a komunikační prostředky
- formulují otázky
- argumentují

kompetence sociální a personální

žáci:

- spolupracují ve skupině, ovlivňují kvalitu společné práce
- přijímají různé role ve skupině
- dodržují dohodnutá pravidla
- poskytují pomoc druhým, případně sami o pomoc požádají
- oceňují a hodnotí práci druhých
- hledají a přijímají kompromisní řešení

kompetence občanské

žáci:

- poznávají a chrání kulturní dědictví
- odmítají útlak
- respektují přesvědčení druhých
- přijímají společenské normy
- chápou důležitost ochrany životního prostředí, aktivně k jeho ochraně přispívají
- hledají nenásilná řešení konfliktů

kompetence pracovní

žáci:

- plní svoje povinnosti
- systematicky se připravují
- vytváří si vhodné pracovní prostředí a návyky
- dodržují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- motivuje žáky pro celoživotní vzdělávání
- je žákům příkladem mravního chování
- vede žáky k chápání probíraných oblastí v celku, k vzájemnému propojování
- předkládá žákům problémové situace, podněcuje je k jejich řešení
- zařazuje do vyučování pestré metody, využívá rozmanité informační zdroje
- vede žáky k aktualizaci učiva (referáty, aktuality)
- vybízí žáky k výstižnému a kultivovanému vyjadřování
- netoleruje projevy agresivity, vulgarity
- vytváří dostatek situací k osvojení dovednosti mezilidské komunikace
- otevírá cestu k sebepoznání
- vytváří u žáků vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka
- umožňuje žákům vyjadřovat svůj názor, vede je k jeho obhajování a respektování názoru odlišného
- netoleruje rizikové projevy chování
- vytváří diskusní prostředí
- učí žáky naslouchání a dialogu
- pokládá otevřené otázky
- prohlubuje u žáků sociální citění
- dbá na systematickou přípravu a vytvoření návyků a postupu v učení i praktických činnostech
- sleduje dodržování dohodnutých pravidel, v případě selhávání motivuje žáky k jejich dodržování
- oceňuje a hodnotí práci žáků
- podporuje žáky v sebehodnocení a hodnocení druhých
- vede žáky k sebepoznání a posouzení svých možností při volbě povolání
- seznamuje žáky s různými profesemi, s možnostmi uplatnění žáků na trhu práce
- podněcuje žáky k využívání různých metod učení
- podporuje samostatnost, tvořivost a odpovědnost za výsledky své práce
- oceňuje originální způsoby řešení problémů, logické myšlení, týmovou spolupráci

6. ročník

0+1 týdně, P

6. ročník

1. Člověk ve společnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • prokáže znalost měření času pomocí časových jednotek • uvede, k čemu slouží kalendář • vysvětlí vnímání času v naší kultuře • jmenuje příklady rodinných a společenských svátků • rozlišuje obyčeje a státní svátky • vnímá rodinu jako sociální skupinu • vytvoří rodokmen své rodiny • uvádí různé definice rodiny • objasní pojem náhradní rodinná péče • uvede různé druhy náhradní rodinné péče • uvědomuje si pravidla chování v rodině, její zvyky a rituály • vnímá příčiny konfliktů • zamýšlí se nad způsoby chování při konfliktu a nenásilnými možnostmi jejich řešení, uplatňuje tyto způsoby chování při řešení neshod a konfliktů • vysvětlí důležitou úlohu vzájemné komunikace v různých životních situacích • uvádí příklady rozumného kompromisu 	<ul style="list-style-type: none"> - čas a kalendář - významné dny, obyčej x státní svátek - rodina, náhradní rodinná péče - pravidla chování - konflikty a jejich řešení - komunikace, kompromis - domov - obec, obecní zřízení - kraj 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Občanská společnost a škola MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Mezinárodní vztahy, globální svět

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvádí výhody v členství v EU a OSN • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů • na příkladech rozliší ekologické a společenské globální problémy • přemýšlí nad příčinami globálních problémů • zamýšlí se nad důsledky ničení přírodního prostředí pro život lidstva • popíše konzumní způsob život a jeho důsledky • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů • navrhuje, jak sám jako jednotlivec může přispět k zmiřování znečišťování životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - EU - OSN - globální problémy, jejich příčiny a důsledky

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Stát a právo

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje psaná a nepsaná pravidla společenského života objasní význam pravidel pro soužití v menších skupinách aktivně navrhuje a uplatňuje pravidla společenského života rozpozná projevy porušování základních lidských i dětských práv popíše, jak vznikaly první státy jmenuje, co všechno tvoří stát objasní účel symbolů státu a způsoby jejich používání rozlišuje pojmy národnost a státní občanství porozumí pojům vlast a vlastenectví rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu objasní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla společenského chování základní lidská práva stát, vznik státu státní symboly národnost, státní občanství vlast, vlastenectví vlastenectví x nacionalismus

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

1 týdně, P

1. Člověk jako jedinec

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní pojem osobnost rozlišuje vlohy a schopnosti zamýšlí se, jak může člověk ovlivňovat a usměrňovat svoje charakterové a volní vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> osobnost

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace Rozvoj schopností poznávání		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Člověk ve společnosti

Očekávané výstupy	Učiva
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, co je to společnost rozdělí společenské skupiny podle různých hledisek jmenuje příklady společenských skupin, jichž je členem vnímá důležitost tolerance a snášenlivosti pro soužití ve společenských skupinách vysvětlí, co je to kompromis uvědomuje si význam školy v životě jedince zná práva a povinnosti žáků a učitelů objasní význam a činnost žákovské samosprávy rozdělí různé druhy vzájemné komunikace snaží se vhodně prosazovat své názory a zájmy vysvětlí, co je to národnostní menšina jmenuje nejpočetnější národnostní menšiny v ČR objasní potřebu tolerance ve společnosti k národnostním menšinám respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování lidí rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí uvede příklady mezinárodního terorismu, zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání vysvětlí, proč je nutné aktivně vystupovat proti projevům lidské nesnášenlivosti vnímá vlastenečství jako snahu o toleranci a vzájemné porozumění uvede různé druhy umění jmenuje kulturní instituce a hodnotí jejich nabídku objasní pojem masová kultura jmenuje prostředky masové kultury vysvětlí kladné i záporné stránky masové kultury kriticky přistupuje k mediálním informacím, k působení reklamy na veřejné mínění a život lidí vysvětlí, co tvoří kulturní bohatství jmenuje příklady kulturních památek ČR 	<ul style="list-style-type: none"> společnost společenské skupiny tolerance kompromis život ve škole komunikace spolupráce národnostní menšiny rasová nesnášenlivost rasismus, xenofobie, extremismus vlastenečství kultura kulturní nabídka masová kultura kulturní bohatství

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Stát a právo

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje právní, morální a společenská pravidla chování uvádí příklady jednotlivých typů pravidel chování uvědomuje si důsledky porušování pravidel a norem chování jmenuje příklady základních lidských práv rozlišuje jednotlivé složky státní moci porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci uvědomuje příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<ul style="list-style-type: none"> právo x morálka lidská práva stát, státní moc rozdělení moci ve státě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Mezinárodní vztahy, globální svět

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje globální ekologické a společenské problémy uvědomuje příklady ekologických a společenských problémů 	<ul style="list-style-type: none"> globální problémy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		
Metody	Postupy	Formy práce

5. Stát a hospodářství

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hmotné a duševní vlastnictví objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnictví rozpočet

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

1 týdně, P

1. Člověk jako jedinec

Očekávaná výstupi	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, co je to osobnost rozdělí duševní a tělesné vlastnosti rozdělí 4 typy temperamentu objasní rozdíl mezi vlohami a schopnostmi vysvětlí, co je to charakter objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů objasní, jak může poznání a hodnocení vlastní osobnosti ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými i kvalitu života popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti navrhne, jak lze rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru rozdělí mezi pocity a emocemi jmenuje kladné a záporné emoce rozdělí emoce z hlediska intenzity a délky trvání navrhne, jak ovládat své emoce vysvětlí, co je to stres popíše, jak překonávat stresové situace rozdělí základní lidské smysly a smyslové orgány rozdělí druhy paměti jmenuje 3 základní fáze paměti 	<ul style="list-style-type: none"> osobnost temperament vlohy x schopnosti charakter pocity x emoce rozdělení emocí zvládnutí emocí stres smysly, smyslové orgány paměť fáze paměti

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Sebepoznání a sebezpeření		

Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

2. Člověk ve společnosti

Očekávané výstupy		Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede významné osobnosti naší země • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání ve společenské skupině • vnímá důležitost tolerance a kompromisu při řešení názorových střetů • vysvětlí, jak vznikají mezilidské vztahy • rozlišuje různé druhy mezilidských vztahů • uvede příklady solidarity a mezilidské spolupráce • rozlišuje altruistické a egoistické chování • vysvětlí, co je to konflikt • rozlišuje vnitřní a vnější konflikty • uvede fáze konfliktu • jmenuje základní typy jednání v konfliktu • uvede a demonstruje možnosti řešení konfliktních situací 		<ul style="list-style-type: none"> - osobnosti naší země - společenská skupina - odlišnosti mezi lidmi - tolerance, kompromis - mezilidské vztahy - solidarita - altruismus, egoismus - konflikt - fáze konfliktu - jednání v konfliktu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát		
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

3. Stát a právo

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje instituci manželství • popíše zákonné předpoklady vzniku manželství • uvede podmínky důležité pro harmonické soužití partnerů • jednoduše objasní některé právní důsledky rozvodu manželství • vysvětlí problematiku náhradní rodinné péče • charakterizuje základní funkce státu • popíše typy a formy států, uvede jejich příklady a znaky • jmenuje základní typy států podle formy vlády, způsobu vlády a správního uspořádání • vyloží znaky demokratického způsobu řízení státu, výhody takového řízení státu • vysvětlí smysl voleb do zastupitelských orgánů • uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • rozlišuje aktivní a pasivní volební právo • popíše způsoby nabytí a pozbytí státního občanství • dokáže objasnit základní funkce Ústavy • vyjmenuj části Ústavy ČR a popíše jejich obsah • vysvětlí rozdíl mezi morálními a právními normami • popíše význam právního řádu pro život společnosti • charakterizuje jednotlivá právní odvětví • vyjmenuje orgány právní ochrany občanů, provnává jejich úkoly a uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání • rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • vysvětlí pravidla nutná pro dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství • popíše problematiku dětské kriminality a kriminality mladistvých, uvede jejich příklady • uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení, která se na něho vztahují 	<ul style="list-style-type: none"> - manželství - rozvod - náhradní rodinná péče - stát - typy a formy států - demokracie - volby, politické strany - práva a povinnosti občana - státní občanství - Ústava ČR, části Ústavy ČR - právo x morálka - právní řád - právní odvětví - orgány právní ochrany občanů - přestupek x trestný čin - duševní vlastnictví - právní úpravy některých vztahů - kriminalita mladistvých 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. Člověk ve společnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • jednouše vysvětlí pojem náboženství • orientuje se v hlavních světových náboženství • rozlišuje náboženství monoteistická a polyteistická • objasní pojem náboženská tolerance • seznámí se s hlavními myšlenkami jednotlivých náboženství • charakterizuje pojmy nová náboženská hnutí, extremismus, fanatismus 	<ul style="list-style-type: none"> - náboženství - světová náboženství - náboženská tolerance - náboženská hnutí, extremismus, fanatismus 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Příprava k volbě povolání

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • pozná svoje zájmy, schopnosti a dovednosti • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů • rozlišuje povolání a zaměstnání • orientuje se v typech středních škol • ví, kde najde ve svém městě úřad práce i informační a poradenské středisko pro volbu povolání • seznámí se s pravidly potřebnými k přijímacímu pohovoru • dokáže napsat strukturovaný životopis • ví, jak by měla vypadat pracovní smlouva 	<ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání - povolání x zaměstnání - typy středních škol - kde mi poradí s volbou povolání - žádost o zaměstnání, životopis - pracovní smlouva 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

3. Stát a hospodářství

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jakou roli na trhu výrobků hraje nabídka, poptávka, cena, konkurence na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu definuje pojem národní hospodářství pojmenuje a objasní principy ekonomických systémů uvede činitele ovlivňující úroveň národního hospodářství vyjmenuje ukazatele národního hospodářství objasní pojmy hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, inflace, obchodní bilance ví, kdo provádí hospodářskou politiku státu vysvětlí, o co stát prostřednictvím hospodářské politiky usiluje ví, kdo sestavuje státní rozpočet jmenuje, čím je tvořen státní rozpočet vysvětlí pojem daň rozděluje daně na přímé a nepřímé sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> trh fungování trhu národní hospodářství tržní x centrálně plánované hospodářství struktura národního hospodářství HDP, HNP, index lidského rozvoje inflace, obchodní bilance hospodářská politika státu rozpočet daně 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Mezinárodní vztahy, globální svět

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> seznámí se s rozdělením pravomocí v rámci EU vyjmenuje symboly EU vysvětlí význam EU dokáže pojmenovat příčiny a důsledky globalizace 	<ul style="list-style-type: none"> mezinárodní organizace EU, OSN globalizace 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5.4.3 Člověk a moderní svět

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

0+1

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

Předmět je koncipován na základě úprav Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, které vzešly z mezirezortních jednání ministerstev a ve spolupráci s Úřadem vlády a Výborem na ochranu rodičovských práv. Na základě těchto jednání byla do RVP ZV včleněna aktuální témata z oblastí: Dopravní výchova, Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Obrana vlasti, Korupce, Finanční gramotnost.

Cílem je seznámit žáky s problematikou těchto okruhů a naučit je orientovat se v praktických životních situacích.

Časová dotace předmětu:

Předmět je vyučován jako povinný.

- v 5. ročníku se vyučuje 1 hodinu týdně - využito z disponibilní časové dotace
- v 6. ročníku se vyučuje 1 hodinu týdně - využito z disponibilní časové dotace

Organizace výuky:

- vyučuje se v kmenových třídách i odborných učebnách s interaktivními tabulemi
- výuka bude doplňována vhodnými programy externích vzdělávacích subjektů
- předstupně výuky tohoto samostatného předmětu jsou podobná témata zařazená již od prvního ročníku v předmětu

Člověk a jeho svět

- některými tématy bude předmět přesahovat do celoškolského projektu Ochrana člověka za mimořádných událostí

Zařazení průřezových témat:

- osobnostní a sociální výchova
- výchova demokratického občana
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Kompetence, které předmět rozvíjí:

- kompetence k učení (vyhledává a třídí informace a využívá je v praktickém životě)
- kompetence k řešení problémů (volí vhodné řešení problémů, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, užívá při řešení problémů logické i empirické postupy)
 - kompetence komunikativní (využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci)
- kompetence sociální a personální (účinně spolupracuje ve skupině a v týmu)
- kompetence občanské (rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, chová se zodpovědně v krizových situacích)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- předkládá dostatek různých informačních zdrojů

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost a zodpovědnost za sebe i za druhé
- požaduje dodržování dohodnutých postupů a stanovených pravidel
- zadává úkoly s ohledem na stupeň a míru vlastních zkušeností žáka

5. ročník

0+1 týdně, P

1. Finanční gramotnost

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s různými formami spoření a půjček • rozlišuje základní formy vlastnictví • používá peníze v běžném životě • odhadne, zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze • na příkladu ukáže možnosti či nemožnosti realizace zamýšlených výdajů • navrhně způsoby snížení výdajů v rozpočtu modelové domácnosti • vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • seznámí se s pojmem reklamace a možností reklamovat zakoupené zboží • získá představu o ochraně soukromého vlastnictví a autorských práv a nakládání s nimi • rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě • seznámí se s principy fungování poštovních služeb 	<ul style="list-style-type: none"> - finanční produkty, úspory a půjčky - vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společné - hotovostní - bezhotovostní forma platby - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hospodaření domácnosti - banka jako správce peněz - právo a spravedlnost, základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy, protiprávní jednání a korupce - právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci - ochrana soukromého vlastnictví, autorská práva - reklama - poštovní služby 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

2. Ochrana člověka za mimořádných událostí

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v modelové situaci prokáže schopnost se chránit rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek rozpozná život ohrožující zranění 		<ul style="list-style-type: none"> riziková místa a situace rizikové chování, předcházení konfliktům rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) a jiné zneužívání přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísta tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Obrana státu

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> osvojuje si význam armády ČR rozpozná život ohrožující události a seznámí se s postupy v případě ohrožení rozezná nebezpečí různého charakteru rozpozná jednání a chování, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy poradí si v krizových situacích 		<ul style="list-style-type: none"> naše vlast mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence, ochrana a evakuace při požáru) chování lidí - rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům situace hromadného ohrožení Evropa a svět turistika a pobyt v přírodě - přežití v přírodě
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Dopravní výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdělí a pozná dopravní značky do kategorií podle významu respektuje pravidla silničního provozu, uplatňuje je ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc předchází rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných ovládá pravidla silničního provozu 		<ul style="list-style-type: none"> dopravní značky řešení dopravních situací dopravní nehody krizové situace v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) a jiné osobní bezpečí v dopravě role chodce a cyklisty

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

0+1 týdně, P

1. Obrana státu

Očekávané výstupy	Učivo	
	<ul style="list-style-type: none"> - povinnosti občana při zajišťování obrany státu - vojensko-politická mezinárodní spolupráce při obraně státu - role ozbrojených sil při zajišťované obrany státu - řešení krizí nevojenského charakteru 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Korupce

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady korupčního jednání, diskutuje o jeho příčinách, důsledcích a možnostech řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - korupce - příčiny a důsledky korupčního jednání 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Finanční gramotnost

Očekávané výstupy	Účivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy majetek, vlastnictví • uvede příklady vlastnictví, objasní zásady jeho ochrany • rozděluje majetek na movitý a nemovitý, uvede příklady • posoudí, k čemu může sloužit majetek • chápe peníze jako prostředek vyjádření ceny • vyjmenuje funkce peněz • vysvětlí, jakým způsobem lze získat peníze • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí občanům • jmenuje zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti • objasní pojmy: úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing • uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení • na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou, vysvětlí jejich omezení • na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým • uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spoření při nakládání s volnými finančními prostředky • jmenuje příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu • objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví • na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele • navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje • navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje • vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci • na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet • popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby • hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů, uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků • porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků • porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků • provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví 	<ul style="list-style-type: none"> - majetek, vlastnictví - peníze - rozpočet, příjmy, výdaje - zásady správného hospodaření - banky a jejich služby - úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing - úročení - pojištění - základní práva spotřebitelů

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

4. Dopravní výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v konkrétních situacích silniční a železniční dopravy uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení zná a používá bezpečnostní a ochranné prvky - jako chodec, cyklista 		<ul style="list-style-type: none"> rizika silniční a železniční dopravy vztahy mezi účastníky silničního provozu (včetně zvládnutí agresivity) postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Základy první pomoci

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech ošetří drobná i závažnější poranění 		<ul style="list-style-type: none"> zásady první pomoci poskytování první pomoci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Ochrana člověka za mimořádných událostí

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> na modelových příkladech hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků při mimořádných událostech charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany 		<ul style="list-style-type: none"> klasifikace mimořádných událostí varovný signál a jiné způsoby varování základní úkoly ochrany obyvatelstva evakuace činnost po mimořádné události prevence vzniku mimořádných událostí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5.5 Člověk a příroda**Charakteristika oblasti**

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií

a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě,

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům),

kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovedností soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci

se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečností, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovešední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům I. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislosti s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich

obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

- utváření dovednosti vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.5.1 Fyzika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0+1	2	2	1+1	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

Cílem předmětu je pomocí vhodných prostředků a metod porozumět přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim základ pro pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim orientovat se v běžném životě.

Předmět zahrnuje tematické okruhy:

- látky a tělesa
- pohyb těles, síly
- mechanické vlastnosti tekutin
- energie
- zvukové děje
- elektromagnetické a světelné děje
- vesmír

Časové a organizační vymezení:

V 6.ročníku se vyučuje 1 hodina týdně z disponibilní dotace, v 7. a 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku je dotace 2 hodiny, z toho 1 hodina z disponibilní dotace. Vědomosti z fyziky si mohou žáci prohloubit v 6. a 9. ročníku ve volitelném předmětu Seminář z fyziky, jehož dotace je 1 hodina týdně.

Organizace výuky:

Vyučování probíhá v odborné učebně, která je vybavená interaktivní tabulí. Dle potřeby je možno využít učebnu výpočetní techniky. V 8. ročníku je zařazena exkurze s fyzikálním obsahem. Do výuky jsou zařazovány laboratorní práce.

Začlenění průřezových témat:

Do předmětu jsou zařazena průřezová témata:

- Environmentální výchova - posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, výroba elektrické energie, klady

a záporné jaderné energetiky, problémy znečišťování atmosféry

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - výroba a potřeba energie v globálním měřítku

Klíčové kompetence:

V předmětu jsou utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- žák systematicky pozoruje různé fyzikální objekty, procesy a jejich vlastnosti
- žák měří různé fyzikální vlastnosti, výsledky svých měření zpracovává, vyhodnocuje a dále využívá pro své vlastní učení
- žák provádí experimenty, které potvrzují vyslovované hypotézy nebo odhalují fyzikální zákonitosti
- žák vyslovuje hypotézy, ověřuje jejich pravdivost
- žák vyhledává v různých pramenech potřebné informace

Kompetence k řešení problémů

- žák rozpozná problémy při řešení úkolu
- žák formuluje problém
- žák hledá různé metody k řešení problému
- žák posuzuje řešení problému z hlediska jeho správnosti

Kompetence komunikativní

- žák užívá fyzikální terminologii a symboliku
- žák pracuje s grafy, tabulkami a diagramy

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině
- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

- žák se zapojuje do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke zdraví lidí
- rozumí souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí

Kompetence pracovní

- žák dodržuje pravidla stanovená v řádu odborné učebny
- žák dbá na ochranu svého zdraví i zdraví druhých
- žák využívá získané znalosti a zkušenosti při výběru svého budoucího povolání

Výchovné a vzdělávací strategie:

Při utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitel využívá tyto postupy:

Kompetence k učení

- nabízí žákům různé zdroje informací
- umožňuje žákům používat různé způsoby poznávání (pozorování, měření, pokus)
- motivuje žáky k pozitivnímu vztahu k učení
- přistupuje individuálně k jednotlivým žákům

Kompetence k řešení problémů

- podporuje nalézání různých variant řešení
- nabízí žákům nové úkoly, u kterých mohou aplikovat známé postupy
- provádí s žáky rozbor úlohy, tvoří plán jejího řešení
- vede žáky k odhadu výsledku
- poskytuje žákům prostor pro vyslovování hypotéz

Kompetence komunikativní

- vede žáky k užívání fyzikální terminologie a symboliky

- vede žáky k práci s grafy, tabulkami, diagramy
- nabízí žákům využití informační technologie:

Kompetence sociální a personální

- učí žáky spolupracovat v týmech
- umožňuje žákům prezentovat své názory
- povzbuzuje žáky s poruchami učení

Kompetence občanské

- vede žáky k plnění povinností a zodpovědnosti za svoji práci
- zapojuje žáky do akcí směřujících k šetrnému chování k životnímu prostředí
- upozorňuje žáky na souvislost mezi lidskou činností a stavem životního prostředí
- učí žáky poskytnout první pomoc

Kompetence pracovní

- vede žáka k organizování své práce
- zapojuje žáka při experimentování
- učí žáka respektovat pravidla bezpečnosti práce

6. ročník

0+1 týdně, P

1. Stavba látek

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje na příkladech mezi pojmy těleso a látka • popíše tvar a vlastnosti tělesa • osvojí si charakteristiky pevných, kapalných a plynných látek i těles • pochopí, že dělitelnost je všeobecná vlastnost látek • dokáže popsat vzájemné působení těles • chápe pojem síla • pozná a popíše účinky gravitační síly a jejího pole • chápe, že látky se skládají z atomů a molekul • popíše model molekuly a podle toho pozná prvek a sloučeninu • popíše Brownův pohyb • popíše pokus na difúzi • pojmenuje části atomu a částice v nich, vysvětlí, jak na sebe jednotlivé částice působí 	<ul style="list-style-type: none"> - tělesa a látky - vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek - vzájemné působení těles, síla - gravitační síla, gravitační pole - částicová stavba látek 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

2. Elektrické vlastnosti látek

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše elektrování těles při vzájemném dotyku a na jednoduchých pokusech ukáže vzájemné působení zelektrovaných těles přitažlivými a odpuzivými silami popíše iont kladný i záporný vysvětlí rozdíl mezi iontem a neutrálním atomem 		<ul style="list-style-type: none"> elektrování těles při vzájemném dotyku elektrické pole model atomu vznik iontů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Magnetické vlastnosti látek

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí z jakých látek jsou magnety vyrobeny, rozliší přírodní a umělé magnety vysvětlí pojem feromagnetická látka, uvede příklady vymenuje části magnetu a popíše jejich vlastnosti na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole, vzájemné působení dvou shodných magnetických pólů a dvou neshodných magnetických pólů magnetu i magnetů na tělesa z feromagnetických látek na jednoduchých příkladech s pilinami zobrazí silové působení magnetického pole v rovině na jednoduchých pokusech ukáže magnetizaci látky, rozliší magneticky tvrdou ocel a magneticky měkkou ocel popíše magnetické vlastnosti Země, orientuje se v pojmech severní a jižní zeměpisný pól a magnetický pól popíše kompas a buzolu, vysvětlí jejich použití 		<ul style="list-style-type: none"> magnety přírodní a umělé póly magnetu magnetické pole indukční čáry magnetického pole
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

4. Měření fyzikálních veličin

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem fyzikální veličina • zná značku délky • pojmenuje základní jednotku délky, její násobky a díly, vyjádří délku v dané jednotce jinou délkovou jednotkou • vyjmenuje některá délková měřidla a umí je použít k měření délky těles • určí nejmenší dílek a odchylku měření • vypočítá průměrnou hodnotu naměřených délek • zná značku objemu • osvojí si hlavní jednotku objemu krychlový metr, její díly i násobky a to i se vztahem k jednotce litr, mililitr, hektolitr • měří objem kapalných i pevných látek pomocí odměrného válce • rozliší hmotnost od gravitační síly • zná značku hmotnosti • popíše rovnoramenné váhy, umí je použít pro určení hmotnosti pevných a kapalných těles • vyjmenuje jednotky hmotnosti a zná vztahy mezi nimi, vyjádří hmotnost v dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti • vysvětlí hustotu látek na konkrétních příkladech • umí vyhledávat hustoty látek v tabulkách • zná značku hustoty • osvojí si vztah pro výpočet hustoty, pomocí vztahu vypočítá jednoduché příklady na výpočet hustoty tělesa • osvojí si jednotky hustoty a dokáže je převést mezi sebou • určí hmotnost tělesa z hustoty a objemu • pojmenuje značku času • vyjmenuje jednotky času a zná převodní vztahy mezi nimi • popíše měřidla času • na jednoduchých pokusech vysvětlí změnu objemu pevného, kapalného a plynného tělesa při změně teploty • zná značku a jednotku teploty • popíše různé druhy teploměrů a umí změřit teplotu • popíše termograf a orientuje se ve čtení grafu 		<ul style="list-style-type: none"> - délka - objem - hmotnost - čas - teplota - hustota - teplotní roztažnost těles
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

7. ročník

2 týdne, P

1. Pohyb a síla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyvodí závěr, že pohyb je základní vlastnost všech těles ve vesmíru • operuje s pojmy trajektorie, dráha, na příkladech rozlišuje různé druhy pohybů • používá pojmy dráha, rychlost, čas, za pomoci vzorců umí tyto veličiny vypočítat • experimentálně i výpočtem určí průměrnou rychlost tělesa • znázorní sílu pomocí orientované úsečky • vyjmenuje značku i jednotku síly, zná její násobky i díly • osvojí si algoritmus pro výpočet gravitační síly, její velikost měří siloměrem • dovede složit dvě síly působící stejným i opačným směrem experimentálně i graficky • užívá pojem výslednice sil • na příkladech rozlišuje posuvné, otáčivé a deformační účinky sil • dojde k poznání o závislosti posuvných účinků na velikosti síly a na hmotnosti tělesa • rozlišuje pojem tlaková a tahová síla, vyjmenuje příklady účinků těchto sil • změřil velikost třecí síly, vysloví závěr o závislosti na jakosti stykových ploch a na velikosti tlakové síly • objasní význam třecí síly v praxi, účelnost jejího zmenšování nebo zvětšování 		<ul style="list-style-type: none"> - klid a pohyb tělesa - druhy pohybů - dráha, rychlost, čas - síla, gravitační síla, těžiště tělesa - skládání sil, rovnováha sil - tlak - tření
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

2. Mechanické vlastnosti kapalin a plynů

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, užívá Pascalův zákon nakreslí jednoduché schéma hydraulického zařízení, popíše jeho využití v praxi na základě pokusu se seznámí s účinkem gravitační síly na kapalinu používá vztah pro výpočet hydrostatického tlaku i síly, zná důsledky objasní vznik vztlakové síly, určí její velikost a směr používá Archimédův zákon k výpočtům vyvodí podmínky pro plování, vznášení se a potápění vysvětlí pojmy a příčiny atmosferického tlaku a síly, ověří pokusem popíše Torricelliho pokus jako princip měření atmosferického tlaku popíše přístroje k měření atmosferického tlaku aplikuje Archimédův zákon v atmosféře, popíše využití v praxi rozdělí přetlak a podtlak, popíše přístroje k jejich měření 		<ul style="list-style-type: none"> Pascalův zákon, hydraulické zařízení hydrostatický tlak Archimédův zákon, potápění, plování, vznášení se atmosferický tlak podtlak a přetlak
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Světelné jevy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá pojmy světelný zdroj, optické prostředí, šíření světla zná rychlost světla ve vakuu vysvětlí vznik stínů i polostínnů vyjmenuje měsíční fáze, popíše zatmění Slunce a Měsíce formuluje zákon odrazu světla, dokáže ho ověřit na pokusu sleduje zobrazení tělesa rovinným zrcadlem a graficky ho znázorní 		<ul style="list-style-type: none"> přímocharé šíření světla odraz světla rovninné zrcadlo
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

8. ročník

2 týdne, P

1. Práce, energie, teplo

Očekávané výstupy		Ličivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá pojmy mechanická práce, pohybová a polohová energie k objasnění fyzikálních dějů chápe pojem výkon a využívá vztah pro výpočet výkonu pojmenuje různé změny skupenství používá veličiny teplota tání, měrné skupenské teplo tání, skupenské teplo tání vyhledává měrné skupenské teplo tání v MFCHT popíše rozdíl mezi vypařováním a varem podle modelu popíše základní prvky konstrukce spalovacích motorů a objasní rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem 		<ul style="list-style-type: none"> práce a výkon pohybová a polohová energie změny skupenství látek spalovací motory 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí			
Metody	Postupy	Formy práce	

8. ročník

2. Elektrické jevy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • spojuje elektrický náboj s existencí částic s kladným a záporným nábojem ve stavbě atomů a s existencí volných částic s elektrickým nábojem ve stavbě látek • používá pojem elementární náboj • používá fyzikální veličinu el. náboj, zná jednotku • na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci i polarizaci nevodivé • definuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných částic s el. nábojem • popíše zdroje stejnosměrného napětí – el. články • orientuje se v grafickém znázornění el. proudu na el. napětí a dovede jednoduchý graf sám sestavit • sestaví el. obvod a pomocí měřících přístrojů změřil napětí i proud v jednotlivých částech obvodu • používá zákonitosti při zapojení rezistorů za sebou i vedle sebe k výpočtům el. proudu, odporu i napětí v el. obvodech • popíše reostat • dovede zapojit reostat jako měnič el. proudu a dělič el. napětí • zná vztah pro výpočet el. práce a výkonu i jejich jednotky 		<ul style="list-style-type: none"> - elektrický náboj - elektrické pole - elektrický proud
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Zvukové jevy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • popíše zdroje a druhy zvuku, prostředí, kterým se zvuk šíří • prokáže znalost přibližné velikosti rychlosti zvuku ve vzduchu, ve vodě i v oceli • definuje kmitočet a na základě něho výšku tónu • podle obrázku popíše stavbu ucha • určí hranice slyšitelnosti podle kmitočtu, používá pojmy ultrazvuk a infrazvuk a dokáže je určit podle kmitočtu • popíše nucené chvění a rezonanci, pozná tóny harmonické • dokáže vysvětlit vznik ozvěny, vysvětlí pojem dozvuk • je seznámen s přibližnými hladinami zvuku v dB, určí práh slyšení i práh bolesti • popíše proč je nebezpečné pobývat dlouho a často ve velkém hluku 		<ul style="list-style-type: none"> - tón, frekvence - ucho - rezonance - ozvěna - ochrana sluchu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		

8. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

4. Základy meteorologie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje meteorologii a vyjmenuje základní meteorologické prvky vysvětlí, co to je podnebí nebo-li klima vyjmenuje vrstvy atmosféry a charakterizuje je vyjmenuje základní meteorologické prvky a jevy, popíše jejich způsob měření a charakterizuje je (vlhkost vzduchu, kapalnění vodních par v ovzduší, srážky, tlak vzduchu, vítr, teplota vzduchu) dokáže popsat jednoduchou meteorologickou stanici a co se tam měří vysvětlí současné problémy znečišťování atmosféry, vysvětlí co to je ozón, skleníkový efekt 	<ul style="list-style-type: none"> meteorologie, prvky, jevy atmosféra a její ochrana

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		

Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

1+1 týdně, P

1. Elektromagnetické jevy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> spojuje magnetické pole s usměrněným pohybem částic s el. nábojem v elektrickém poli vysloví Ampérovo pravidlo pravé ruky a dokáže ho použít na příkladech popíše elektromagnet, zvonek, jistič a elektromagnetické relé popíše elektromotor pomocí pokusu popíše elektromagnetickou indukci 	<ul style="list-style-type: none"> magnetické pole cívky s proudem elektromagnet působení magnetického pole na cívku s proudem elektromotor elektromagnetická indukce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

2. Střídavý proud

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu • orientuje se v časovém grafickém znázornění střídavého proudu – sinusoidé • prokáže znalost pojmu perioda a kmitočet • orientuje se v rozdílu mezi alternátorem a dynamem • popíše transformátor, používá transformační poměr, vysvětlí rozvodnou síť 		<ul style="list-style-type: none"> - vznik střídavého proudu - měření střídavého proudu a střídavého napětí - transformátory - rozvodná elektrická síť
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • prokáže znalost pojmu elektroda, elektrolyt • popíše princip jiskrového elektrického výboje, elektrického oblouku a výboje ve zředěných plynech • popíše princip blesku a nebezpečí z toho plynoucí 		<ul style="list-style-type: none"> - elektrolyza a její užití - elektrický oblouk - výboj ve zředěných plynech
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Vedení elektrického proudu v polovodičích

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • popíše změnu odporu v polovodičích, pojmenuje některé druhy polovodičů – fotorezistor, termistor • popíše vznik polovodiče typu P i polovodiče typu N 		<ul style="list-style-type: none"> - změna odporu polovodičů při zahřátí a osvětlení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

5. Bezpečnost při práci s elektrickým proudem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • řídí se základními bezpečnostními pravidly pro práci s elektrickým proudem 		<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost při práci s elektrickými zařízeními - zkrat - první pomoc při poranění elektrickým proudem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Elektromagnetické záření

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • podá přehled elektromagnetických vln a jejich užití, vysvětlí pojem vlnová délka, zná hodnotu rychlosti světla ve vakuu • popíše podstatu světla • popíše zdroje záření i jejich způsob užití 		<ul style="list-style-type: none"> - přehled elektromagnetických vln - vlnová délka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. Světelné jevy a jejich užití

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • na pokusech popíše lom světla na rozhraní různých optických prostředí, dokáže je graficky znázornit • na pokusech i graficky vysvětlí lom na čočce spojně i rozptylce • popíše oko z fyzikálního hlediska, určí jak napravovat základní optické vady • dokáže popsat lupu, mikroskop a dalekohled a graficky znázornit vznik obrazu 		<ul style="list-style-type: none"> - lom světla - spojka, rozptylka - lupa, mikroskop, dalekohled - oční vady
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

8. Jaderná energie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže popsat stavbu atomu, používá pojmy nukleony, nukleonová čísla, vysvětlí pojem nuklidy popíše tři druhy záření – alfa, beta i gama, jejich nebezpečnost i způsob ochrany před nimi na některých známých přirozených radionuklidech popíše proces přeměny i užití radioaktivity v různých oborech činnosti popíše řetězovou reakci i uvolňování jaderné energie za pomoci obrázku popíše jaderný reaktor zná možná nebezpečí jaderných reakcí i způsob ochrany 		<ul style="list-style-type: none"> stavba atomu nuklidy záření alfa, beta, gama štěpná reakce, jaderný reaktor jaderná elektrárna, jaderná energie ochrana lidí před radioaktivním zářením
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

9. Země a vesmír

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede hlavní složky sluneční soustavy objasní důsledky pohybů Země a Měsíce zná základní mezníky kosmonautiky 		<ul style="list-style-type: none"> sluneční soustava, její hlavní složky měsíční fáze zátmění Slunce, zatmění Měsíce hvězdy, jejich složení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5.5.2 Chemie

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
		2	1+1	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

- obsahově předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Chemie v RVP pro základní vzdělávání
- žáci se seznamují se stavbou látek a periodickým systémem prvků
- zkoumají vybrané chemické prvky a sloučeniny a jejich možné využití v denní praxi
- seznámí se s výrobou důležitých technických kovů
- žáci pronikají do tajů organických sloučenin uhlíku a poznávají jejich význam pro vznik a udržení života na Zemi
- nedílnou součástí výuky je dopad chemizace na životní prostředí, na jednotlivce a možnosti ochrany přírody a zásady první pomoci při práci s chemickými látkami

Časové vymezení:

předmět je vyučován jako povinný

8. ročník 2 hodiny týdně

9. ročník 2 hodiny týdně

Organizace výuky:

Výuka, včetně laboratorních prací, probíhá v odborné učebně chemie.

Uplatňované metody práce: výkladové hodiny, diskusní x- minutovky, laboratorní práce a drobné laborování, skupinové práce, práce ve dvojici, vyhledávání informací z různých zdrojů, účast na různých soutěžích.

Zařazení průřezových témat:

Do předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Rozvíjené kompetence:

V předmětu jsou vytvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

- vyhledává a třídí informace

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti

- samostatně pozoruje a experimentuje

Kompetence k řešení problémů

- žák vyhledá vhodné informace k řešení problému

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

- ověřuje prakticky správnost řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a zvuků
- využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociálně personální

- žák účinně pracuje ve skupině
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

Kompetence pracovní

- žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- motivuje žáky pro celoživotní vzdělávání
- vede žáky k bezpečné práci s chemickými látkami
- vede žáky k chápání probíraných témat v celku, k propojování s informacemi z jiných předmětů, například fyzika, biologie, zeměpis
- zadává žákům problémové úlohy, vyžaduje zdůvodnění navržených řešení
- dbá na spisovné, výstižné a odborně správné vyjadřování
- vede žáky k aktualizaci učiva formou referátů a aktualit
- umožňuje žákům vyjádřit svůj názor a obhájit ho
- podporuje žáky při sebehodnocení i hodnocení spolužáků
- při vhodných příležitostech se nebrání diskusi
- učí žáky naslouchání i dialogu
- dbá na pravidelnou přípravu žáků a na vytvoření správných návyků ve vzdělávání
- sleduje dodržování dohodnutých pravidel
- oceňuje a hodnotí práci žáků a jejich návrhy na nové způsoby činnosti
- nabízí pomoc při neúspěchu, dává možnost opravy

8. ročník

2 týdne, P

1. Co je to chemie

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady chemických dějů • objasní co chemie studuje, zkoumá a jaké metody práce využívá • rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází ke změnám látek • uvede příklady chemické výroby v ČR, v okolí školy, bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> - co je to chemie, pracovní metody - chemický děj - význam chemie, chemický průmysl

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Komunikace ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Bezpečnost při experimentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede zásady bezpečné práce v učebně • umí přivolat první pomoc při úrazu • uvede příklady nebezpečných chemických látek • objasní význam R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečné práce v pracovně - seznámení s laboratorní soupřavou - první pomoc při poleptání, popálení, pořezání - R-věty, S-věty, výstražné značky - vyplňování protokolu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Vlastnosti látek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady fyzikálních a chemických vlastností látek • rozliší látky podle jejich odlišných vlastností • popíše společné a rozdílné vlastnosti zkoumaných látek • rozpozná skupenství látek • vyhledá v tabulkách u vybraných látek hodnoty hustoty, teploty varu a tání 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek - barva, skupenství, vzhled, rozpustnost, hustota, teplota tání a varu - změny skupenství - rozlišování látek podle vlastností - práce s tabulkami

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

4. Směsi

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší různorodé a stejnorodé směsi rozliší suspenzi, pěnu, emulzi, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi použije ve správných souvislostech pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok vypočítá složení kapalných roztoků vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného složení 		<ul style="list-style-type: none"> charakteristika směsí a jejich dělení směsi různorodé směsi stejnorodé (roztoky) vznik roztoků složení roztoků hmotnostní zlomek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

5. Metody oddělování složek směsí

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtrace sestaví jednoduchou destilační aparaturu a provede destilaci navrhne postup při oddělování složek směsí v běžném životě objasní princip sedimentace a destilace 		<ul style="list-style-type: none"> usazování filtrace destilace sublimace a krystalizace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

6. Voda a vzduch

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství • zhodnotí význam vody pro život na Zemi • rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách • objasní oběh vody v přírodě • uvede příklady látek získávaných úpravou vzduchu (N, vzácné plyny) • popíše, co je to teplotní inverze a smog • vysvětlí princip hašení a uvede číslo hasičů • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě, v domácnosti • navrhne, jak lze omezit znečišťování vody a ovzduší 		<ul style="list-style-type: none"> - voda destilovaná, pitná, odpadní - výroba pitné vody - voda jako chemická surovina - vzduch, složení - vzduch jako chemická surovina - ozonová vrstva
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

7. Částicové složení látek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic • použije pojem atom a molekula ve správných souvislostech • popíše stavbu atomu (planetární model) • vysvětlí význam protonového a hmotnostního čísla • objasní vznik iontů z elektricky neutrálního atomu • vyhledá v tabulkách názvy prvků, hodnoty protonového čísla • rozliší chemickou značku a chemický vzorec • odvodí složení chemické látky ze vzorce • rozliší periody a skupiny v PSP • použije postavení prvku v PSP k popisu stavby atomu prvku • používá značky a názvy chemických prvků 	<ul style="list-style-type: none"> - difúze, Brownův pohyb - stavba atomu, jádro, obal - chemické prvky - ionty - periodický zákon (PSP) - molekula - chemická vazba - sloučeniny

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

8. Chemické prvky

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozliší kovy a nekovy • uvede příklady jejich vlastností • uvede příklady využití vybraných prvků a slitin • zhodnotí vliv lidské činnosti při získávání kovových prvků v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdělení prvků - kovy: Fe, Al, Cu, Zn, Hg, Au, Ag, U - alkalické kovy - slitiny: bronz, mosaz, pájka - nekovy: H, O, N, C, S - halogeny - polokovy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Metody	Postupy	Formy práce

9. Chemické reakce

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozliší reaktanty a produkty chemické reakce • určí je v konkrétních případech • rozliší, která reakce patří mezi chemické slučování a rozklad • zhodnotí vliv teploty, povrchu a koncentrace na rychlost reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> - výchozí látky, reaktanty - vzniklé látky, produkty - co ovlivňuje chemické reakce - chemické slučování a rozklad

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

10. Chemické rovnice

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede a používá zákon o zachování hmotnosti • přečte a zapíše pomocí značek a vzorců chemickou rovnici • vyhledá v tabulkách hodnoty molární hmotnosti látek • vypočítá úlohy s použitím veličin n, M, hustota, V, m 		<ul style="list-style-type: none"> - zápis chemické reakce pomocí chemické rovnice - látkové množství - molární hmotnost - zákon o zachování hmotnosti
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

11. Anorganické sloučeniny - oxidy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • určí oxidační číslo atomů v oxidech • zapíše z názvu vzorec oxidu • odvodí ze vzorců oxidů jejich názvy • popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů • posoudí vliv oxidů na životní prostředí • vysvětlí příčiny a důsledky skleníkového efektu • zhodnotí význam pevných oxidů pro lidskou společnost 		<ul style="list-style-type: none"> - oxidační číslo, koncovky - oxidy pevné: hliníkový, železitý, křemičitý, vápenatý - plynné oxidy síry, dusíku, uhlíku - skleníkový efekt - názvosloví oxidů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

12. Anorganické sloučeniny-sulfidy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech • zapíše z názvu vzorec sulfidu • odvodí ze vzorce sulfidu název • popíše vlastnosti a použití vybraných sulfidů • zhodnotí význam sulfidů pro lidskou společnost 		<ul style="list-style-type: none"> - názvosloví sulfidů - vybrané sulfidy: ZnS, PbS, pyrit, sulfan

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

13. Anorganické sloučeniny-halogenidy

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • určí oxidační čísla atomů prvků v halogenidech • запиše z názvu vzorec halogenidu • odvodí ze vzorce halogenidu název • rozliší halogenidy a halogeny • popíše vlastnosti a použití chloridu sodného 	<ul style="list-style-type: none"> - názvosloví halogenidů - chloridy, jodidy, fluoridy, bromidy - ionty

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

14. Anorganické sloučeniny-kyseliny, pH

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin • rozliší kyselé roztoky pomocí indikátorů pH • změří pH roztoku pomocí univerzálního indikačního papírku • orientuje se na stupnici pH • запиše z názvu vzorec kyseliny • odvodí ze vzorců název kyseliny • popíše bezpečný způsob ředění koncentrovaných roztoků kyselin • popíše první pomoc při zasažení těla kyselinou 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika kyselin - rozdělení kyselin - pH, indikátory pH - bezkyslíkaté kyseliny: HCl, HF, sirovodíková - kyslíkaté kyseliny: sírová, dusičná - názvosloví kyselin

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

15. Anorganické sloučeniny-hydroxidy, pH

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů rozliší zásadité roztoky pomocí indikátorů pH zapiše z názvu vzorec hydroxidu odvodí ze vzorce název hydroxidu popíše první pomoc při zasažení těla roztokem hydroxidu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika hydroxidů louhy pH zásaditých roztoků názvoslovní hydroxidů významné hydroxidy: NaOH, KOH, vápenatý, amonny

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

16. Anorganické sloučeniny-neutralizace, soli

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí princip neutralizace provede neutralizaci velmi zředěných roztoků kyselin a hydroxidů uvede názvy reagujících a vznikajících látek zapiše neutralizaci pomocí chemické rovnice rozliší, které látky patří mezi soli zapiše z názvů vybraných solí vzorec a ze vzorců jejich názvy uvede příklady uplatnění solí v praxi zhodnotí význam průmyslových hnojiv posoudí vliv průmyslových hnojiv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> podstata neutralizace soli a jejich vznik názvy a vzorce vybraných: síranů, dusičnanů, uhličitánů průmyslová hnojiva stavební pojiva keramika

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

1+1 týdně, P

1. Redoxní reakce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní pojmy oxidace a redukce určí, které z reakcí patří mezi redoxní popíše princip výroby surového železa popíše princip výroby oceli a jejího zušlechťování (kalení, legování, popouštění) zhodnotí význam surového železa a oceli pro hospodářství ČR objasní podstatu elektrolyzy uvede praktické způsoby jejího využití uvede příklady využití galvanických článků objasní pojem koroze rychlost koroze a příklady ochrany proti korozi laboratorní práce 	<ul style="list-style-type: none"> oxidace a redukce elektrochemická tabulka kovů jak získáváme kovy z rud výroba železa výroba oceli, zušlechťování oceli elektrolýza koroze

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

2. Paliva

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické uvede příklady fosilních a uměle vyráběných paliv popíše princip karbonizace uhlí uvede příklady produktů karbonizace popíše princip destilace ropy uvede příklady produktů destilace ropy s pomocí mapy uvede hlavní světová naleziště fosilních paliv a naleziště v ČR rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie posoudí vliv spalování paliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie fosilní paliva průmyslově vyráběná paliva 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Uhlovodíky

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší pojmy organické a anorganické sloučeniny uvede důležité chemické prvky v organických sloučeninách uvede příklady uhlikatých řetězců rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití (methan, propan-butan, ethan, ethin, ethen, oktan, benzen, naftalen) uvede příklady havárií způsobených ropnými produkty objasní význam katalyzátorů výfukových plynů 	<ul style="list-style-type: none"> sloučeniny uhlíku jejich stavba rozdělení uhlovodíků automobilismus a uhlovodíky 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

4. Deriváty uhlovodíků

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků objasní metody substituce a adice při vzniku derivátů uhlovodíků rozliší a zapíše vzorce vybraných halogenderivátů, ethanolu, methanolu, fenolu, kyseliny mravenčí a octové uvede vlastnosti a využití těchto látek uvede výchozí látky a produkty esterifikace rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí 		<ul style="list-style-type: none"> vznik derivátů uhlovodíků halogenderiváty kyslíkaté deriváty estery
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

5. Plasty a syntetická vlákna

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje plasty objasní význam plastů pro společnost uvede vlastnosti, použití a názvy PVC, PE, Ps posoudí vliv používání plastů na životní prostředí uvede příklady přírodních a syntetických vláken uvede výhody a nevýhody jejich používání 		<ul style="list-style-type: none"> plasty syntetická vlákna
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

6. Přírodní látky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje sacharidy • zapíše chemickou rovnici fotosyntézy • charakterizuje tuky • charakterizuje bílkoviny • uvede zdroje bílkovin • objasní pojem vitamíny • uvede příklady vitamínů rozpustných ve vodě a v tucích • uvede zdroje vitamínů 		<ul style="list-style-type: none"> - sacharidy - tuky - bílkoviny - enzymy - vitamíny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

7. Chemie a společnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady chemických výrob v ČR a význam pro člověka • objasní pojem prvotní a druhotné suroviny a uvede jejich příklady • zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů • charakterizuje léčiva a rozdělí je podle účinku • uvede příklady léčiv • uvede příklady přírodních zdrojů látek s léčivým účinkem • charakterizuje pesticidy a rozdělí je podle účinků • uvede příklady těchto látek • charakterizuje drogy • uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog • orientuje se ve využití detergentů v praxi a jejich vlivech na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - chemické výroby - léčiva - pesticidy - návykové látky - odpady - otravné látky - detergenty

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Metody	Postupy	Formy práce

5.5.3 Přírodopis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	1+1	1+1	

Charakteristika předmětu**Cíle a obsah předmětu:**

Přírodopis navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na prvním stupni. Na druhém stupni je začleněn do vzdělávací oblasti Člověk a příroda, přičemž v 6. ročníku se vyučuje botanika, v 7. ročníku zoologie, v 8. ročníku biologie člověka a v 9. ročníku neživá příroda.

Cílem předmětu je:

- pozorování a poznávání živé a neživé přírody v její rozmanitosti i vztazích a objevování její důležitosti pro člověka
- poznávání podstaty, projevů a podmínek existence života
- získávání orientace v ekologických problémech
- využívání osvojených poznatků a dovedností pro řešení problémů v praktickém životě, především k ochraně svého zdraví a k péči o přírodu
- rozvíjení a prohlubování zájmu o přírodu a lásky k ní.

Časové vymezení:

Předmět je povinný, je vyučován v 6 - 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Organizace:

Přírodopis se vyučuje v odborných učebnách přírodopisu a chemie, část výuky je realizována v přírodě v podobě vycházek. Podle možností se organizují různé exkurze, žáci se pravidelně zúčastňují biologické olympiády.

Průřezová témata:

Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v přírodopisu realizují některé prvky průřezových témat Environmentální výchovy formou projektů:

v 6. ročníku - Příroda - rostliny (tématické okruhy - Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí),

v 7. ročníku - Příroda - živočichové (Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí),

Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí také v učivu 9. ročníku,

Klíčové kompetence:

kompetence k učení

žák

- je schopen vyhledat informace v textu
- samostatně a soustředěně se učit
- plánovat a organizovat vlastní učení

kompetence k řešení problémů

žák

- umí najít problém
- zpracovat samostatně referáty a ústně nebo písemně je prezentovat
- využívá sdělovacích prostředků k vyhledávání informací, obhájí své názory

kompetence sociální a personální

žák

- aktivně pracuje ve skupině
- dokáže požádat o pomoc
- respektuje osobnost druhého
- pokouší se o sebekázeň a toleranci

kompetence pracovní

žák

- při práci neohrožuje zdraví své ani spolužáků
- umí reagovat na nečekané změny
- využívá svých znalostí a dovedností při přípravě na budoucí povolání, studium

Výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k učení

učitel

- využívá různé metody a formy učení

- rozvíjí dovednosti potřebné k osvojení učiva
- vede žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů, zpracovávat je a využívat k dalšímu učení
- nabízí rozšiřující úkoly, např. referáty

kompetence k řešení problémů

učitel

- pomáhá žákům chápat zákonitosti přírodních jevů
- pomáhá žákům objevovat a formulovat problémy a hledat různé varianty řešení

kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky k přesnému vyjadřování
- učí správně popisovat postup a výsledky pozorování a pokusů

kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáky ke společnému hledání optimálního řešení problémů
- vede žáky dodržovat pravidla spolupráce, společenského chování

kompetence občanské

učitel

- učí zodpovědnosti za zachování životního prostředí, svého zdraví

kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k osvojování pravidel a plnění povinností
- učí žáky provádět samostatná pozorování
- učí seznamovat žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví

V přírodopisu je žákům nabízena řada aktivačních metod, činnostní metody (pozorování, pokus, kooperativní techniky, práce s odbornou literaturou),

ve velké míře jsou využívány hry (logické, na rozvíjení paměti, komunitní kruh, různé počtářské a jazykové hádanky). Žáci pracují s přírodninami, modely.

Učebna přírodopisu je vybavena dataprojektorem, využívá se také powerpointová výuka.

6. ročník

2 týdne, P

1. Základní metody zkoumání přírody

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje vybranou přírodninu (její část) okem, lupou • popíše jednotlivé části mikroskopu a uvede jejich funkce • umí zhotovit jednoduchý mikroskopický preparát, pozoruje jej malým zvětšením a jednoduše zakreslí 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování okem, lupou a mikroskopem - části mikroskopu, mikroskopický preparát

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Život na Zemi

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní vznik života na Zemi, uvede první organismy rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> vznik života na Zemi projevy a podmínky života ekosystém, vzájemné vztahy organismů, potravní řetězec

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Nebuněčné a jednobuněčné organismy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede sinice jako organismy schopné fotosyntézy, jejich význam pro obsah kyslíku v atmosféře uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> viry bakterie sinice

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Houby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná důležitost kvasinek v potravinářství ovládá zásady sběru hub rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků uvede pozitivní a negativní vliv plísní na člověka a živé organismy vysvětlí výskyt a význam lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> kvasinky houby bez plodnic (plísňe) houby s plodnicemi zásady sběru hub, první pomoc při otravě houbami lišejníky

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Nižší rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozeznává zástupce jednobuněčných a mnohobuněčných řas 	<ul style="list-style-type: none"> řasy jednobuněčné řasy mnohobuněčné autotrofní výživa řas

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Výtrusné rostliny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše mechovou rostlinku, její výživu a rozmnožování uvede příklady játrovek a mechů, vysvětlí význam mechů v lese uvede zástupce plavuní a přesliček popíše stavbu těla a rozmnožování kapradin, uvede příklady kapradin 	<ul style="list-style-type: none"> mechorosty: stavba mechu, výživa, rozmnožování játrovky a mechy plavuně přesličky kapradiny

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

7. Části těla semenných rostlin

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam kořene pro rostlinu, objasní pojem kořenový systém a uvede příklady různých tvarů kořene popíše vnitřní stavbu kořene uvede význam stonku pro rostlinu, rozliší různé typy stonku a jeho větvení nakreslí a popíše vnitřní stavbu stonku bylin a dřevin vyjádří význam listu, popíše jeho základní části, rozlišuje listy jednoduché a složené popíše vnitřní stavbu listu a vysvětlí význam jednotlivých částí popíše základní stavbu květu na předložených obrázcích různých květů porovná jejich znaky odliší rostliny s jednotlivými květy a s květenstvím, uvede příklady různých květenství odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin 		<ul style="list-style-type: none"> pletivo nadzemní a podzemní části rostlin kořen: funkce a tvary kořene stavba kořene, získávání živin stonek: článkování a větvení stonku stavba stonku bylin a dřevin list: vnější a vnitřní stavba listu fotosyntéza a dýchání květ: stavba a znaky květu květenství
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. Rozmnožování rostlin

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, co je opylení a oplození rozlišuje plody podle oplodí, vyjmenuje a poznává příklady plodů dužnatých a suchých, uvede příklad rostliny, která daný plod má uvede části rostlin, kterými se můžou rostliny nepohlavně rozmnožovat 		<ul style="list-style-type: none"> pohlavní rozmnožování rostlin: opylení a oplození semena a plody plody dužnaté a suché plodenství a souplodí nepohlavní rozmnožování rostlin
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

9. Nahosemenné rostliny

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede jinany jako starobyloou skupinu nahosemenných rostlin • rozliší a pojmenuje podle atlasu a větviček několik našich nejznámějších jehličnanů • uvede a charakterizuje druhy lesů a jejich rozšíření, rozliší lesní patra a uvede příklad rostlin typických pro jednotlivá patra • uvede význam jehličnanů pro člověka a hospodářství, popíše správné chování v lese a poškozování lesů činností člověka 		<ul style="list-style-type: none"> - jinany - jehličnany - les, lesní patra - význam lesů, poškozování a ochrana lesů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

10. Krytosemenné rostliny

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede rozdíl mezi rostlinou nahosemennou a krytosemennou, rozdělí krytosemenné na jednoděložné a dvouděložné, uvede rozdíly ve stavbě těla • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů 		<ul style="list-style-type: none"> - znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin - vybrané čeledi krytosemenných rostlin - přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

11. Ochrana rostlin

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotí význam ochrany přírody a chráněných území, uvede příklady chráněných rostlin, CHKO a NP v ČR • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí 		<ul style="list-style-type: none"> - ochrana přírody a životního prostředí - chráněná území ČR
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

7. ročník

2 týdne, P

1. Stavba těla živočichů

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje živočišnou buňku jako základní stavební a funkční jednotku organismu vysvětlí pojmy tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus, uvede příklady objasní způsob života živočichů jednobuněčných a mnohobuněčných, uvede příklady těchto živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> stavba živočišné buňky tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismus způsob života 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Jednobuněční živočichové

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těla prvoků, uvede příklady prvoků 	<ul style="list-style-type: none"> prvoci: stavba těla trepky velké bičíkovci kořenonožci nálevníci 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

3. Mnohobuněční živočichové - bezobratlí

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše vnitřní stavbu těla nezmara a způsob jeho života, uvede zástupce skupin žahavců popíše tělo ploštěnky, vysvětlí rozdíl ve způsobu života volně žijících a cizopasných ploštěnců, uvede zástupce skupin ploštěnců charakterizuje hlísty jako cizopasníky rostlin a živočichů vysvětlí nebezpečí cizopasných hlístů pro člověka, zná zásady dodržování hygieny jako jediného způsobu ochrany proti nákaze popíše tělo plíží (hlemýžď zahradní), mlíží (škeble rybničná) a hlavonožců (sépie obecná) rozdělí běžné zástupce měkkýšů podle schránek a zařadí je do skupin popíše tělo žižaly obecné a vysvětlí její hospodářský význam objasní přizpůsobení pijavek parazitickému způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> žahavci - stavba těla nezmara hnědého polypovci medúzovci korálatci ploštěnci - stavba těla ploštěnky mléčné ploštěnky motolice tasemnice hlísti - stavba těla hlístice měkkýši - stavba těla hlemýžďe zahradního plíži mlíži hlavonožci kroužkovci - stavba těla žižaly obecné mnohoštětinatci opaskovci pijavice 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Členovci

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí členění těla pavoukvců, rozlišuje podle obrázků zástupce pavoukvců uvede vliv některých roztočů na zdraví člověka, zná způsoby preventivní ochrany vysvětlí pojem plankton a jeho význam v potravním řetězci popíše tělo raka říčního, rozpozná další korýše porovná rozdíly ve stavbě těla a způsobu života mnohonožek, stonožek a chvostoskoků, uvede zástupce těchto skupin 	<ul style="list-style-type: none"> pavoukvcí: stavba těla křížáka obecného štíři, pavouci, štírci, sekáči korýši: stavba těla raka říčního žábronožky, lupenonožci, buchanky, raci, krabi vzdušnicovci: mnohonožky, stonožky, chvostoskoci 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

5. Hmyz - nejpočetnější skupina členovců

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše základní části těla hmyzu vysvětlí rozdíl mezi vývinem hmyzu s proměnou nedokonalou a dokonalou rozlišuje a porovnává hlavní zástupce vybraných řádů hmyzu s proměnou nedokonalou rozlišuje a porovnává hlavní zástupce vybraných řádů hmyzu s proměnou dokonalou 		<ul style="list-style-type: none"> hmyz: vnější a vnitřní stavba těla saranče čárkované ústní ústrojí hmyzu, rozmnožování - proměna nedokonalá a dokonalá hmyz s proměnou nedokonalou - vybrané řády hmyz s proměnou dokonalou - vybrané řády
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Osnokožci

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede hlavní zástupce osnokožců s kterými je možné se běžně setkat při pobytu u moře 		<ul style="list-style-type: none"> hvězdice hadice ježovky sumýši
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. Vývojově nižší strunatci

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozliší a pojmenuje přisedlé sumky a pohyblivé salpy charakterizuje bezlebečné a uvede jediného zástupce 		<ul style="list-style-type: none"> pláštěnci bezlebeční
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

8. Obratlovci (vývojově vyšší strunatci)

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje znaky kruhoústých, prostředí, ve kterém žijí a uvede zástupce podle atlasu pozná zástupce paryb popíše vnější a vnitřní stavbu těla kapra vysvětlí způsob života kapra a jeho vývin, zhodnotí význam chovu ryb rozezná a pojmenuje podle atlasu některé sladkovodní a mořské ryby popíše vnější a vnitřní stavbu těla skokana, jeho rozmnožování poznává podle atlasu hlavní zástupce obojživelníků a třídí je na bezocasé a ocasaté, uvede některé chráněné druhy popíše vnější a vnitřní stavbu těla ještěrky, uvede rozdíly od obojživelníků a vysvětlí způsoby rozmnožování plazů rozdělí plaze na šupinaté, želvy a krokodýly, uvede hlavní znaky a způsoby jejich života, poznává zástupce vysvětlí zásady první pomoci při uštknutí zmijí 		<ul style="list-style-type: none"> kruhoústí paryby ryby: vnější a vnitřní stavba těla kapra obecného rozmnožování a chov ryb sladkovodní a mořské ryby obojživelníci: vnější a vnitřní stavba těla skokana zeleného, rozmnožování obojživelníci bezocasí a ocasatí plazi: vnější a vnitřní stavba těla ještěrky obecné, rozmnožování plazi šupinatí (ještěři, hadi) želvy krokodýli
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. Ptáci

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> na základě charakteristiky předcházejících obratlovců vyvodí znaky ptáků, v čem se shodují a odlišují popíše vnější a vnitřní stavbu těla holuba, porovná rozmnožování ptáků s ostatními obratlovci a podle obrázku popíše ptačí vejce objasní přizpůsobení ptáků prostředí a jejich chování rozliší různé skupiny vodních ptáků podle stavby těla a způsobu života, podle atlasu pozná některé vodní ptáky rozlišuje a porovnává hlavní zástupce vybraných řádů ptáků, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 		<ul style="list-style-type: none"> vnější a vnitřní stavba těla holuba domácího rozmnožování ptáků přizpůsobení ptáků prostředí chování ptáků vybrané řády ptáků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

10. Savci

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> podle atlasu pozná hlavní zástupce vejcorodých a vačnatců rozlišuje a porovnává hlavní zástupce vybraných řádů savců, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 		<ul style="list-style-type: none"> vývojově nižší savci: vejcorodí, vačnatci vývojově vyšší savci (placentálové) - vybrané řády přizpůsobení savců prostředí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

11. Rozšíření a ochrana živočichů

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná příklady domácích a hospodářských živočichů uvede příklady chování živočichů zhodnotí význam živočichů v přírodě a uvede možnosti jejich ochrany 		<ul style="list-style-type: none"> domestikace živočichů chování živočichů (etologie) ochrana živočichů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

1+1 týdně, P

1. Stavba a funkce lidského těla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše živočišnou buňku a uvede, čím se mohou lidské buňky od sebe lišit uvede různé typy tkání v lidském těle a uvede příklady rozliší orgánové soustavy v lidském těle, uvede jejich hlavní funkce a příklady hlavních orgánů 		<ul style="list-style-type: none"> živočišná buňka: stavba, tvar, velikost tkáně: výstelková, pojivová, svalová, nervová, tělní tekutiny orgány, orgánové soustavy lidského těla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

2. Soustava opěrná

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše vnitřní stavbu kostí, uvede příklady různých tvarů a spojení kostí rozlíší a popíše části lidské kostry a jejich význam vysvětlí význam správného držení těla a cvičení uvede příklady onemocnění opěrné soustavy hodnotí význam správné výživy pro kostru 		<ul style="list-style-type: none"> stavba kostí tvar a spojení kostí osová kostra kostra končetin vady a onemocnění opěrné soustavy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Soustava pohybová

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu kosterního svalu a rozlíší základní svaly na lidském těle uvede příklady onemocnění svalové soustavy 		<ul style="list-style-type: none"> stavba kosterního svalu svalová činnost svaly hlavy a krku svaly trupu svaly končetin onemocnění svalové soustavy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Tělesná hygiena, otužování, dopink

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede zdroje pro svalovou práci a vysvětlí význam cvičení a sportu pro posílení nejen svalové a oběhové soustavy, ale i celkové odolnosti organismu stanoví pravidla správné hygieny a otužování vysvětlí pojem dopink ve vrcholovém sportu 		<ul style="list-style-type: none"> hygiena a otužování pohyb a zdraví dopink
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

5. Soustava trávicí

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určí polohu, popíše stavbu a vysvětlí funkce jednotlivých částí trávicí soustavy zdůvodní význam péče o chrup vysvětlí, co je metabolismus, uvede přehled látek potřebných pro výživu 		<ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce trávicí soustavy péče o chrup metabolismus
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Výživa a zdraví, civilizační choroby

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sestaví příklad zdravého jídelníčku uvede příklady onemocnění trávicí soustavy, objasní poruchy příjmu potravy, nezdravé stravovací návyky dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 		<ul style="list-style-type: none"> zdravá výživa onemocnění trávicí soustavy redukční diety, bulimie a anorexie obezita
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. Soustava dýchací

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určí polohu, popíše stavbu a vysvětlí funkce jednotlivých částí dýchací soustavy uvede pomocné svaly dýchací, zná první pomoc při zástavě dechu 		<ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce dýchací soustavy horní cesty dýchací dolní cesty dýchací bránice, mezižeberní svaly první pomoc při zástavě dechu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. Zneužívání návykových látek, kouření

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní škodlivost kouření, uvede příklady onemocnění dýchací soustavy a možnosti jejich prevence 		<ul style="list-style-type: none"> onemocnění dýchací soustavy škodlivost kouření

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. Soustava oběhová

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše složení a funkce krve, uvede krevní skupiny a jejich význam popíše srdce, cévy, krevní oběhy a jejich význam v cévní soustavě hodnotí vlivy obezity, alkoholu a kouření na cévní choroby, zná příklady těchto chorob, jejich preventivní a lékařskou péči objasní význam a složení mizní soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce cévní soustavy krev, krevní skupiny srdce, krevní oběh první pomoc při poranění tepny a žíly, při zástavě srdeční činnosti stavba a funkce mizní soustavy vady a onemocnění cévní soustavy: hypertenze, ateroskleróza, infarkt

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

10. Soustava vylučovací

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určí polohu, stavbu a funkce ledvin, popíše odvodné močové cesty objasní vlivy na onemocnění ledvin, uvede příklady onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> stavba a funkce ledvin odvodné močové cesty onemocnění močové soustavy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

11. Soustava kožní

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede význam kůže a jejích derivátů, popíše vnitřní stavbu kůže uvede příklady poškození kůže, její ochrany a první pomoc při poranění uvede zásady dodržování hygienických pravidel a příklady péče o kůži 	<ul style="list-style-type: none"> stavba kůže poškození a onemocnění kůže péče o kůži zásady osobní a intimní hygieny epidemie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

12. Soustava nervová

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu nervové buňky vysvětlí a popíše reflex, rozliší vrozené a získané reflexy vyloží význam míchy a mozku pro řízení těla popíše nervové dráhy - mozkové, míšní a útrobní nervy uvede příklady první pomoci při poranění míchy a mozku 		<ul style="list-style-type: none"> nervová buňka jako základní stavební jednotka nervové soustavy reflex jako základní funkční jednotka nervové soustavy centrální nervová soustava: hřbetní mícha, mozek obvodová nervová soustava: nervy mozkové, míšní, útrobní první pomoc při poranění míchy a mozku vyšší nervová činnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

13. Soustava smyslová

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> podle obrázku popíše stavbu oka a vysvětlí, jak vidíme uvede možnosti poškození zrakového ústrojí, vady oka a význam brýlí podle obrázku popíše stavbu ucha a vysvětlí, jak slyšíme vyloží škodlivost hluku na sluch, uvede příklady onemocnění sluchu popíše vnímání základních chuťových vjemů na jazyku a stavbu chuťových pohárků popíše umístění čichových buněk a vnímání pachů popíše kožní receptory pro vnímání dotyku, teploty a bolesti 		<ul style="list-style-type: none"> zrakové ústrojí: stavba oka přídavné orgány oka poškození a vady zraku sluchové ústrojí: stavba ucha rovnovážné ústrojí poškození a onemocnění sluchu chuťové ústrojí: jazyk, stavba chuťových pohárků čichové ústrojí: dutina nosní hmatové ústrojí: kožní čidla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

14. Soustava žláz s vnitřní sekrecí

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede význam a funkci jednotlivých žláz s vnitřní sekrecí 		<ul style="list-style-type: none"> podvěsek mozkový, šišinka, štítná žláza, příštítná tělíska, brzlík, nadledvinky, varlata, vaječníky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

15. Soustava pohlavní

Očekávané výstupy		Učivo
žák:		- mužská pohlavní soustava - ženská pohlavní soustava
• popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkce		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

16. Sexuální dospívání

Očekávané výstupy		Učivo
žák:		- sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích - pohlavně přenosné nemoci - plánované rodičovství - poruchy pohlavní identity
• objasní pojem sexualita a charakterizuje období puberty		
• přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování v souvislosti se zdravím, etikou a morálkou		
• dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená s formami sexuálního zneužívání dětí		
• vyloží vliv vývinu pohlavních orgánů v pubertě na celkové chování i na chování k opačnému pohlaví		
• uvede způsoby prevence před AIDS, příklady pohlavních nemocí a jejich prevenci		
• uvede příklady mužské a ženské antikoncepce		
• vysvětlí na základě získaných informací opačnou sexuální orientaci		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

17. Základy dědičnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák:		- pohlavní rozmnožování - genetika - vloh (geny) - chromozómy a buněčné dělení - lékařská genetika
• vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti		
• objasní vztah mezi vlastností organismu a vlohou		
• objasní funkci chromozómů a popíše dělení buněčného jádra při vzniku pohlavních buněk		
• uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady dědičných nemocí		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

18. Nitroděložní vývin jedince

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • popíše nitroděložní vývin jedince • hodnotí význam zdravého životního stylu těhotné matky pro zdraví dítěte, význam vztahu matky a dítěte po porodu, důležitost kojení • uvede zásady chování k těhotným ženám a k ženám v šestinedělí 		<ul style="list-style-type: none"> - období zárodečné a plodové - šestinedělí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

19. Hlavní období lidského života

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivá období lidského života z hlediska tělesných, duševních a společenských změn • objasní význam rodiny a mezilidských vztahů pro zdraví člověka • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka 		<ul style="list-style-type: none"> - novorozenecké, kojenecké, batolecí, předškolní věk, školní věk, dorostové, dospělost, zralost, střední věk, stáří - fylogeneze člověka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

1+1 týdně, P.

1. Vztah živá a neživá příroda

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zástupců živé a neživé přírody • objasní závislost organismů na neživé přírodě • uvede základní podmínky pro vznik a udržení života na Zemi • objasní obsah vybraných dílčích geologických věd 		<ul style="list-style-type: none"> - závislost živé a neživé přírody - rozdělení geologických věd - praktické využití poznatků geologie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

2. Vznik vesmíru

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní teorii velkého třesku objasní rozdíl hvězda - planeta 		<ul style="list-style-type: none"> teorie velkého třesku složení vesmíru
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Vznik sluneční soustavy a Země

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní vznik sluneční soustavy rozdělí podle podobných vlastností planety na vnitřní a vnější objasní předgeologické a geologické období vývoje Země vysvětlí vývoj atmosféry 		<ul style="list-style-type: none"> vznik sluneční soustavy z chladné mlhoviny planety vnitřní a vnější předgeologické období vývoje Země geologické období vývoje Země
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Stavba Země

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu zemského tělesa charakterizuje kontinentální a oceánickou zemskou kůru objasní pojmy litosféra, astenosféra uvede nejrozšířenější chemické prvky a sloučeniny v zemské kůře 		<ul style="list-style-type: none"> řez zemským tělesem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

5. Minerály v zemské kůře

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje minerály a odliší je od hornin • objasní vznik minerálů v zemské kůře • objasní pojem krystal, drůza, krystalický agregát, minerál amorfni • určuje a rozlišuje vybrané vlastnosti minerálů • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané minerály s použitím určovacích pomůcek 		<ul style="list-style-type: none"> - minerály a horniny - vznik minerálů v zemské kůře - stavba minerálů - fyzikální vlastnosti - chemické vlastnosti
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Vyvřelé horniny

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede zdroje vnitřní energie Země • uvede příklady projevů vnitřní energie na zemském povrchu • objasní vznik vyvřelých hornin • rozlišuje pojmy láva a magma • charakterizuje hlubinné a výlevné vyvřelé horniny • uvede a rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané vyvřelé horniny • vyhledá na mapě ČR nejdůležitější oblasti výskytu vyvřelých hornin • uvede příklady použití vyvřelých hornin • objasní sopečnou činnost a její význam pro člověka • rozlišuje pojmy rudní žíla, rudní ložisko, hlušina 		<ul style="list-style-type: none"> - vnitřní energie Země - vznik vyvřelých hornin + tvar těles - hlubinné vyvřelé horniny - výlevné vyvřelé horniny - sopečná činnost - rudní žíly - zemětřesení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

7. Horniny usazené (sedimentární)

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní pojem zvětrávání rozlíší mechanické, chemické a biologické zvětrávání uvede základní příčiny zvětrávání objasní vliv změny teploty, gravitace, vody, ledu a větru na zvětrávání a změny na zemském povrchu objasní pojmy vrstva, souvrství, mocnost vrstvy rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané usazené horniny objasní vznik krasových jevů určí důležité krasové oblasti ČR 		<ul style="list-style-type: none"> vnější geologické děje, jejich příčina typy zvětrávání vliv gravitace, vody, ledovců, větru znaky usazených hornin úložkovité zpevněné, nezpevněné organogenní hořlavé, nehořlavé chemogenní sedimenty krasové jevy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. Podzemní voda

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady výskytu podzemní vody objasní vznik podzemní vody objasní vznik pramenů označí hlavní oblasti podzemních vod v ČR popíše koloběh vody v přírodě 		<ul style="list-style-type: none"> voda vznik podzemní vody prameny minerální vody ochrana podzemních vod
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

9. Půdy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní složení, vlastnosti a význam půdy 		<ul style="list-style-type: none"> půda
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

10. Vývoj litosféry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem litosférická deska a její hranice rozdělí pojmy litosférická deska a světadíl modeluje a kreslí základní typy poruch hornin zemské kůry objasní vznik poruch zemské kůry (vrása, zlom, přesmyk, pokles) objasní souvislosti poruch zemské kůry a tvaru zemského povrchu objasní vznik zemětřesení rozdělí příčiny a druhy zemětřesení (tektonická, sopečná, fitivá) objasní pojem epicentrum a hypocentrum zemětřesení vyznačí na mapě světa důležité oblasti výskytu zemětřesení 		<ul style="list-style-type: none"> pohyb kontinentů litosférické desky a jejich pohyb tektonika - poruchy hornin zemské kůry vrásky, zlomy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

11. Metamorfované (přeměněné) horniny

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní příčiny přeměny hornin vysvětlí základní druhy přeměny hornin rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané přeměněné horniny uvede použití přeměněných hornin rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin 		<ul style="list-style-type: none"> přeměna hornin a její příčiny druhy přeměny hornin znaky přeměněných hornin významné metamorfované horniny použití met. hornin horninotvorný cyklus
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

12. Vznik a vývoj života na Zemi

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje zkameněliny objasní vznik zkamenělin charakterizuje hlavní předchůdce člověka objasní vznik života na Zemi uvede výskyt typických organizmů a jejich přizpůsobení prostředí 		<ul style="list-style-type: none"> vznik zkamenělin určování stáří přírodnin (hornin) vznik života organizmy a jejich přizpůsobení prostředí vývoj člověka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

13. Vyhledávání a těžba nerostných surovin

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje těžbu povrchovou, hlubinnou a pomocí vrtů uvede příklady těžby různými způsoby na území ČR posoudí dopad těžby na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledávání nerostných surovin těžba nerostných surovin v ČR těžba a životní prostředí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		

Metody	Postupy	Formy práce

14. Mimořádné události způsobené přírodními vlivy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními vlivy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi uvede příklady nejčastějších přírodních událostí v ČR uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů 	<ul style="list-style-type: none"> mimořádné události způsobené přírodními vlivy přírodní světové katastrofy mimořádné přírodní události v ČR

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

15. Podnebí a počasí ve vztahu k životu

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život objasní vlivy klimatických změn a znečištěného ovzduší na živé organismy a na člověka 	<ul style="list-style-type: none"> podnebí a počasí vrstvy ovzduší znečištění ovzduší klimatické změny

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

5.5.4 Zeměpis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	1+1	1	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

- obsahově předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) v RVP pro základní vzdělávání
- zeměpisné vzdělávání rozvíjí znalosti a dovednosti žáků získané v průběhu 1. stupně ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět
- žáci si osvojí teoretické poznatky o Zemi jako vesmírném tělese; tyto vědomosti poté aplikují při charakteristice jednotlivých regionů světa a nakonec v měřítku České republiky a našeho regionu
- obsah předmětu má ale také společenský charakter, jsou zde tedy zařazena i témata o lidstvu na zemi, jeho činnosti, kultuře, problémech a jejich řešení
- rozšíří se také poznatky žáků o životním prostředí, vzájemném vztahu přírody a společnosti, způsobech chování člověka při ohrožení zdraví a života
- žáci se prakticky seznámí s mapami, statistickým daty a dalšími informačními materiály a získají dovednost s nimi pracovat, orientovat se v nich
- cílem je také naučit žáky základům praktické topografie a orientace v terénu
- důraz je i na hledání souvislostí mezi získanými poznatky z různých předmětů a jejich uplatnění v reálném životě

Časové vymezení:

- předmět je vyučován jako povinný
- disponuje touto časovou dotací:
 - 6. ročník 2 hodiny týdně
 - 7. ročník 2 hodiny týdně
 - 8. ročník 2 hodiny týdně
 - 9. ročník 1 hodina týdně

Organizace výuky:

- výuka probíhá v odborné učebně zeměpisu, která je moderně vybavena (interaktivní tabule, video, nástěnné mapy, názorné pomůcky, doplňková literatura, atlasy...)
- některé hodiny probíhají také v počítačové učebně, kde žáci procvičují svoje znalosti, vyhledávají informace, připravují referáty

- praktické hodiny probíhají v okolí školy
- v 8. ročníku se žáci účastní fyzikálně-zeměpisně exkurze
- uplatňované metody: výkladové hodiny, diskusní hodiny, skupinové práce, práce dvojic, individuální práce, miniprojekty, řešení problémových úloh, vyhledávání informací v různých informačních zdrojích, prezentace a obhajoba svého návrhu, názoru nebo řešení úkolu, křížovky, didaktické hry, kvízy
- zájemci mohou rozvíjet své zeměpisné vzdělávání při řešení úkolů zeměpisné olympiády a dále soutěže Eurorebus

Zařazení průřezových témat:

8. ročník: Multikulturní výchova (Kulturní diferenciací)

9. ročník: Multikulturní výchova (Kulturní diferenciací, Etnický původ)

Témata jsou naplněna jednak získáním teoretických vědomostí k danému tématu a poté jejich aplikací do praktického života, aktualizací na současné dění ve světě i bezprostředním okolí.

Rozvíjené klíčové kompetence:

kompetence k učení

žáci:

- vyhledávají a třídí informace, propojují je a aplikují do praktického života
- operují s obecně používanými znaky, termíny a symboly v oboru zeměpis
- posuzují vlastní pokrok a určují překážky bránící učení, rozvoji
- hodnotí výsledky svého učení

kompetence k řešení problémů

žáci:

- vnímají nejrůznější společenské problémy, zamýšlí se nad jejich příčinami a navrhuji různé varianty řešení
- obhajují svá rozhodnutí, uvědomují si svoji odpovědnost při rozhodování

kompetence komunikativní

žáci:

- se vyjadřují v logickém sledu, výstižně a souvisle
- naslouchají promluvám druhých
- zapojují se do diskuse a obhajují své názory
- využívají různé informační a komunikační prostředky

kompetence sociální a personální

žáci:

- spolupracují ve skupině, ovlivňují kvalitu společné práce
- poskytují pomoc druhým, případně sami o pomoc požádají
- oceňují a hodnotí práci druhých

kompetence občanské:

žáci:

- se veířují do situací druhých
- odmítají útlak
- respektují přesvědčení druhých
- oceňují naše kulturní dědictví
- chápou důležitost ochrany životního prostředí, aktivně k jeho ochraně přispívají

kompetence pracovní

žáci:

- plní svoje povinnosti
- systematicky se připravují
- vytváří si vhodné pracovní prostředí a návyky

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- motivuje žáky pro celoživotní vzdělávání
- vede žáky k chápání probíraných oblastí v celku, k vzájemnému propojování
- předkládá žákům problémové situace, podněcuje je k jejich řešení
- zařazuje do vyučování pestré metody, využívá rozmanité informační zdroje
- vede žáky k aktualizaci učiva (referáty, aktuality)
- vybízí žáky k výstižnému vyjadřování
- umožňuje žákům vyjadřovat svůj názor, vede je k jeho obhajování a respektování názoru odlišného
- vytváří diskusní prostředí
- učí žáky naslouchání a dialogu
- pokládá otevřené otázky
- prohlubuje u žáků sociální citění
- dbá na systematickou přípravu a vytvoření návyků a postupu v učení i praktických činnostech
- sleduje dodržování dohodnutých pravidel, v případě selhávání motivuje žáky k jejich dodržování
- oceňuje a hodnotí práci žáků
- nabízí pomoc při neúspěchu, chybování
- podporuje žáky v sebehodnocení a hodnocení druhých

6. ročník

2 týdne, P

1. Geografické informace - Země a zeměpis

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • objasní úkoly zeměpisu 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik zeměpisu - úkoly zeměpisu 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

2. Přírodní obraz Země - Země ve vesmíru

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše a na příkladech prokáže tvar, uvede rozměry Země vysvětlí pojmy: zemská osa, severní a jižní pól 		- tvar a rozměry Země
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Kartografie a topografie - Globus, mapa

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá pojmy: globus, měřítko, zeměpisná síť, zeměpisné souřadnice určuje zeměpisné souřadnice na mapách používá s porozuměním pojmy: mapa, plán a měřítko mapy, výškopis, polohopis, legenda, vrstevnice, výšková kóta, nadmořská výška, druhy map, zkreslení, atlas aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností na mapách velkých měřítek orientuje se v obsahu a rejstříku atlasů organizuje, hodnotí a třídí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a eleborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů 		<ul style="list-style-type: none"> globus, měřítko zeměpisná síť zeměpisné souřadnice mapa, obsah mapy druhy map práce s mapou
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Přírodní obraz Země - Planeta Země

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí důsledky pohybů Země určuje pásmový čas s pomocí mapy časových pásem 		<ul style="list-style-type: none"> střídání dne a noci délka dní a nocí v závislosti na zeměpisné šířce střídání ročních období čas a časová pásma
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

5. Přírodní obraz Země - Litosféra

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní vztah mezi pojmy oceán a moře popíše zemský povrch objasní působení vnitřních sil a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost rozčleňuje krajinu podle nadmořské výšky a podle výškových rozdílů v krajině popíše stavbu zemského tělesa vyhledá na fyzické mapě světa nejčastější oblasti s výskytem zemětřesení a sopečné činnosti rozděluje pohoří podle způsobu vzniku uvede příklady působení vnějších sil a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost 		<ul style="list-style-type: none"> litosféra, stavba Země povrch pevnin a povrch dna oceánu sopky a zemětřesení vrásnění a zlomová činnost krajina působení tekoucí vody vznik a činnost ledovců působení větru
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Přírodní obraz Země - Atmosféra

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje složení a vlastnosti atmosféry objasní rozdíl mezi počasím a podnebím, jmenuje podnebné činitele vymezí na mapách podnebné pásy objasní rozdíl mezi kontinentálním a oceánským typem podnebí 		<ul style="list-style-type: none"> složení a vlastnosti atmosféry celkový oběh vzduchu v atmosféře podnebí a podnebné pásy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. Přírodní obraz Země - Hydrosféra

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše rozložení zásob vody na Zemi znázorní oběh vody v přírodě vyjmenuje pohyby mořské vody znázorní vodní tok a jeho části od pramene k ústí (pramen, horní, střední, dolní tok) vysvětlí, co jsou bezodtoké oblasti rozlišuje mezi jezerem a umělými vodními nádržemi 		<ul style="list-style-type: none"> zásoby vody na Zemi oběh vody v přírodě vlastnosti a pohyby mořské vody světový oceán vodní toky, ledovce, podpovrchová voda jezera, rybníky, vodní nádrže
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

8. Přírodní obraz Země - Pedosféra

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • popíše vznik a složení půdy • posoudí význam humusu v půdě • uvede příklady typů půd 	- vznik a složení půd

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

9. Přírodní obraz Země - Biosféra

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a vyhledá v mapách biosféry jednotlivá šířková pásma původních přírodních krajin, rozlišuje přírodní a kulturní krajinu • vysvětlí vznik výškových stupňů • uvede znaky podnebí, druhy rostlinstva a živočichů jednotlivých vegetačních pásem • popíše život lidí v těchto oblastech • posoudí význam deštných lesů pro životní prostředí • vyhledá v mapách příklady národních parků v savanách východní Afriky 	- biosféra - přírodní krajiny a výškové stupně v krajině - tropické deštné lesy - monzunové lesy - savany - pouště a polopouště - stepí a lesostepí - subtropická vegetace - listnaté lesy mírného pásu - tajga - tundra a lesotundra

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

10. Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • určuje v terénu hlavní a vedlejší světové strany, orientační body, pohybuje se podle azimutu • vytváří jednoduché situační plány, schematické náčrtky • uplatňuje zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě, zná zásady chování a jednání při mimořádných událostech 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

11. Společenské a hospodářské prostředí

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede počet obyvatel na Zemi • srovnává jednotlivé části světa podle zalidnění • chápe hustotu obyvatelstva jako počet lidí žijících na km² • definuje pojem urbanizace • jmenuje biologické znaky • vysvětlí pojmy: sídlo, vesnice, město • ukáže na mapě oblasti hustého osídlení, aglomerace • vysvětlí význam lesů pro život člověka • vnímá nebezpečí hrozící vykácením lesů • chápe naprostou nezbytnost vody pro život různých organismů i člověka • uvede význam zemědělství pro zabezpečování obživy lidí • popíše, jak ovlivňují zemědělství přírodní podmínky • rozlišuje živočišnou a rostlinnou výrobu • jmenuje významné zemědělské plodiny a hospodářská zvířata • lokalizuje oblasti pěstování vybraných zemědělských plodin a chovu hospodářských zvířat • na příkladech vysvětlí vazbu mezi průmyslem a nerostnými surovinami, lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje • zdůvodní snahy člověka nahrazovat neobnovitelné zdroje surovin obnovitelnými • hodnotí různé způsoby výroby elektrické energie • jmenuje obory těžkého průmyslu • jmenuje obory zpracovatelského průmyslu • vyjmenuje hlavní druhy dopravy • vysvětlí úlohu služeb pro obyvatelstvo • uvede odlišnosti lidí podle ras, náboženství, jazyků a vzdělání • vnímá, že všichni lidé si jsou rovni bez ohledu na rasu, jazyk a náboženství 		
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

7. ročník

2 týdne, P

1. Regiony světa - Amerika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje Ameriku na mapě světa, hodnotí její polohu • porovná rozlohu Ameriky s rozlohou ostatních světadílů • popíše přírodní poměry Ameriky • uvede příklady a rozmístění původních obyvatel Ameriky • vyhledá v mapách nejhustěji a řídko zalidněné oblasti • posoudí příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění amerického obyvatelstva • rozliší jednotlivé rasy žijící v Americe • vyhledá na politické mapě Ameriky vybraná velká města • vymezi v mapách jednotlivé regiony světadílu, určí jejich geografickou polohu v zeměpisné síti a polohu vůči sousedním regionům • popíše s pomocí map přírodní poměry jednotlivých regionů • charakterizuje hospodářství jednotlivých regionů • uvede příklady států a jejich stručnou charakteristiku • určí v mapách vybraná města, přístavy 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, členitost - povrch - podnebí - vodstvo - vegetace - obyvatelstvo - hospodářství - Severní Amerika - Střední Amerika - Jižní Amerika 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

2. Regiony světa - Afrika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá na globu a v mapách světa Afriku, hodnotí její geografickou polohu porovná rozlohu Afriky s rozlohou ostatních světadílů popíše přírodní poměry Afriky vyhledá nejhustěji a řídko osídlené oblasti Afriky posoudí příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění afrického obyvatelstva rozlišuje regiony Afriky určí a vyhledá je v mapách pojmenuje a vyhledá v mapách příklady států jednotlivých regionů charakterizuje přírodní poměry afrických regionů pojmenuje hlavní nerostné suroviny těžené v regionech Afriky uvede příklady plodin pěstovaných v oblasti vyhledá v mapách nejvýznamnější města a střediska cestovního ruchu popíše vyjimečné postavení Jihoafrické republiky v rámci celého afrického světadílu 		<ul style="list-style-type: none"> poloha, rozloha, členitost povrch podnebí vodstvo vegetace obyvatelstvo hospodářství severní Afrika sahel země Guinejského zálivu východní Afrika jižní Afrika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Regiony světa - Asie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá na globu a v mapách Asii, hodnotí její geografickou polohu porovná rozlohu Asie s rozlohou ostatních světadílů popíše přírodní poměry Asie vyhledá v mapách nejhustěji a řídko zalidněné oblasti Asie, zdůvodní příčiny nerovnoměrnosti v hustotě zalidnění pojmenuje a ukáže v mapách příklady asijských velkoměst rozlišuje regiony Asie charakterizuje rasové složení asijského obyvatelstva vymezi v mapách jednotlivé regiony světadílu, určí jejich geografickou polohu v zeměpisné síti a polohu vůči sousedním regionům popíše s pomocí map přírodní poměry jednotlivých regionů charakterizuje hospodářství jednotlivých regionů uvede příklady států a jejich stručnou charakteristiku určí v mapách vybraná města, přístavy 		<ul style="list-style-type: none"> poloha, rozloha, členitost povrch podnebí vegetace vodstvo obyvatelstvo hospodářství východní Asie jižní Asie jihovýchodní Asie jihozápadní Asie střední Asie Zakavkazsko severní Asie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

4. Regiony světa - Austrálie a Oceánie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá v mapách Austrálii a Oceánii, hodnotí její geografickou polohu porovná rozlohu Austrálie s rozlohou ostatních světadílů popíše přírodní poměry Austrálie vyhledá s pomocí mapy a pojmenuje členské státy Australského svazu určí na mapách největší města a hlavní město Australského svazu popíše a lokalizuje v mapách zdroje nerostných surovin charakterizuje zaměření zemědělské produkce Australského svazu popíše úroveň a zaměření australského průmyslu, lokalizuje v mapách hlavní průmyslové regiony rozčleňuje Oceánii na tři velké celky, vyhledá je na mapě popíše podnebí a přírodu v Oceánii vyhledá na mapách a popíše Nový Zéland 	<ul style="list-style-type: none"> poloha, rozloha, horizontální členitost povrch podnebí, příroda, vodstvo Australský svaz

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

5. Regiony světa - Antarktida, Arktida

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá v mapách Antarktidu a Arktidu, určí jejich geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním oceánům, ke kontinentům a k zemským polokoulím) popíše podnebí a přírodní poměry v Antarktidě a Arktidě posoudí význam Antarktidy a Arktidy 	<ul style="list-style-type: none"> zeměpisná charakteristika a význam Antarktidy zeměpisná charakteristika a význam Arktidy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

6. Regiony světa - Světový oceán

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá v mapách jednotlivé oceány, určí jejich geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním oceánům, ke kontinentům a k zemským polokoulím) porovná rozlohu jednotlivých oceánů vzhledem k ostatním oceánům pojmenuje a vyhledá v mapách vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy, průplavy posoudí význam a hospodářské využití oceánu (nerostné suroviny, rybolov, námořní doprava) 		<ul style="list-style-type: none"> Indický oceán Tichý oceán Atlantský oceán Severní ledový oceán Jižní oceán
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

1+1 týdně, P

8. ročník

1. Regiony světa - Evropa

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá na globu a v mapách evropský světadíl, zhodnotí jeho geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním kontinentům a oceánům, k zemským polokoulím) porovná rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů popíše přírodní poměry Evropy uvede příklady jazykových skupin žijících v Evropě vyhledá v mapách aktuální nejhustěji a řídko zalidněné oblasti Evropy určí evropské státy s nejvyšším počtem obyvatelstva pojmenuje a vyhledá v mapách příklady největších evropských měst určí v mapách polohu regionu popíše s pomocí map přírodní poměry a přírodní zdroje, hospodářský a politický význam regionu lokalizuje na politické mapě jednotlivé státy regionu, srovná jejich vyspělost podá stručnou charakteristiku vybraných států (poloha, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství) popíše změny na politické mapě Evropy a jejich příčiny charakterizuje obyvatelstvo Evropy z hlediska biologických a kulturních znaků hodnotí hospodářské poměry, zvláštnosti a potenciál Evropy uvádí jedinečné charakteristiky Evropy jmenuje znaky EU, její cíle, příklady členských států 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, členitost Evropy - povrch Evropy - vodstvo Evropy - podnebí Evropy - vegetace Evropy - obyvatelstvo Evropy - Jižní Evropa - Západní Evropa - Severní Evropa - Střední Evropa - Jihovýchodní Evropa 	
<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>
<p>Metody</p>	<p>Postupy</p>	<p>Formy práce</p>

8. ročník

2. Česká republika - Přírodní poměry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určí geografickou polohu ČR vzhledem k Evropě porovná rozlohu ČR s ostatními evropskými státy posoudí dopravní, hospodářské a geopolitické možnosti ČR vymezi základní geomorfologické jednotky v ČR - Českou vysočinu a Karpaty, stručně popíše jejich vývoj orientuje se na fyzické mapě ČR a vyhledá hlavní pohoří pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí ČR charakterizuje a vymezi podnebné oblasti ČR, teplé, mírně teplé a chladné zařadí území ČR k úmořím evropských moří pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je v mapách má přehled o podzemním vodstvu, lokalizuje hlavní lázeňské prameny, lázeňská místa rozdělí přírodní a umělé vodní nádrže, zdůvodní význam českého rybníkářství rozdělí mezi půdními druhy a půdními typy pojmenuje hlavní půdní typy na území ČR, uvede jejich rozmístění rozdělí podmínky vzniku a následky půdní, vodní a větrné eroze pojmenuje výškové stupně jmenuje chráněná území v ČR popíše změny území ČR na politické mapě Evropy rozdělí přírodní a kulturní krajinu 		<ul style="list-style-type: none"> vývoj území našeho státu, ČR v Evropě vývoj krajiny ČR geomorfologické celky podnebí vodstvo půdy vegetace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Česká republika - Obyvatelstvo a sídla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí souvislosti rozmístění obyvatelstva v ČR s nadmořskou výškou a s přítomností přírodních zdrojů uvede zastoupení národnostních skupin, náboženství, nastíne demografický vývoj v ČR rozdělí sídla podle velikosti a charakteru zástavby uvede odlišnosti venkovského a městského osídlení 		<ul style="list-style-type: none"> složení obyvatelstva sídla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Česká republika - Hospodářství

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozčleňuje hospodářství do jednotlivých sektorů, řadí do nich hospodářské činnosti obyvatel, nalézá souvislosti mezi hospodářskými sektory a odvětvími objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů ČR rozdělí nerostné suroviny podle jejich charakteru - rudy, nerudy, paliva a jejich využití vymezí v mapách oblasti těžby paliv v ČR vysvětlí vztah mezi výskytem nerostných surovin a rozmístění sídel a průmyslové výroby, uvede příklady objasní pojmy: obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren z ekonomických a ekologických hledů, dovede je lokalizovat na mapě zdůvodní potřebu nahrazovat standardní zdroje energie alternativními objasní pojmy černá a barevná metalurgie objasní vztah v rozmístění hutních závodů a zdrojů surovin energie zařazuje strojírenský průmysl do systému odvětvového členění popíše vztah mezi zdroji surovin, závodů a kvalifikovanou pracovní silou definuje chemický průmysl i průmysl stavebních hmot a zná jejich význam zhodnotí zdravotní rizika spojená s únikem chemických látek vyhledá v mapách hlavní oblasti sklářského, keramického a dřevozpracujícího průmyslu - a objasní jejich koncentraci v určitých oblastech ČR zdůvodní závislost zemědělství na nadmořské výšce a kvalitě půd uvede příklady návaznosti zemědělství a potravinářského prům: a zná rozmístění a produkci rostlinné a živočišné výroby rozdělí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy jednotlivých druhů dopravy objasní význam jednotlivých druhů dopravy / nárůst kamionové dopravy/ a jejich vliv na životní prostředí vysvětlí význam a rozvoj služeb, rozlišuje výrobní a nevýrobní služby, soukromé a státem placené pojmenuje mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR a zhodnotí jejich zaměření a význam 	<ul style="list-style-type: none"> sektory hospodářství nerostné suroviny těžký průmysl zpracovatelský průmysl zemědělství doprava služby mezinárodní organizace 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

5. Česká republika - Oblasti - kraje

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR, instituce státní správy a územní samosprávy komplexně srovnává jednotlivé regiony ČR z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářského významu, životní úrovně, kvality životního prostředí, možnosti dalšího rozvoje, specifické podmínky a znaky 		<ul style="list-style-type: none"> - Praha - Středočeský kraj - Jihočeský kraj - Plzeňský kraj - Karlovarský kraj - Liberecký kraj - Ústecký kraj - Pardubický kraj - Královéhradecký kraj - Moravskoslezský kraj - Vysočina - Olomoucký kraj - Zlínský kraj - Jihomoravský kraj
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Česká republika - Místní oblast

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vymezí a lokalizuje místní region specifikuje polohu, přírodní a hospodářské poměry regionu, místní oblasti a vysvětlí význam místní oblasti 		<ul style="list-style-type: none"> - naše obec a oblast - význam a hospodářské poměry - tradice - aktuální informace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

1 týdně, P

9. ročník

1. Společenské a hospodářské prostředí - Obyvatelstvo

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní pojmy porodnost a úmrtnost nastíhí rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, uvede příčiny těchto rozdílů pojmenuje příčiny přelidnění v určitých částech světa, jeho dopady na sociální a životní prostředí vysvětlí pojem urbanizace 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj počtu obyvatelstva přirozená měna obyvatelstva migrace rozmístění obyvatelstva na Zemi lidské rasy, národy obyvatelstvo podle náboženského vyznání jazykové skupiny struktura obyvatelstva 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Etnický původ		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Společenské a hospodářské prostředí - Sídla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje sídla podle velikosti a uvádí konkrétní příklady porovnává funkce vesnických a městských sídel porovnává charakter a funkci venkovských sídel dříve a dnes vysvětlí pojem urbanizace srovná proces urbanizace ve vyspělých zemích a rozvojových zemích světa zdůvodní obecné výhody, ale také určité nevýhody života ve městech definuje význam jednotlivých částí města vymezí v modelovém nebo skutečném plánu města jednotlivé zóny města podle jejich funkčního využití vysvětlí závislost rozsahu služeb na velikosti města uvede konkrétní příklady měst a jejich převažující funkci, lokalizuje na mapách 	<ul style="list-style-type: none"> venkovská sídla městská sídla, urbanizace územní struktura měst funkce měst 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

3. Společenské a hospodářské prostředí - Světové hospodářství

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozděluje hospodářskou činnost do tří sektorů porovná rozdíly ve skladbě hospodářství vyspělých a méně rozvinutých zemí rozděluje země na vyspělé a rozvojové uvádí možná kritéria životní úrovně jmenuje problémy rozvojových zemí zamýšlí se nad tím, jak lze rozvojovým zemím pomoci 	- obecná charakteristika světového hospodářství, dělení zemí podle vyspělosti	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Společenské a hospodářské prostředí - Zemědělství

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva popíše a zhodnotí různé zemědělské systémy vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa rozděluje zemědělské plodiny (obilniny, olejniny, hlíznaté plodiny, ovoce, zeleniny, písniny.....) definuje význam pěstování zemědělských plodin specifikuje rozmístění pěstování zemědělských plodin v závislosti na rozložení podnebných pásů definuje význam chovu hospodářských zvířat jmenuje činitele, které ovlivňují rozmístění chovu zvířat rozlišuje chov skotu, prasat, ovcí, drůbeže lokalizuje v mapách hlavní oblasti chovu domácích hospodářských zvířat, objasňuje kulturní a náboženské tradice chovu 	- obecná charakteristika světového zemědělství - pěstování zemědělských plodin - chov hospodářských zvířat	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Společenské a hospodářské prostředí - Rybolov a lesní hospodářství

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvádí příklady lovených sladkovodních a mořských ryb a jiných živočichů vymezuje a lokalizuje v mapách hlavní rybolovné oblasti lokalizuje dva hlavní pásy vhodné pro lesní hospodářství uvádí příklady dřevin zastoupených v těchto lesních komplexech charakterizuje význam lesa pro lidstvo 	- rybolov - lesní hospodářství	

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Společenské a hospodářské prostředí - Průmyslová výroba

Očekávané výstupy	Účelo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozčleňuje průmyslovou výrobu na jednotlivá odvětví uvádí příklady členění průmyslových odvětví na dílčí obory jmenuje lokalizační faktory ovlivňující rozmístění průmyslu rozděluje suroviny na obnovitelné a neobnovitelné lokalizuje hlavní oblasti výskytu vybraných nerostných surovin (ropa, zemní plyn, uhlí, některé rudy) rozlišuje těžký průmysl na jednotlivá odvětví definuje význam energetiky a jeho zvláštní postavení vzhledem k ostatním odvětvím průmyslu jmenuje nejvíce využívané energetické zdroje porovnává vliv využití jednotlivých energetických zdrojů na životní prostředí jmenuje příklady produktů vybraných odvětví těžkého průmyslu lokalizuje hlavní oblasti těžkého průmyslu na mapě světa rozlišuje zpracovatelský průmysl na základní odvětví, na nenáročné a naopak vysoce specializované obory, uvádí jejich konkrétní příklady a lokalizační faktory srovnává surovinovou podmíněnost a závislost zpracovatelských odvětví průmyslu 	<ul style="list-style-type: none"> světová průmyslová výroba těžba nerostných surovin energetika a odvětví těžkého průmyslu spolřební průmysl

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

7. Společenské a hospodářské prostředí - Doprava

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozděluje dopravu na jednotlivé druhy hodnotí úroveň dopravy v různých oblastech světa uvádí příklady propojení dopravy s dalšími hospodářskými složkami objasní výhody a nevýhody jednotlivých druhů dopravy vymezi a lokalizuje v mapách hlavní světové dopravní tahy posoudí vliv jednotlivých druhů dopravy na životní prostředí jmenuje a lokalizuje na mapě světa příklady námořních přístavů vymezi hlavní mezinárodní letecké koridory a oblasti s hustou vnitrostátní leteckou dopravou lokalizuje nejvýznamnější letiště ve světě a v ČR definuje základní složky spojů, objasní jejich význam v lidské komunikaci popíše vývojové tendence ve vývoji a šíření spojových soustav přenášejících signál (televize, rozhlas, telefon, fax, internet) 		<ul style="list-style-type: none"> úloha dopravy v hospodářství pozemní doprava vodní doprava letecká doprava spoje
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. Společenské a hospodářské prostředí - Služby

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vymezi úkoly služeb vyjmenuje příklady obslužných zařízení objasní souvislost nabídky služeb na velikosti sídla hodnotí zaměstnanost obyvatelstva ve službách jako jeden z ukazatelů stupně rozvoje země 		<ul style="list-style-type: none"> funkce služeb rozdělení a rozmístění služeb
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. Společenské a hospodářské prostředí - Cestovní ruch

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu rozděljuje různé druhy cestovního ruchu jmenuje funkce cestovního ruchu vymezi a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu jmenuje příklady památek UNESCO 		<ul style="list-style-type: none"> předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu dělení a funkce cestovního ruchu hlavní oblasti cestovního ruchu

9. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

10. Společenské a hospodářské prostředí - Mezinárodní obchod

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem mezinárodní obchod, jmenuje jeho složky • vymezí a lokalizuje v mapách oblasti světa s převládajícím vývozem a dovozem surovin a oblastí, kde převládá vývoz a dovoz průmyslových výrobků • jmenuje příklady nejvýznamnějších světových hospodářských organizací • uvede příklady jejich členů 	<ul style="list-style-type: none"> - mezinárodní obchod - světové hospodářské organizace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

11. Společenské a hospodářské prostředí - Politická mapa světa

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje základní rozdíly mezi nezávislým státem, autonomním a závislým územím • určí počet nezávislých států a závislých území na dnešní politické mapě světa • rozlišuje různé aspekty polohy států (geografická poloha v zeměpisné síti dané zeměpisnými souřadnicemi, vzdálenost od moře, dopravní poloha...) • pojmenuje a vyhledá v mapách největší a nejhladnější státy světa • definuje pojem území státu, státní hranice, způsob stanovení státních hranic • uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení (republika, konstituční a absolutní monarchie) • rozděluje republiky podle rozdělení pravomoci (parlamentní a prezidentský typ) • rozlišuje mezi unitárním a federativním státem • uvádí příklady členění států na menší územně správní celky, jmenuje příklady názvů územně správních celků • rozděluje státy na demokratické a totalitní, uvádí příklady • pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států světa, rozděluje státy podle vyspělosti • uvede názvy hlavních mezinárodních politických organizací, jejich hlavní cíle a příklady členských států • konkretizuje na příkladech kořeny a příčiny ohnisek neklidu • zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů 		<ul style="list-style-type: none"> - vznik států - nezávislý stát x závislé území - poloha, rozloha, lidnatost - státní území, státní hranice - státní zřízení - správní členění - státy podle způsobu vlády - státy podle stupně rozvoje - mezinárodní politické organizace - ohniska neklidu v současném světě
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

12. Životní prostředí

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvádí příklady důsledků lidské činnosti na životní prostředí • diskutuje na vybrané téma • navrhuje možnosti ochrany ŽP • vysvětlí pojem globální, globalizace • uvede příklady globalizace, její důsledky 		<ul style="list-style-type: none"> - globální problémy lidstva
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

13. Aplikace geografických poznatků

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní příčiny, důsledky a příklady přírodních katastrof popíše způsoby chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom 		- člověk a přírodní katastrofy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5.6 Umění a kultura**Charakteristika oblasti**

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází

k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné

provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou

samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspiraci k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu

porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvného projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukcí i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazií, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cilové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemně provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího

potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých

skupin, národě a národností

- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.6.1 Hudební výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou, obohacuje jejich estetické vnímání a prožívání světa. V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým vývojem hudební výchova směřuje zvláště k tomu, aby žáci

- kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvného hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického citění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- rozvíjeli své schopnosti a dovednosti vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými aktivitami
- porozuměli hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenské funkci hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně se orientovali v jejich základním slohovém a stylovém rozvrstvení
- získali vhled do hudební kultury české i jiných národů

Časová dotace předmětu:

Předmět je povinný a je vyučován v každém ročníku s dotací 1 hodiny týdně.

Základní formou výuky je vyučovací hodina. Výuky se účastní celá třída. Práce v hodinách je založena na činnostech jednotlivců i na spolupráci žáků ve skupinách, na spolupráci celého týmu, na schopnosti prezentovat své umělecké schopnosti a dovednosti před kolektivem spolužáků i na veřejnosti.

Organizace výuky:

Hudební výchova se uskutečňuje prostřednictvím pěveckých, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových

činností, které jsou vzájemně provázány a navzájem se doplňují. Jejich obsahem je hlasová výchova, rozvoj rytmických a intonačních dovedností, jednohlasý a vícehlasý zpěv s doprovodem i bez doprovodu, osvojování hry na orfěvské nástroje, hudebně pohybový projev,

- Hudbu žáci poznávají při vyučování, návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. O hudbě a svých zážitcích z ní se také učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách.
- Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k hudebním činnostem, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek.

Začlenění průřezových témat:

V předmětu jsou zařazeny prvky průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova a aplikovány jsou také prvky doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova.

Klíčové kompetence, které předmět rozvíjí:

Kompetence k učení:

- žáci vyhledávají, shromažďují, třídí a porovnávají informace
- používají odbornou terminologii a symboliku
- chápou umění jako specifický způsob poznávání

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení problému žáci využívají vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- hledají netradiční způsoby hudebního vyjadřování a řešení modelových situací

Kompetence komunikativní:

- žáci naslouchají hudbě a vnímají hudební projevy profesionálů i spolužáků
- vnímají hudební dílo jako specifický způsob vyjadřování
- otevřeně a zároveň ohleduplně komunikují v rámci hodnocení práce spolužáků

Kompetence sociální a personální:

- žáci pracují a spolupracují v týmu, vzájemně si naslouchají a respektují názor druhých
- vytvářejí si vlastní a společensky přijatelný vztah k hudební kultuře v celém jejím spektru

Kompetence občanské:

- žáci projevují úctu a toleranci k druhým lidem a jejich kulturním hodnotám a projevům
- zaujmají vhodné postoje k hudbě různých žánrů

Kompetence pracovní:

- žáci se snaží o vytváření podnětného a tvořivého pracovního prostředí v rámci výuky
- snaží se o příkladné plnění povinností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací
- vedeme žáky k používání odborné terminologie a symboliky
- vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- podporujeme žáky v hledání netradičních způsobů hudebního vyjadřování a řešení modelových situací

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy spolužáků
- vedeme žáky k vnímání hudebního díla jako specifického způsobu vyjadřování
- snažíme se o profesionální a otevřený přístup při komunikaci v rámci hodnocení práce žáků

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a pracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a respektovat názor druhých
- vytváříme u žáků vztah k hudební kultuře v celém jejím spektru

Kompetence občanské

- vedeme žáky k úctě a toleranci k druhým lidem a jejich kulturním hodnotám a projevům
- učíme žáky zaujímat vhodné postoje k hudbě různých žánrů

Kompetence pracovní

- pro výuku a v rámci výuky vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- motivujeme žáky k příkladnému plnění povinností

1. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpívá v jednohlase • dbá na hygienu hlasu • osvojuje si dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla, písně 	<ul style="list-style-type: none"> - uvolněný plynulý zpěv - hospodárné dýchání - měkké nasazení - artikulace - tvorba tónu - dynamika hlasu - melodizace říkadel - osvojování melodií a textů písní - písně a říkadla podle výběru učitele

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje rytmus dané písně • vyjádří rytmus pomocí nástrojů, využívá hru na tělo. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpočítadla, popěvky, rytmické hry - rytmické doprovody (Orffův instrumentál)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří charakter hudby pohybem 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybová improvizace a hry, napodobování

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná zvuk a tón • učí se vnímat poslechovou skladbu 	<ul style="list-style-type: none"> - zvuk a tón - ukolébavka - pochod - hudební pohádka

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

2. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná tempo a dynamiku v hudbě odliší zpěv sólový a sborový 		<ul style="list-style-type: none"> dynamická znaménka 2/4 takt poslech ukázek sólového a sborového zpěvu zpěv sólový a sborový
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
		<ul style="list-style-type: none"> hra na ozvěnu hra na otázku a odpověď hudební forma a – b
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> taktuje ve 2/4 taktu pohybově ztvární dětskou taneční hru 		<ul style="list-style-type: none"> technika taktování dětské hry s tancem a zpěvem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje kvality tónů pozná některé hudební nástroje rozpozná sluchem melodie vzestupnou a sestupnou 	<ul style="list-style-type: none"> délka, síla, barva a výška tónu hudební nástroje podle vzhledu a barvy tónu vhodné písně a poslechové skladby vyjádření vzestupné a sestupné melodie pohybem ruky i graficky 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase odliší píseň lidovou od umělé seznámí se s mluveným a zpívaným kánonem 	<ul style="list-style-type: none"> vhodné lidové a umělé písně kánon 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjádří těžkou dobu v rytmickém doprovodu využívá Orffových nástrojů k vyjádření jednoduchých rytmických figur 	<ul style="list-style-type: none"> hra na tělo ořinátní doprovody na nástroje Orffova instrumentáře 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> taktuje ve 3/4 taktu zvládá jednoduchý lidový tanec 	<ul style="list-style-type: none"> technika taktování mazurka 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná 3/4 takt odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální seznámí se s taneční hudbou seznámí se s podobou státní hymny ČR 	<ul style="list-style-type: none"> skladby a písně ve 3/4 taktu poslech charakteristických ukázek vokální, instrumentální a vokálně instrumentální hudby hudba taneční státní hymna ČR 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zpívá v jednohlase a dvojhlas v durových i mollových tóninách využívá získaných pěveckých dovedností (správně dýchá, artikuluje, nasazuje a tvoří tón) dodržuje hlasovou hygienu rozšiřuje svůj hlasový rozsah orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých schopností ji realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> hlasová hygiena rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus pokus o dvojhlas intonace, vokální improvizace grafický záznam vokální hudby

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře k doprovodné hře, k improvizaci a reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní vytvoří jednoduchou předehru, mezihru a dohru, improvizuje pozná jednodílnou písňovou formu dokáže zapsat do notové osnovy jednoduchou melodii seznámí se s názvy not v jednočárkové oktávě 	<ul style="list-style-type: none"> hra na nástroje Orffova instrumentáře rytmizace, melodizace a hudební improvizace grafický záznam melodie předehra, mezihra, dohra

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> takuje v dvoudobém a třídobém taktu dokáže charakter hudby vyjádřit pohybem, využívá základních tanečních kroků, vytváří pohybové improvizace předvede základní prvky jednoduchého lidového tance 	<ul style="list-style-type: none"> taktování vyjadřování hudby pohybem orientace v prostoru

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> odliší souzvuk dvou tónů od akordu moll a dur rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků rozdělí hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální orientuje se v hudebních nástrojích a typech zpěvních hlasů pozná základní styly a žánry hudby (hudba taneční, pochodová, ukolébavka ...) pozná malou písňovou formu 		<ul style="list-style-type: none"> tón - vztahy mezi tóny a vlastnosti tónu hudební výrazové prostředky hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální typy zpěvních hlasů rozdělení hudebních nástrojů hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka ...) hudební formy (a-b-a, předvěti - závěti) hudební osobnost z našeho kraje - B. Martinů (Otvírání studánek) hudební skladatelé - B. Smetana (Vltava), W. A. Mozart (Malá noční hudba)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> realizuje písně ve 3/4 a 4/4 taktu dbá o správnou hlasovou hygienu, artikulaci, rozšiřuje si hlasový rozsah, využívá získané pěvecké dovednosti zpívá v durových a mollových tóninách upevňuje vokální dovednosti získané v nižších ročnících orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností ji realizuje 		<ul style="list-style-type: none"> hudební rytmus pěvecký a mluvní projev dvojhlas a vícehlas intonace a vokální improvizace grafický záznam vokální hudby písně dle výběru učitele
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Mezilidské vztahy Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá hudební nástroje k doprovodné hře a k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizaci provádí jednoduchý grafický záznam melodie 		<ul style="list-style-type: none"> hra na doprovodné hudební nástroje rytmizace, melodizace a hudební improvizace grafický záznam melodie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kooperace a kompetice Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> taktuje v dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků 		<ul style="list-style-type: none"> taktování pohybové vyjádření hudby
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v jednotlivých hudebních stylech a žánrech, rozlišuje hudbu polyfonní a homofonní, hudbu chrámovou a slavnostní seznámí se s osobností B. Martinů, L. Janáčka 		<ul style="list-style-type: none"> hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem (rytmus, melodie, kontrast, gradace, pohyb melodie ...) hudební styly a žánry (hudba polyfonní, homofonní, chrámová, ke slavnostním příležitostem ...) interpretace hudby hudební skladatelé (B. Martinů, L. Janáček ...) lidová hudba, lidová píseň, zlidovělá píseň vývoj jazzové a populární hudby
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy Kulturní difference VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

6. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách osvojuje si správné pěvecké návyky uplatňuje pravidla hlasové hygieny podle svých individuálních dispozic zazpívá jednohlasou píseň, vícehlasý kánon, lidový dvojhlas, jednoduchý dvojhlas svým přístupem se snaží o pozitivní ovlivnění společného zpěvu, podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry rozliší zvuk a tón zazpívá zahrnaný či zazpívaný tón, rozliší vyšší a nižší tón uvede názvy některých intervalů rozpozná durovou a mollovou tóninu, durový a mollový akord reaguje na dirigentská gesta dokáže zareagovat na změnu rytmu a tempa vnímá střídání 2/4 a 3/4 taktu reprodukuje jednoduché rytmické schéma při zpěvu využívá notový záznam písně, respektuje význam základních hudebních pojmů a značek reaguje na změnu dynamiky 	<ul style="list-style-type: none"> upevňování pěveckých dovedností dýchání vokalizace frázování hlavový tón rozšiřování hlasového rozsahu jednohlasý zpěv kánon lidový dvojhlas jednoduchý dvojhlas píseň lidová a umělá intonace a rozvoj hudebního sluchu zvuk, tón, vlastnosti tónu reprodukce tónů celý tón, půltón intervaly stupnice intonace v durovém a mollovém tónorodu s oporou o kvintakordy hudební rytmus, tempo 2/4, 3/4 takt střídání 2/4 a 3/4 taktu - furiant taktování metrum metronom jednoduchá rytmická schémata synkopa orientace v notovém záznamu vokální skladby hodnoty not tečka za notou, koruna legato, staccato dynamika, dynamická znaménka záznam melodie repetice prima volta, seconda volta 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí</p>		
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zopakuje jednoduchý rytmický celek • správně používá a manipuluje s jednotlivými prvky Orffova instrumentáře a melodickými nástroji 		<ul style="list-style-type: none"> - hra na tělo - Orffův instrumentář, keyboard - pentatonika - předvětí, závětí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná v rytmu písně rytmus polky, mazurky, polonézy, furianta • vysvětlí pojem furiant • vytleská rytmus polky, mazurky, polonézy, furianta • uvede příklady písní, jejichž rytmus odpovídá rytmu tance • uvede příklady skladeb, v nichž jejich autoři využili rytmu lidového tance • seznámí se s tanečními kroky mazurky, polky, polonézy 		<ul style="list-style-type: none"> - rytmus a základní taneční kroky polky, mazurky, polonézy - lidová píseň spojená s lidovým tancem - lidová píseň a tanec v klasické hudbě - A. Dvořák - Furiant z České suity - B. Smetana - Jiřinková, Luisina polka - F. Chopin - Polonéza
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede některé české lidové tradice a zvyky • uvědomí si význam hudby v životě jedince a společnosti • seznámí se s okolnostmi budování a otevření Národního divadla • vysvětlí rozdíl mezi hudbou symfonickou a komorní • podle obrázku i podle zvuku pozná některé nástroje symfonického orchestru • uvede příklady komorních hudebních těles • vysvětlí pojmy: píseň lidová a umělá, rondo, koncert, opera, opereta, muzikál a uvede příklady • orientuje se v proudu znějící hudby • na základě získaných poznatků a vědomostí a podle svých individuálních schopností zařadí slyšenou hudbu do stylového období 		<ul style="list-style-type: none"> - funkce hudby v životě jedince a společnosti - masopust - vánoční písně a koledy - Národní divadlo - B. Smetana - Libuše - B. Martinů - Otvírání studánek - hudba symfonická a komorní - symfonický orchestr - komorní hudební tělesa - hudební forma - píseň - rondo - koncert - opera - opereta, revue, muzikál - výrazové prostředky hudby - princip kontrastu - princip variace

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu • uplatňuje pravidla hlasové hygieny • podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • při zpěvu respektuje texty písní v různých nářečích • zazpívá intonačně a rytmicky správně českou státní hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> - upěvňování již osvojených pěveckých dovedností - hlasová hygiena (zvláště v době mutace) - reflexe vokálního projevu - hledání možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice, využití jiné hudební činnosti) - diatonické postupy v durových a mollových tóninách - polyfonie - homofonie - kánony - lidové písně a balady - instrumentální a vokální typ lidové písně - česká státní hymna

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • doprovází píseň pomocí ostinata • interpretuje těžké a lehké doby v dvou, tří a čtyřdobém taktu • zdokonaluje se ve hře na nástroje Orffova instrumentáče 	<ul style="list-style-type: none"> - hra a tvorba doprovodu s využitím nástrojů Orffova instrumentáče - využití pentatoniky při tvorbě doprovodu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • propojuje vlastní pohyb s hudbou • zvolí vhodný typ pohybových prvků k znějící hudbě • na základě svých pohybových schopností a vyspělosti předvede taneční prvky polky, mazurky, polonézy • osvojuje si základy společenského chování • snaží se o kultivované vystupování 		<ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření a ztvárnění tempa, rytmu a dynamiky znějící hudby - reakce na změny v proudu znějící hudby - reprodukce tanečních kroků polky, mazurky, polonézy při tanci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si souvislost a vliv společnosti na autorovu tvorbu • uvědomí si vlastenecké zaměření písní národního obrození • vyslechne ukázkou ze Slovanského tance č. 1, vnímá kontrasty v dynamice, rozezná nástroje podle barvy tónu • vysvětlí a vytyleská rytmus typický pro tanec furiant, uvede příklady písní v tomto rytmu • vyslechne ukázkou z 9. symfonie L. v. Beethovena • vysvětlí pojem symfonie • rozliší nástrojové skupiny v symfonickém orchestru podle barvy tónu 		<ul style="list-style-type: none"> - umělec - vlast - společnost - tradice - hudební skladba v kontextu s dobou vzniku, životem autora - české národní obrození, vlastenecky zaměřené písně - píseň Kde domov můj - furiant, A. Dvořák - Slovanský tanec č. 1 - symfonická hudba, symfonie, symfonický orchestr, L. van Beethoven - Symfonie č. 9 - barva zvuku jednotlivých nástrojů a nástrojových skupin ve znějící skladbě
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

5. Česká hudba v proměnách staletí

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyslechne ukázky písní a skladeb a dokáže je časově zařadit seznámí se s pojmem chorál na základě svých dějepisných znalostí uvede typické znaky gotiky, renesance, baroka, klasicismu a romantismu uvede chronologický přehled hudebních stylů soustředí se na poslech skladby zařadí poslechovou ukázkou do stylového období z různých zdrojů získá informace a obohatí své znalosti o hudebních skladatelích v proudu hudby rozezná a postihne hudebně výrazové prostředky a sémantické prvky a jejich význam pro pochopení skladby vysvětlí pojem virtuosita, uvede příklad hudebního virtuosa 	<ul style="list-style-type: none"> nejstarší památky české hudby, románské duchovní písně, husitský chorál renesance české baroko, P. J. Vejvanovský, A. Michna z Otradovic český klasicismus, emigrace, F. X. Brixl, lidové písně klasicismu, J. J. Ryba - Česká mše vánoční český romantismus, symfonická báseň, B. Smetana - Vltava, A. Dvořák - Mazurek e moll, princip gradace a kontrastu, virtuosita česká hudba 20. století, J. Suk, L. Janáček, B. Martinů 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět		
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně se zapojuje do vokálních činností využívá svůj hlasový potenciál a získané pěvecké návyky uplatňuje pravidla hlasové hygieny podle svých individuálních schopností a dovedností zpívá písně různých hudebních stylů a kulturních okruhů intonačně a rytmicky správně využívá notový zápis skladby jako oporu při vlastním vokálním projevu interpretuje píseň podle svého individuálního zájmu a zaměření 	<ul style="list-style-type: none"> kultivace pěveckého projevu s uplatňováním a upevňováním správných pěveckých návyků orientace v notovém zápisu vokální skladby notový zápis jako opora při zpěvu písně zpěv lidových a umělých písní různých období, žánrů a kulturních okruhů z učebnice a zpěvníku podle výběru učitele i podle vlastního výběru reflexe vokálního projevu

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> realizuje ostinátelné doprovody písní snaží se o tvořivý přístup k tvorbě jednoduchých improvizací a imitací seznámí se s notáčnickými programy 	<ul style="list-style-type: none"> melodicko-rytmické doprovody lidových a umělých písní nástrojová reprodukce a improvizace jednoduché hudební formy notáčnické programy a další způsoby záznamu hudby 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> realizuje taneční kroky lidových a společenských tanců v párovém tanci zvolí vhodný typ tance podle charakteru taneční hudby osvojuje si a respektuje zásady a pravidla kultivovaného vystupování a společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> taneční kroky lidových a společenských tanců pohybové reakce na změny v proudě znějící hudby rozvoj pohybové paměti a orientace v prostoru při realizaci tanečních prvků (polka, mazurka, polonéza) 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vnímá poslechovou skladbu pokusí se o vystižení svých pocitů a představ, které v něm hudba vyvolala zařadí hudební ukázkou do stylového období snaží se o formulaci a vyjádření svého názoru na poslouchanou hudbu snaží se o toleranci k názorům druhých 	<ul style="list-style-type: none"> percepce a reflexe hudební skladby analýza hudební skladby - hudebně výrazové prostředky, charakteristické sémantické prvky, hudební forma vytváření a obhajoba vlastních soudů o hudební skladbě

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		
Metody	Postupy	Formy práce

5. Hudba v proměnách staletí

Očekávané výstupy	Učiva	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • chápe hudbu a kulturu jako neoddělitelnou součást lidské existence • vyhledává a uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • uvědomí si stylové členění hudebního vývoje • chronologicky seřadí hudební styly • uvede společenské a kulturní podmínky v jednotlivých vývojových obdobích • uvede hudební formy charakteristické pro jednotlivé hudební styly • uvědomuje si proměnu hudby v jednotlivých slohových obdobích • ukázky z děl se pokouší přiřadit k odpovídajícím autorům a do správného slohového období • shromáždí a uvede základní informace o skladatelích • pokusí se o slovní charakterizování hudebního díla, o vystižení svých pocitů při poslechu skladby • dokáže obhájit svůj názor, přistupuje tolerantně k názorům druhých • vnímá hudbu jako prostředek k obohacování emocionálního života • uvědomuje si, že hudba je kulturní hodnotou minulosti a současnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - magická funkce hudby v pravěku - přínos starověkých kultur rozvoji hudby v pozdějších obdobích - románské duchovní písně, gregoriánský chorál (Svatý Václave, Hospodine, pomiluj ny) - hudba gotiky: truvéří a trubadúří, polyfonie, husitský chorál Ktož jsú boží bojovníci - hudba renesance: vokální polyfonie - hudba baroka: osamostatňování instrumentální hudby, počátky opery, instrumentální koncerty, instrumentální polyfonie, concerto grosso - hudební klasicismus: symfonická a komorní hudba, symfonie, sonátová forma - hudební romantismus: společenské a kulturní podmínky vzniku romantismu, romantická píseň, virtuosita, reforma romantické opery, počátky české národní hudby - hudba 20. století: impresionismus, nové směry v hudbě 20. století 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. Vokální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně se zapojuje do vokálních činností využívá svůj hlasový potenciál a získané pěvecké návyky uplatňuje pravidla hlasové hygieny podle svých individuálních schopností a dovedností zpívá písně různých hudebních stylů a kulturních okruhů intonačně a rytmicky správně interpretuje píseň podle svého individuálního zájmu a zaměření vhodné písně zazpívá česky i anglicky umí posoudit kvalitu textu písně 		<ul style="list-style-type: none"> kultivace pěveckého projevu s uplatňováním a upevňováním správných pěveckých návyků notový zápis jako opora při zpěvu písně zpěv lidových a umělých písní různých období, žánrů a kulturních okruhů z učebnice a zpěvníků podle výběru učitele i podle vlastního výběru žáků (10 - 20 písní) reflexe vokálního projevu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Instrumentální činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně se zapojuje do instrumentálních činností umí vytvořit a realizovat ostinátní doprovody písní snaží se o tvořivý přístup k tvorbě jednoduchých improvizací a imitací dokáže zvážit vhodnost zvolených nástrojů v doprovodu písně 		<ul style="list-style-type: none"> melodicko-rytmické doprovody písní nástrojová reprodukce a improvizace v rámci daného hudebního stylu nástroje klasické, elektrické notační programy, možnosti tvorby a úprav hudby v PC
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

3. Hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> realizuje taneční kroky osvojené v dřívějších ročnících snaží se vystihnout pohybem charakter poslouchané skladby osvojuje si a respektuje zásady a pravidla kultivovaného vystupování a společenského chování 		<ul style="list-style-type: none"> základní taneční kroky vybraných moderních tanců pohybová improvizace na hudbu různých stylů rozvoj pohybové paměti a orientace v prostoru při realizaci tanečních prvků zásady a pravidla kultivovaného vystupování a společenského chování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Poslechové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vnímá poslechovou skladbu zařadí hudební ukázkou do stylového období snaží se o formulaci a vyjádření svého názoru na poslouchanou hudbu snaží se o toleranci k názorům druhých 		<ul style="list-style-type: none"> percepce a reflexe hudební skladby analýza hudební skladby - hudebně výrazové prostředky, charakteristické sémantické prvky, hudební forma hudební dílo a jeho autor v kontextu se stylovým zařazením vytváření a obhajoba vlastních soudů o hudební skladbě hudební ukázky různých stylů populární hudby (20 - 30 skladeb)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

5. Od jazzu k současnosti

Čekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe hudbu a kulturu jako neoddělitelnou součást lidské existence • vyhledává a uvědomuje si souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • uvědomí si stylové členění hudebního vývoje • vnímá hudebně výrazové prostředky užití v hudebních ukázkách • uvědomuje si proměnu populární hudby v průběhu jejího vývoje • ukázky z děl se pokouší přiřadit k odpovídajícím stylům a obdobím vývoje populární hudby • dokáže soustředit a uvést základní informace o autorech, interpretech pop. hudby • uvědomuje si, že hudba je kulturní hodnotou minulosti a současnosti • styly populární hudby časově a místně zařadí • vysvětlí pojem "vážná" a populární hudba • uvede, v jakých oblastech se hudba uplatňuje (k tanci, k práci, k filmu ...) • objasní hlavní rysy jednotlivých stylů populární hudby • umí najít souvislosti mezi vývojem populární hudby a politickými, kulturními, společenskými, hospodářskými jevy ve světě • vyjádří a obhájí vlastní názor na hudbu, kterou poslouchá • diskutuje o hudbě, umí kultivovaně vyjádřit svůj souhlas i nesouhlas • orientuje se v oblasti základní techniky používané v populární hudbě (nástroje, reprodukční technika, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - funkce hudby - útvary populární hudby - jazz - swing - hudba country and western - rock and roll - rock v 60. letech 20. století - folk, písničkáři - pop - hudba a technika (hudební nástroje, elektronika, zvukový záznam a reprodukce hudby) - moderní populární hudba v 70. letech 20. století - taneční hudba, disco, reggae, jazz rock, hard rock, art rock, metal, studiová hudba, reprodukováná hudba - hudební divadla (rozdělení, formy, ...) - filmová hudba - nová vlna - přelom 70. a 80. let 20. století - moderní populární hudba v 80. a 90. letech 20. století - metal, rap, hip hop, house music, americký neorock, new age music, novi romantikové, stadionový rock, retro, afropop, world music, ... - současné trendy vývoje moderní populární hudby - hudba jiných kultur, etnik 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		
Metody	Postupy	Formy práce

5.6.2 Výtvarná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	2	1	1	2
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	1+1	1	1	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

- osvojování si světa prostřednictvím prožitků a tvorby, tj. s estetickým účinkem
- rozvíjení tvořivosti a vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i okolnímu světu
- v tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím výtvarných vyjadřovacích prostředků (linie, plochy, tvaru, barvy...)
- tvorba, vnímání a interpretace výtvarného díla umožňuje uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, fantazii, intuici a invenci
- cílem předmětu je pochopení umění jako specifického způsobu poznání a komunikace, zapojení žáka do procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků a postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Časová dotace předmětu:

Předmět je povinný a je vyučován ve všech ročnících s časovou dotací

- 1. roč. – 1 hodina
- 2. roč. – 2 hodiny
- 3. roč. – 1 hodina
- 4. roč. – 1 hodina
- 5. roč. – 2 hodiny
- 6. roč. – 2 hodiny
- 7. roč. – 2 hodiny
- 8. roč. – 1 hodina
- 9. roč. – 1 hodina

Organizace výuky:

- výtvarná výchova se vyučuje v učebně výtvarné výchovy, vybavené počítačem, tiskárnou skenerem a dataprojektorem – tedy možností pracovat s internetem, vyhledávat ukázky, informace a motivační ukázky promítat na velkém plátně
- vybavení pomůckami je zaměřeno na nejrůznější výtvarné techniky tak, aby byla žákům poskytnuta možnost vyjadřovat se prostřednictvím rozmanitých výtvarných prostředků

Začlenění průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova – kreativita, hodnoty postoje, praktická etika
- Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí

Klíčové kompetence:

- k učení- přijímá informace o způsobech výtvarného vyjadřování, o dějinách umění, využívá je v tvůrčích činnostech, experimentuje
- k řešení problémů – hledá cestu k řešení problému, osvědčené a ověřené postupy aplikuje v podobných situacích
- komunikativní – komunikuje pomocí specifických prostředků neverbálního výtvarného vyjadřování
- kompetence sociální a personální, občanské – spolupracuje ve skupině, svými návrhy ovlivňuje činnost skupiny, respektuje názory druhých, neprosazuje svoji osobnost agresivním chováním, uvědomuje si, že jeho názor nemusí být shodný s ostatními
- pracovní – při práci dodržuje stanovená pravidla, bezpečně a účinně používá pracovní nástroje a materiály, průběžně sleduje kvalitu své práce

Výchovné a vzdělávací strategie:

- důraz na využití motivace a mezipředmětové vztahy
- vyučující vede žáky k poznání a účelnému využití výtvarných vyjadřovacích prostředků (technik)
- rozvíjí schopnost žáka samostatně posoudit výběr výtvarné techniky vzhledem k zobrazované skutečnosti
- využití různých zdrojů informací – učebnice, pracovní listy, audio, video, internet, PC programy
- vede žáky k samostatnému řešení problémů a hledání různých řešení, k sebehodnocení a hodnocení ostatních žáků
- vytváří prostředí vhodné ke spolupráci žáků ve skupině, možnost vyjádřit vlastní názor a respektovat názory ostatních, neprosazovat agresivně svoje řešení
- nabízí možnost domácí přípravy materiálů a pomůcek, tak aby výtvarné téma bylo zpracováno co nejoriginálněji
- rozvíjí kreativitu
- v tématech, která seznamují žáky s dějinami umění vytváří vztah ke kulturnímu dědictví, nabízí možnost reflexe ve vlastních výtvarných zobrazeních

1. ročník

1 týdně, P

1. Malba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci • seznámí se se základními a podvojnými barvami 		<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti barev (barvy husté-řidké, světlé-tmavé) - základní míchání barev
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Kresba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • objevuje možnosti hry s linií a barvou • poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí • používá techniku kolorované kresby • prakticky rozlišuje pojem kresba a malba 	<ul style="list-style-type: none"> - hra s linií - kolorovaná kresba

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Dekorativní a užité práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zkouší rytmicky řadit prvky	- rytmické řazení prvků

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Umění a kultura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • příležitostně se seznamuje s folklórem a tradicemi	- výstavy a exkurze

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference		
Metody	Postupy	Formy práce

5. My a svět

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozvíjí své vlastní pozorovací a vyjadřovací schopnosti i paměť	- vztah postavy a prostředí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

6. Prostorová tvorba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování	- práce s modelovací hmotou

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

2 týdně, P

1. Malba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí své poznatky o barvách zvládá ředění a míchání barev 	<ul style="list-style-type: none"> další vlastnosti barev (kontrast) míchání barev při výtvarném vyjadřování

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Kresba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje praktické znalosti a zkušenosti při kresbě 	<ul style="list-style-type: none"> základní kresebné techniky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Kompozice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí smysl pro proporci a prostor 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné vyjádření v prostoru

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		

2. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

4. Dekorativní a užité práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří vhodnou řadu rytmicky složitějších prvků 	- řazení prvků odlišných barvou a tvarem ve zvoleném rytmu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika		

Metody	Postupy	Formy práce

5. Výtvarné vyjádření skutečnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí 	- výtvarné vyjádření na základě pozorování, zkoumání a paměti

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy		

Metody	Postupy	Formy práce

6. Umění a kultura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s neznámějšími dětskými ilustrátory rozvíjí estetické citění 	- Josef Lada, Helena Zmatlíková, Zdeněk Miller, Jiří Trnka - vkus, kyč

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy		

Metody	Postupy	Formy práce

7. My a svět

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí pozorovací schopnosti se zaměřením na detaily a dovede se výtvarně vyjádřit podle vlastních schopností vysvětlí a popíše výsledky své tvorby 	- pozorování a zkoumání přírody a okolí - komunikační účinky

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

8. Prostorová tvorba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledává a výtvarně dotváří přírodniny 	- dotváření přírodních materiálů

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

1 týdně, P

1. Malba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá a prohlubuje získané znalosti a dovednosti ve výtvarném vyjadřování rozvíjí cit pro linii, tvar a objem využívá vzniklých náhodností a představ 	- vlastnosti barev, barevné kombinace - výtvarné vyjadřování v ploše - hra s barvou

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Kresba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> experimentuje s různými kreslířskými materiály rozvíjí kreslířský pohyb ruky 	- hra s linií (rovnoběžnost, křížení, zhušťování a zředování čar) - grafický záznam pohybu, vedení linie - přítlak, odlehčení

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Kompozice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vytváří kompozici plochy s použitím libovolných prvků	- řešení plochy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Prostorová tvorba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • poznává vlastnosti plastických materiálů • vyjadřuje se na základě představ a fantazie	- vytváření prostorových objektů (kaširování, využití odpadových materiálů, ...), poznávání vlastností plastických materiálů

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

5. Umění a kultura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • seznamuje s různými druhy výtvarného umění	- malířství, sochařství, architektura

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

6. Výtvarné vyjádření skutečnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • výtvarně vyjádří vjemy a postoje ke skutečnosti	- výtvarně vyprávění

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

7. My a svět

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> průběžně rozvíjí smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí interpretuje své dílo v rámci skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> životní prostředí osobní postoj v komunikaci

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

8. Dekorativní a užité práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí citlivý vztah k materiálu a jeho zpracování s ohledem na účel, užití a estetickou funkci 	<ul style="list-style-type: none"> zhotovení dárků a předmětů užitné hodnoty

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

1 týdně, P

4. ročník

1. Malba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje jednoduché výtvarné techniky • míchá barvy, používá barevné odstíny • vyjadřuje se v ploše, objemu a prostoru • vyjadřuje se pomocí plochy • využívá malých i velkých formátů 	<ul style="list-style-type: none"> - nauka o barvách - míchání barev - malířské techniky - vyjadřování v ploše - práce s temperovými a vodovými barvami 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se výtvarnými prostředky a zároveň kombinuje zrakové vnímání s estetickými smysly • používá různé kreslířské materiály 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s linií, využití jejich vyjadřovacích možností - experimenty s různými kresebnými nástroji - kolorovaná kresba 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Kompozice

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • v ploše objevuje základní pravidla kompozice 	<ul style="list-style-type: none"> - vhodné uspořádání prvků v ploše - využití plochy a prostoru - vztahy mezi tvary - práce v terénu 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

4. Grafika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se hrou s jednoduchými grafickými postupy • využívá PC • vytváří si vlastní nástroje a pomůcky 		<ul style="list-style-type: none"> - hra s tvary písma - vytváření si vlastních nástrojů (tiskátka, šablony...) - spojení ilustrace s textem - návrhy na pozvánky, plakáty, obaly knih, časopisů - obtisky, frotáže, rytá kresba
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

5. Prostorová tvorba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zkoumá materiály jednotlivými smysly a jejich účinky, zkušenosti využívá při vlastní tvorbě • využívá kontrastů • pokouší se o prostorový nebo plastický přepis skutečnosti • vyjadřuje se na základě představ a zkušeností • seznamuje se s různými druhy výtvarného umění prostřednictvím expozic, výstav, divadelních představení 		<ul style="list-style-type: none"> - experimenty s různými tvárnými materiály (plastelína, papír, jednoduché kaširování) - využití prostorů a přírodních materiálů - práce v terénu (modelování ze sněhu; z přírodnin) - obtisky, frotáže, rytá kresba
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

6. Umění a kultura

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s různými druhy výtvarného umění prostřednictvím knih, výtvarných ukázek, filmů • využívá zkušeností z vlastních dramatizací a etud 		<ul style="list-style-type: none"> - malířství - sochařství - architektura - obrazové ukázky, časopisy... - návštěvy výtvarných expozic, divadelních představení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

7. Výtvarné vyjádření skutečnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> kreslí jednoduché objekty živé a neživé přírody všímá si vzájemných vztahů a rozdílů 		- kresba přírodnin
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

8. My a svět

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své postupy, názory, pocity prostřednictvím výtvarné tvorby pracuje na společném projektu ve skupině 		- životní prostředí - události kolem nás - náměty a reakce vyplývající z reálných událostí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

9. Dekorativní a užitá práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí emocionální vztah k materiálům s estetickým zaměřením dodržuje pracovní návyky 		- zhotovení dáreků, předmětů, pomůcek užité hodnoty - experimenty
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

5. ročník

2 týdne, P

1. Malba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se, používá a vyjmenuje jednoduché výtvarné techniky • míchá barvy, používá barevné odstíny • vyjadřuje se v ploše, objemu, prostoru 		<ul style="list-style-type: none"> - malířské techniky - působení tvorby na vnímání člověka - vyjadřování v ploše - práce s temperovými a vodovými barvami
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se výtvarnými prostředky a zároveň kombinuje zrakové vnímání s estetickými smysly • používá různé kreslířské materiály • při tvorbě se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností • nalézá prostředky pro vyjádření vjemů všech smyslů • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdrojům inspirace • uplatňuje osobitost svého vnímání, svobodně volí a vyjadřuje nové i neobvyklé pocity a prožitky • do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 		<ul style="list-style-type: none"> - práce s linií, využití jejich vyjadřovacích možností - experimenty s různými kresebnými nástroji - kolorovaná kresba
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

3. Kompozice

Očekávané výstupy		Učivo
		<ul style="list-style-type: none"> - využití plochy a prostoru - vztahy mezi tvary - pokus o portrét, zátiží (využití vlastní zkušenosti) - práce v terénu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Grafika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vytváří si vlastní nástroje a pomůcky 		<ul style="list-style-type: none"> - hra s tvary písma - vytváření si vlastních nástrojů (tiskátka, šablony...) - spojení ilustrace s textem - návrhy na pozvánky, plakáty, obaly knih, časopisů - obtisky, frotáže, rytá kresba
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení		
Metody	Postupy	Formy práce

5. Prostorová tvorba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zkoumá materiály jednotlivými smysly a jejich účinky, zkušenosti využívá při vlastní tvorbě • využívá kontrastů • vyjadřuje se na základě představ a zkušenosti • seznamuje se s různými druhy výtvarného umění prostřednictvím expozičních výstav, divadelních představení 		<ul style="list-style-type: none"> - experimenty s různými tvárnými materiály (plastelína, papír, jednoduché kaširování, ...) - využití prostoru a přírodních materiálů - obtisky, frotáže, rytá kresba - práce v terénu (modelování ze sněhu, z přírodnin)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

6. Umění a kultura

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s různými druhy výtvarného umění prostřednictvím knih, výtvarných ukázek, filmů využívá zkušeností z vlastních dramatizací a etud porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace 		<ul style="list-style-type: none"> - malířství - sochařství - architektura - obrazové ukázky, časopisy - návštěvy výtvarných expozic, divadelních představení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

7. Výtvarné vyjádření skutečnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> kreslí jednoduché objekty živé a neživé přírody všímá si vzájemných vztahů a rozdílů 		<ul style="list-style-type: none"> - kresba přírodnin
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

8. My a svět

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje svoje postupy, názory, pocity prostřednictvím výtvarné tvorby pracuje na společném projektu ve skupině uplatňuje osobitost svého vnímání, svobodně volí a vyjadřuje nové i neobvyklé pocity a prožitky do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvoří, vybral či upravil 		<ul style="list-style-type: none"> - životní prostředí - události kolem nás - náměty a reakce vyplývající z reálných událostí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

9. Dekorativní a užitá tvorba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí emocionální vztah k materiálu s estetickým zaměřením doдрžuje pracovní návyky 		<ul style="list-style-type: none"> zhotovení dáreků, předmětů, pomůcek užitě hodnoty experimenty
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

2 týdne, P

1. Malba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní malířské techniky zkouší míchat barvy, používá barevné odstíny pracuje s barevnou harmonií a kontrastem využívá získané dovednosti k barevnému účinku svého výtvarného vyjadřování uplatňuje technologii práce s temperovými barvami vyjadřuje se pomocí plochy 		<ul style="list-style-type: none"> seznámení s malířskými technikami nauka o barvách míchání barev účinky barvy na vnímání člověka vyjadřování v ploše práce s temperovými barvami
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje základní kresebné techniky používá různé kreslířské materiály intuitivně využívá jejich odlišnosti ve výtvarném vyjadřování v závislosti na zamýšleném účinku rozdílňuje mezi náčrtem a hotovou kresbou tužkou využívá možností propojení obou předchozích výtvarných postupů 		<ul style="list-style-type: none"> seznámení s kresebnými technikami linie a její vyjadřovací možnosti hra s kreslířskými materiály, zkoumání jejich výtvarných účinků experimentování se stopou různých kresebných nástrojů spojení hravých objevů v jednoduchou kompozici nácvik práce s linií, šrafurou

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Grafika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> ověřuje si podstatu techniky - rozmnožování a opakování zkoumá účinek pozitivu a negativu v závislosti na technice 	<ul style="list-style-type: none"> přípravné grafické techniky hra s grafickými materiály, nástroji a postupy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Prostorová tvorba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zkoumá materiály jednotlivými svysly a jejich účinek využívá při vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> netradiční výtvarné postupy materiálové události výtvarné zážitky inspirované materiálem

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Kompozice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyzkouší si základní pravidla uspořádání, řazení a vzájemných vztahů prvků v ploše 	<ul style="list-style-type: none"> základy vhodného uspořádání plochy vhodné řazení prvků a jejich vzájemné vztahy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

6. Umění a kultura

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • poznává výtvarnou tvorbu dávných kultur • srovnává naše vnímání světa s vnímáním našich předků • hledá souvislosti mezi dneškem a historií • aktivně pracuje se získanými poznatky formou vlastního výtvarného vyjádření 		<ul style="list-style-type: none"> - umění pravěku a starověku - umění řeckého a římského období
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. Tematické práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • nakreslí jednoduché objekty živé i neživé přírody • sleduje vztahy mezi jednotlivými částmi zobrazovaného objektu • rozvíjí výtvarnými prostředky literární i jiné předlohy • porovnává účinky výtvarného díla a textu 		<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné vyjádření skutečnosti - my a svět
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

8. Dekorativní a užité práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • experimentuje s grafickými znaky • komponuje jednotlivé prvky v ploše • sleduje vytvoření kompozičně vyrovnaného celku 		<ul style="list-style-type: none"> - písmo a hry s písmem - knižní ilustrace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

7. ročník

1+1 týdně, P

1. Malba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se pomocí plochy poznává modelační účinek barevných odstínů využívá cíleně působení barev pro vyjádření svých nálad a pocitů experimentuje s technikou malby suchými pastely objevuje specifika tohoto malířského postupu a dokáže jej vhodně použít 		<ul style="list-style-type: none"> rozvoj malířských dovedností zdokonalení práce s barevnými odstíny malba suchými pastely
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se prostřednictvím linie zdokonaluje se v kresebných dovednostech rozlišuje specifika kresby suchou a mokrou stopou procvičuje si práci s redisperem a špičkou poznává širokou škálu použití šrafury 		<ul style="list-style-type: none"> rozvoj kresebných schopností perokresba
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Grafika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> tvorí práce technikou tisku z koláže a srovnává účinky matrice a otisku 		<ul style="list-style-type: none"> techniky tisku z plochy tisk z koláže
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

4. Prostorové práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> komponuje reliéfní i prostorové práce s využitím dostupných materiálů 	- práce s papírem, provázky a přírodními materiály

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

5. Kompozice

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí podstatě základních kompozičních postupů uplatňuje tuto znalost tvořivě při svých výtvarných činnostech 	- kompozice na střed, zlatý řez - uspořádání prvků v prostoru

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

6. Umění a kultura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdělí znaky románské a gotické architektury vyjmenuje nejznámější stavby a seznámí se s ostatní uměleckou tvorbou tohoto období charakterizuje období renesance uvede hlavní představitele a významná díla uplatňuje získané poznatky ve své vlastní tvorbě 	- období středověku - románské a gotické umění - renesance

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

7. Tematické práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • kresebně zachytí složitější předměty (věci a přírodní) • všimá si typických znaků a dokáže je zdůraznit • experimentuje s prvky lidské tváře ve snaze vyjádřit nálady a pocity • zobrazuje mezilidské vztahy, ověřuje si komunikační účinek svých prací 		<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné vyjádření skutečnosti - my a svět
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

8. Dekorativní a užité práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dekorativně pojedná plochu • uplatňuje pravidelnost a opakování dekoru, omezenou barevnost • vytváří jednodušší dekorativní předměty 		<ul style="list-style-type: none"> - dekorativní práce v ploše - drobné dekorativní předměty
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

1 týdně, P

1. Malba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje své malířské schopnosti • využívá modelačního účinku barevných odstínů • volí vhodnou malířskou techniku pro dosažení žádaného komunikačního účinku 		<ul style="list-style-type: none"> - malba temperovými barvami, vodovými barvami, suchými pastely - uvědomělá práce s plochou - modelace prostřednictvím odstínů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

2. Kresba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí možnosti výtvarného vyjadřování prostřednictvím linie využívá šrafuru pro vytvoření objemu zobrazovaného objektu 	<ul style="list-style-type: none"> perokresba kresba rudkou, uhlím

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

3. Kombinované techniky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zkoumá možnosti vzájemného kombinování různých technik využívá dosažených poznatků ve výtvarném vyjadřování 	<ul style="list-style-type: none"> nětradiční techniky akvarelu práce s voskovými pastely

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

4. Grafika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá proměny linie při použití techniky monotypu seznamuje se s technikou tisku z výšky uplatňuje možnosti techniky tisku z výšky ve výtvarném vyjadřování zkoumá účinky negativu a pozitivu 	<ul style="list-style-type: none"> monotyp linoryt

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

5. Prostorové práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří složitější reliéfní kompozice komponuje jednoduché prostorové objekty sleduje vícehledovost vytvářených objektů 	<ul style="list-style-type: none"> práce s papírem kaširování odlévání

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Kompozice

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> označí na ukázkách základní typy kompozice vysvětlí vhodnost zvolené kompozice v závislosti na výtvarném záměru své práce 	- vhodnost zvolené kompozice vzhledem k výtvarnému záměru

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. Umění a kultura

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje barokní umění vyjmenuje nejvýznamnější představitele a díla vysvětlí změny ve výtvarném umění v období impresionismu vyjmenuje hlavní představitele a díla uplatňuje impresionistické postupy a motivy ve vlastní tvorbě chápe a používá tvůrčí postupy secese 	<ul style="list-style-type: none"> barokní umění klasicismus, romantismus a realismus impresionismus secese

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

8. Tematické práce

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže zachytit objekty (věci i přírodniny) pomocí malby (plochy) všimá si struktur, textur, pracuje s detailem a zvětšením hledá originální způsoby výtvarného přepisu skutečnosti zobrazuje vztah člověka a přírody (rovnováha ekosystémů) vyjadřuje výtvarnými prostředky své pocity a nálady vyvolané literární, hudební nebo jinou předlohou 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné vyjádření skutečnosti my a svět

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		
Metody	Postupy	Formy práce

9. Dekorativní a užité práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> osvojuje si náročnější netradiční výtvarné postupy tvorí prostorové dekorativní práce 	- prostorové dekorativní práce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

1 týdně, P

1. Malba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozvíjí malířské dovednosti prostřednictvím již zvládnutých technik modeluje zobrazované objekty pomocí barevných odstínů seznámí se s technikou akvarelu pracuje s rozmýváním a zapouštěním uplatňuje výtvarnou zkratku 	- techniky malby - akvarel

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

2. Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> voli vhodné kresebné nástroje k dosažení výtvarného záměru seznamuje se s kresebnými možnostmi štětce uplatňuje výtvarnou zkratku 		<ul style="list-style-type: none"> techniky kresby kresba štětcem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Grafika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zdokonaluje se v technice tisku z výšky chápe a využívá možnosti techniky tisku z hloubky 		<ul style="list-style-type: none"> linoryt suchá jehla
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Prostorové práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> konstruuje trojrozměrné práce kombinuje několik trojrozměrných prvků s ohledem na mnohopohledovost modeluje jednodušší prostorové objekty 		<ul style="list-style-type: none"> konstrukční práce s papírem modelování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Kompozice

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sleduje cílevědomě kompoziční uspořádání využívá kompozici k dosažení výtvarného a komunikačního účinku chápe základní principy perspektivního zobrazování 		<ul style="list-style-type: none"> cílené využití kompozice základní principy perspektivy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

6. Umění a kultura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v uměleckých směrech 20. století seznamuje se s nejvýraznějšími představiteli a díly zkouší formou hry a experimentu aplikovat výtvarné postupy typické pro vybrané výtvarné směry 	- umění 20. století

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		

Metody	Postupy	Formy práce

7. Tematické práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zachytí skutečnost prostřednictvím různých výtvarných technik a jejich kombinací volí vhodný postup v závislosti na zobrazované skutečnosti uplatňuje subjektivní hlediska zobrazuje svoje pocity a nálady prostřednictvím výtvarného vyjádření zachytí mezilidské vztahy i vztahy člověka k přírodě a světu 	- výtvarné vyjádření skutečnosti - my a svět:

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita		

Metody	Postupy	Formy práce

8. Dekorativní a užité práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá možností PC grafických programů vytváří barevně i kompozičně vyrovnané celky sleduje komunikační funkci výsledné grafické práce tvorí složitější prostorové dekorativní práce 	- práce s grafickými programy na PC - náročnější plošné i prostorové dekorativní práce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

5.7 Člověk a zdraví

Charakteristika oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmitat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův

prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení -

v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě,

z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových

aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cilové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.7.1 Výchova ke zdraví

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1			1

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

- obsahově předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví
- žáci se seznamují se zdravým způsobem života, s péčí o své zdraví, s autodestrukčními závislostmi
- zkoumají mezilidské vztahy a možné formy soužití
- pronikají do tajů osobnostního a sociálního rozvoje

Časová dotace předmětu:

- předmět je vyučován jako povinný
- 6. ročník 1 hodina týdně
- 9. ročník 1 hodina týdně

Organizace výuky:

- výuka probíhá v učebně
- některé krátké výzkumy se provádějí v rámci celé školní budovy a jejím okolí
- uplatňované metody práce: výkladové hodiny, diskusní hodiny nebo jejich část, skupinová práce, simulování modelových situací, četba ukázek z literatury a jiných zdrojů, výroba drobných, nenáročných pomůcek, vyhledávání informací z různých informačních zdrojů

Začlenění průřezových témat:

V předmětu je zařazeno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Aplikovány jsou prvky etické a sexuální výchovy.

Klíčové kompetence:

Jsou vytvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence:

K učení

- žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- organizuje vlastní učení
- vyhledává a třídí informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- samostatně pozoruje

K řešení problémů

- žák vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni

samostatně řeší problémy, volí vhodné postupy a způsoby řešení

Komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá rozmlouvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- využívá informační a komunikační prostředky

Sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

Občanské

- žák respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Pracovní

- žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání
- vede žáky k chápání probíraných témat v celku, k propojování s informacemi z jiných předmětů, např. biologie, zeměpis, tělesná výchova, fyzika, chemie
- zadává žákům problémové úkoly, vyžaduje zdůvodnění navržených řešení
- dbá na spisovné, výstižné a odborně správné vyjadřování
- vede žáky k aktualizaci učiva formou referátů a aktualit
- umožňuje žákům vyjádřit svůj názor a obhájit ho
- podporuje žáky při sebehodnocení i hodnocení spolužáků
- při vhodných příležitostech se nebrání diskusi
- učí žáky naslouchání i dialogu
- dbá na pravidelnou přípravu žáků a na vytvoření správných návyků ve vzdělávání
- sleduje dodržování dohodnutých pravidel
- seznamuje žáky se zdravým způsobem života a péčí o zdraví
- oceňuje a hodnotí práci žáků a jejich návrhy na nové způsoby činnosti
- nabízí pomoc při neúspěchu, do možností opravy

6. ročník

6. ročník

1 týdně, P

1. Zdravý způsob života a péče o zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní na příkladech souvislost zdraví fyzického, psychického a sociálního • uvede hlavní zásady zdravé výživy • uvede zásady osobní hygieny • uvede způsoby otlučování • zhodnotí význam pohybu pro současného člověka • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků • dokáže na modelových situacích posoudit nebezpečné chování zúčastněných osob • uvede způsoby podávání léků • uvede příklady využití metod alternativní medicíny • uvede způsoby prevence běžných onemocnění • posoudí chování lidí z hlediska odpovědnosti za své zdraví • objasní význam programů pro zdraví, porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy a obce, vybere nejvhodnější pro svoji věkovou skupinu • uvede příklady spolupráce v různých činnostech • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • osvojuje si zdravé stravovací návyky • seznamuje se s civilizačními nemocemi • vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • navrhne denní rozvrh činností s ohledem na zásady zdravého životního stylu • charakterizuje zdravý životní styl a aplikuje jeho zásady v režimu školy • rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na jeho zdravý vývoj a argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví - tělesná a duševní hygiena - režim dne - ochrana před úrazy - vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy - zásady zdravého stravování - pitný režim, poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - denní režim - vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy		Tělesná výchova 6. ročník Bezpečnost v Tv a sportu 7. ročník Činnosti ovlivňující zdraví Bezpečnost v Tv a sportu 8. ročník Činnosti ovlivňující zdraví Bezpečnost v Tv a sportu 9. ročník Bezpečnost v Tv
Metody	Postupy	Formy práce

2. Vztahy mezi lidmi a formy soužití

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • respektuje a uznává pravidla přátelství • uvede příklady projevů lásky • vysvětlí role členů dané komunity • dokáže přijmout názory druhého • dokáže poslouchat a vést dialog • uvede příklady spolupráce v různých činnostech • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky • přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy ve dvojici - vztahy a pravidla soužití v komunitě 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Hodnota a podpora zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede způsoby podávání léků • uvede příklady využití metod alternativní medicíny • uvede způsoby prevence běžných onemocnění • posoudí chování lidí z hlediska odpovědnosti za své zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - podpora zdraví a její formy - podpora zdraví v komunitě

6. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Tělesná výchova 7. ročník Činnosti ovlivňující zdraví 6. ročník Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení 7. ročník Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení 8. ročník Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení 9. ročník Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení
Metody	Postupy	Formy práce

4. Osobnostní a sociální rozvoj

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní význam programů pro zdraví, porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy a obce, vybere nejvhodnější pro svoji věkovou skupinu dokáže přijmout názory druhého dokáže poslouchat a vést dialog uvede příklady spolupráce v různých činnostech 	- mezilidské vztahy, komunikace, kooperace	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

1 týdně, P

9. ročník

1. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví vyvodí osobní odpovědnost ve prospěch podpory svého zdraví samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky využívá sociální dovednosti k regeneraci organismu předchází stresovým situacím a únavě uvědomuje si rizika při práci s počítačem vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt řeší konfliktní a rizikové situace ve prospěch svého zdraví dokáže vhodně reagovat na manipulativní vliv reklam uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek uplatňuje vhodné chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole a mimo ni 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem stres, příčiny, projevy - regenerační techniky k překonávání únavy, zdravý životní styl - denní režim - rozbor, posilování duševní odolnosti - patologické hráčství, rizika při práci s PC - šikana , projevy násilí - komunikace se službami odborné pomoci - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi , pohyb v rizikovém prostředí - řešení konfliktních a rizikových situací - bezpečné prostředí ve škole, rodině ,... - ochrana zdraví při různých činnostech - vliv reklam - působení sekt - vliv reklam - působení sekt - psychická onemocnění - násilí mířené proti sobě samému - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) - násilné chování, těžké životní situace - kriminalita mládeže - bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana, vzájemná pomoc v ohrožujících situacích - podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků	přesahy z učebních bloků
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>		<p>Tělesná výchova</p> <p>7. ročník: Činnosti ovlivňující zdraví Bezpečnost v Tv a sportu</p> <p>9. ročník: Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>7. ročník: Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení</p>
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

2. Osobnostní a sociální rozvoj

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> posoudí své chování z hlediska odpovědnosti k druhým lidem projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastním dospívání a k pravidlům zdravého životního stylu dokáže kontrolovat a ovládat své chování a zvládá problémové situace uvědomuje si možný manipulativní vliv vrstevníků, provádí rozbor a řeší konkrétní situace uvědomuje si význam své osobnosti ve společnosti dokáže vyhodnotit svou odpovědnost k sobě, rodině, společnosti posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých 		<ul style="list-style-type: none"> sebezpoznání, znám sám sebe mezilidské vztahy / rodina, škola, společnost/ jsem jaký jsem, představování pátrání v rodokmenu, jaký chci být sebekontrola a sebeovládání zvládání problémových situací osobní cíle a kroky k jejich dosažení problémy žáků spojené se školou, řešení, opatření vztahy ve skupině, stimulační situace - rozbor, řešení, miniprojekt osobnost, moje vzory, cíle dospělost, odpovědnost sebehodnocení mezilidské vztahy a prosociální chování utváření vědomí vlastní identity hodnotové postoje dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích (pomáhající a prosociální chování) dopad vlastního jednání a chování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Změny v životě člověka a jejich reflexe

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> přijímá odpovědnost za své bezpečné sexuální chování, vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku chová se kultivovaně k opačnému pohlaví reaguje na fyziologické změny v období dospívání respektuje změny v období dospívání respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování, popíše odpovědné sexuální chování vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro bezstresný pohlavní styk vysvětlí, které hygienické postupy a preventivní činnosti podporují reprodukční zdraví charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích, uvede postup v konkrétních modelových situacích spojuje význam sexuality především s perspektivním vztahem, manželstvím; založením rodiny, plánovaným rodičovstvím 		<ul style="list-style-type: none"> tělesné a duševní změny v období dětství, puberty a dospívání vývoj chování dítěte v období dětství, puberty a dospívání - společenské změny zdraví reprodukční soustavy sexuality jako součást formování osobnosti (zdrženlivost, promiskuita) sexuální dospívání, předčasná sexuální zkušenost přenosné nemoci pohlavním stykem, problematika rodičovství mladistvých poruchy pohlavní identity a formy sexuálního zneužívání dětí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

4. Zdravý způsob života a péče o zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky osvojí si preventivní způsoby rozhodování chování a jednání v souvislosti s běžnými přenosnými, civilizačními a jinými chorobami svěří se se zdravotními problémy a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce 	<ul style="list-style-type: none"> cesty přenosu nákaz a jejich prevence (náklady respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty) ochrana před chronickými nepřenosičnými chorobami a před úrazy (prevence civilizačních chorob) preventivní léčebná péče

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

5.7.2 Tělesná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2	2	2

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

Předmět Tělesná výchova obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Směřuje k celkové pohybové kultivovanosti žáků, k regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole.

Cílem předmětu je:

- osvojování nových pohybových dovedností
- ovládnutí a využívání náčiní a nářadí
- poznávání tělesných a duševních schopností svého těla
- aktivní podpora tvorby vlastního pohybového režimu
- využívání zdravotně zaměřené činnosti k odhalení zdravotních oslabení žáků a jejich korekce

Časové vymezení:

Předmět je povinný, je vyučován ve všech ročnících v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Ve 3. a 4. ročníku je realizována výuka plavání, v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin, zajišťuje Plavecká škola.

Organizace:

Převažující formou realizace je vyučovací hodina. Jsou realizovány i kurzy plavání v 3. a 4. ročníku (zajišťuje Plavecká škola), a lyžování v 7. ročníku. Výuka probíhá ve dvou školních tělocvičnách, na školním hřišti, na stadionu, v přírodě, na místním koupališti a v zimě na zimním stadionu.

Žákům se zájmem o sport nabízíme zapojení do kroužků, které vedou učitelé naší školy.

Průřezová témata:

V rámci výuky jsou realizovány prvky Osobnostní a sociální výchovy, Mediální výchovy.

Klíčové kompetence:

kompetence k učení

žák

- poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence a rozhodčího
- ovládá základní pravidla vybraných sportovních her

kompetence k řešení problémů

žák

- přemýšlí o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledá cesty k jeho odstranění
- hledá vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

kompetence komunikativní

žák

- respektuje a uposlechne pokyny vedoucího družstva
- účastní se diskuze o taktice družstva

kompetence sociální a personální

žák

- dodržuje pravidla fair play
- rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu, družstva
- rozděluje a přijímá úkoly v rámci družstva

kompetence občanské

žák

- podporuje aktivní sportování
- jedná v rámci tolerance
- poskytne první pomoc při úrazu lehčího charakteru

- uvědomuje si škodlivost požívání návykových látek
- podle svých fyzických možností má zájem reprezentovat školu v různých soutěžích

kompetence pracovní

žák

- bezpečně používá nářadí a náčiní, umí poskytnout pomoc při cvičení
- vyhledává možnosti rizika při pohybových činnostech a hledá cesty jejich minimalizace
- zpracuje a prezentuje naměřené výkony

Výchovné a vzdělávací strategie :

kompetence k učení

učitel

- vede žáka k využívání vhodných metod a forem fyzického rozvoje
- vede žáka k vhodnému plánování a organizaci svého volného času
- vede žáka k orientaci v terminologii jednotlivých cvičení
- vede žáka k sebehodnocení

kompetence k řešení problémů

učitel

- vede žáka k aktivnímu hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- učí žáka reagovat na vzniklé situace podle naučeného schématu a podporovat jeho vytváření nových variant řešení
- vede žáka ke schopnosti zorganizovat soutěže na úrovni třídy nebo školy

kompetence komunikativní

učitel

- vede žáka k samostatnému formulování a vyjadřování myšlenek a názorů
- učí žáka vhodně argumentovat a podílet se na diskusi o taktice družstva
- učí žáka respektovat pokyny vedoucího družstva
- učí žáka znát signály a gesta učitele v pozici rozhodčího nebo trenéra, na které adekvátně reaguje

kompetence sociální a personální

učitel

- pomáhá žákovi účinně spolupracovat ve skupině, rozdělovat a přijímat úkoly ve skupině, družstvu
- vyžaduje dodržování pravidel fair play

kompetence občanské

učitel

- vytváří u žáka pozitivní postoj ke sportování
- vede žáka k jednání v zájmu tolerance
- vede žáka k respektování rozdílné fyzické dispozice druhých
- učí žáka poskytovat dle svých možností účinnou první pomoc
- podporuje žáka v aktivní účasti sportovních akcí školy
- motivuje žáka ke správnému životnímu stylu, nepožívání návykových látek

kompetence pracovní

učitel

- vede žáka k bezpečnému používání náčiní a nářadí, poskytnutí dopomoci při cvičení
- upozorňuje žáka na riziky vyplývající z různých cvičení a předcházení úrazů
- učí žáky provést jednoduchý zápis o turnaji v různých hrách, měřit a zpracovávat výkony
- klade důraz na dodržování základních pravidel sportovních her

V tělesné výchově používáme metody a formy: ukázka, výklad, pokus - omyl, individuální a skupinová výuka, různé honičky, závodivé hry bez míče i s míčem.

1. ročník

2 týdně, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Licivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakuje po učiteli běžeckou abecedu • předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony • usiluje o jejich zlepšení • snaží se při hrách spolupracovat s ostatními hráči • seznamuje se se zásadami ochrany životního prostředí • dokáže překonávat přírodní překážky • zvládá jednoduché pohybové činnosti samostatně i ve skupině • dodržuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při tělovýchovných činnostech • používá vhodné oblečení a obuv na sport a dokáže se samostatně převléci • chápe význam přípravy organismu před vlastním cvičením • reaguje na jednoduché povely a signály • respektuje a dodržuje zásady jednání fair play • seznamuje se se zjednodušenými pravidly pohybových činností 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - bezpečnost při pohybových činnostech - hygiena při hodinách TV - zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla, relaxační cvičení) - příprava organismu před vlastním cvičením 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena		
Metody:	Postupy	Formy práce

1. ročník

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> předvede jednoduchý taneční krok s hudbou předvede v souladu se svými schopnostmi kotoul vpřed, přeskok, chůzi po kladince bez dopomoci, zvládá vybrané cvičení s náčiním 		<ul style="list-style-type: none"> kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení gymnastika: průpravná cvičení, kotoul vpřed, přeskok přes lavičku, chůze na kladince bez dopomoci, šplh na tyči s přírazem, cvičení s náčiním atletika: běžecká abeceda, rychlé běhy (lifting, skiping, zakopávání), vytrvalostní běh, běh v terénu, skok do dálky z místa, hod míčkem z místa sportovní hry: minikopaná, vybíjená, minikošíková, florbal turistika: chůze v terénu do 5 km
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> snází se o správné provádění cviků pod vedením učitele 		<ul style="list-style-type: none"> základní tělocvičné názvosloví organizace činností při TV zásady chování a jednání při pohybových činnostech pravidla her, závodů a soutěží
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si důležitost pohybu pro své zdraví seznamuje se s významem správného držení těla pro své zdraví 		<ul style="list-style-type: none"> pohybová koordinace správné držení těla dechová cvičení vnímání pocitů při cvičení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

1. ročník

2. ročník

2 týdně, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá jednoduché individuální pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> význam pohybu pro zdraví příprava organismu před cvičením zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla, relaxační, průpravná a jiná zdravotní cvičení) bezpečnost a hygiena v TV 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> cvičí podle pokynů dodržuje základní pravidla chování při TV a řídí se jimi používá vhodný cvičební úbor zvládá pravidla hygieny a bezpečnosti v TV dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech dokáže nastoupit s ostatními v řad, v dvojřad a do zástupu předvede dva jednoduché taneční kroky s hudbou předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády vzad, kotoul vzad, chůzi po kladince, s přírazem vyšplhá na tyči, zacvičí sestavu se zvoleným náčiním opakuje přesně po učiteli běžeckou abecedu předvede základní pohybové výkony a usiluje o jejich zlepšení odhodí míček ze správného odhodového postoje ovládá a dodržuje základní pravidla sportovních her snaží se spolupracovat s ostatními hráči zúčastní se dvakrát ročně cvičení v přírodě respektuje ochranu životního prostředí dokáže překonat přiměřené přírodní překážky seznamuje se se základním tělocvičným názvoslovím dodržuje pravidla fair play a pozná zjevný přestupek adekvátně reaguje na přestupek posuzuje své výsledky a porovnává je 	<ul style="list-style-type: none"> poznatky z TV a sportu, pořadová cvičení průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační a relaxační cvičení gymnastika: akrobacie (pády vzad, kotoul vpřed), přeskok (lavička, odraz), kladinka (chůze bez dopomoci), šplh na tyči s přírazem, cvičení s náčiním atletika: běžecká abeceda, rychlé běhy, vytrvalostní běh, běh v terénu, skok do dálky s rozběhem, hod míčkem z místa sportovní hry: minikopaná, vybíjená turistika do 6 km

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně reaguje na jednotlivé povely a signály • správně provádí cviky pod vedením učitele 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV - zásady jednání a chování - měření a posuzování pohybových dovedností - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebezpoznání a sebepečení Seberegulace a sebeorganizace		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zná význam pohybu pro zdraví • uplatňuje vhodné množství pohybu během dne, využívá nabízené příležitosti • uvědomuje si význam přípravy organismu před cvičením • dokáže se uklidnit po zátěži 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybová koordinace - správné držení těla - dechová cvičení - vnímání pocitů při cvičení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

2 týdně, P

3. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené možnosti • snaží se koordinovat své pohyby pravidelným cvičením • reaguje přesně na základní povely a pokyny k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - délka a intenzita pohybu - příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti (cvičení relaxační, průpravná, kompenzační a kondiční) - rozvoj rychlosti, vytrvalosti a síly - koordinace pohybu - pohybová činnost prováděná jednotlivě i ve skupině - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - příprava a ukládání náradí a náčiní - první pomoc při úrazech v TV - plavání: základní plavecká výuka, hygiena, základní plavecké dovednosti

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Psychohygiena Seberegulace a sebeorganizace		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • používá správné držení míče • přehrává obouruč, jednoruč tréning, i o zem • dribluje za pohybu • vede míč za pohybu • orientuje se v přírodním prostředí a překonává překážky 	<ul style="list-style-type: none"> - gymnastika: akrobacie, přeskok - šplh na tyči - rytmická a kondiční gymnastika - atletika: běh, lifting, skiping, zakopávání, skok daleký, hod míčkem - sportovní hry: minikopaná, vybíjená, florbal - turistika (do 7 km)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena		
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí cvičení přiměřená svému věku • cvičením rozvíjí svou rychlost, vytrvalost a sílu • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti prováděné jednotlivě nebo ve skupině • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při cvičení na sportovištích a v plaveckém bazénu • pomáhá připravit a uložit nářadí a náčiní při TV • seznamuje se se zásadami první pomoci při lehkém úrazu v TV • předvede kotoul vpřed, kotoul vzad • provede rozběh a odraz z můstku snožmo, roznožku přes kozu • vyšplhá 4 m na tyči • opakuje po předvedení krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval (s hudbou) • zvládá běžeckou abecedu • odstartuje z nízkého a polovysokého startu • skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy • odhodí míček s rozběhem • chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • částečně se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, v souladu s individuálními předpoklady se pokouší o zvládnutí základních plaveckých dovedností • v souladu s individuálními předpoklady částečně zvládá vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchovy a bezpečnosti • reaguje přesně na základní povely a pokyny k osvojované činnosti a její organizaci • zvládá a dodržuje pravidla fair play • ovládá pravidla sportovních her, závodů a soutěží • snaží se spolupracovat s ostatními hráči • porovnává své výsledky s ostatními a usiluje o jejich zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace a organizace v TV - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely a signály - zásady jednání a chování - pravidla her, závodů a soutěží - posuzování pohybových dovedností

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná význam napínavých a protahovacích cvičení před pohybovou činností a využívá jich • využívá cvičení zaměřená na zdravý rozvoj svého těla 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybová koordinace - správné držení těla - dechová cvičení - vnímání pocitů při cvičení 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

2 týdně, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávaná výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si význam pohybu pro zdraví, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, dokáže reagovat v situaci úrazu spolužáka zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojování pohybových dovedností jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti osvojuje si pravidla her a soutěží, jedná v duchu fair play při pohybové činnosti užívá základní tělocvičné názvosloví zajímá se o informační zdroje pohybových aktivit a sportovních akcí ve škole i v místě bydliště adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, v souladu s individuálními předpoklady zvládá základní plavecké dovednosti v souladu s individuálními předpoklady zvládá vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> význam pohybu pro zdraví zdravotně zaměřené činnosti hygiena a bezpečnost při TV délka a intenzita pohybu pohybový režim správné držení těla průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití názvosloví organizace a hygiena prostředí v TV bezpečnost v šatně ukládání nářadí, náčiní, pomůcek první pomoc plavání

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena		

Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v prostoru, dokáže zaujmout vedoucí roli při nástupu i při hře zařazuje korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením změří základní pohybové výkony 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry: s různým zaměřením, netradiční aktivity základy gymnastiky: průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí), cvičení s náčiním, cvičení na nářadí odpovídajícím velikosti a hmotnosti základy atletiky: skok do dálky z rozběhu, skok vysoký, hod míčkem z rozběhu, běžecká abeceda (rychlý běh do 60 m, vytrvalostní běh, běh v terénu) základy sportovních her: práce s míčem a jiným vhodným herním náčiním, spolupráce ve hře, utkání (pravidla minisportů) turistika a pobyt v přírodě: chování v dopravních prostředcích při přesunu, plavání 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> provede skok do dálky s rozběhem, zdokonaluje správný postoj při hodu míčkem, zvládá nízký a polovysoký start porovná pohybové výkony s předchozími výsledky podílí se na organizaci nenáročných pohybových činností 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV: základní názvosloví, signály organizace při TV: nástup, příprava nářadí a náčiní, pravidla her a soutěží 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> cvičí podle pokynů učitele dodržuje pravidla bezpečného chování při turistice, pobytu v přírodě a plaveckém výcviku 	<ul style="list-style-type: none"> pohybová koordinace správné držení těla dechová cvičení vnímání pocitů při cvičení 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

5. ročník

2 týdne, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí vyjádřit hudbu pohybem • zlepšuje své sportovní výkony, porovnává je s předchozími výsledky • zařazuje korektivní cvičení v souvislosti s jednostrannou zátěží 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti - koordinace pohybu 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vytváří varianty osvojených pohybů • odstartuje z polovysokého i nízkého startu, zdokonaluje skok do dálky • jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům • umí se chovat v přírodě i v dopravních prostředcích, zvládá základy stavby a likvidace tábořiště • zajímá se o informační zdroje pohybových aktivit a sportovních akcí ve škole i v místě bydliště • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry: využití netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost - rytmické a kondiční cvičení; cvičení s hudbou, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - průpravné úpoly: přetahy, přetlaky - základy atletiky: rychlý běh, motivovaný vytrvalostní běh, skok do dálky, skok vysoký, hod míčkem - základy sportovních her: manipulace s míčem či jiným náčiním odpovídajícím velikosti a hmotnosti, utkání (dodržování pravidel) - turistika a pobyt v přírodě: přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

3. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zařazuje korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením • vytváří varianty osvojených pohybových her • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • samostatně získává potřebné informace • respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka, reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení 		<ul style="list-style-type: none"> - zdroje informací o pohybových činnostech - měření a posuzování dovedností: měření výkonů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dokáže adekvátně reagovat na pohybovou zátěž, koordinuje své pohyby • uvědomuje si svoji sílu, učí se ji ovládat 		<ul style="list-style-type: none"> - pohybová koordinace - správné držení těla - dechová cvičení - vnímání pocitů při cvičení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

2 týdně, P

6. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • usiluje o zlepšení své fyzické zdatnosti • uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody • předvídá možná nebezpečí úrazů a přizpůsobí jim svou činnost 	<ul style="list-style-type: none"> - fyzická zdatnost - nebezpečí úrazů - bezpečné chování - sportovní etika - hygiena 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá provedení pohybových dovedností • uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a při rekreačních sportech • posoudí provedení osvojené pohybové činnosti • označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové dovednosti - pohybové činnosti 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Bezpečnost v Tv a sportu

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • chápe význam přípravy organismu před cvičením • připravuje a uklízí nářadí a náčiní • předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví • plní zodpovědně pokyny učitele 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava organismu před cvičením - příprava a úklid nářadí a náčiní - vhodné oblečení a obuv 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Výchova ke zdraví 6. ročník Zdravý způsob života a péče o zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

4. Gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá stoj na rukou bez výdrže • předvede roznožku přes kozu našít a skrčku přes kozu našít • předvede na hrazdě svis vznesmo, svis střemhlav, výmyk a výmyk s dopomocí • zvládá základní skoky na trampolínce • předvede kotoul vpřed a vzad ve vazbách • zvládá základní obraty a rovnovážné postoje • předvede různé druhy chůze a rovnovážné polohy na kladině (D) • ve spolupráci s učitelem zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvičích 		<ul style="list-style-type: none"> - stoj na rukou - roznožka - skrčka - svis vznesmo, svis střemhlav, výmyk, - skoky na trampolínce - kotoul vpřed a vzad - základní obraty, postoje, chůze, rovnovážné polohy na kladině - záchrana a dopomoc
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Rytmičné činnosti s hudbou

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá estetické držení těla • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou (D) 		<ul style="list-style-type: none"> - držení těla - cvičení s hudbou (aerobic)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Kondiční cvičení, úpoly

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • předvede šplh na tyči • používá při cvičení švihadlo, plný míč, tavičky, žíněny • vysvětlí pojem kruhový trénink • dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních • chová se v duchu fair play • zvládá základní přetlaky, úchopy, odpory a pády 		<ul style="list-style-type: none"> - šplh na tyči - úpolová cvičení - kruhový trénink
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

7. Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uběhne 60m, 800m (D), 1000m (H) předvede základní techniku hodů míčkem, skoku dalekého, skoku vysokého (odraz vzdálenější nohou - technika flop) předvede techniku nízkého startu, štafetového běhu (převezme a předě kolik při běhu) používá základní přípravná cvičení pro osvojení základních atletických činností (běžecká abeceda) 		<ul style="list-style-type: none"> běh na 60m, 800m, 1000m hod míčkem skok daleký skok vysoký štafetový běh starty běžecká abeceda
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. Sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam sportovních her uplatňuje základní pravidla sportovních her (pravidla zjednodušených sport. her) vysvětlí základní role ve hře rozpozná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejnámější sportovní hry zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci učitele a spoluhráčů) zvládá základní herní činnosti jednotlivce 		<ul style="list-style-type: none"> fotbal (výběr místa, vhažování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, zpracování míče, přihrávka) basketbal (přihrávka obouřuč a jednoruč, střelba, driblíng, střelba) florbal (přihrávka, střelba, utkání 4+1)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice		
Metody	Postupy	Formy práce

9. Doplňkové sporty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> přihraje a chytí míč, odpálí míček, zašlápne metu. používá zjednodušená pravidla softbalu zvládá základní pravidla pro vybíjenou chápe význam přehazované pro pozdější výuku odbíjené zvládá základní pravidla pro přehazovanou 		<ul style="list-style-type: none"> softbal vybíjená přehazovaná
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

10. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • užívá základní osvojené názvosloví na úrovni cvičence. • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným • dohodne se na spolupráci ve družstvu • rozlišuje práva a povinnosti z role hráče 		<ul style="list-style-type: none"> - názvosloví - olympijské myšlení - spolupráce při hře - práva a povinnosti hráčů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace		
Metody	Postupy	Formy práce

11. Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 		<ul style="list-style-type: none"> - základní druhy oslabení (pohybový aparát, vnitřní orgány, smyslové a nervové funkce) - speciální cvičení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy	Výchova ke zdraví 6. ročník Hodnota a podpora zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

2 týdne, P

7. ročník

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své fyzické zdatnosti odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě a na méně známém prostředí a sportovišti předvídá možné nebezpečí úrazů uplatňuje pravidla hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> pohybový režim fyzická zdatnost drogy a jiné škodliviny bezpečné chování nebezpečí úrazů pravidla hygieny 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Výchova ke zdraví 6. ročník Hodnota a podpora zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví 9. ročník Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
Metody	Postupy	Formy práce

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech posoudí pohybový projev spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové dovednosti pohybový projev 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Bezpečnost v Tv a sportu

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením připravuje a uklízí nářadí a náčiní rozlíší vhodné a nevhodné pohybové činnosti v tělocvičně předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví plní zodpovědné pokyny učitele 	<ul style="list-style-type: none"> příprava organismu příprava a úklid nářadí a náčiní pohybové činnosti možnost poranění a úrazů oblečení a obuv 	

7. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	Výchova ke zdraví 6. ročník Zdravý způsob života a péče o zdraví 9. ročník Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
Metody	Postupy	Formy práce

4. Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže vysvětlit účinky nejčastěji používaných cvičení rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele je ovlivňuje dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> účinky cvičení pohybové přednosti a nedostatky provedení pohybu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dovede stoj na ruce s dopomocí - výdrž zvládá roznožku přes kozu našlíp s oddáleným můstkem předvede základní skoky na trampolince odrazem snožmo na hrazdě předvede svis vznesmo, svis střemhlav, výmky s dopomocí a přešvihy ve vzporu zvládá kotoul vpřed, vzad ve vazbách zvládá základní obraty z osvojených cviků dovede připravit krátké sestavy a zacvičit je dovede využít gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a pro správné držení těla zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích (s dopomocí učitele) 	<ul style="list-style-type: none"> stoj na rukou roznožka skoky na trampolince svis vznesmo, svis střemhlav, výmky, přešvih (hrazda) kotoul vpřed a vzad základní obraty záchrana a dopomoc

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

6. Rytmické a kondiční činnosti s hudbou

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá základní estetické držení těla vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou dovede rozpoznat estetický a neestetický pohyb zvládá základní druhy cvičení s hudbou (D) 	<ul style="list-style-type: none"> držení těla zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou (aerobic) 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. Kondiční cvičení, úpoly

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> předvede šplh na tyči při cvičení používá švihadlo, plný míč, žíněnky, lavičky vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti vysvětlí pojem kruhový trénink předvede jednoduché cviky zpevňování a uvolňování těla a jeho částí (úpoly) uvědomuje si následky zneužití bojových umění a jedná v duchu fair play zvládá základní úchopy, postoje, odpory a pády 	<ul style="list-style-type: none"> šplh na tyči kondiční cvičení kruhový trénink úpolové cvičení hra fair play 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. Atletika

Očekávané výstupy		Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam běžecké abecedy upraví doskočiště, připraví start běhu, vydá povely pro start používá aktivně základní osvojené pojmy uběhne 60m, 800m (D), 1000m (H) ukáže základní techniku hodů míčkem, skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu, štafetového běhu používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností umí základní pravidla atletických soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> běžecká abeceda běh na 60m, 800m, 1000m štafetový běh nízký start hod míčkem skok daleký skok vysoký pravidla atletických soutěží 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

9. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí základní pravidla sportovních her, základní roje ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her • zvolí taktiku hry a doručuje ji za spolupráci učitele a spoluhráčů • dovede zaznamenat výsledek a pomáhat při rozhodování • zvládá základní herní činnosti jednotlivce • zvládá základní činnosti brankáře • zná základy herních činností a základních herních kombinací 	<ul style="list-style-type: none"> - fotbal (výběr místa, vhození míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, zpracování míče, přihrávka, odebrání míče), brankář (výkop, chytání, vyrážení, přihrávka nohou) - H - basketbal (přihrávka, střelba, dvojtakt, uvolňování hráče s míčem a bez míče, rozskok), zónový obranný systém a útočný systém - volejbal (odbití obouruč vrchem a spodem, nahrávka, podání spodní), hra s mezidopadem - D - florbal (přihrávka, střelba), utkání 4+1

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

Metody	Postupy	Formy práce

10. Doplnkové sporty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině pro zdraví • zvládá základní dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích, základní mazání lyží • zná zásady na společných zařízeních - vleky, sjezdovky, běžecké tratě - a řídí se jimi • přihrává a chytí míček, odpálí míček, zašlápne metu, zná základní pravidla, uplatňuje způsoby autování soupeře (softbal) • zná základní pravidla vybíjeně • zvládá základní pravidla pro přehazovanou - při hře smečuje a blokuje 	<ul style="list-style-type: none"> - lyžování - softbal - vybíjeně - přehazovaná (smečování obouruč, blok) - ringo - lakros

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

11. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu celého družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy • spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> - názvosloví - olympijské myšlenky - spolupráce a taktika hry - práva a povinnosti hráčů, rozhodčího... - organizace turnajů, soutěží... 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

12. Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení spovisející s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> - základní druhy oslabení (pohybový aparát, vnitřní orgány, smyslové a nervové funkce) - speciální cvičení 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Výchova ke zdraví 6. ročník Hodnota a podpora zdraví 9. ročník Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

8. ročník

2 týdne, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole (při vyučování) usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí 		<ul style="list-style-type: none"> pohybový režim organizace při Tv tělesná zdatnost pohybová aktivita pravidla hygieny bezpečné chování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Výchova ke zdraví 6. ročník Zdravý způsob života a péče o zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti posoudí provedení osvojené pohybové dovednosti a označí zjevné nedostatky tvořivě aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech 		<ul style="list-style-type: none"> pohybové dovednosti pohybová úroveň
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

3. Bezpečnost v Tv a sportu

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe a zdůvodní význam přípravy organismu před cvičením připravuje, uklízí a používá nářadí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své a svých spolužáků rozlíší vhodné a nevhodné pohybové činnosti předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, dodržováním organizace cvičební činnosti používá nářadí a náčiní určeným způsobem plní zodpovědně pokyny učitele ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky 		<ul style="list-style-type: none"> příprava organismu příprava a ukládání nářadí a náčiní pohybové činnosti předcházení poraněním a úrazům vhodné oblečení a obuv bezpečná organizace výuky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Výchova ke zdraví 8. ročník Zdravý způsob života a péče o zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce

4. Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže vysvětlit různé účinky jednotlivých cvičení rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele a spolužáka je ovlivňuje dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu 		<ul style="list-style-type: none"> účinky cvičení pohybové přednosti a nedostatky provedení pohybu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dovede stoj na rukou s výdrží 2s zvládá roznožku přes kozu našít s oddáleným můstkem zvládá skrčku přes kozu našít i nadél s oddáleným můstkem (H) předvede skoky na trampolínce na hrazdě předvede svis vznesmo, svis stěmhlav, výmky s dopomocí a přešvih únožmo do vzporu jízmo zvládá kotoul vpřed a vzad do roznožení, kotoul letmo zvládá obraty a rovnovážné postoje, přemet stranou s dopomocí zvládá záchranu a dopomoc 		<ul style="list-style-type: none"> stoj na rukou roznožka pře kozu našít skrčka přes kozu našít i nadél skoky na trampolínce hrazda - svis vznesmo, svis stěmhlav, výmky, přešvih únožmo do vzporu jízmo kotoul vpřed, vzad do roznožení, kotoul letmo obraty a rovnovážné postoje přemet stranou záchrana, dopomoc
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

6. Rytmické činnosti s hudbou

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní estetické držení těla • vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou • dovede rozpoznat estetický a neestetický pohyb a označit jeho příčiny • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou • zná základní pojmy z aerobiku • zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D) 	<ul style="list-style-type: none"> - estetické držení těla - účinky cvičení s hudbou - základní druhy cvičení - základní pojmy z aerobiku - aerobní cvičení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

7. Kondiční cvičení, úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • předvede šplh na tyči (na laně) • používá při cvičeních plný míč, švihadla, lavičky, žíněnky • zná význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, vytrvalosti, rychlosti a obratnosti • vysvětlí pojem kruhový trénink • zná základní zásady posilování břišních a zádočných svalů • zná základní principy zpevňování a uvolňování těla a jeho částí • vyjmenuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních • uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play • zvládá základní úchopy, postoje, odpory a pády • zná pravidla úpolových her 	<ul style="list-style-type: none"> - šplh na tyči (laně) - kondiční cvičení - kruhový trénink - zásady posilování - úpoly

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

8. Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam běžecké abecedy upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povel pro start používá základní osvojované pojmy zná význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti, význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty uběhne 60m, 800m (D), 1500m (H) zlepší svůj osobní výkon a předvede základní techniku hodů míčkem, skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu a běhu, štafetového běhu (přebírá kolik bez zrakové kontroly) zvládá základní techniku vrhu koulí používá základní přípravná cvičení pro osvojení základních atletických činností zná základní pravidla atletických disciplín 	<ul style="list-style-type: none"> běžecká abeceda základní pojmy běh na 60m, 800m, 1500m hod míčkem skok daleký a skok vysoký štafetový běh vrh koulí pravidla atletických disciplín 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. Sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení a improvizace zná základní pravidla sportovních her umí vysvětlit základní pojmy osvojovaných činností, základní označení a vybavení hřišť zná základní role ve hře a pravidla zjednodušených sportovních her zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů a učitele) dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování zvládá základní herní činnosti jednotlivce zná základy herních systémů zvládá základní herní kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> význam sportovních her pravidla sportovních her taktika hry a výsledek utkání fotbal (výběr místa, vzhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, zpracování míče, odebrání míče, postupný útok, rychlý protiútok) - H basketbal (uvolňování hráče bez míče a smíčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, dvojtakt, kratí útočníka bez míče a smíčem, obranný systém, útočný systém, postupný útok, rychlý protiútok) volejbal (odbití vrchem obouruč, odbití spodem, přihrávka, nahrávka, spodní podání), hra s mezidopadem - D florbal (přihrávka, střelba), utkání 4+0,4+1 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje; praktická etika MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

10. Doplnkové sporty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> přihraje a chytí míček, odpálí míček, nadhodí míček pátkafi, zašlápně metu zná základní pravidla softbalu hraje přehazovanou zvládá základní pravidla pro přehazovanou 		<ul style="list-style-type: none"> softbal přehazovaná
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

11. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka napiňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci a jednotné taktice vedoucí k úspěchu celého družstva a dodržuje ji rozdílí a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 		<ul style="list-style-type: none"> názvosloví olympijské myšlení spolupráce a taktika hry práva a povinnosti hráčů, rozhodčího... organizace turnajů, soutěží...
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

12. Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 		<ul style="list-style-type: none"> - základní druhy oslabení (pohybový aparát, vnitřní orgány, smyslové a nervové funkce) - speciální cvičení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika	Výchova ke zdraví 6. ročník Hodnota a podpora zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

2 týdně, P

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • aktivně spolupracuje při organizaci tělovýchovné činnosti ve škole (při vyučování) • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí 		<ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim a pohybová aktivita - organizace výuky - tělesná zdatnost - pravidla hygieny - bezpečnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Výchova ke zdraví 9. ročník Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá osvojené pohybové dovednosti posoudí provedení osvojené pohybové dovednosti a označí zjevné nedostatky tvořivě aplikuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži a při rekreačních sportech 		<ul style="list-style-type: none"> pohybové dovednosti hry, soutěže, rekreační činnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Bezpečnost v Tv

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe a zdůvodní význam přípravy organismu před cvičením připravuje, uklízí a používá nářadí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své a spolužáků rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti předchází možným úrazům a poraněním vhodným oblečením a vhodnou obuví, dodržováním organizace cvičební činnosti používá nářadí a náčiní určeným způsobem plní zodpovědně pokyny učitele ve funkci velitele družstva vede své spolužáky k bezpečné organizaci cvičební jednotky 		<ul style="list-style-type: none"> příprava organismu před cvičením příprava a úklid nářadí a náčiní pohybové činnosti dodržování organizace cvičební činnosti
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Výchova ke zdraví 6. ročník Zdravý způsob života a péče o zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce

4. Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže vysvětlit různé účinky jednotlivých cvičení rozpozná své pohybové přednosti a nedostatky a s pomocí učitele a spolužáka je ovlivňuje dovede používat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu 		<ul style="list-style-type: none"> účinky jednotlivých cvičení přednosti a nedostatky cvičení správné a přesné provedení pohybu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

5. *Gymnastika*

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> předvede roznožku přes kozu (bednu - H) nadél s oddáleným můstkem předvede skrčku přes kozu nadél (bednu našíf - H) s oddáleným můstkem (H) předvede skok prostý s obrátem, roznožením, skrčením přednožmo na trampolince na hrazdě předvede svís vznesmo, svís střemhlav, výmyk a přešvih do vzporu jízmo, podmet v sestavě předvede přemet stranou, kotoul vpřed a vzad (i do roznožení), kotoul letmo, obraty, rovnovážné postoje, stoj na rukou zvládá bezpečně záchranu a dopomoc pro osvojovaných cvičeních 		<ul style="list-style-type: none"> roznožka přes kozu nadél (bednu - H) skrčka přes kozu nadél (bednu našíf - H) skoky na trampolince (prostý s obrátem, roznožením, skrčením přednožmo) hrazda - svís vznesmo, svís střemhlav, výmyk, přešvih do vzporu jízmo, podmet prostná - kotoul vpřed i vzad (do roznožení), kotoul letmo, obraty, rovnovážné postoje, stoj na rukou záchrana a dopomoc
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. *Rytmické činnosti s hudbou*

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá estetické držení těla vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou dovede rozpoznat estetický a neestetický pohyb a označit jeho příčiny zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou zná základní pojmy z aerobiku sestaví a předvede krátkou aerobikovou sestavu a popíše názvosloví zvládá základní cvičení s hudbou 		<ul style="list-style-type: none"> estetické držení těla zdravotní a relaxační účinky základní druhy cvičení pojmy z aerobiku cvičení s hudbou
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

7. Kondiční cvičení, úpoly

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> předvede šplh na tyči (na laně) používá při cvičeních plný míč, švihadla, lavičky, žíněny zná význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, vytrvalosti, rychlosti a obratnosti zná základní zásady posilování břišních a zádočných svalů předvede na každou svalovou skupinu cviky zdůvodní potřebu přesného provádění cviků sestaví kruhový trénink úpoly - zná základní princip zpevňování a uvolňování těla a jeho částí vyjmenuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play zná pravidla úpolových her 		<ul style="list-style-type: none"> šplh na tyči (na laně) kondiční cvičení kruhový trénink zásady posilování úpoly
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam běžecké abecedy upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start používá základní osvojené pojmy zná význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti, význam atletiky jako vhodné přípravy pro jiné sporty uběhne 60m, 800m (D), 1500m (H) zlepší svůj osobní výkon a předvede základní techniku hodů míčkem, vrhu koulí, skoku dalekého, skoku vysokého - flop předvede nízký start a běh, štafetový běh - předávku v plné rychlosti a bez zrakové kontroly při přebírání používá základní přípravná cvičení pro osvojení základních atletických činností zná základní pravidla atletických disciplín 		<ul style="list-style-type: none"> běžecká abeceda základní pojmy běh na 60m, 800m (D), 1500m (H) hod míčkem, vrh koulí skok daleký; skok vysoký - flop nízký start, štafetový běh pravidla atletických disciplín
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti		
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

9. Sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná základní pravidla sportovních her umí vysvětlit základní pojmy osvojených činností, základní označení a vybavení hřišť zná základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her zvolí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování zvládá základní herní činnosti jednotlivce zná základní herní kombinace a využívá ji ve hře zvládá základní herní systémy 	<ul style="list-style-type: none"> význam sportovních her pravidla sportovních her taktika hry, role ve hře fotbal (H) - výběr místa, vhažování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, přihrávka, odebírání míče, postupný útok, rychlý protiútok basketbal - uvolňování hráče bez míče a s míčem, přihrávka jednoručí a obouručí, střelba, dvojtakt, střelba po dvojtaktu, krytí útočnicka bez míče a s míčem, clona, blok, zónová a osobní obrana volejbal (D) - odbití vrchem obouručí, spodem, přihrávka, nahrávka, spodní podání a vrchní podání, blok, směr, utkání s povinnými nahrávkami (1 - 2) florbal - přihrávka, střelba, utkání 4 + 0, 4 + 1

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

10. Doplnkové sporty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná základní pravidla softbalu - přihráje a chytí míček, odpálí míček, nadhodí pálkař, zašlápne metu zná základní pravidla pro ringo a hraje ringo 	<ul style="list-style-type: none"> softbal ringo

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

11. Činnosti podporující pohybové učení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci a jednotné taktice vedoucí k úspěchu celého družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody • spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 		<ul style="list-style-type: none"> - osvojení názvosloví - olympijské myšlenky - spolupráce a taktika hry - organizace turnajů a spolurozhodování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Metody	Postupy	Formy práce

12. Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení • zařazuje korektivní cvičení v souvislosti s jednostrannou zátěží 		<ul style="list-style-type: none"> - základní druhy oslabení (pohybový aparát, vnitřní orgány, smyslové a nervové funkce) - speciální cvičení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Výchova ke zdraví 6. ročník Hodnota a podpora zdraví	
Metody	Postupy	Formy práce

5.8 Člověk a svět práce**Charakteristika oblasti**

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spolupráci žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh Svět práce je povinný, a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej radit do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.8.1 Člověk a svět práce

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
		0	2	

Charakteristika předmětu

Cíle a obsah předmětu:

- Ve vzdělávacím předmětu Člověk a svět práce vedeme žáky k získávání základních dovedností a návyků v různých oborech lidské činnosti, praktickému využití vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek, organizaci a plánování práce, dodržování zásad správné výživy, praktické obsluhy nejběžnějších kuchyňských spotřebičů a kuchyňského náčiní.

- Rozvíjení dodržování zásad slušného stolování.

- Ve větší míře je zde zastoupena skupinová práce. Ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k dodržování zásad BOZP a pracovní hygieny.

- Během výchovného působení na žáky ve všech ročnicích postupně přispíváme k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Na 1. stupni jsou zařazeny tyto tematické okruhy:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstelské činnosti
- příprava pokrmů

Na 2. stupni jsou zařazeny tyto tematické okruhy:

- práce s technickými materiály
- design a konstruování
- svět práce
- příprava pokrmů
- provoz a údržba domácnosti

Předmět je obohacen návštěvami výstav a muzeí, rozvíjí osobnost žáka, jeho schopnosti a dovednosti se zaměřením na volbu budoucího povolání.

Časová dotace předmětu:

Předmět je vyučován jako povinný v 1. – 5. roč. a v 9. roč.

V 1. - 5. ročníku se vyučuje 1 hodinu týdně. V rámci 2. stupně je předmět vyučován v 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Organizace výuky:

Podle povahy činností jsou voleny odpovídající prostory k jejich realizaci. Většinou je předmět vyučován v učebnách školy, ve cvičné kuchyni, ve školní dílně, na školním pozemku nebo v terénu. Součástí výuky jsou exkurze do výrobních podniků.

Zařazení průřezových témat:

V předmětu jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Klíčové kompetence, které předmět rozvíjí:

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k samostatnému a tvůrčímu myšlení

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky k aplikaci znalostí, získaných v jiných předmětech, k řešení konkrétních úkolů.

Kompetence komunikativní

- napomáháme žákům k přesné formulaci a vyjadřování svých myšlenek v logickém sledu, vyjadřování se konkrétně a výstižně
- učíme žáky porozumět různým druhům písemného textu, obrazový materiálů a jiných technických prostředků, vztahujících se k danému úkolu.

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme dovednost pracovat ve skupině i samostatně s přihlédnutím k osobnosti žáka
- motivujeme žáky k diskusi v pracovní skupině se zaměřením na aktivní účast na řešení úkolů skupiny

Kompetence občanské

- vedeme žáka k vytváření pozitivní pracovní atmosféry v kolektivu a respektování různých hledisek a názorů

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat materiály, nástroje a vybavení v souladu se směrnicemi BOZP
- umožňujeme žákům adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- seznamujeme žáky s novými technologiemi a pracovními postupy

1. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • poznává vlastnosti materiálu (tvar, barva, tvrdost, povrch) • seznamuje se se základy bezpečnosti a hygieny práce • udržuje pořádek pracovního místa • seznamuje se se základními nástroji a pomůckami • stříhá, ohýbá, skládá, lepí, trhá, vytrhává, překládá • osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem a přírodninami • hněte, válí, stlačuje, přidává modelovací hmotu • pracuje podle slovního návodu • na základě návštěv muzeí, exkurzí poznává lidové zvyky, tradice a řemesla 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálů - organizace práce - pracovní pomůcky a nástroje - práce s papírem - práce s přírodninami - práce s modelovací hmotou - lidové zvyky a tradice

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebedojetí Psychohygienu Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek pracovního místa • pracuje podle slovního návodu • seznamuje se s různými stavebnicemi • osvojuje si pracovní návyky a dovednosti • učí se dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži 	<ul style="list-style-type: none"> - stavebnice plošné a prostorové - organizace práce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebedojetí Psychohygienu Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

1. ročník

3. Pěstivelské práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek pracovního místa • seznamuje se s ošetřováním pokojových rostlin • poznává základní podmínky pro pěstování rostlin • při tematických vycházkách pozoruje přírodu 	<ul style="list-style-type: none"> - ošetřování pokojových rostlin - podmínky pěstování rostlin - rok v přírodě 	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznání a sebepečení Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady slušného chování a sebeobsluhy • rozlišuje každodenní a slavnostní stolování • používá jídelní přístroj 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla správného stolování

1. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebezpejetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • přesně překládá, skládá, stříhá, vystřihuje, vytrhává, nalepuje, slepuje papír menšího formátu • ubírá, ohýbá, dělí na části modelovací hmotu • navlékne nit • šije předním stehem • přišívá dvoudírkový knoflík • pracuje bezpečně s nůžkami a jehlou • osvojuje si lidové zvyky tradice • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci • upevňuje si správné pracovní dovednosti a návyky 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s papírem - práce s modelovací hmotou - práce s textiliemi - pracovní pomůcky a nástroje - lidové zvyky a tradice

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebezpejetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • učí se pracovat s návody, předlohami a jednotlivými součástmi stavebnic • sestavuje jednotlivé modely podle návodů i podle své fantazie • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci • upevňuje si správné pracovní dovednosti a návyky 	<ul style="list-style-type: none"> - stavebnice - organizace práce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebezpejetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

2. ročník

3. Pěstitecké práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> ošetřuje pokojové rostliny ve třídě poznává další pokojové rostliny zná základní životní podmínky rostlin a jejich důležitost pro ně zkouší pěstování rostlin pod vedením učitele zaznamenává výsledky svých pěstiteckých pokusů pozoruje přírodu během všech ročních období dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci udržuje pořádek a čistotu v okolí školy 		<ul style="list-style-type: none"> ošetřování pokojových rostlin podmínky pěstování rostlin pěstování rostlin rok v přírodě organizace práce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a spolupráce Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá základy hygieny slušného stolování dokáže upravit stůl pro všední příležitost připraví jednoduchý pokrm 	<ul style="list-style-type: none"> základy slušného stolování úprava stolu příprava jednoduchého pokrmu

2. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebezpejetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> překládá a skládá papír různých formátů šije zadním, křížkovým a obnitkovacím stehem přisívá čtyřdírkový knoflík pracuje s netradičními materiály vyrábí výrobky typické pro svátky Vánoc a Velikonoc dodržuje bezpečnost a hygienu práce 	<ul style="list-style-type: none"> práce s papírem a kartonem práce s textiliemi vlastnosti materiálu lidové zvyky a tradice

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebezpejetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi • zhotoví jednoduchý model (samostatně i ve skupině) • dodržuje bezpečnost a hygienu práce 	<ul style="list-style-type: none"> - stavebnice konstrukční - sestavování modelů - organizace práce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebezpejetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

3. ročník

3. Pěstivelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje bezpečnost a hygienu práce • pečuje o pokojové rostliny ve třídě, vyjmenuje jedovatou rostlinu • rozmnožuje pokojové rostliny • vytváří květinovou vazbu • zná důležitost třídění komunálního odpadu pro ochranu životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - pokojové rostliny - květinová vazba - ochrana životního prostředí - jedovaté rostliny

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepečení Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		

Metody	Postupy	Formy práce

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje bezpečnost a hygienu práce • řídí se základy hygieny slušného stolování • dokáže upravit stůl pro sváteční příležitost • připraví další jednoduchý pokrm • poznává základní vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady slušného stolování - úprava stolu pro sváteční příležitost - příprava jednoduchého pokrmu - základní vybavení kuchyně

3. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebezpejetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří příměfenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udrží pořádek na pracovním místě a dodrží zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu pracuje podle předlohy a jednoduchého náčrtu 	<ul style="list-style-type: none"> určování vlastností materiálu (přírodní, modelovací hmota, papír, karton...) seznamování se se základními nástroji a pomůckami - funkce a využití vytváření návyku organizace a plánování práce osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce lidové zvyky a tradice

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebezpejetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle předlohy a jednoduchého náčrtu doržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice plošné a prostorové práce s předlohou a jednoduchým náčrtem osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při organizaci pracovní činnosti a při zachování bezpečnostních a hygienických pravidel

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebezpejetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

3. Pěstitelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti • ošelfuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny, pozná jedovatou rostlinu • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin - ošetřování pokojových květin (zalévání, kypření, rosení...) - rostliny jedovaté - pěstování některých rostlin v místnosti

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování (prostírání) a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - udržování pořádku a čistoty, čisticí prostředky - výběr, nákup potravin a jejich skladování - příprava jednoduchého pohoštění - jednoduchá úprava stolu

4. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebedojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

1 týdně, P

1. Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu pracuje podle slovního návodu, předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> určování vlastností materiálu (přírodní, textil, drát, fóle...) seznamování se se základními nástroji a pomůckami - funkce a využití vytváření návyků organizace plánování práce osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce lidové zvyky, tradice a řemesla

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebezpejetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Konstrukční činnosti

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy dozrhuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (prostorové, konstrukční...), sestavování modelů práce s návodem, s předlohou osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při organizaci, plánování a pracovní činnosti, při zachování bezpečnosti a hygieny práce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebezpejetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

3. Pěstivelské práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vede samostatně pěstivelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie volí podle druhu pěstivelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní doдрžuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo ošetřování pokojových květin (hnojení, rozmnožování,...) rostliny jako drogy, alergie, jedovaté pěstování některých plodin v místnosti

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm doдрžuje pravidla správného stolování (obsluha) a společenského chování udrží pořádek a čistotu pracovních ploch, doдрžuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně udrží pořádek a čistoty, čisticí prostředky výběr, nákup potravin a jejich skladování příprava jednoduchého pohoštění jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni - historie a význam

5. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebekvěti Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

0 týdně, P

1. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Účivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, je schopen poskytnout první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, papír, plasty) práce s materiálem (dřevo, kov, papír, plasty) pracovní pomůcky - nářadí a nástroje pro ruční opracování zásady bezpečnosti práce jednoduché pracovní operace a postupy - orýsování, řezání, broušení, pilování organizace práce technologické postupy - technické náčrty, výkresy a návody úloha techniky v životě člověka - zneužití techniky, technika a životní prostředí, tradice řemesel

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika		
Metody	Postupy	Formy práce

2. Design a konstruování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> voli vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím organizuje a plánuje svoji pracovní činnost podle návodu je schopen sestavit jednoduchý výrobek navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky, chápe jejich funkci provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých strojů a zařízení užívá technickou dokumentaci, připraví si jednoduchý náčrt výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž, demontáž návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program využití jednoduchého počítačového programu pro výpočty v mechanice

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace		
Metody	Postupy	Formy práce

3. Svět práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravě využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní volba profesní orientace - základní principy, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, informace o dalším vzdělávání zaměstnání - způsoby hledání, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru podnikání - druhy a struktura organizací, formy podnikání

8. ročník

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		
Metody	Postupy	Formy práce

4. Vybavení kuchyně, práce v kuchyni

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • pozná základní kuchyňský inventář • orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích kuchyňských spotřebičů • obsluhuje bezpečně jednoduché kuchyňské spotřebiče • sestaví jednoduchý jídelníček 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. Stolování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje základní principy stolování 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • používá pracovní návod při přípravě jednotlivých pokrmů • vyhledá v různých zdrojích kuchařské návody 	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

2 týdně, P

1. Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu voli vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu fešlí jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí, využívá technickou dokumentaci organizuje a plánuje svou pracovní činnost dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, je schopen poskytnout první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, papír, plasty) práce s materiálem (dřevo, kov, papír, plasty) pracovní pomůcky - nářadí a nástroje pro ruční opracování zásady bezpečnosti práce jednoduché pracovní operace a postupy - orýsování, řezání, broušení, pilování organizace práce technologické postupy - technické náčrty, výkresy a návody úloha techniky v životě člověka - zneužití techniky, technika a životní prostředí, tradice řemesel

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

2. Design a konstruování

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> voli vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu organizuje a plánuje svou pracovní činnost udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím podle návodu je schopen sestavit jednoduchý výrobek navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky, chápe jejich funkci provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých strojů a zařízení užívá technickou dokumentaci, připraví si jednoduchý náčrt výrobku 	<ul style="list-style-type: none"> stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž, demontáž návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program využití jednoduchého počítačového programu pro výpočty v mechanice

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

3. Svět práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravě využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní volba profesní orientace - základní principy, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, informace o dalším vzdělávání zaměstnání - způsoby hledání, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru podnikání - druhy a struktura organizací, formy podnikání

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

4. Vybavení kuchyně, práce v kuchyni

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích kuchyňských spotřebičů obsluhuje bezpečně jednoduché kuchyňské spotřebiče dodrží zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla bezpečného chování, zásady první pomoci základní kuchyňské nádobí, náčiní; postup při zařizování a úkolu kuchyně, potraviny - výběr, nákup, skladování

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

5. Příprava pokrmů

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pozná základní kuchyňský inventář sestaví jednoduchý jídelníček dodrží zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni používá pracovní návod při přípravě jednotlivých pokrmů vyhledá v různých zdrojích kuchařské návody 	<ul style="list-style-type: none"> studená kuchyně zpracování ovoce a zeleniny sladké pečivo polévky úprava masa sestavení jídelníčku

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

6. Stolování

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje základní principy stolování 	<ul style="list-style-type: none"> - základní inventář pro stolování - prostírání a podávání pokrmů - úprava stolu k různým příležitostem - společenské chování u stolu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

5.8.2 Pracovní činnosti

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1				

Charakteristika předmětu**Cíle a obsah předmětu:**

- obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, vzdělávacího oboru Pěstičství, Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů
- vede žáka k získávání praktických zkušeností, dovedností a návyků
- vede žáka k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci
- vede žáka k plánování a organizaci pracovní činnosti
- vede žáka k týmové spolupráci a k odpovědnosti za svou práci

Časová dotace:

- povinný předmět v 6. ročníku - časová dotace 1 hodina týdně

Organizační část:

- vyučuje se na pozemku školy nebo v učebně

Průřezová témata:

V předmětu jsou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Klíčové kompetence, které předmět rozvíjí:

Kompetence pracovní:

- žák pracuje podle návodu a plánuje si práci
- dodržuje pořádek na pracovišti, zásady hygieny a bezpečnosti práce
- vytváří si pracovní návyky, používá vhodný inventář

Kompetence k učení:

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledává sám pracovní postupy, používá nářadí
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

Kompetence komunikativní:

- spolupracuje při plnění úkolu

Kompetence sociální a personální:

- uplatní získané dovednosti při volbě povolání

Kompetence občanské:

- chápe ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence digitální:

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- používá skupinovou práci
- napomáhá žákům při provádění praktických činností
- umožní pracovat žákům s informačními materiály
- rozvíjí u žáků smysl zodpovědnosti za týmovou práci
- rozvíjí tvořivost žáků – realizaci vlastních nápadů žáků
- vede žáky k hodnocení jejich práce
- požaduje dodržování vymezených pravidel a kvality práce

6. ročník

6. ročník

1 týdně, P

1. Pracovní činnosti

Očekávané výstupy	Ličivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, využívá květiny pro výzdobu voli podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytuje první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu podle návodu je schopen sestavit jednoduchý výrobek provádí montáž, demontáž a údržbu sestaví podle návodu, náčrtu, plánu jednoduchý model ověří funkčnost modelu připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy používá pracovní návod při přípravě jednotlivých pokrmů správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy pro provozu a údržbě domácnosti a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin - půda a její zpracování - osivo a sazenice - zásady pěstování - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie - práce s materiálem (dřevo, kov, papír, plasty) - pracovní pomůcky - nářadí a nástroje pro ruční opracování - náčrt, model jednoduchého zařízení - funkčnost modelu - stavebnice (konstrukční), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž, demontáž - návod, předloha - studená kuchyně - základní druhy výrobků - praktická příprava pomazánek, chlebiček - zpracování ovoce a zeleniny, jejich význam a příprava salátů z ovoce a zeleniny 	
<p>Průřezová témata</p> <p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5.9 Informatika

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhnou a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.9.1 Informatika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
		0+1	1	1
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	

Charakteristika předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myši, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Klíčové kompetence, které předmět u žáků rozvíjí:

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předehází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3. ročník

3. ročník

0+1 týdně, P

1. Základy práce s počítačem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> seznámí se se základními částmi počítače a základními standardními funkcemi počítače respektuje pravidla bezpečnosti práce s počítačem a výukovými programy reaguje na pokyny učitele při práci s výukovým programem 		<ul style="list-style-type: none"> části počítače a jejich funkce bezpečnost práce s počítačem a internetovou sítí práce s výukovými programy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Zpracování a využití informací

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> seznámí se se základními částmi počítače a základními standardními funkcemi počítače pracuje s obrázkem v grafickém editoru 		<ul style="list-style-type: none"> základní funkce grafického editoru program malování ukládání souborů vytváření a přejmenování složek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Vyhledávání informací a komunikace

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s pravidly bezpečného užívání internetu při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 		<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost práce s počítačem a internetovou sítí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

4. ročník

1 týdně, P

1. Ovládání digitálního zařízení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží edituje digitální text, vytvoří obrázek přehraje zvuk či video uloží svoji práci do souboru, otevře soubor používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálními zařízeními 	<ul style="list-style-type: none"> digitální zařízení zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace ovládání myši kreslení čar, vybarvování používání ovladačů ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) kreslení bitmapových obrázků přání slov na klávesnici editace textu ukládání práce do souboru otevírání souborů přehrávání zvuku

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

2. Práce ve sdíleném prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<ul style="list-style-type: none"> využití digitálních technologií v různých oborech ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele práce se soubory propojení technologií, internet sdílení dat, cloud technické problémy a přístupy k jejich řešení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

3. Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<ul style="list-style-type: none"> piktogramy, emodži kód přenos na dálku, šifra pixel, rastr, rozlišení tvary, skládání obrazce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

1 týdně, P

1. Úvod do práce s daty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	<ul style="list-style-type: none"> data, druhy dat doplňování tabulky a datových řad kritéria kontroly dat řazení dat v tabulce vizualizace dat v grafu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

2. Základy programování - příkazy, opakující se vzory

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládní postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát upraví program pro obdobný problém vytvoří a použije nový blok 		<ul style="list-style-type: none"> příkazy a jejich spojování opakování příkazů pohyb a razítkování ke stejnému cíli vedou různé algoritmy vlastní bloky a jejich vytváření kombinace procedur
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Úvod do informačních systémů

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí 		<ul style="list-style-type: none"> systém, struktura, prvky, vztahy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

4. Základy programování - vlastní bloky, náhody

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky 		<ul style="list-style-type: none"> kreslení čar pevný počet opakování ladění, hledání chyb vlastní bloky a jejich vytváření změna vlastností postavy pomocí příkazu náhodné hodnoty čtení programů programovací projekt
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

5. ročník

5. Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 		<ul style="list-style-type: none"> - graf, hledání cesty - schémata, obrázkové modely - model
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. Základy programování - postavy a události

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv 		<ul style="list-style-type: none"> - ovládání pohybu postav - násobné postavy a souběžné reakce - modifikace programu - animace střídáním obrázků - spuštění pomocí události - vysílání zpráv mezi postavami - čtení programů - programovací projekt
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

1 týdně, P

6. ročník

1. Kódování a šifrování dat a informací

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla 		<ul style="list-style-type: none"> přenos informací, standardizované kódy znakové sady přenos dat, symetrická šifra identifikace barev, barevný model vektorová grafika zjednodušení zápisu, kontrolní součet binární kód, logické A a NEBO
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Práce s daty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> najde a opraví chyby u různých interpretací těchto dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů 		<ul style="list-style-type: none"> data v grafu a tabulce evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce kontrola hodnot v tabulce filtrování, řazení a třídění dat porovnání dat v tabulce a grafu řešení problémů s daty
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Informační systémy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracuje pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 		<ul style="list-style-type: none"> školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

6. ročník

4. Počítače

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> nainstaluje a odinstaluje aplikaci uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 		<ul style="list-style-type: none"> datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému správa souborů, struktura složek instalace aplikací domácí a školní počítačová síť fungování a služby internetu princip e-mailu přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení/dialogová okna)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

1 týdně, P

1. Programování - opakování a vlastní bloky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v blokové orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví chyby v něm používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problémů vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 		<ul style="list-style-type: none"> vytvoření programu opakování podprogramy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

7. ročník

2. Modelování pomocí grafů a schémat

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 		<ul style="list-style-type: none"> standardizovaná schémata a modely ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu orientované grafy, automaty modely, paralelní činnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

3. Programování - podmínky, postavy a události

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 		<ul style="list-style-type: none"> opakování s podmínkou události, vstupy objekty a komunikace mezi nimi
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

8. ročník

1 týdně, P

8. ročník

1. Programování - větvení, parametry a proměnné

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvorí proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 		<ul style="list-style-type: none"> větvení programu, rozhodování grafický výstup, souřadnice podprogramy s parametry proměnné
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Hromadné zpracování dat

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat 		<ul style="list-style-type: none"> relativní a absolutní adresy buněk použití vzorců u různých typů dat funkce s číselnými vstupy funkce s textovými vstupy vkládání záznamů do databázové tabulky řazení dat v tabulce filtrování dat v tabulce zpracování výstupů z velkých souborů dat
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

9. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. Programovací projekty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokové orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně 		<ul style="list-style-type: none"> - programovací projekt a plán jeho realizace - popsání problému - testování, odladění, odstranění chyb - pohyb v souřadnicích - ovládání myši, posílání zpráv - vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků v seznamu - nástroje zvuku, úpravy seznamu - import a editace kostýmů, podmínky - návrh postupu, klonování - animace kostýmů postav, události - analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - výrazy s proměnnou - tvorba hry s ovládáním, více seznamů - tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
Metody	Postupy	Formy práce

2. Digitální technologie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasilání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkoví, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 		<ul style="list-style-type: none"> - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - operační systémy: funkce, typy, typické využití - komprese a formáty souborů - fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. ročník

Metody	Postupy	Formy práce

6 Projekty

Název školy	Základní škola T.G.Masaryka		
Adresa	Tyršova 409, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program Základní školy T.G. Masaryka, č.j. 140/22		
Platnost	od 1.9.2022	Dosaženo vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

6.1 Příroda - rostliny

Určen pro: 6. ročník

Účelem individuálního projektu v 6. ročníku je pochopení problematiky vztahů člověka k ŽP v různých ekosystémech. Vedení žáků k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí, ovlivňování životního stylu a hodnotovou orientací žáků. Projekt naplňuje průřezové téma environmentální výchova, tématické okruhy Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí.

Témata:

- les (les v našem prostředí, význam lesa, rostliny v lese, činnosti člověka)
- pole (význam, vliv člověka, poří plodiny a jejich význam pro člověka)
- lidská sídla a jejich okolí - rostliny v sadech a zahradách (význam, lidské aktivity)
- lidská sídla a jejich okolí - rostliny v parcích a veřejná zeleň (význam, lidské aktivity)

Hodnocení projektu

1) hodnocení způsobu prezentace a slovního projevu žáka:

- obsahová správnost a úplnost
- srozumitelnost vyjadřování
- zvládnutí daného tématu

2) hodnocení portfolia – náčrt vybraného ekosystému s vysvětlivkami, herbář dvou rostlin

Průřezová témata

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

6. ročník

- náplň vychází z probíraných okruhů učiva o rostlinách a zaměřuje se na ekosystémy, např. les, pole, zahrady a veřejná zeleň...

6.2 Příroda - živočichové

Určen pro: 7. ročník

Účelem skupinového projektu v 7. ročníku je pochopení problematiky vztahů člověka k ŽP v různých ekosystémech. Vedení žáků k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí, ovlivňování životního stylu a hodnotovou orientaci žáků.

Projekt naplňuje průřezové téma environmentální výchova, tématické okruhy Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí. Příprava projektu je realizována i v předmětu výtvarná výchova.

Témata:

1. Sladkovodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, vodní živočichové a jejich ohrožení)
2. Moře (význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, mořští živočichové a jejich ohrožení)
3. Tropický deštný prales (význam, živočichové pralesa, vliv lidských činností na ekosystém)
4. Les (význam lesa, živočichové v lese a jejich význam pro les a člověka, vztah člověka k prostředí)

Hodnocení skupinového projektu – prezentace

1) hodnocení způsobu prezentace a slovního projevu žáka:

- a) obsahová správnost a úplnost
- b) srozumitelnost vyjadřování
- c) zvládnutí daného tématu

2) hodnocení spolupráce ve skupině – společné portfolio a výtvarné zpracování

Průřezová témata

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Ekosystémy
- Vztah člověka k prostředí

7. ročník

- náplň vychází z probíraných okruhů učiva o živočiších a zaměřuje se na ekosystémy, např. les, pole, sladkovodní zdroje, moře, tropický deštný les...

6.3 Poznáváme svět

Určen pro: 7. ročník

Cíl projektu:

Žáci si osvojí vědomosti a poznatky o některých anglicky mluvících zemích. Důraz bude kladen především na anglicky mluvící země Evropy.

Učivo:

Slovní zásoba týkající se základních geografických a historických termínů, okruhu město a vesnice, uplatnění vazby there is / there are, používání sloves v přítomném a minulém čase, užití přídavných jmen, číslovek, určování směru ...

Formy práce:

Žáci ve skupinách vyhledávají a zpracovávají informace o výše uvedených zemích, jejich hlavních městech, používají autentických materiálů týkajících se daných zemí a měst, využívají i informace z audio a video zdrojů.

Projekt rozvíjí klíčové kompetence:

- k učení
- sociální
- pracovní
- komunikativní

Průřezová témata

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

7. ročník

- poznávání anglicky mluvících zemí vyjma Velké Británie

6.4 Já a můj svět

Určen pro: 1. ročník

Záměrem projektu je získávání dovednosti reflexe své vlastní osobnosti, jejích individuálních potřeb a zvláštností. Velice úzce je propojen se vzdělávací oblastí Člověk a jeho svět, zvláště s tematickými okruhy Místo, kde žijeme a Rozmanitost přírody. Vychází také z oblasti Umění a kultura, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce.

Realizován bude především prakticky, prostřednictvím vhodných her, prožitkových momentů, komunikativních aktivit, modelových situací, pozorování, výtvarných technik. Měl by napomoci utváření ohleduplného vztahu k přírodě, ke kulturním hodnotám, k budování pozitivních vztahů k sobě i k prostředí, ve kterém žijeme.

Prezentace a vyhodnocování budou probíhat průběžně a v návaznosti na charakter jednotlivých aktivit.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Mezilidské vztahy
- Komunikace

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Vztah člověka k prostředí

1. ročník

- reflexe reálného života, praktické životní zkušenosti, nová role školáka ...

6.5 Já mezi lidmi

Určen pro: 2. ročník

Smyslem projektu je hledání vlastní cesty k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Dílčím úkolem je získávání sociální dovednosti verbální a neverbální komunikace a zaměření pozornosti na komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Projekt by měl využívat aktivit vedoucích k uvědomování si svého postavení mezi lidmi, k obhájení své role, ke zdravému a tolerantnímu prosazení své osobnosti, k tvorbě zdravých sociálních vztahů a zdravého životního stylu.

Forma prezentace bude volena s ohledem na aktivity v projektu zařazené a využité.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Sebepoznání a sebepojetí
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Lidské vztahy

2. ročník

- vnímání, postupné osvojení a upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi ...

6.6 Moje rodina

Určen pro: 3. ročník

Projekt je motivován základními právy dítěte na domov, na život v bezpečí, právem žít se svými rodiči, žít v rodině. Měl by podpořit péči o dobré mezilidské vztahy, o komunikaci, o rozvoj schopnosti empatie a pohledu na svět očima druhého, respektování se. Tématicky je zaměřen na soužití a chování lidí, dotknout by se měl práv a povinností rodičů a dětí, postavení a rolí členů rodiny, příbuzenských a mezilidských vztahů, vlastností lidí, života a funkce rodiny, zdravého životního stylu. Úzce bude provázán se vzdělávacím oborem Člověk a jeho svět, zvláště s tématickým okruhem Lidé kolem nás.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Psychohygiena
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace

3. ročník

- příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, soužití v rodině, lidská práva a práva dítěte ...

6.7 Můj rodný kraj

Určen pro: 4. ročník

Podstatou projektu je snaha vyvolat u žáků zájem o poznání přírody, životního prostředí, minulosti a současnosti a kulturního bohatství regionu, ve kterém žijí. Žáci by měli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především od členů své rodiny a od lidí v nejbližším okolí, z návštěv památek, knihoven a muzeí, z exkurzí ... Měli by v maximální míře využít přímých kontaktů s okolním prostředím, s kulturou, se zajímavými lidmi k uvědomění si kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a vytvoření kladného vztahu k rodnému kraji.

Výstupem projektu by měla být osobní zářezová portfolia a získané informace by měly posloužit jako podklad a východisko pro osobní závěrečnou práci v 5. ročníku.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Poznávání lidí
- Hodnoty, postoje, praktická etika

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní diference

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

4. ročník

- krajina rodného kraje, minulost a současnost, hospodářství a ekologie, tradice a zvyky, lidová slovesnost, významné osobnosti ...

6.8 Objevujeme Evropu

Určen pro: 5. ročník

Celoroční projekt je zaměřen na zdokonalení mluveného a písemného projevu žáků v českém a anglickém jazyce s propojením na znalosti získané v oblasti Člověk a jeho svět. Náplní projektu je také seznamování se s realitami a tradičními zvyky vybraných zemí Evropy prostřednictvím aktivit zaměřených na mluvené i psané slovo (individuální a skupinové tématické práce, výtvarné zpracování, audiovizuální záznamy, tvorba portfolií, využití PC a internetu ...).

Prezentace projektu bude probíhat postupně v průběhu celého školního roku v jednotlivých třídách 5. ročníku podle tématického zaměření.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Komunikace

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní diference
- Multikulturalita

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5. ročník

- cestování, realie evropských zemí, životní styl evropských rodin, vzdělávání v evropských zemích, významné osobnosti vědy, kultury, sportu ...

6.9 Ukážu, co dovedu

Určen pro: 5. ročník

Znalosti, dovednosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech 1. stupně základní školy, při aktivitách a činnostech, kterých se žáci účastnili, a informace soustředěné v portfoliích, která jsou výstupem projektu Můj rodný kraj (4. roč.), využijí žáci 5. ročníku při realizaci vlastních závěrečných prací.

Témata budou žákům předložena v úvodu školního roku, výběr z nabídky bude jejich osobní volbou. Během celého roku mohou žáci své práce konzultovat s vyučujícími. Závěrečnou práci se budou prezentovat při ukončení vzdělávání na 1. stupni ZŠ.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

5. ročník

- prostřednictvím výsledků vlastní dlouhodobé práce žáci částečně demonstrují úroveň naplnění klíčových kompetencí absolventa 1. a 2. období základního vzdělávání ...

6.10 Evropský den jazyků

Určen pro:	1. ročník
	2. ročník
	3. ročník
	4. ročník
	5. ročník
	6. ročník
	7. ročník
	8. ročník
	9. ročník

Celoškolní projekt vychází v výzvy Výboru ministrů Rady Evropy založit tradici Evropského dne jazyků a slavit tento den každoročně 26. září. Realizace projektu je jedním z nástrojů vedoucích k prosazování celoživotního jazykového vzdělávání a možností podpory role jazyka jako nástroje dorozumívání národů různých kultur.

Náplň a aktivity se nebudou týkat pouze jazykových znalostí a dovedností, ale i rozšiřování poznatků a získávání informací o zemích Evropské unie v oblastech historie, zeměpisu, kultury, folklóru, tradic a zvyků, národních kuchyní, sportu, pokroku ve vědě a technice, environmetálních okruhů ...

Prezentace proběhne v rámci školy, veřejnost bude informována prostřednictvím místního tisku, webových stránek školy, školního časopisu ...

Průřezová témata

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Kulturní diference
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

1. ročník

- naši sousedé v Evropě, pozdravy ...

2. ročník

- státní symboly evropských zemí, měna, cestování ...

3. ročník

- písně, tance, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy ...

4. ročník

- životní styl evropských rodin, život evropských dětí a jejich vzdělávání, jídelníček, rodinné příběhy a zážitky z cestování po Evropě ...

5. ročník

- s mapou po Evropě, hlavní města evropských zemí, kulturní památky, významní vědci, umělci, sportovci ...

6. ročník

- aktivity zaměřené na poznávání kulturních specifík zemí světa

7. ročník

- aktivity zaměřené na poznávání kulturních specifík zemí světa

8. ročník

- aktivity zaměřené na poznávání kulturních specifík zemí světa

9. ročník

- aktivity zaměřené na poznávání kulturních specifík zemí světa

6.11 Ochrana člověka za mimořádných událostí

Určen pro:	1. ročník
	2. ročník
	3. ročník
	4. ročník
	5. ročník
	6. ročník
	7. ročník
	8. ročník
	9. ročník

Celoškolní projekt Ochrana člověka za mimořádných událostí bude zařazen do všech ročníků. Časová dotace projektu činí v každém ročníku 6 vyučovacími hodinami.

Obsahově je projekt zaměřen na problematiku ochrany zdraví a životů při každodenních rizikových situacích a mimořádných událostech. Jedná se především o situace v dopravě, poskytování první pomoci, chování při požáru, úniku nebezpečných látek, při přírodních katastrofách, bezpečnost při volném pohybu v přírodě.

Žáci budou rozvíjet tyto dovednosti:

- rozpoznat nebezpečí různého charakteru
- reagovat na běžná i mimořádná rizika
- přivolání pomoci
- volba účinné pomoci jiným
- základy první pomoci
- znalost pravidel silničního provozu
- bezpečné chování při silniční dopravě
- orientace a bezpečný pohyb v přírodě

Formy práce:

- praktický nácvik jednotlivých dovedností
- řešení modelových situací

Konkrétní náplň projektu bude přizpůsobena věku žáků.

7 Evaluace vzdělávacího programu

Název školy	Základní škola T.G.Masaryka		
Adresa	Tyršova 409, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem		
Název ŠVP	Školní vzdělávací program Základní školy T.G. Masaryka, č.j. 140/22		
Platnost	od 1.9.2022	Dosaženo vzdělání	Základní vzdělání
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání	Délka studia v letech:	9

HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáka učitelem zaujímá důležitou roli mezi všemi evaluačními činnostmi. Hlavním účelem hodnocení je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu, tedy informace o správnosti postupu, průběhu vzdělávání a jeho výsledku. Žák by měl získat pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů vedoucích ke klíčovým kompetencím. Přednost je třeba dávat pozitivnímu vyjádření. Součástí hodnocení musí být i sebehodnocení žáků, jejich schopnost posoudit svoji práci, vynaložené úsilí a osobní možnosti a rezervy. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy vytváří vyučující všude, kde je to možné, dostatečný prostor.

Způsoby hodnocení žáků

O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady. Pro hodnocení žáků v Základní škole T.G. Masaryka se na přání většiny zákonných zástupců využívá ve všech ročníkových způsobu hodnocení klasifikací. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Kritéria hodnocení

Pravidla pro hodnocení včetně kritérií jsou rozpracována v samostatné součásti Organizačního řádu školy (Školní řád, Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (Klasifikační řád)), která je závazná pro všechny pedagogické pracovníky a jsou s ní seznámeni jak žáci, tak jejich zákonní zástupci.

Základní pravidla pro klasifikování žáků:

1. Znamka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
2. Při klasifikaci používá učitel pěti klasifikačních stupňů.
3. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
4. Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby – uvědomění si chyby je příležitost naučit se to lépe.
5. Žákům je dán prostor pro sebehodnocení.
6. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
7. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.

8. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

9. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

10. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky – současně se sdělováním známek žákům.

11. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

12. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu (tužkou) do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

13. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

14. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

15. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

16. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména – neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, – žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, – účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, – učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné, – před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, – prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

17. Tradiční ústní zkoušení je propojováno s efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků.

AUTOEVALUACE

Autoevaluace se zaměřuje na hodnocení zlepšování materiálních, technických, ekonomických a hygienických podmínek, zlepšování spolupráce se zřizovatelem, naplňování cílů ŠVP ZV, respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků, rozvoj a zkvalitňování spolupráce s rodinami žáků, kvalitní poskytování poradenských služeb školy, prezentace školy na veřejnosti, zkvalitňování výuky, zlepšování školního klimatu, zlepšování metod hodnocení žáků, zkvalitnění práce učitelů, zkvalitnění práce vedení školy, DVPP, srovnávání výsledků vzdělávání, umístění žáků na středních školách, dotace a granty.

Evaluační (autoevaluační) činnosti tvoří nedílnou a svým způsobem permanentně probíhající součást práce školy a poskytují jí nezbytnou zpětnou vazbu o tom, jak se škole daří naplňovat stanovené vzdělávací záměry a cíle. Tyto činnosti jsme rozdělili do dvou skupin :

1) Vnitřní evaluace

- a) hodnocení stanovených oblastí autoevaluace školy – viz Příloha č. 1
- b) vlastní srovnávací testy
- c) výroční zprávy, vyhodnocování plánů, záměrů, cílů, koncepcí, priorit školy
- d) hodnocení práce zaměstnanců školy
- e) dotazníky, ankety (pro žáky, pracovníky), schránka důvěry, práce žákovského parlamentu

2) Vnější evaluace

- a) zjišťování výsledků žáků prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET
- b) účast v celostátních standardizovaných srovnávacích testech (Scio)
- c) inspekční zprávy ČŠI
- d) školská rada
- e) zjišťování a vyhodnocování vzdělávacích požadavků rodičů žáků, zřizovatele
- f) získávání informací od bývalých žáků školy, kteří byli vzdělávání již podle ŠVP (dotazník)

Neodmyslitelnou součástí každé evaluační činnosti je její vyhodnocení, které mj. zahrnuje i návrhy vhodných „korekčních“ opatření, případně i návrhy na další úpravu ŠVP.

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika ŠVP	3
2.1	Výchovné a vzdělávací strategie školy	8
2.2	Přehled použitých zkratk	11
2.3	Začlenění průřezových témat	13
3	Charakteristika školy	27
4	Učební plán	30
5	Učební osnovy	35
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	35
5.1.1	Český jazyk a literatura	36
5.1.2	Anglický jazyk	76
5.1.3	Německý jazyk	88
5.1.4	Ruský jazyk	95
5.2	Matematika a její aplikace	102
5.2.1	Matematika	103
5.3	Člověk a jeho svět	131
5.3.1	Člověk a jeho svět	132
5.4	Člověk a společnost	148
5.4.1	Dějepis	149
5.4.2	Výchova k občanství	158
5.4.3	Člověk a moderní svět	170
5.5	Člověk a příroda	177
5.5.1	Fyzika	178
5.5.2	Chemie	190
5.5.3	Přírodopis	204
5.5.4	Zeměpis	227
5.6	Umění a kultura	249
5.6.1	Hudební výchova	250
5.6.2	Výtvarná výchova	269
5.7	Člověk a zdraví	296
5.7.1	Výchova ke zdraví	297
5.7.2	Tělesná výchova	305
5.8	Člověk a svět práce	337
5.8.1	Člověk a svět práce	338
5.8.2	Pracovní činnosti	360
5.9	Informatika	363
5.9.1	Informatika	365

6	Projekty	376
6.1	Příroda - rostliny	376
6.2	Příroda - živočichové	376
6.3	Poznáváme svět	377
6.4	Já a můj svět	378
6.5	Já mezi lidmi	379
6.6	Moje rodina	379
6.7	Můj rodný kraj	380
6.8	Objevujeme Evropu	380
6.9	Ukážu, co dovedu	381
6.10	Evropský den jazyků	381
6.11	Ochrana člověka za mimořádných událostí	383
7	Evaluace vzdělávacího programu	385